

495.9184

ส ๘๒๖ ก

ร. 3

การส่งเสริมการอ่านโดยใช้ตัวแบบ เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการอ่าน
ในนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ปริญญาโท

ของ

สุพจน์ พันธุ์โยธะ

E2 ก.ย. 2535

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์

มีนาคม 2535

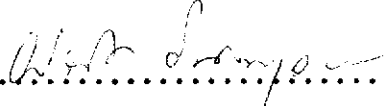
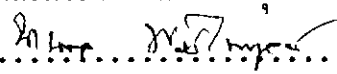
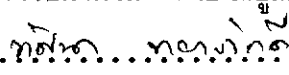
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

52894

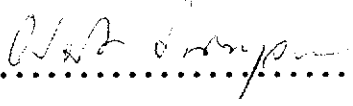
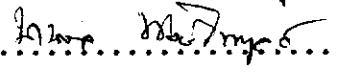
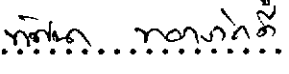

180411

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปฏิญานินพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอก
การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน
(ผศ.ดร.ผจงจิต อินทสุวรรณ)
..... กรรมการ
(อาจารย์นงนวล พงษ์ไพบูลย์)
..... กรรมการ
(อาจารย์ทัศนากา ทองภักดี)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(ผศ.ดร.ผจงจิต อินทสุวรรณ)
..... กรรมการ
(อาจารย์นงนวล พงษ์ไพบูลย์)
..... กรรมการ
(อาจารย์ทัศนากา ทองภักดี)
..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์สรไศน์ มีชั้นหมาก)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปฏิญานินพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศ.ดร.สมพร บัวทอง)

วันที่ ..๙. เดือน ..มิถุน..... พ.ศ. 2535

ประกาศคุณูปการ

ปริญญาโทฉบับนี้เล่มนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ ก็ด้วยความกรุณาอย่างสูงของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ผจงจิต อินทสุวรรณ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพฤกษศาสตร์ อาจารย์นงนวล นงษ์ไพบูลย์ ผู้อำนวยการหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อาจารย์ทัศนาก ทองภักดี อาจารย์ประจำสถาบันวิจัยพฤกษศาสตร์ ซึ่งได้ช่วยให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องของปริญญาโทฉบับนี้ และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาจารย์สนั่น มีขันธ์มาก อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน ได้ให้ความกรุณาช่วยเป็นกรรมการสอบปากเปล่า ได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการวิจัย เรื่องนี้อย่างลึกซึ้งจนปริญญาโทฉบับนี้เล่มนี้สำเร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณอาจารย์อรุณี ศุภสุข อาจารย์รังสรรค์ มณีเล็ก อาจารย์ใหญ่ฯ แสนทวี คุณมาสุข เทียนศิริ ที่ได้เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

ขอขอบพระคุณอาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านท่าแพนเพชรที่ให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกแก่ผู้วิจัยในการทดลองและขอให้นักเรียนโรงเรียนบ้านท่าแพนเพชร ที่เป็นกลุ่มทดลอง ที่ได้ให้ข้อมูลและร่วมมือในการทดลองแก่ผู้วิจัย

ขอขอบคุณ คุณวุฒิ ชัยนันทนอก ที่กรุณาวาดภาพประกอบคำบรรยาย คุณสิ่วราย วรเดชะคงคา คุณปรีชา อรุณสวัสดิ์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือทางด้านคอมพิวเตอร์และให้คำปรึกษาแก่ผู้วิจัย และขอขอบคุณเพื่อน ๆ รุ่น 4 ทุกคน ที่ได้ร่วมสุขร่วมทุกข์ในการเรียนมาเป็นระยะเวลา 5 ปีเต็ม โดยเฉพาะคุณสกล ทุ่มทัน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการถ่ายเอกสารเครื่องมือในการวิจัยแก่ผู้วิจัย

กราบขอบพระคุณ คุณแม่ ขอขอบคุณ ๆ น้อง ๆ ของผู้วิจัย ที่ได้คอยกระตุ้นให้ผู้วิจัย ได้พยายามทำปริญญาโทฉบับนี้จนสำเร็จ

สุนจน์ พันธนิยะ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
✓จุดมุ่งหมายของการวิจัย	5
ประโยชน์ของการวิจัย	5
✓ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
นิยามปฏิบัติการตัวแปร	8
2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	9
ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา.....	9
แนวคิดพื้นฐาน	9
การเรียนรู้จากการสังเกต	10
สื่อของตัวแบบ	11
กระบวนการเรียนรู้จากการสังเกต.....	11
กระบวนการใส่ใจ	12
กระบวนการเก็บจำ	13
กระบวนการกระทำ	14
กระบวนการรู้งใจ	15
อิทธิพลของแม่แบบ	17
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ตัวแบบ	18
ลักษณะมุ่งอนาคต	22

พฤติกรรมกรรมการอ่าน	27
ความหมายของพฤติกรรมรักการอ่าน	28
พฤติกรรมกรรมการอ่านกับลักษณะมุ่งอนาคต	30
พัฒนาการทางการอ่านของเด็กก่อนวัยรุ่น	31
พัฒนาการเด็กก่อนวัยรุ่น	31
ความสนใจในการอ่าน	32
การส่งเสริมการอ่านเพื่อพัฒนาพฤติกรรมกรรมการอ่าน	34
การพัฒนาพฤติกรรมรักการอ่านโดยใช้ตัวแบบจากการ์ตูนชีวิตประวัติ	37
ความหมายและประเภทหนังสือการ์ตูน	39
ตัวแบบจากชีวิตประวัติดุคคลสำคัญ	40
สมมติฐานในการวิจัย	55
✓ แบบแผนการทดลอง	56
3 วิธีดำเนินการวิจัย	57
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	57
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการสร้าง.....	59
มาตรวัดลักษณะมุ่งอนาคต	59
มาตรวัดพฤติกรรมรักการอ่าน	60
แบบสอบถามภูมิหลัง	62
การ์ตูนตัวแบบ	62

บทที่	หน้า
การดำเนินการทดลอง	64
ก่อนการทดลอง	64
ระหว่างการทดลอง	64
โปรแกรมการทดลอง	65
✓ สถิติ และการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาค้นคว้า	71
ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง.....	72
✓ การวิเคราะห์ความแปรปรวน.....	78
5 บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	90
บทย่อ.....	90
สรุปผลการวิจัย.....	93
การอภิปรายผล.....	93
ข้อสังเกตจากการศึกษาค้นคว้า.....	97
✓ ข้อเสนอนำเสนอในการวิจัย.....	97
บรรณานุกรม.....	100
ภาคผนวก.....	108
ภาคผนวก ก. แบบสอบถามภูมิหลัง มาตรฐานวัดและตารางแสดงค่าอำนาจจำแนก... ..	109
ภาคผนวก ข. โปรแกรมการทดลองและเนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง.....	130
ภาคผนวก ค. ตารางการวิเคราะห์	257
รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจมาตรฐานวัด	260
ประวัติย่อของผู้วิจัย	261

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง จำแนกตามตัวแปรเพศ และลักษณะมุ่งอนาคต	58
2	ค่าสถิติพื้นฐาน จำนวนนักเรียน ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรม รักการอ่านของนักเรียนจำแนกตามตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคตและตัวแบบ 3 ลักษณะ.	72
3	ค่าสถิติพื้นฐานของพฤติกรรมรักการอ่านข้อ 1 ของนักเรียนจำแนกตามตัวแปร ลักษณะมุ่งอนาคตและตัวแบบ 3 ลักษณะ.....	73
4	ค่าสถิติพื้นฐานของพฤติกรรมรักการอ่านข้อ 2 ของนักเรียนจำแนกตามตัวแปร ลักษณะมุ่งอนาคตและตัวแบบ 3 ลักษณะ.....	74
5	ค่าสถิติพื้นฐานของพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนจำแนกตามตัวแปร เพศ และตัวแบบ 3 ลักษณะ.....	75
6	ค่าสถิติพื้นฐานของพฤติกรรมรักการอ่านข้อ 1 ของนักเรียนจำแนกตามตัวแปร เพศ และตัวแบบ 3 ลักษณะ.....	76
7	ค่าสถิติพื้นฐานของพฤติกรรมรักการอ่านข้อ 2 ของนักเรียนจำแนกตามตัวแปร เพศ และตัวแบบ 3 ลักษณะ.....	77
8	วิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน จำแนกตามตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคตและตัวแบบ 3 ลักษณะ.....	78
9	วิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านข้อ 1 ของนักเรียน จำแนกตามตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคตและตัวแบบ 3 ลักษณะ.....	80
10	วิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านข้อ 2 ของนักเรียน จำแนกตามตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคตและตัวแบบ 3 ลักษณะ.....	81

11	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการรักการอ่านย่อ 2 ของนักเรียน จำแนกตามตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคตและตัวแบบ 3 ลักษณะ.....	83
12	วิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการรักการอ่านของนักเรียน จำแนกตามตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคต ตัวแบบ 3 ลักษณะและเพศ.....	85
13	วิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการรักการอ่านย่อ 1 ของนักเรียน จำแนกตามตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคต ตัวแบบ 3 ลักษณะ และเพศ.....	86
14	วิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการรักการอ่านย่อ 2 ของนักเรียน จำแนกตามตัวแปร	

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

- 1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยซึ่งเป็นตัวกำหนดซึ่งกันและกันคือ พฤติกรรม
ปัจจัยส่วนบุคคล และสภาพแวดล้อม..... 9
- 2 กราฟคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนตามระดับมุ่งอนาคตและ
ตัวแบบ 3 ลักษณะ..... 82

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การเรียนรู้ของเด็กและเยาวชนไทยในปัจจุบัน นอกจากการเรียนรู้ที่ได้จากโรงเรียนแล้ว การเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมในสังคมรอบๆตัวเด็กเอง ก็เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่มีผลโดยตรง และโดยอ้อมต่อการเรียนรู้การพัฒนาศิลปะและลักษณะนิสัยของเด็ก สิ่งแวดล้อมที่สำคัญอย่างมาก ชนิดหนึ่ง คือ สื่อมวลชนประเภทสิ่งพิมพ์ต่างๆ เด็กก่อนวัยรุ่นที่มีความสนใจใคร่รู้ในสิ่งแปลกใหม่ เป็นพื้นฐานอยู่แล้ว เด็กที่มีพฤติกรรมรักการอ่านจึงมีแนวโน้มที่จะได้รับอิทธิพลจากเนื้อหาในสิ่งพิมพ์ ประเภทต่างๆ การอ่านจึงเป็นสิ่งจำเป็นต่อการดำรงชีวิตในสังคมและมีความสำคัญประการหนึ่ง ต่อการพัฒนาประเทศ เพราะการอ่านสิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆ ที่ได้บันทึกไว้ซึ่งความรู้ความคิดที่เป็น บ่อเกิดแห่งการเรียนรู้ของมนุษย์ ถ้าบุคคลมีพฤติกรรมรักการอ่าน รู้จักเลือกอ่านสิ่งพิมพ์ที่มีประโยชน์ และเหมาะสมตรงกับความสนใจแล้ว จะช่วยพัฒนาสมองและจิตใจเด็กให้มีจิตใจสุภาพอ่อนโยน มีความคิดสร้างสรรค์ตามวัย อันจะนำไปสู่การพัฒนาการทางด้านอารมณ์ สังคม สติปัญญา และการกระทำพฤติกรรมที่น่าปรารถนา ควบคู่ไปกับการเจริญเติบโตทางด้านร่างกายที่เหมาะสม ต่อไป (บุญสร้าง เกิดตุลา. 2523 : 28)

ดังนั้น การอ่านจึงเป็นพฤติกรรมที่จำเป็นอย่างยิ่งที่เด็กจะต้องเรียนรู้และฝึกฝน จนสามารถใช้ประโยชน์จากการอ่านได้อย่างเต็มที่ มีทัศนคติที่ดีและมีพฤติกรรมรักการอ่านเนื้อหา ที่มีประโยชน์ การที่จะให้เด็กได้อ่านและมีพฤติกรรมรักการอ่านเพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา ของเด็กต่อไปในอนาคตนั้น จำเป็นต้องดำเนินการที่สำคัญสองประการคือ ประการแรก สอนให้เด็ก อ่านหนังสือจนสามารถอ่านได้ซึ่งได้กระทำกันอยู่แล้วในโรงเรียน อีกประการหนึ่ง คือการปลูกฝัง ให้เด็กมีพฤติกรรมรักการอ่านในเนื้อหาที่มีประโยชน์ ถึงแม้จะได้กำหนดเป็นจุดมุ่งหมายในการสอน แล้วก็ตามแต่มิได้ทำการสั่งสอนเป็นพิเศษ ทั้งนี้เพราะอาจมีความเข้าใจว่าพฤติกรรมรักการอ่านนั้น

จะเกิดขึ้นในตัวของตัวเอง การสอนให้เด็กอ่านหนังสือออกก็เป็นภาระเพียงพอแล้ว การสอนอ่านควรมีการเร้าด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้เด็กเกิดความสนใจรักการอ่านหนังสือเมื่อเรียนสำเร็จแล้ว เด็กจะได้สนใจอ่านต่อไปโดยไม่หยุดยั้งมีการอ่านหนังสือนิพนธ์ สารคดี ตลอดจนวรรณคดีต่าง ๆ

รู้จักเลือกหนังสืออ่านและรู้จักวิพากษ์วิจารณ์ (ประเทิน มหาพันธ์. 2523 : 102)

ดังนั้น การอ่านจึงควรเป็นกิจกรรมประจำวันและเป็นกิจกรรมต่อเนื่องตลอดชีวิตที่ต้องส่งเสริมให้เด็กมีพฤติกรรมรักการอ่าน (อุทัย วรสุวรรณรักษ์. 2528 : 7) ช่วงเวลาที่เหมาะสมที่สุดที่จะวางพื้นฐานของการอ่านคือเด็กวัยต่ำกว่า 12 ขวบ จึงควรสร้างพฤติกรรมรักการอ่านให้เด็กโดยเริ่มต้นที่เด็กเล็กก่อนวัยเรียนจนถึงระดับประถมศึกษา (ชุตินา สัจจาพันธ์. 2525 : 8-15)

จากงานวิจัยภาคสนาม (ดวงเดือน พันธุมนาวินและคนอื่นๆ. 2529) ได้ศึกษาพบความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านกับนิสัยรักการอ่าน โดยพบว่าถ้าผู้ปกครองส่งเสริมให้เด็กอ่านสิ่งพิมพ์เมื่ออายุยังน้อยในปริมาณมากเพียงไร เมื่อโตขึ้นเด็กจะรักการอ่าน ชอบรับฟังและชมรายการวิทยุและโทรทัศน์ที่มีประโยชน์และมีลักษณะมุ่งอนาคตสูง มิ่งานวิจัยเชิงทดลองที่เป็นหลักฐานอย่างเด่นชัดว่า การอ่านเนื้อหาที่ดีมีประโยชน์นั้นสามารถพัฒนาพฤติกรรมที่น่าปรารถนาในเด็กไทยได้ คืองานวิจัยของ ภิกษุญ่น เจนเจริญวงศ์ (2530 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้อ่านหนังสือภาพที่มีการนำเสนอพฤติกรรมทางบวกของตัวละครเอกเกี่ยวกับความเมตตากรุณา มีพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเมตตากรุณาสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอ่านหนังสือภาพที่มีการนำเสนอพฤติกรรมของตัวละครเอกในทางลบ

จากแนวคิดและงานวิจัยดังกล่าว เนื้อหาในสิ่งพิมพ์นั้นถ้ารู้จักนำเอาส่วนที่มีประโยชน์มาใช้ ย่อมส่งผลดีต่อผู้อ่านในด้านต่าง ๆ ได้มาก สำหรับเด็กในโรงเรียนซึ่งใช้การฟัง การพูด การอ่านและการเขียนในการเรียนรู้ ถ้าครูในโรงเรียนตระหนักในอิทธิพลของสิ่งพิมพ์ให้ความสนใจแนะนำและควบคุมการรับเนื้อหาจากสิ่งพิมพ์ให้กับเด็กอย่างสม่ำเสมอแล้ว นอกจากเป็นการปลูกฝังพฤติกรรมที่ดีแล้ว การพัฒนาลักษณะทางจิตที่น่าปรารถนาก็ควรอาศัยการอ่านจากหนังสือมีเนื้อหาที่มีคุณค่าได้เช่นกัน

จากการศึกษาของแบนดูรา (Bandura. 1977) สังเกตเห็นว่าพฤติกรรมของมนุษย์ส่วนใหญ่ เกิดจากการเรียนรู้จากการสังเกตพฤติกรรมของตัวแบบกระทำให้ดู

ซึ่งการเรียนรู้จากการสังเกตมีกระบวนการย่อย 4 ประการ โดยจะเริ่มต้นแต่บุคคลให้ความสนใจสนใจต่อพฤติกรรมที่สังเกต เก็บจำพฤติกรรมที่สังเกตนั้นแล้วพัฒนาไปสู่การกระทำและการจูงใจให้บุคคลกระทำพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ และยังพบว่าวัยเด็กเป็นวัยที่การเลียนแบบเข้ามามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่เด็กแสดงออกมากที่สุด - วัยเด็กจึงเป็นวัยแห่งการวางรากฐานพฤติกรรมและบุคลิกภาพที่ต้องการแก่เด็ก เด็กจะเริ่มเลียนแบบตั้งแต่วัยทารกโดยทำตามแบบที่ได้พบเห็นและการเลียนแบบนี้จะซับซ้อนขึ้นไปเรื่อยๆตามโครงสร้างของประสาทสัมผัสและพัฒนาการที่สูงขึ้นของบุคคล เด็กสามารถเลียนแบบหรือเกิดพฤติกรรมคล้ายตามตัวละครซึ่งเปรียบเสมือนตัวแบบและยอมรับว่าการกระทำของตัวละครที่มีพฤติกรรมทางบวกนั้น เป็นสิ่งที่น่าชื่นชมและควรกระทำตาม ซิมเมอร์แมนและโรเซนธอล (Zimmerman and Rosenthal, 1974) มีความเห็นว่าวัยเด็กเป็นวัยที่การเลียนแบบมีบทบาทต่อพฤติกรรมและความรู้สึกนึกคิดของเด็กมาก จึงควรที่จะนำเอาการเลียนแบบมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาโดยเฉพาะกับเด็กก่อนวัยเรียนและเด็กในระดับประถมศึกษา

ดังนั้น การเลียนแบบจึงเป็นวิธีการขั้นพื้นฐานของพัฒนาการทางด้านบุคลิกภาพในทางด้านการศึกษาได้นำวิธีการใช้ตัวแบบนี้มาใช้เป็นกลวิธีในการสร้างหรือการสอนพฤติกรรมใหม่โดยการเสนอตัวแบบที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อให้ผู้สังเกตหรือผู้ที่ประสงค์จะเลียนแบบจากตัวแบบนั้นสังเกตพฤติกรรมตลอดทั้งกิจกรรมต่างๆของตัวแบบ ผลจากการสังเกตจะทำให้บุคคลเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบหรือเกิดพฤติกรรมใหม่ๆที่พึงประสงค์ (ผ่องพรรณ เกิดนิทภักษ์, 2527 : 70) ดังผลการวิจัยที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ตัวแบบกับการปลูกฝังพฤติกรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่เด็กอายุ 3-8 ปี โดยให้อ่านหนังสือการ์ตูนเกี่ยวกับความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ที่มีตัวละครเป็นสัตว์ (พริ้มเพรา นิตกรมร, 2523 : บทคัดย่อ) และการใช้แม่แบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความซื่อสัตย์ (ประเสริฐศรี เอื้อนครินทร์, 2524 : บทคัดย่อ) ผลการศึกษาสนับสนุนซึ่งกันและกันว่ากลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษาจะเลียนแบบพฤติกรรมที่ได้พบเห็นจากตัวแบบและการใช้ตัวแบบสามารถปลูกฝังพฤติกรรมดังกล่าวได้ การชักจูงให้บุคคลเลียนแบบพฤติกรรมนั้น นอกจากจะขึ้นอยู่กับลักษณะตัวแบบหรือตัวละครว่ามีลักษณะน่าจูงใจเพียงใดและผลที่เกิดขึ้นกับตัวแบบหรือตัวละครแล้ว เนื้อหาของเรื่องที่จะให้บุคคลเลียนแบบจะต้องเข้าถึงจิตใจและเป็นที่ยอมรับของ

ผู้เลียนแบบด้วยจึงจะได้ผลดี เนื้อหาของเรื่องที่มีประสิทธิภาพสูงนั้นจะต้องเป็นเนื้อหาที่แสดงให้เห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ทางด้านที่ผู้เลียนแบบสามารถเข้าใจและนอกจากจะขึ้นอยู่กับเนื้อหาที่มีเหตุผลอันเหมาะสมแล้วควรคำนึงถึงปัจจัยอื่นๆอีกด้วย เป็นต้นว่าบุคคลิกภาพด้านมุ่งอนาคต ซึ่งเป็นความคาดหวังว่าพฤติกรรมที่ตนกระทำนั้นจะนำไปสู่ผลตามมาบางอย่างในสถานการณ์ที่กำหนดได้ รวมกับความคิดความคาดหวังเกี่ยวกับคุณค่าของผลตอบแทนที่ตามมา (Mischel, 1974 : 253) ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงย่อมคาดการณ์ไกลและคำนึงถึงเหตุผลอันเหมาะสมในการเลียนแบบพฤติกรรมที่น่าปรารถนา ได้ดีกว่าผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำกว่า ดังนั้นในวิจัยเชิงทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยจะได้นำเอาลักษณะมุ่งอนาคตมาร่วมศึกษาด้วย เพื่อดูว่าลักษณะมุ่งอนาคตจะส่งผลต่อการเลียนแบบพฤติกรรมได้หรือไม่

เนื่องจากยังไม่มีผลงานวิจัยใดที่ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ตัวแบบที่มีพฤติกรรมรักการอ่านมาก่อนเลย ทำให้ผู้วิจัยเกิดแนวคิดว่าการใช้ตัวแบบที่มีพฤติกรรมรักการอ่านในรูปแบบชีวิตประจำวันบุคคลสำคัญที่มีพฤติกรรมรักการอ่านจะเป็นตัวแบบที่ดีในการปลูกฝังพฤติกรรมรักการอ่านให้กับเด็กในวัยเรียนได้ วิธีการให้ตัวแบบโดยใช้ชีวิตประจำวันบุคคลสำคัญที่มีพฤติกรรมรักการอ่านจึงน่าจะเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้เด็กมีพฤติกรรมเลียนแบบพฤติกรรมรักการอ่านจากตัวแบบที่มีพฤติกรรมรักการอ่าน อันจะเป็นรากฐานที่จะพัฒนาพฤติกรรมรักการอ่านแก่เด็กต่อไปในอนาคต

กล่าวโดยสรุปผู้วิจัยจะได้นำเอากระบวนการเรียนรู้จากการสังเกตจากทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา (Bandura, 1986) มาเพื่อสร้างเป็นตัวแบบและกำหนดเนื้อหาที่อ่านในรูปแบบของชีวิตประจำวันบุคคลสำคัญที่มีพฤติกรรมรักการอ่าน นำมาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาพฤติกรรมรักการอ่านแก่เด็กวัยเรียน โดยนำเอาลักษณะมุ่งอนาคตมาเป็นสาเหตุหนึ่งในการทำนายปริมาณการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมรักการอ่านตามการเรียนรู้จากการสังเกตโดยการอ่าน การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงทดลอง ใช้เด็กเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 เป็นกลุ่มตัวอย่าง การวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งทางวิชาการและการวางนโยบายในการพัฒนาเด็กในโรงเรียนต่อไป

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยเชิงทดลองนี้ มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาว่าการอ่านเนื้อหาจากสิ่งพิมพ์ที่เป็นชีวประวัติบุคคลสำคัญที่มีชื่อเสียง เป็นตัวแบบแสดงพฤติกรรมรักการอ่านแล้วใช้ประโยชน์จากการอ่านในการทำงานและการดำเนินชีวิตจนประสบความสำเร็จในชีวิต จะมีผลต่อพฤติกรรมการอ่านของเด็กอย่างไรบ้าง โดยมีจุดมุ่งหมายเฉพาะดังนี้

1. เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบหรือวิธีการ ในการปลูกฝังให้เด็กมีพฤติกรรมการอ่านเลือกอ่านแต่เนื้อหาที่มีคุณค่า มีประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเอง
2. เพื่อทดลองรูปแบบ หรือวิธีการที่สร้างขึ้น เป็นการศึกษาตรวจสอบผลของการใช้รูปแบบนั้น

ประโยชน์ของการวิจัย

จะได้รูปแบบและวิธีการในการพัฒนาและปลูกฝังพฤติกรรมการอ่านของเด็กในระดับประถมศึกษาอันจะเป็นประโยชน์ต่อวิชาการทางด้านพฤติกรรมศาสตร์และสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตดังต่อไปนี้

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 โรงเรียนบ้านกำแพงเพชร อ. รัตภูมิ จ. สงขลา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2534
2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 5-6 โรงเรียนบ้านกำแพงเพชร อ. รัตภูมิ จ. สงขลา ที่ได้คะแนนจากการวัดระดับมุ่งอนาคต แบ่งเป็นกลุ่มสูงกลุ่มต่ำโดยนำคะแนนที่ได้มาเรียงลำดับจากน้อยไปหามาก คิดคะแนนเฉลี่ยรวมของกลุ่ม คะแนนสูงกว่าแสดงว่ามีลักษณะมุ่งอนาคตสูง คะแนนต่ำกว่าแสดงว่ามีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ สุ่มเข้ากลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม

และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย กลุ่มทดลองที่ 1 ประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่างที่มุ่งอนาคตสูง ชาย 5 คน หญิง 5 คน มุ่งอนาคตต่ำ ชาย 5 คน หญิง 5 คน รวม 20 คน กลุ่มทดลองที่ 2 ประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่างที่มุ่งอนาคตสูง ชาย 5 คน หญิง 5 คน มุ่งอนาคตต่ำ ชาย 5 คน หญิง 5 คน รวม 20 คน กลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม ประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่างที่มุ่งอนาคตสูง ชาย 5 คน หญิง 5 คน มุ่งอนาคตต่ำ ชาย 5 คน หญิง 5 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 60 คน

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง การทดลองครั้งนี้จะใช้ระยะเวลา 18 วัน ครั้งละ 30 นาที ตั้งแต่เวลา 08.15 - 08.45 น. โดยผู้วิจัยจะทำการทดลองวันเว้นวัน ระหว่างกลุ่มทดลอง 2 กลุ่มและกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม สลับกันไปจนครบกลุ่มละ 6 ครั้ง รวมจำนวน ครั้งทั้งหมด 18 ครั้ง

4. ตัวแปรที่ศึกษา ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้แบ่งออกเป็น

4.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่

4.1.1 เนื้อหาชีวประวัติบุคคลสำคัญ แบ่งออกเป็นสามประเภท คือ

- การดูชีวประวัติบุคคลสำคัญ ได้แก่ชีวประวัติของพระยาอนุমানราชธน กับชีวประวัติของอับราฮัมลินคอล์น ซึ่งเป็นตัวแบบการมีพฤติกรรมรักการอ่านในรูปแบบหนังสือการ์ตูนภาพ ประกอบคำบรรยาย

- บทความชีวประวัติบุคคลสำคัญ ได้แก่ชีวประวัติของพระยาอนุমানราชธน และชีวประวัติของอับราฮัมลินคอล์น ซึ่งเป็นตัวแบบการมีพฤติกรรมรักการอ่านในรูปแบบบทความ

- ชีวประวัติบุคคลสำคัญ ได้แก่ชีวประวัติของพระยาอนุमानราชธน กับชีวประวัติของอับราฮัมลินคอล์น เป็นชีวประวัติธรรมดาซึ่งไม่แสดงแบบการมีพฤติกรรมรักการอ่าน ในรูปคำบรรยาย

4.1.2 ลักษณะมุ่งอนาคต แบ่งเป็น ลักษณะมุ่งอนาคตสูงและลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ

4.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ พฤติกรรมรักการอ่าน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ตัวแบบ หมายถึงชีวประวัติของพระยาอนุমানราชธน และชีวประวัติของ อับราฮัมลินคอล์นซึ่งเป็นบุคคลสำคัญที่มีชื่อเสียง ผู้วิจัยได้นำมาจัดทำในสองลักษณะคือในรูปแบบของการ์ตูนชีวประวัติและในรูปแบบของบทความชีวประวัติ เนื้อหาทั้งสองลักษณะจะเป็นเรื่องราว พฤติกรรมของพระยาอนุমানราชธนและอับราฮัมลินคอล์น ซึ่งแสดงตัวแบบของการมีพฤติกรรม รักการอ่านมาตั้งแต่เด็ก ๆ ใช้ประโยชน์จากการอ่านผ่านอุปสรรคความยากลำบากจนประสบ ความสำเร็จในชีวิต
2. หนังสือตัวแบบการ์ตูนชีวประวัติ หมายถึง ชิวประวัติของพระยาอนุমানราชธน และอับราฮัมลินคอล์น ซึ่งได้เลือกเอาเฉพาะเนื้อหาที่แสดงถึงการมีพฤติกรรมรักการอ่านของ บุคคลทั้งสอง นำเสนอในรูปแบบของภาพการ์ตูนชีวประวัติประกอบเรื่อง มีเรื่องละ 3 ตอน รวมสองเรื่อง 6 ตอน
3. หนังสือตัวแบบบทความชีวประวัติ หมายถึงชีวประวัติของพระยาอนุমানราชธน และอับราฮัมลินคอล์น ซึ่งได้เลือกเอาเฉพาะเนื้อหาที่แสดงถึงการมีพฤติกรรมรักการอ่านของ บุคคลทั้งสอง นำเสนอในรูปแบบของบทความชีวประวัติ มีเรื่องละ 3 ตอน รวมสองเรื่อง 6 ตอน
4. หนังสือชีวประวัติบรรยาย หมายถึงชีวประวัติของพระยาอนุমানราชธน และอับราฮัมลินคอล์น เนื้อหาจะเป็นชีวประวัติทั่ว ๆ ไปของบุคคลทั้งสองซึ่งไม่ได้แสดงถึง พฤติกรรมรักการอ่าน นำเสนอในรูปแบบของชีวประวัติบรรยาย มีเรื่องละ 3 ตอน รวมสองเรื่อง 6 ตอน
5. การส่งเสริมการอ่าน หมายถึงการกระตุ้น ชักจูง เปิดโอกาส หรือแนะแนวทาง ให้นักเรียนสนใจและเข้าใจเรื่องที่อ่านจากสิ่งพิมพ์ เพื่อปลูกฝังพฤติกรรมรักการอ่าน

นิยามปฏิบัติการตัวแปร

1. ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง ปริมาณความสามารถในการคาดการณ์ไกล และความสามารถในการควบคุมบังคับตนเองให้รู้จักอดได้รอได้ หรือรู้จักอดเปรี้ยวไว้กินหวาน สามารถวัดออกมาเป็นปริมาณได้ โดยการให้นักเรียนรายงานถึงนิสัยและการปฏิบัติของตนในชีวิตประจำวันที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะนี้ โดยใช้มาตรวัดที่ผู้วิจัยปรับปรุงมาจากมาตรวัดลักษณะมุ่งอนาคตของ ดวงเดือน พันธมนาวิน (2529) โดยให้นักเรียนตอบรับหรือปฏิเสธข้อความต่างๆ 20 ประโยค ที่แสดงถึงการมีลักษณะมุ่งอนาคตโดยเลือกตอบบนมาตรวัด 4 หน่วย นิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 20-80 คะแนน คะแนนสูงกว่าแสดงว่าผู้ตอบมีลักษณะมุ่งอนาคตสูงกว่าผู้ที่มีคะแนนต่ำกว่า
2. พฤติกรรมรักการอ่าน หมายถึงความสนใจและการชอบอ่านหนังสือหรือรูปภาพจากหนังสือ ชอบฟังเรื่องราวจากหนังสือหรือนิทาน รู้จักใช้เวลาว่างเพื่อการอ่าน โดยมีพฤติกรรมดังกล่าวเป็นปกติอยู่เสมอและยังหมายถึงปริมาณความชอบอ่านสิ่งพิมพ์ทุกชนิดและการเลือกอ่านเนื้อหาในสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือการ์ตูน ซึ่งมีเนื้อหาที่นักวิชาการจัดว่ามีประโยชน์อย่างสม่ำเสมอ เนื้อหาที่มีประโยชน์ คือ สารคดี เรื่องตลกเบาสมอง ส่วนเรื่องที่ไม่เลือกอ่าน คือ เรื่องลามก ข่าวการฆ่าข่มขืน ข่าวสังคมดารา เรื่องขี้สาวและพฤติกรรมทางเพศ สามารถวัดออกมาเป็นปริมาณได้โดยใช้มาตรวัดที่ผู้วิจัยปรับปรุงมาจากมาตรวัดนิสัยรักการอ่านของ ทวีศักดิ์ เดชาเลิศ (2528) และมาตรวัดความชอบอ่านเนื้อหาที่มีประโยชน์ของ ดวงเดือน พันธมนาวิน (2529) โดยการให้รายงานถึงพฤติกรรมและการปฏิบัติในการอ่านสิ่งพิมพ์ในชีวิตประจำวันที่แสดงให้เห็นถึงการมีพฤติกรรมรักการอ่าน โดยให้นักเรียนตอบรับหรือปฏิเสธข้อความเกี่ยวกับความรู้สึกของตนเองต่อการอ่านสิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ ทั้งเนื้อหาที่มีประโยชน์และไม่มีประโยชน์ 30 ข้อ ที่มีมาตรวัด 4 หน่วย นิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 30-120 คะแนน คะแนนสูงกว่าแสดงว่าผู้ตอบมีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่า

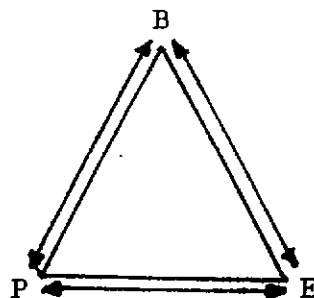
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

ในส่วนนี้จะได้ประมวลข้อคิดเห็น ทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกัน เพื่อให้ครอบคลุมตัวแปรที่จะศึกษา หารูปแบบการวิจัยที่เหมาะสม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา (Albert Bandura's Social Learning Theory)

แนวความคิดพื้นฐาน

แบนดูรา (Bandura. 1986 : 24) เชื่อว่าการศึกษาพฤติกรรมของมนุษย์นั้นต้องวิเคราะห์เงื่อนไขและสิ่งเร้าของพฤติกรรม ซึ่งส่งผลให้เป็นตัวเสริมแรงให้เงื่อนไขนั้นๆคงอยู่ ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา มีทัศนะว่า พฤติกรรม (Behavior) ของมนุษย์ซึ่งศึกษาเป็นปัจจัยด้วย มีปฏิสัมพันธ์กับปัจจัยหลักสองปัจจัย คือ ปัจจัยส่วนบุคคล (Personal factors) และปัจจัยจากอิทธิพลของสภาพแวดล้อม (Environmental influences) พฤติกรรมนั้นนอกจากจะได้รับอิทธิพลจากสองปัจจัยดังกล่าวแล้ว ยังมีอิทธิพลต่อปัจจัยทั้งสองด้วย โดยปัจจัยทั้งสามนี้ต่างเป็นตัวกำหนดซึ่งกันและกันดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสามปัจจัยซึ่งเป็นตัวกำหนดซึ่งกันและกัน คือ พฤติกรรม(B) ปัจจัยส่วนบุคคล(P) และสภาพแวดล้อม(E) (Bandura. 1986 : 24)

จากภาพจะเห็นว่า B,P และE ล้วนแต่มีลูกศรชี้เข้าหากัน ซึ่งหมายถึงการมีอิทธิพล
 เชิงเหตุ-ผลกัน (reciprocal causation) ตัวอย่างเช่น นักเรียนที่เข้าไปเรียนในห้องเรียน
 ซึ่งเพื่อนรักเรียนส่วนมากมีพฤติกรรมรักการอ่านมาก สภาพแวดล้อม (E) เช่นนี้ มีผลให้นักเรียน (P)
 เชื่อว่าพฤติกรรมรักการอ่านเป็นบรรทัดฐานของกลุ่มนี้ซึ่งมีผลให้นักเรียนมีพฤติกรรม (B) แสดงถึง
 การมีพฤติกรรมรักการอ่านไปด้วย พฤติกรรมรักการอ่านที่แสดงออกของนักเรียนนั้น จะทำหน้าที่เป็น
 สภาพแวดล้อม (E) ให้กับนักเรียนคนอื่นๆอีกทางหนึ่งด้วย แบบดูราเรียกลักษณะนี้ว่าเป็นปัจจัย
 ที่เป็นตัวกำหนดซึ่งกันและกัน แบบดูราเห็นว่าในชีวิตจริงของมนุษย์ นอกจากมนุษย์จะได้รับอิทธิพล
 จากสิ่งเร้าแล้ว มนุษย์ก็มีอิทธิพลต่อสิ่งเร้า (ทั้งสำหรับตนเองและผู้อื่น) ด้วย นอกจากนี้มนุษย์มี
 ความคิดความเชื่อและความคาดหวังที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเขาเองได้

การเรียนรู้จากการสังเกต (Observational Learning)

ในประสบการณ์ชีวิตของบุคคลที่ผ่านไปมา จะพบว่าพฤติกรรมและการเรียนรู้ส่วนมากที่
 บุคคลกระทำอยู่ เป็นพฤติกรรมที่บุคคลเรียนรู้มาจากการสังเกตทั้งพฤติกรรมที่ดีและไม่ดีเมื่อนิยาม
 จากบรรทัดฐานของสังคม ซึ่งแหล่งการเรียนรู้ของบุคคลส่วนใหญ่ คือ ครอบครัว กลุ่มเพื่อน
 โรงเรียน ชุมชน และสื่อมวลชนต่างๆ

สำหรับทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมระบุว่า การเรียนรู้เป็นเรื่องของกิจกรรมการประมวล
 ข่าวสาร โดยข่าวสารในที่นี้หมายถึง คำพูด ลายลักษณ์อักษร ลักษณะหรือรายละเอียดของการแสดง
 พฤติกรรมและสภาพแวดล้อมที่จะส่งผลต่อการแสดงพฤติกรรม มนุษย์เรียนรู้การแสดงพฤติกรรม
 ส่วนมากจากการสังเกตตัวแบบ (model) แล้วรับข่าวสารต่าง ๆ มาประมวลโดยการแปรสภาพ
 เป็นการแทนด้วยสัญลักษณ์ (Symbolic representation) ที่จะเป็นเครื่องที่แนะนำการกระทำ
 ในโอกาสต่อมา แบบดูราให้คำนิยามการทำตามตัวแบบ (modeling) ว่าหมายถึงกระบวนการ
 ทำตามทางจิต (Psychological matching process) ความหมายนี้กว้างกว่าการเลียนแบบ
 (imitation) ซึ่งจะใช้ในความหมายว่า การทำพฤติกรรมเหมือนตัวแบบแต่การทำตามตัวแบบนั้น
 รวมกระบวนการทางจิตวิทยาในการรับข่าวสาร การเก็บจำข่าวสาร การกระทำ และการจูงใจ
 เข้าไว้ด้วย แบบดูราเห็นว่าทำตามตัวแบบสามารถจำแนกออกตามประเภทของสื่อต่าง ๆ
 ได้หลายประเภทและมีผลต่อมนุษย์ได้หลายด้าน (Bandura. 1986 : 48)

สื่อของตัวแบบ

ตัวแบบมีหลายประเภททั้งที่มีชีวิตและที่เป็นสัญลักษณ์โดยตัวแบบสามารถมีผ่านสื่อได้

4 ประเภท คือ 1) การทำตามตัวแบบที่เป็นพฤติกรรม (Behavioral modeling) ตัวแบบในขณะนั้นแสดงพฤติกรรมให้บุคคลเห็น 2) การทำตามตัวแบบที่เป็นวาจา (Verbal modeling) ตัวแบบประเภทนี้ พูดบอกหรือเขียนบอกว่าจะทำอะไร ได้อย่างไร 3) การทำตามตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์ (Symbolic modeling) หมายถึงตัวแบบที่บุคคลสังเกตผ่านสัญลักษณ์ เช่น โทรทัศน์ ภาพยนตร์ สิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆ เป็นต้น 4) การทำตามตัวแบบที่เป็นความรู้สึกจากการสัมผัส (Kinesthetic modeling) ตัวแบบชนิดนี้ใช้มากกับคนหูหนวก ตาบอด ในการฝึกพูด ฝึกอ่าน และฝึกเขียน เช่น ให้นักเรียนสัมผัสริมฝีปากและคอของครู (Bandura. 1986 : 70-72)

กระบวนการเรียนรู้จากการสังเกต (Multiprocess Analysis of

Observational-Learning) (Bandura. 1986 : 51-69)

การเรียนรู้จากการสังเกตเป็นวิธีการขั้นพื้นฐานอันหนึ่งของพัฒนาการทางด้านบุคลิกภาพ และสังคม บุคคลเรียนรู้จากการสังเกตตั้งแต่วัยเริ่มต้นของชีวิต ในขณะที่เด็กมีพัฒนาการไปพร้อม ๆ กัน ทั้งทางด้านอารมณ์ สังคม ร่างกาย สติปัญญาและบรรลุนิติภาวะเป็นขั้น ๆ ไปนั้น เด็กจะค่อย ๆ เลียนแบบพ่อแม่และรับเอาคุณลักษณะต่างๆ เข้าไว้ เมื่อสังคมของเด็กกว้างขวาง เด็กอาจจะเรียนรู้จากการสังเกตจากบุคคลอื่นจนกระทั่งโตเป็นผู้ใหญ่ การเรียนรู้จากการสังเกตก็ยังคงเกิดขึ้นอยู่เสมอ อย่างไรก็ตามพฤติกรรมและบุคลิกภาพของบุคคล ไม่ได้เหมือนกับตัวแบบที่ได้จากการสังเกตไปทุกอย่าง บุคคลจะรับเอามาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งอาจมีความคล้ายคลึงกันหรือแตกต่างไปจากตัวแบบก็ได้ (Miller. 1967)

แบนดูรา (Bandura. 1986 : 47-105) ได้กล่าวถึงวิธีการเรียนรู้ของมนุษย์ว่า เรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้สองวิธี คือ 1) การเรียนรู้จากผลกรรม (Learning by Response Consequences) เป็นการเรียนรู้จากการมีประสบการณ์ตรงว่าการกระทำใดจะก่อให้เกิดผลกรรมใดในชีวิตประจำวันการกระทำต่างๆ ของมนุษย์ บางอย่างก็ได้รับผลทางบวกบางอย่างก็ได้รับผลทางลบ ลักษณะของผลกรรมจึงเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ในอนาคต มนุษย์จะเลือกทำเฉพาะพฤติกรรม

ที่จะทำให้เกิดผลทางบวกและไม่ทำพฤติกรรมที่จะทำให้เกิดผลทางด้านลบ 2) การเรียนรู้จากตัวแบบ (Learning Through Modeling) การเรียนรู้อาจเป็นสิ่งที่ยากยิ่งและอาจมีอันตรายได้ถ้ามนุษย์ต้องการเรียนรู้สิ่งต่างๆด้วยตนเองจนกว่าจะพบว่าควรทำอะไรจึงจะได้รับผลที่ต้องการ แต่มนุษย์ส่วนมากสามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้จากการสังเกตพฤติกรรมของผู้อื่นเป็นแบบอย่างว่าควรจะทำพฤติกรรมใหม่ได้อย่างไร โดยทำให้ไม่ต้องมีการลองผิดลองถูกและยังได้รวบรวมความรู้ที่ไว้เพื่อนำมาใช้การกระทำพฤติกรรมนั้นๆในโอกาสต่อไป ทำให้ช่วยลดความผิดพลาดลงได้ แบนดูราได้สังเกตเห็นว่า พฤติกรรมของมนุษย์ส่วนใหญ่เกิดการเรียนรู้จากการสังเกต พฤติกรรมของตัวแบบกระทำให้ดู แล้วบุคคลผู้ดูก็ก็สามารถทำได้เหมือนพฤติกรรมของตัวแบบ โดยบุคคลผู้ดูอาจจะสามารถกระทำพฤติกรรมใหม่ๆติดต่อกันเป็นชุดจากการสังเกตพฤติกรรมของตัวแบบเพียงครั้งเดียวและไม่ต้องอาศัยการฝึกซ้อมแต่ประการใดก็สามารถทำได้ดีเกือบสมบูรณ์แบบ

แบนดูราได้กล่าวถึงกระบวนการเรียนรู้ของมนุษย์ว่าเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนมากในการเรียนรู้ทางสังคมตัวแบบมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจากการเรียนรู้โดยการสังเกต ซึ่งการเรียนรู้ดังกล่าวมีองค์ประกอบสำคัญ 4 กระบวนการคือ

1 กระบวนการใส่ใจ (Attentional Process) หมายถึงการที่บุคคลใส่ใจและสนใจรับรู้พฤติกรรมของตัวแบบ บุคคลจะต้องเริ่มด้วยการให้ความสนใจว่ามีตัวแบบกำลังทำพฤติกรรมอยู่ ตัวแบบมักเป็นผู้ที่มีความสำคัญ เช่น มีเกียรติในสังคมก็จะกระตุ้นให้เกิดความสนใจได้ง่าย การเรียนรู้จากการสังเกตจะเกิดขึ้นได้มากเมื่อบุคคลใส่ใจต่อพฤติกรรมของตัวแบบ การใส่ใจจะมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับปัจจัยสองปัจจัยคือ

- 1.1 เหตุการณ์ที่เป็นตัวแบบ (Modeled Events) ซึ่งได้แก่ 1) ความเด่นชัดของตัวแบบ (Salience) ถ้าตัวแบบเด่นชัดมากย่อมดึงดูดความสนใจได้มากกว่าที่ไม่เด่นชัด
- 2) ทิศทางของอารมณ์ความรู้สึกที่ผู้สังเกตมีต่อตัวแบบ (Affective Valence) ถ้าผู้สังเกตชอบตัวแบบ การใส่ใจกับพฤติกรรมตัวแบบย่อมมากกว่าเมื่อผู้สังเกตไม่ชอบตัวแบบ 3) ความซับซ้อนของเหตุการณ์ (Complexity) ถ้ามีน้อยจะได้รับการใส่ใจมากกว่าเหตุการณ์ที่ซับซ้อนมาก
- 4) จำนวนตัวแบบ (Prevalence) ถ้ามีมากหรือหลากหลายจะเรียกความใส่ใจจากผู้สังเกตได้มาก
- 5) คุณค่าในการใช้ประโยชน์ (Functional Value) ถ้าพฤติกรรมที่ตัวแบบแสดงออกมาเกิดผล

บางอย่างที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สังเกต จะได้รับการใส่ใจมากกว่าทางตรงกันข้าม เช่น ผู้ที่สนใจอาชีพเสริม จะให้ความสนใจกับรายการโทรทัศน์ หรือสิ่งพิมพ์ที่สอนการทำอาชีพเสริมต่างๆ

1.2 การรับรู้ของผู้สังเกต (Observer Attributes) ได้แก่ 1) ความสามารถในการรับรู้ของผู้สังเกต (Perceptual Capabilities) ผู้ที่มีความสามารถในการรับรู้สูง จะมีโอกาสใส่ใจมากกว่าผู้ที่มีความสามารถในการรับรู้ต่ำ 2) ชุดการรับรู้ (Perceptual Set) หมายถึงแนวทางการรับรู้ของบุคคลซึ่งสะสมมาจากประสบการณ์ในอดีตซึ่งช่วยกำหนดแง่มุมที่ผู้สังเกต ให้ความสนใจและแนวทางในการตีความสิ่งที่ได้เห็น ได้ยิน 3) ความสามารถทางการรู้คิด (Cognitive Capabilities) ผู้ที่มีปัญญาสูงกว่ามีโอกาสสังเกตรายละเอียดของพฤติกรรมของตัวแบบได้มากกว่า ผู้ที่มีปัญญาต่ำกว่า 4) ระดับความตื่นตัว (Arousal Level) การวิจัยทางจิตวิทยาพบว่าบุคคลที่มีความตื่นตัวระดับปานกลางมีโอกาสใส่ใจกับพฤติกรรมของตัวแบบมากกว่าบุคคลที่มีความตื่นตัวต่ำ หรือสูง 5) ความชอบที่สะสมมาแล้ว (Acquired Preferences) ผู้สังเกตมักมีความชอบสังเกตตัวแบบบางชนิดมากกว่าตัวแบบบางชนิด ดังนั้นตัวแบบที่สอดคล้องกับความชอบของผู้สังเกต ผู้สังเกตจะใส่ใจกับตัวแบบนั้นได้มาก เช่น เด็กชอบดูการ์ตูนมาก ตัวการ์ตูนก็มีโอกาสเป็นตัวแบบให้กับเด็กได้มาก

2. กระบวนการเก็บจำ (Retention Process) เป็นกระบวนการที่จำเป็นอย่างหนึ่งเมื่อเกิดการให้ความสนใจรับทราบการกระทำของตัวแบบ บุคคลจะต้องมีวิธีการที่จะจดจำการกระทำของตัวแบบในรูปของสัญลักษณ์ แทนดูราคิดว่ากระบวนการเชิงสัญลักษณ์เกิดจากความเกี่ยวเนื่องกันของสิ่งเร้า (Stimulus contiguity) คือ ความเกี่ยวพันของสิ่งเร้าต่างๆ ที่เกิดตัวกัน เช่น เห็นเครื่องเจาะผนังทำด้วยไฟฟ้า อาจทำให้มองเห็นภาพการกระทำของตัวแบบว่า จะต้องวางมืออย่างไรและกดลงไปอย่างไร โดยเฉพาะในกรณีที่ผู้สังเกตไม่มีโอกาสทำพฤติกรรมตามตัวแบบในขณะที่สังเกต กระบวนการเก็บจำมีปัจจัยหลักสองปัจจัยคือ

2.1 การเก็บจำ ประกอบด้วย 1) การเก็บรหัสเป็นสัญลักษณ์ (Symbolic Coding) มีสองวิธีคือการเก็บจำเป็นภาพและการเก็บจำเป็นคำพูด 2) การจัดระบบทางการรู้คิด (Cognitive Organization) รวมถึงการเลือกรับรู้พฤติกรรมของตัวแบบ เป็นวิธีการ

เฉพาะตัวในการเก็บจำและระลึกสิ่งที่ได้พบเห็น 3) การฝึกซ้อมทางการรู้คิด (Cognitive Rehearsal) เป็นการนำแบบพฤติกรรมของตัวแบบมาฝึกซ้อมในใจ หากบุคคลมีการฝึกซ้อมทางการรู้คิด เขามีโอกาสจำแบบแผนพฤติกรรมของตัวแบบไว้ได้มาก 4) การฝึกซ้อมการกระทำ (Enactive Rehearsal) เป็นการลงมือฝึกซ้อมแบบแผนการกระทำตามที่ได้สังเกตมา อาจเป็นในขณะที่ตัวแบบยังปรากฏให้เห็น หรือ ในกรณีที่ตัวแบบไม่ปรากฏให้เห็นแล้ว บุคคลที่มีการฝึกซ้อมการกระทำมากมีโอกาสเก็บจำพฤติกรรมของตัวแบบไว้ได้มาก

2.2 ลักษณะของผู้เก็บจำประกอบด้วย 1) ทักษะทางการรู้คิด (Cognitive Skills) หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่จะเก็บรหัสเป็นสัญลักษณ์ที่จะจดจำเป็นเวลานานได้ 2) โครงสร้างทางการรู้คิด (Cognitive Structures) หมายถึงการจัดระบบทางการรู้คิดหลายระบบเข้าด้วยกันเป็นระบบใหญ่ ที่สะดวกต่อการระลึกระบบใดระบบหนึ่งมาใช้งาน บุคคลที่มีทักษะทางการรู้คิดดีและโครงสร้างทางการรู้คิดที่เป็นระเบียบสามารถเก็บจำแบบแผนพฤติกรรมต่าง ๆ ที่พบเห็น ได้มากกว่าบุคคลที่มีลักษณะดังกล่าวนี้

3. กระบวนการกระทำ (Production Processes) เป็นกระบวนการที่ผู้สังเกตนำเอาการเก็บจำเป็นสัญลักษณ์มาแปลงเป็นการกระทำ มีปัจจัยหลักสองปัจจัยคือ

3.1 การกระทำ ประกอบด้วย 1) การระลึกรูปภาพจากการรู้คิด (Cognitive Representation) เป็นการระลึกรูปภาพแบบแผนพฤติกรรมของตัวแบบที่ผู้สังเกตได้เก็บจำไว้ในทางการรู้คิดออกมา หากผู้สังเกตระลึกรูปภาพจากการรู้คิดได้แม่นยำ เขามีโอกาสทำพฤติกรรมตามแบบแผนของตัวแบบ ได้มากขึ้น 2) การสังเกตการกระทำของตนเอง (Observation of Enactments) ในกระบวนการเห็นการที่ผู้สังเกตสังเกตการกระทำของตนเอง รวมทั้งการสังเกตความรู้สึกต่าง ๆ ภายในการฟังและการมองการกระทำของตนเอง 3) ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback Information) จากการสังเกตการกระทำของตนเองและจากข้อมูลย้อนกลับจากภายนอก เช่น การบอกเล่าของผู้อื่น 4) การเทียบเคียงการกระทำกับความคิดรวบยอด (Conception Matching) เป็นการนำเอาการสังเกตการกระทำที่ได้ เป็นข้อมูลย้อนกลับมาเทียบเคียงกับการกระทำที่เก็บเป็นภาพไว้ในทางการรู้คิด ถ้ามีส่วนใดผิดเพี้ยนอยู่ ผู้สังเกตก็สามารถปรับปรุงตนเอง เพื่อให้กระทำพฤติกรรมที่สังเกตได้

3.2 ลักษณะของผู้กระทำ ประกอบด้วย 1) ความสามารถทางกาย (Physical Capabilities) ที่จะทำพฤติกรรมที่สังเกตเห็นได้ 2) องค์ประกอบในพฤติกรรมย่อย (Component Subskills) ซึ่งประกอบกันเป็นแบบแผนของพฤติกรรม หากขาดอย่างใดอย่างหนึ่งจะทำให้การกระทำพฤติกรรมไม่ครบถ้วนหรือทำไม่ได้เลย เช่น นักเรียนที่หูตึงจะมีความลำบากในการเลียนแบบการออกเสียงภาษาต่างประเทศของครู หรือ ในการฝึกการร้องเพลง หากนักเรียนมีเหตุผลสิ่งที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการร้องเพลง นักเรียนก็ไม่สามารถร้องเพลงตามตัวแบบได้

แบบкура ได้แยกความแตกต่างระหว่างการได้เรียนรู้พฤติกรรม (Acquisition) กับการกระทำ (Performance) เพราะบุคคลไม่ได้กระทำพฤติกรรมทุกพฤติกรรมตามที่ตนได้เรียนรู้มา บุคคลอาจจะได้เรียนรู้พฤติกรรมและจดจำการกระทำไว้ได้แต่อาจไม่แสดงพฤติกรรมนั้นออกมาเลย หากการแสดงพฤติกรรมนั้นไม่ได้เกิดประโยชน์อะไรกับตัวเขาเลยหรือการแสดงพฤติกรรมนั้นจะตามมาด้วยการถูกลงโทษ

4) กระบวนการจูงใจ (Motivational Processes) เป็นกระบวนการที่จูงใจให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่ตนเองจดจำ และมีความสามารถกระทำได้ออกมา การเรียนรู้อาจเกิดขึ้นได้กับบุคคลหลายคน แต่ในหมู่ผู้ที่เรียนรู้แล้วจะกระทำตามที่เรียนรู้หรือไม่ขึ้นอยู่กับลักษณะของสถานการณ์ที่จะเอื้อให้การส่งเสริม หรือขัดขวางพฤติกรรม ถ้าบุคคลทราบว่าจะทำไปแล้วได้รางวัลก็จะทำ แต่ถ้าทำแล้วโดนลงโทษก็จะงดเว้นที่จะกระทำ กระบวนการจูงใจมีองค์ประกอบสองอย่างคือ สิ่งจูงใจกับลักษณะของผู้ที่ได้รับการจูงใจ

4.1 สิ่งจูงใจ (Incentives) หมายถึง สิ่งของ ปฏิกริยาของผู้อื่น หรือ ปฏิกริยาของบุคคลที่จะจูงใจให้บุคคลทำหรือไม่ทำพฤติกรรมหนึ่งๆ แบ่งได้เป็นสามประเภทคือ

- 1) สิ่งจูงใจภายนอก (External Incentives) หมายถึง สิ่งจูงใจที่อยู่ภายนอกตัวบุคคลซึ่งจะจูงใจให้เขากระทำหรือไม่กระทำกิจกรรมที่ได้สังเกตเห็นได้แก่ สิ่งที่จับต้องได้เช่น เงิน สิ่งที่เป็นต้น การกระตุ้นประสาทการรับรู้ทั้งที่บุคคลพอใจและไม่พอใจ ปฏิกริยาจากผู้อื่นทั้งที่เป็นปฏิกริยาทางบวกและทางลบ ความพอใจที่สามารถควบคุมเหตุการณ์ต่างๆ ได้ โดยทำพฤติกรรมตามตัวแบบได้
- 2) สิ่งจูงใจที่เห็นคนอื่นได้รับ (Vicarious Incentives) หมายถึง แรงจูงใจที่เห็นผู้อื่นได้รับ

จากการกระทำพฤติกรรมหนึ่งๆ อาจเป็นสิ่งจูงใจที่น่าปรารถนาหรือไม่น่าปรารถนาสำหรับผู้สังเกต

3) สิ่งจูงใจของตนเอง (Self Incentives) หมายถึงแรงจูงใจที่บุคคลให้กับตนเอง มีสองอย่างคือ สิ่งจูงใจที่จับต้องได้ซึ่งบุคคลให้กับตนเอง ให้กระทำหรือละเว้นการกระทำพฤติกรรมตามตัวแบบ เช่น นักเรียนที่อ่านหนังสือได้ตามที่ครูสอน อาจให้รางวัลตนเองโดยการซื้อของที่ตนชอบให้ตนเองและการประเมินตนเอง โดยบุคคลมีมาตรฐานสำหรับการกระทำสิ่งต่าง ๆ เป็นสิ่งจูงใจให้ตนกระทำหรือละเว้นการกระทำนั้น ๆ ตามตัวแบบ นักเรียนที่มีมาตรฐานของตนเองว่าจะต้องอ่านหนังสือทุกวันอย่างสม่ำเสมอ แม้จะได้เห็นตัวแบบที่ไม่อ่านหนังสือเขาก็จะไม่แสดงพฤติกรรมตามตัวแบบนั้นๆ

4.2 ลักษณะของผู้ได้รับการจูงใจ มีสามลักษณะคือ 1) การชอบสิ่งจูงใจต่างๆ (Incentive Preferences) ในระดับที่แตกต่างกัน หมายถึง การที่บุคคลแต่ละคนมีความชอบสิ่งจูงใจบางประเภทมากกว่าสิ่งจูงใจอีกบางประเภท 2) ความลำเอียงจากการเปรียบเทียบทางสังคม (Social Comparative Biases) หมายถึงความลำเอียงในการเปรียบเทียบพฤติกรรมของตัวแบบว่าเหมาะสมกับตนเองหรือไม่ หากพฤติกรรมใดไม่เหมาะสมกับตน ก็จะจูงใจให้บุคคลไม่ทำตามตัวแบบ 3) มาตรฐานภายใน (Internal Standards) หมายถึงมาตรฐานที่คนแต่ละคนมีอยู่ในใจของตนเองว่าพฤติกรรมเช่นไรของตัวแบบที่ตนจะทำตามและพฤติกรรมเช่นไรที่ตนจะไม่ทำตาม

สรุป ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา โดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากการสังเกตตัวแบบ น่าจะเป็นวิธีการหนึ่งในการส่งเสริมให้บุคคลมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้ใกล้เคียงกับพฤติกรรมของตัวแบบได้ ซึ่งทั้งนี้ต้องผ่านขั้นตอนของกระบวนการเรียนรู้ด้วยการสังเกต 4 ขั้น ที่ได้รับการวางรูปแบบอย่างเหมาะสม คือ กระบวนการใส่ใจ กระบวนการเก็บจำ กระบวนการกระทำและกระบวนการจูงใจ ในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะอาศัยทฤษฎีนี้เป็นแนวทางในการจัดกระทำกับนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างโดยกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจตัวแบบอย่างแท้จริงและสร้างสัญลักษณ์แทนตัวแบบได้รวมทั้งจูงใจอย่างเหมาะสมและเพียงพอที่จะทำให้ผู้สังเกตตอบสนองหรือเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบได้ในที่สุด

อิทธิพลของแม่แบบ

การเขียนแบบเกิดขึ้นได้ทั่วไปทุกวัฒนธรรม ทุกเพศ ทุกวัยและทุกอาชีพ ตัวแบบที่จะก่อให้เกิดการเขียนแบบนั้นอาจเป็นชีวิตจริงในสังคม (Live Model) หรือเป็นสัญลักษณ์ (Symbolic Model) และตัวแบบสามารถแสดงออกได้หลายรูปแบบ เช่น ทางคำพูด การเขียน รูปภาพ หรือหลายรูปแบบของสัญลักษณ์รวมกันเป็นแม่แบบอันหนึ่ง รูปแบบการแสดงออกดังกล่าวนี้ ต้องอาศัยสื่อประเภทต่าง ๆ ในปัจจุบันสื่อสิ่งพิมพ์ซึ่งเป็นตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์ที่ได้กล่าวมาแล้ว มีอิทธิพลต่อรูปแบบของพฤติกรรมทางสังคมของบุคคลมากเพราะบุคคลต้องเกี่ยวข้องกับสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ตลอดเวลา (ประเสริฐศรี เอื้อนครินทร์. 2524 : 10)

จากทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา (Bandura. 1986) ซึ่งให้เห็นว่าการทำตามตัวแบบมีบทบาทมากในการเปลี่ยนแปลงหรือการสร้างพฤติกรรมใหม่ของบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กก่อนวัยรุ่น การตอบสนองแปลกๆใหม่ๆอาจเกิดขึ้นได้จากการสังเกตหรือการเรียนรู้พฤติกรรมของคนอื่นโดยตรงหรือโดยทางอ้อม จึงมีผู้วิจัยนิยมใช้การให้แบบอย่างในการฝึกเด็กให้มีพฤติกรรมไปในทางที่ต้องการ เพราะเป็นวิธีการที่นักจิตวิทยาเชื่อว่าจะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ทางสังคมได้มากที่สุดและเป็นวิธีการที่เด็กจะกระทำพฤติกรรมตามโดยไม่รู้สึกรู้ว่ากำลังถูกชักจูง (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2524 : 48) แบนดูรา (Bandura. 1986 : 120) ได้กล่าวถึงอิทธิพลของตัวแบบไว้ว่า การเรียนรู้ด้วยการสังเกตจากตัวแบบ มีผลทำให้ผู้สังเกตเกิดการตอบสนอง 3 ประการคือ ประการแรก การได้เห็นพฤติกรรมของตัวแบบทำให้ผู้สังเกตสามารถแสดงพฤติกรรมใหม่ ๆ ที่ไม่เคยแสดงมาก่อน ประการที่สอง พฤติกรรมของตัวแบบอาจเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้สังเกตที่มีอยู่ก่อนแล้วให้เพิ่มขึ้นหรือลดลงได้ ซึ่งขึ้นอยู่กับผลของพฤติกรรมที่ตัวแบบได้รับ ประการที่สาม การได้เห็นพฤติกรรมของตัวแบบช่วยให้ผู้สังเกตสามารถแสดงพฤติกรรมที่ตนเองมีแนวโน้มจะแสดงออกให้เห็นแสดงออกได้ง่ายขึ้น ส่วนการเสนอตัวแบบก็หมายถึงการเสนอโดยการบรรยาย การใช้รูปภาพ หรือพฤติกรรมของบุคคลแวดล้อม มีการเสนอในทางบวกเมื่อต้องการให้ผู้สังเกตเขียนแบบแม่แบบนั้นและเสนอแม่แบบทางลบเมื่อต้องการให้ผู้สังเกตทราบถึงสิ่งที่ไม่พึงประสงค์ แบนดูราและวอลเตอร์ (Bandura and Walters. 1963 : 47-49) กล่าวถึงปัญหาการให้

แม้แบบทางลบลว่า ผู้ให้แบบมักจะพยายามเน้นในสิ่งที่ห้ามหรือ ไม่พึงประสงค์นั้นมาก ทำให้ผู้รับแบบลดความสนใจและแบบอย่างที่ได้ก็มักจะสะท้อนให้เห็นถึงบรรทัดฐานของสังคมด้วย

ในการศึกษาคั้งนี้ผู้วิจัยจะใช้ตัวแบบสัญลักษณ์ ซึ่งอยู่ในรูปการ์ตูนชีวประวัติบุคคลสำคัญและบทความชีวประวัติบุคคลสำคัญซึ่งมีพฤติกรรมรักการอ่านมาก และเอาผลที่ได้จากการอ่านมาใช้ในชีวิตประจำวันจนประสบความสำเร็จในชีวิต มีชื่อเสียง ได้รับการยอมรับจากคนทั่วไป มีงานวิจัยจำนวนมากที่แสดงให้เห็นถึงอิทธิพลของการใช้ตัวแบบชนิดต่าง ๆ เพื่อพัฒนาพฤติกรรมที่น่าปรารถนาในเด็กได้ ดังจะได้อกล่าวต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ตัวแบบ

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ตัวแบบเพื่อพัฒนาบุคคลนั้น มีงานวิจัยที่ได้ศึกษาทางด้านจิตใจและทางด้านพฤติกรรมต่างๆเป็นจำนวนมาก ดังนี้

ตัวแบบที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรลักษณะทางจิตกับพฤติกรรมต่างๆ

ดวงเดือน พันธุมนาวินและเพ็ญแข ประจวบจันทน์ (2520 :7-8) ได้ทำการศึกษาวจรธรรมของเยาวชนไทยกับกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพมหานคร อายุ 12-17 ปี จำนวน 300 คน ได้ทำการวิจัยในห้องทดลองปฏิบัติการ ศึกษาพฤติกรรมโง่งของผู้ที่มีระดับจริยธรรมและระดับมุ่งอนาคตต่างกัน/กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดถูกวัดระดับจริยธรรมและระดับมุ่งอนาคตก่อนการทดลองสองสัปดาห์ ทดลองครั้งละ 5 คน นักวิจัย 300 คน ถูกสุ่มเข้ากลุ่มทดลอง 4 กลุ่ม กลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม กลุ่มละ 60 คน กลุ่มทดลองแต่ละกลุ่มมีตัวแบบ 1 ใน 4 ประเภทต่อไปนี้คือ ตัวแบบประเภทอับอายผู้อื่นและดีใจที่ตนเองไม่ได้โง่ง ตัวแบบประเภทอับอายผู้อื่นและเสียใจที่ตนเองไม่ได้โง่ง ตัวแบบประเภทละอายใจตนเองและดีใจที่ตนเองไม่ได้โง่ง ตัวแบบประเภทละอายใจตนเองและเสียใจที่ตัวเองไม่ได้โง่ง ส่วนกลุ่มควบคุมไม่มีตัวแบบ ผู้วิจัยได้จัดสถานการณ์ช่วยๆในสองลักษณะ คือ สถานการณ์ที่ผู้เล่นเกมจะได้รับรางวัลทันทีถ้าได้คะแนนสูงตามเกณฑ์ กับอีกสถานการณ์หนึ่งซึ่งผู้เล่นเกมต้องรอรับรางวัลถึงสองสัปดาห์ การศึกษาคั้งนี้ผู้วิจัยได้พิจารณาเปรียบเทียบว่าลักษณะของสถานการณ์ช่วยๆจะมีอิทธิพลทำให้ผู้ที่มีจริยธรรมสูงและมุ่งอนาคตสูง โง่งแตกต่างจากผู้ที่มีลักษณะ

ทั้งสองนี้ต่ำมากน้อยเพียงใด/ ผลปรากฏว่า ลักษณะต่างๆของสถานการณ์ เช่น การตรวจรางวัล และการมีหรือไม่มีตัวแบบที่กระทำความดีนั้นเมื่ออิทธิพลต่อพฤติกรรมของวัยรุ่นมากกว่าลักษณะทางจริยธรรมในตัวของเขาอย่างมาก คือในสถานะตรวจรางวัลทั้งที่^{มี}และในสถานะที่ไม่มีตัวแบบ วัยรุ่นเป็นจำนวนมากกว่าครึ่งหนึ่งของผู้ถูกศึกษาทั้งหมด ได้โกงคะแนน โดยผู้ที่โกงคะแนนในสถานะที่ย้ำขวัญสูงนี้ มีทั้งผู้ที่มีจริยธรรมสูงและต่ำและผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตทั้งสูงและต่ำเท่าเทียมกัน ซึ่งแสดงว่าลักษณะทางจริยธรรมไม่สามารถหักห้ามใจวัยรุ่นที่อยู่ในสถานะย้ำขวัญสูงให้งดการโกงได้ แต่วัยรุ่นที่อยู่ในสถานะตรวจรางวัลถ้ามีจริยธรรมสูงจะซื่อสัตย์มากกว่าผู้ที่มีจริยธรรมต่ำ ส่วนในสถานะที่มีตัวแบบซึ่งกระทำความดีนั้นวัยรุ่นที่มีจริยธรรมสูงจะโกงน้อยลงอย่างเห็นได้ชัด แต่ผู้ที่มีจริยธรรมต่ำจะไม่ได้รับอิทธิพลของตัวแบบมากนัก ส่วนลักษณะมุ่งอนาคตนั้นในกลุ่มรวมทั้งที่มีตัวแบบและไม่มีตัวแบบ ผู้โกงมากที่สุดมาจากผู้ถูกทดลองที่มุ่งอนาคตต่ำและตรวจรางวัลทันที ส่วนผู้ที่โกงน้อยที่สุดคือผู้ถูกทดลองที่มุ่งอนาคตสูงและต้องรอรับรางวัล ลักษณะมุ่งอนาคตของผู้ถูกทดลองนอกจากจะเป็นสาเหตุร่วมกับเวลาตรวจรางวัลแล้ว ยังเป็นสาเหตุร่วมกับจริยธรรมของผู้ถูกทดลองและลักษณะของตัวแบบ ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมโกงของบุคคล โดยผู้ที่มีมุ่งอนาคตสูง จริยธรรมสูงและมีตัวแบบประเภทละอายใจตนเองจะโกงน้อยที่สุด ส่วนผู้ที่มีมุ่งอนาคตต่ำ จริยธรรมต่ำและไม่มีตัวแบบหรือมีตัวแบบประเภทอับอายผู้อื่นจะโกงมากที่สุด ในการศึกษาเปรียบเทียบอิทธิพลของตัวแบบประเภทละอายใจตนเองกับตัวแบบประเภทอับอายผู้อื่น พบว่าตัวแบบประเภทอับอายใจตนเองสามารถทำให้วัยรุ่นมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองได้มากกว่า ส่วนตัวแบบประเภทอับอายผู้อื่นนั้น ในบางครั้งก็ไร้ประสิทธิภาพในการชักจูงโดยสิ้นเชิง เพราะไม่สามารถทำให้มีผู้โกงได้น้อยกว่าในสถานะที่ไม่มีตัวแบบ

ประเสริฐศรี เอื้อนครินทร์ (2524 : 50-53) ได้ทำการศึกษาโดยใช้แม่แบบสไลด์การ์ตูน เพื่อพัฒนาจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 40 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 20 คน กลุ่มควบคุม 20 คน ทำการทดสอบวัดพฤติกรรมความซื่อสัตย์ก่อนการทดลอง หลังจากนั้นให้กลุ่มทดลองดูแม่แบบสไลด์การ์ตูนประกอบเสียงจำนวน 5 เรื่อง เนื้อหาเกี่ยวกับความซื่อสัตย์และความไม่ซื่อสัตย์ ส่วนกลุ่มควบคุมเรียนจากการสอนปกติ ทำการทดสอบหลังการทดลองทั้งสองกลุ่ม โดยใช้แบบวัดพฤติกรรมความซื่อสัตย์ชุดเดียวกัน พบว่าการใช้แม่แบบมีผลทำให้ผู้รับแบบมีความซื่อสัตย์มากกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับแม่แบบ

/สรุป งานวิจัยทั้งสอง ได้ศึกษาเด็กไทยระดับประถมศึกษาตอนปลายและระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตัวแบบที่ใช้เป็นคะแนนแสดงพฤติกรรมและสโลสโลด์การ์ตูน ตัวแปรตามเป็นจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์(การไม่โกง) ผลการศึกษาพบว่าตัวแบบที่ใช้มีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม คือตัวแบบที่เป็นคะแนนแสดงพฤติกรรมและสโลสโลด์การ์ตูนสามารถพัฒนาพฤติกรรมความซื่อสัตย์ได้ ลักษณะทางจริยธรรมและลักษณะมุ่งอนาคตมีความสัมพันธ์กับการกระทำตามตัวแบบที่กระทำทำความดี คือผู้ที่มีจริยธรรมและมีลักษณะมุ่งอนาคตสูงจะ โกงน้อยกว่าผู้ที่มีลักษณะทั้งสองนี้ต่ำ/

งานวิจัยของ กาญจนี แก้วทนต์(2523 : 32-34) ได้ศึกษาถึงวิธีการใช้แม่แบบเพื่อเปลี่ยนมโนภาพแห่งตนของเด็กวัยรุ่น ในสถานสงเคราะห์บ้านศรีธรรมราช จำนวน 40 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 20 คน กลุ่มควบคุม 20 คน กลุ่มทดลองให้ดูแม่แบบที่เป็นสโลสโลด์การ์ตูนประกอบคำบรรยาย 19 ภาพ ซึ่งบรรยายถึงพฤติกรรมของเด็กวัยรุ่นที่มีมโนภาพแห่งตนรวมหกด้านด้วยกันคือ ด้านร่างกาย ด้านศีลธรรมจรรรยา ด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสังคม และด้านวิชาชีพวิจารณ์ตนเอง โดยให้เด็กดูภาพสโลสโลด์การ์ตูนประกอบภาพบรรยายนี้ 1 ครั้ง กลุ่มควบคุมเรียนจากการสอนปกติ ทำการทดสอบก่อนและหลังการทดลองทั้งสองกลุ่ม โดยใช้แบบวัดการเปลี่ยนแปลงมโนภาพแห่งตน ผลการวิจัยพบว่า การใช้แม่แบบมีผลทำให้ผู้รับแบบมีมโนภาพแห่งตนสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับแม่แบบ กัลยา ประสงค์เจริญ(2526 : 33) ได้ทำการศึกษาผลการใช้ เทคนิคแม่แบบนิทานประกอบหุ่น เพื่อพัฒนาวิสัยทัศน์แห่งตนด้านความรู้สึกรับผิดชอบ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 40 คน กลุ่มทดลอง 20 คน กลุ่มควบคุม 20 คน แม่แบบเป็นบทนิทานประกอบหุ่นจำนวน 7 เรื่อง เนื้อหาเกี่ยวกับความมีวินัยแห่งตนด้านความรู้สึกรับผิดชอบใช้เวลาทดลองครั้งละ 30 นาที แต่ละครั้งใช้เวลาห่างกัน 1 วัน หลังการทดลองทดสอบพบว่า การใช้แม่แบบมีผลทำให้ผู้รับแบบมีวินัยแห่งตนด้านความรู้สึกรับผิดชอบมากกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับแม่แบบ

จากงานวิจัยทั้งสอง เรื่อง ได้ทำการศึกษาดังกล่าวกับเด็กก่อนวัยรุ่นและเด็กวัยรุ่น โดยใช้ตัวแบบสัญลักษณ์ที่เป็นบุคคลสมมติ คือ สโลสโลด์การ์ตูนกับนิทานประกอบหุ่น ผลปรากฏว่าตัวแบบที่เป็นสโลสโลด์การ์ตูนซึ่งแสดงพฤติกรรมการมีมโนภาพแห่งตนและตัวแบบที่เป็นนิทานประกอบหุ่นที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความมีวินัยแห่งตนด้านความรู้สึกรับผิดชอบสามารถพัฒนามโนภาพแห่งตนในเด็กวัยรุ่น

และความรู้สึกรับพิชชอบของเด็กก่อนวัยรุ่นและเด็กวัยรุ่น ได้ตามลำดับ

จรรยา นาคะรัต (2528 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของตัวแบบสัญลักษณ์ที่มีต่อพฤติกรรมเอื้อเฟื้อ โดยจัดสภาพการณ์ตัวแบบแสดงพฤติกรรมเอื้อเฟื้อและบุคคลนับสุนนการเอื้อเฟื้อ แสดงพฤติกรรมเอื้อเฟื้อแต่ไม่บุคคลนับสุนนการเอื้อเฟื้อ แสดงพฤติกรรมไม่เอื้อเฟื้อแต่บุคคลนับสุนนการเอื้อเฟื้อ ไม่แสดงพฤติกรรมเอื้อเฟื้อแต่บุคคลนับสุนนการเอื้อเฟื้อ และสภาพการณ์ควบคุมซึ่งไม่แสดงพฤติกรรมเอื้อเฟื้อและไม่บุคคลนับสุนนการเอื้อเฟื้อ/กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 50 คน นักเรียนเหล่านี้ถูกสุ่มเข้าสภาพการณ์ทั้ง 5 ตั้งข้างต้นสภาพการณ์ละ 10 คน โดยการฉายวิดีโอทัศน์ให้เด็กดูตามสภาพการณ์ที่เด็กถูกสุ่มเข้ากลุ่ม จากนั้นในช่วงหลังของการทดลองก็ให้เด็กเล่นเกมต่อภาพปริศนาและเปิดโอกาสให้เด็กบริจาควัตถุรางวัลให้กับการกุศล จำนวนวัตถุรางวัลที่เด็กบริจาคเป็นตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมเอื้อเฟื้อ พบผลว่า A เด็กในสภาพการณ์ตัวแบบแสดงพฤติกรรมเอื้อเฟื้อและบุคคลนับสุนนการเอื้อเฟื้อ กับเด็กในสภาพการณ์ตัวแบบแสดงพฤติกรรมเอื้อเฟื้อแต่ไม่บุคคลนับสุนนการเอื้อเฟื้อ แสดงพฤติกรรมเอื้อเฟื้อมากกว่ากลุ่มในสภาพการณ์อื่นๆ ทักษิมา ระเบียบดี (2529 : 46) ได้ใช้วิธีเดียวกันนี้พัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองในเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำ จำนวน 40 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 20 คน กลุ่มควบคุม 20 คน กลุ่มทดลองได้รับการฝึกโดยใช้เทคนิคแม่แบบสไลด์การ์ตูนเกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเอง กลุ่มควบคุมได้รับการสอนตามปกติ เป็นระยะเวลา 5 วัน วันละ 30-40 นาที /พบผลว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกโดยใช้แม่แบบ มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับแม่แบบ/ ศศิธร บรรรลือสินธุ์ (2530 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาตัวแบบที่มีผลต่อคุณธรรมด้านความกตัญญูทเวทของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน เป็นกลุ่มทดลอง 20 คน กลุ่มควบคุม 20 คน กลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยใช้ตัวแบบที่แสดงถึงความกตัญญูทเวท กลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติใช้เวลาสอนกลุ่มละ 12 ครั้ง ครั้งละ 30 นาที พบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ตัวแบบมีคะแนนคุณธรรมด้านความกตัญญูทเวทที่สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนตามปกติ

จากผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าตัวแบบมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลที่ได้พบเห็นเป็นอย่างมาก เช่น พฤติกรรมความซื่อสัตย์ พฤติกรรมความเอื้อเฟื้อ ตัวแบบที่ใช้มีทั้งสอง

ประเภท คือ การให้ตัวแบบที่มีชีวิตแสดงพฤติกรรมจริงและการให้ตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์ เช่น รูปภาพ สไลด์ นิทาน เป็นต้น งานวิจัยที่ได้รายงานมาแสดงถึงตัวแบบสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเด็กได้ แต่อย่างไรก็ดี เนื้อหาที่ผู้ศึกษาใช้มักเป็นบุคคลสมมติและเป็นการ์ตูนสไลด์ วีดิทัศน์ ยังไม่มีใครใช้สื่อประเภทสิ่งพิมพ์และใช้บุคคลจริงเป็นตัวแบบ ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยสนใจศึกษาการให้ตัวแบบโดยการให้เด็กได้เห็นตัวแบบจากการอ่านสิ่งพิมพ์ที่มีคุณค่า คือการ์ตูนชีวประวัติ ของบุคคลสำคัญและบทความชีวประวัติบุคคลสำคัญซึ่งแสดงพฤติกรรมรักการอ่าน มีความเหมาะสม ยามผ่านความยากลำบาก ใช้ประโยชน์จากการอ่านจนประสบความสำเร็จในชีวิต เพื่อพัฒนาพฤติกรรม การอ่านของเด็กก่อนวัยรุ่น ให้มีพฤติกรรมรักการอ่านมากขึ้น จากงานวิจัยที่ผ่านมา ได้นำเอาวิธีการใช้ตัวแบบมาให้เด็กเรียนได้ เลียนแบบพฤติกรรมที่น่าปรารถนา สามารถเสริมสร้างพฤติกรรมที่น่าปรารถนาได้เป็นอย่างดี พฤติกรรมรักการอ่านก็เป็นพฤติกรรมที่น่าปรารถนาที่ควร จะปลูกฝังไว้ในเด็ก โดยเฉพาะในเด็กระดับประถมศึกษาซึ่งเป็นวัยของการเลียนแบบ การนำเอา การ์ตูนชีวประวัติบุคคลสำคัญและบทความชีวประวัติบุคคลสำคัญซึ่งมีพฤติกรรมรักการอ่านมาเป็นตัวแบบ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเห็นตัวแบบการมีพฤติกรรมรักการอ่าน ดังเช่นในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยคาดว่า นักเรียนที่ได้สังเกตเห็นพฤติกรรมของตัวแบบจากการอ่านนี้ จะพัฒนาพฤติกรรมรักการอ่านได้มากขึ้น

ลักษณะมุ่งอนาคต (Future orientation)

ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึงความสามารถในการควบคุมตนเองของบุคคลซึ่งแสดงออก เป็นพฤติกรรมของการอดได้รอได้ในสถานการณ์ต่างๆ เช่น การรอรับรางวัลที่ใหญ่กว่าในอนาคต แทนรางวัลเล็กน้อยที่จะได้รับในทันที หรือการงดบังคับความต้องการในปัจจุบันของตน เพราะเล็ง เห็นผลร้ายที่จะเกิดตามมา หรือการเพียรพยายามในปัจจุบันเพื่อจุดมุ่งหมายที่ยิ่งใหญ่ในอนาคต ลักษณะมุ่งอนาคตนี้ตรงข้ามกับลักษณะมุ่งปัจจุบัน และอาจถือว่าเป็นบุคลิกภาพของบุคคลได้ (ดวงเดือน นันธุมนาวิน. 2520) นอกจากนี้ลักษณะมุ่งอนาคตยังเป็นลักษณะหนึ่งของการควบคุมตนเอง (Self-Control) หรือการจัดระเบียบตนเอง (Self Regulation) ซึ่งเป็นความสามารถ ในการควบคุมพฤติกรรมของตนทำให้มีความเป็นตัวของตัวเอง ไม่ขึ้นอยู่กับลักษณะของสถานการณ์

แวดล้อมภายนอกและจะกระทำตนเองอย่างสม่ำเสมอไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ใดก็ตาม

ลักษณะมุ่งอนาคตมีรากฐานจากการเรียนรู้ทางสังคมที่ว่า พฤติกรรมที่เกิดขึ้นเป็นผลมาจากความคิด ความคาดหวังว่าพฤติกรรมที่ตนกระทำนั้น จะนำไปสู่ผลตามมาบางอย่างในสถานการณ์ที่กำหนดได้ รวมกับความคิดความคาดหวังเกี่ยวกับคุณค่าของผลตอบแทนที่ตามมา

(Mischel. 1974 : 253) ส่วนเคย์ (Kay. 1975) เชื่อว่าบ่อเกิดของลักษณะมุ่งอนาคตนั้นอยู่ที่ลักษณะความมั่นคงทางสังคมของบุคคล บุคคลจะต้องเคยได้รับประสบการณ์ว่าสิ่งที่ตนรอคอยนั้นตนได้รับจริงๆ ในที่สุด ส่วนการฝึกเด็กให้อดได้รอได้นั้นเป็นสิ่งที่กระทำกันในครอบครัวโดยทั่วไป

ไม่ว่าฐานะเช่นไร แต่การที่เด็กจะเรียนรู้ว่าควรอดใจรอ นั้น ส่วนมากจะเกิดในครอบครัวฐานะปานกลางและฐานะสูงเท่านี้ เพราะครอบครัวยากจนย่อมไม่สามารถจะหาสิ่งของให้เด็กตามสัญญา

ได้มากนัก ทำให้เด็กหมดความเชื่อถือเกี่ยวกับอนาคตและจะเป็นการเพาะลักษณะมุ่งปัจจุบันแทน นอกจากนั้นการเคยประสบกับความสำเร็จต่าง ๆ ในชีวิตก็เป็นสิ่งที่เคย์ (Kay) เชื่อว่าจะช่วยให้

บุคคลมีลักษณะมุ่งอนาคตสูงทำให้บุคคลเกิดความมานะพยายามในการที่จะทำสิ่งต่าง ๆ เพราะมีความหวังว่าจะทำได้สำเร็จดังที่เคยประสบมาแล้ว ดังนั้นลักษณะมุ่งอนาคตจึงเกิดจากการเรียนรู้

ทางสังคมนั่นเอง สำหรับการส่งเสริมให้เกิดลักษณะมุ่งอนาคตนั้น ดวงเดือน ทัศมนานาวิ

(2520 : 220) กล่าวว่า เกิดขึ้นได้ด้วยการฝึกบังคับร่างกายและจิตใจ สร้างสภาพแวดล้อม

ให้คงที่สำหรับเด็ก จนทำให้เด็กสามารถทาสเหตุการณ์ล่วงหน้าได้อย่างแม่นยำและส่งผลตามความคาดหวัง นอกจากนี้นี้ยังควรฝึกสมาธิของเด็กให้สามารถมุ่งความสนใจไปยังสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้

เป็นเวลานาน และควรเปิดโอกาสให้เด็กรับความสำเร็จพร้อมกับคำชมเชยบ้างเพื่อทำให้เด็กเกิดความภาคภูมิใจในตนเองด้วย บุคคลที่จัดว่าเป็นผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตนั้นถึงแม้ว่าจะเป็นผู้มีลักษณะ

พฤติกรรมเด่นชัดตั้งความหมายข้างต้น คือ เป็นผู้มีความสามารถสะกดกลั้นความต้องการของตนในปัจจุบัน เพื่อให้ได้มาซึ่งผลตอบแทนที่ดีกว่าในอนาคต ก็ยังต้องมีลักษณะพฤติกรรมบางอย่างที่สนับสนุน

ลักษณะนี้ด้วย ได้แก่การเป็นผู้รู้คุณค่าของเวลา ซึ่งหมายถึงการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

โดยใช้เวลาว่างนั้นอย่างมีจุดหมาย เช่นใช้เวลาว่างเพื่อเพิ่มพูนความรู้หรือความสามารถของตน ซึ่งอาจทำได้โดยการอ่านสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์หรือจากการเข้าเรียนหรืออบรม

ในสถานศึกษา นอกจากนี้ยังเป็นผู้ที่มีความสำนึกในคุณค่าของเวลาโดยพยายามใช้เวลาให้เต็มที่

และเกิดประโยชน์ที่สุด (เน็ญแซ ประจวบจนึก. 2527)

การวิจัยเชิงทดลองนี้ เป็นการศึกษาผลของการสังเกตตัวแบบจากการอ่านที่มีผลต่อพฤติกรรมการอ่านของเด็กระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ซึ่งมีอายุระหว่าง 10-13 ปี ตามทฤษฎีพัฒนาการทางสังคมของอีริกสัน (Erikson) (อ้างอิงมาจาก นวลละออ สุภาพล. 2527 : 90-95) เด็กวัยนี้จะอยู่ในพัฒนาการระหว่างขั้นที่ 4 ตอนปลาย และขั้นที่ 5 ตอนต้น

ทฤษฎีพัฒนาการทางสังคมของอีริกสันมีพัฒนาการ 8 ขั้น คือ 1) ขั้นไว้ใจกับขั้นไม่ไว้ใจผู้อื่น 2) ขั้นความมีอิสระ ความอายและความแคลงใจ 3) ขั้นความริเริ่มและความละอายใจ 4) ขั้นความพากเพียรและปมด้อย 5) ขั้นเอกลักษณ์แห่งตนและความสับสนในตน 6) ขั้นความใกล้ชิดหรือความสนิทสนมและการแยกตัว 7) ขั้นการก่อกำเนิดและการอยู่หนึ่งและการแยกตัวเองออกจากผู้อื่น 8) ขั้นความสมบูรณ์ ความสิ้นหวังและความชยะนขงโดยมีรายละเอียดในขั้นที่ 4 และขั้นที่ 5 ดังนี้

ขั้นที่ 4 ขั้นความพากเพียรและปมด้อย อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 6-12 ปี เป็นช่วงวัยเด็กตอนปลาย เป็นระยะที่เด็กมีความเจริญเติบโตและมีความอยากรู้อากเห็นในสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ มากขึ้น เขาคิดว่าสิ่งใดที่เขาต้องการเขาจะต้องแสวงหาให้ได้ตามความปรารถนา จึงเป็นระยะที่เขาต้องการจะแสดงความคิดเห็นและแก้ปัญหาต่างๆ เพื่อแสดงความเป็นผู้ใหญ่ เป็นระยะที่เด็กเริ่มไตร่ตรองถึงอนาคต การที่เด็กได้พิสูจน์ว่ามีความสามารถในการกระทำต่างๆในขอบเขตของเขา ทำให้เด็กวัยนี้มีความเชื่อมั่นว่าเขาจะประสบความสำเร็จในอนาคต อีริกสัน เห็นว่าความรู้สึกและนิสัยในการทำงานของแต่ละคนขึ้นอยู่กับความรู้สึก อุตสาหะขยันหมั่นเพียรซึ่งกำลังพัฒนาในช่วงนี้ ในการแสวงหาหรือพัฒนาความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าและจัดความรู้สึกเป็นปมด้อย ขอบเขตความสามารถของตนเองจึงเป็นสิ่งสำคัญ และพัฒนาการระยะนี้จะมีผลต่อระยะวัยรุ่น โดยทั่วไปเด็กวัยรุ่นมักชอบทำกิจกรรมต่าง ๆ เกินความสามารถของตนเอง ทำให้เกิดความกลัว ความผิดพลาด หรือความล้มเหลว ซึ่งเป็นแรงผลักดันให้เขาพยายามทำกิจกรรมนั้นๆให้สำเร็จ เด็กวัยนี้จะพยายามเอาชนะเพื่อความสำเร็จซึ่งเป็นแนวทางไปสู่ความเชื่อมั่นในตัวเองเมื่อเขาเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ขั้นที่ 5 ขั้นเอกลักษณ์แห่งตนและความสับสนในตน เป็นระยะอายุ 13-17 ปี การที่เด็กวัยนี้ ห้าใจในเอกลักษณ์ของตนเองช่วยให้เด็กวัยรุ่น

เกิดความเข้าใจในปัญหาต่างๆและช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับอนาคต เช่น การเลือกอาชีพ การเลือกคู่ครอง เป็นต้น เด็กวัยรุ่นจะค่อย ๆ พัฒนาความเป็นตัวของตัวเอง เขาจะแสวงหาตนตามอุดมคติและค้นหาเอกลักษณ์ของตัวเอง เพื่อบทบาทใหม่ในสังคม

อีริคสัน กล่าวว่า วัยรุ่นแต่ละคนย่อมต้องการเวลาในการปรับตัวเองเพื่อการเข้าสู่ความเป็นผู้ใหญ่และให้สังคมยอมรับ ซึ่งอีริคสัน ได้เสนอแนวทางการปรับตัวไว้ 7 ขั้นตอนดังนี้

- 1) เด็กวัยรุ่นต้องการเวลาที่เหมาะสมเพื่อการเตรียมตัวและการปรับตัวต่อความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
- 2) มีความมั่นใจในตนเองที่จะแสวงหาเอกลักษณ์ของตนเองอย่างถูกต้อง
- 3) มีความสนใจเกี่ยวกับตนเอง และความคิดเห็นของคนอื่นที่มีต่อตน
- 3) มีการตรวจสอบคัดเลือกบทบาทที่เหมาะสมกับตัวเองมากที่สุด โดยอาจจะทดลองหรือตรวจสอบหลายๆบทบาทจนกว่าจะพบบทบาทที่ตนเองพอใจ
- 4) มีการคาดการณ์ล่วงหน้าในผลสัมฤทธิ์ ซึ่งการทำงานใดๆ เด็กวัยรุ่นมีความต้องการที่จะให้งานนั้นมีประสบความสำเร็จลงด้วยดี การคาดหมายว่างานจะประสบผลสำเร็จเป็นแรงกระตุ้นให้เขาเกิดความพึงพอใจ มีความสนใจและมีความเพียรพยายามเพื่อไปสู่เป้าหมายนั้นๆ การคาดการณ์ล่วงหน้าในผลนั้นๆ จึงเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่จะพัฒนาความมั่นใจในตนเองและความเป็นตัวของตัวเอง
- 5) วัยรุ่นต้องการประสบการณ์ที่จะทำให้ เขา รู้ในบทบาททางเพศของตนและแสดงลักษณะและบทบาททางเพศของตนให้ถูกต้องเป็นที่ยอมรับของสังคม ขณะเดียวกันก็ต้องการจะเป็นเพื่อนกับเพศตรงข้าม
- 6) มีความเป็นผู้นำ เด็กวัยรุ่นมีความสามารถเป็นผู้นำหรือผู้ตามพร้อมๆกับการฝึกให้เป็นตัวของตัวเอง มีความมั่นใจในตนเอง ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมให้เขาพัฒนาความเป็นผู้นำให้เกิดขึ้น
- 7) อุดมคติ วัยรุ่นจะเลือกปรัชญาหรือมีอุดมคติ เป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ ซึ่งจะนำทางให้เขาอยู่ในสังคมได้ จะช่วยให้เขาไปสู่ความมีเอกลักษณ์ของตนเอง และมีแนวทางชีวิตของเขาว่าเขาจะเป็นอะไรต่อไป เมื่อมีสิ่งที่ไม่ถูกต้องกับอุดมคติ เขาก็จะไม่ยอมรับหรือต่อต้านกับสิ่งเหล่านี้

สรุปได้ว่า ทฤษฎีพัฒนาการทางสังคมของอีริคสัน ในขั้นที่ 4 และขั้นที่ 5 ซึ่งเป็นช่วงอายุเด็กก่อนวัยรุ่นและวัยรุ่น เป็นระยะของพัฒนาการที่เด็กเริ่มแสวงหาประสบการณ์ใหม่ ๆ ในสัมฤทธิ์ในการทำงาน ค้นหาเอกลักษณ์ของตนเอง มีความคิดเกี่ยวกับอนาคต ลักษณะต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว เป็นตัวประกอบของลักษณะมุ่งอนาคตซึ่งผู้วิจัยกำลังสนใจศึกษา สำหรับผลงานวิจัยที่

แสดงให้เห็นถึงความเกี่ยวข้องระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตกับพฤติกรรมที่ว่่าปรารถนาต่าง ๆ มีดังต่อไปนี้

ในงานวิจัยจริยธรรมของเฮวทอนไทย (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจณปัจจนิก. 2520 : 211) ซึ่งศึกษากลุ่มตัวอย่างนักเรียนชาย 300 คน อายุระหว่าง 12-17 ปี พบผลสำคัญเกี่ยวกับลักษณะมุ่งอนาคต พบว่า เด็กก่อนวัยรุ่นและวัยรุ่นตอนต้นมีลักษณะมุ่งอนาคตสูงกว่าวัยรุ่นตอนกลางและตอนปลายรวมทั้งผู้ใหญ่ตอนต้นด้วย ผู้วิจัยกล่าวว่า ผลส่วนนี้ยังไม่สามารถนำไปเปรียบเทียบกับผลการวิจัยในต่างประเทศได้เพราะการวิจัยในต่างประเทศส่วนมากศึกษาเด็กเล็กและวัยรุ่นตอนต้นเท่านั้น ในการศึกษาวัยรุ่นตอนต้นจนถึงวัยผู้ใหญ่ตอนต้นในการวิจัยจริยธรรมเฮวทอนนี้ พบว่าลักษณะมุ่งอนาคตลดลงพร้อมกับอายุที่เพิ่มขึ้น และในงานวิจัยเดียวกันนี้ยังพบพฤติกรรมการโกงกับลักษณะมุ่งอนาคตว่ามีความสัมพันธ์กัน โดยพบว่าถ้าวัยรุ่นเห็นความสำคัญของกฎระเบียบและมีลักษณะมุ่งอนาคตสูงจะเป็นผู้มีพฤติกรรมการโกงในการเล่นเกมน้อยที่สุด และจากงานวิจัยการเสริมสร้างจิตลักษณะเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมอนามัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของ รัตนา ประเสริฐสม (2526) ทำการศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง 160 คน ชาย 88 คน หญิง 72 คน โดยการทดลองเสริมสร้างจิตลักษณะสองประการคือ การรับรู้ผลของความพยายามและการอดได้รอได้ ต่อการพัฒนาพฤติกรรมอนามัยของนักเรียน พบผลว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกการอดได้รอได้ มีรายงานการกระทำพฤติกรรมอนามัยสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกการอดได้รอได้ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตกับการแสดงพฤติกรรมอนามัย ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงนั้นจะมุ่งกระทำพฤติกรรมอนามัยสูงกว่าผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ นอกจากนี้แกรนซ์เบิร์ก (Granzberg. 1976 : 181) ได้ศึกษาเด็กแคนาดา อายุ 8-11 ปี ที่เป็นเด็กพื้นเมืองดั้งเดิมของแคนาดา เด็กพื้นเมืองที่ได้รับวัฒนธรรมสมัยใหม่และเด็กแคนาดาเชื้อสายยุโรป จำนวน 100 คนพบว่า ลักษณะมุ่งอนาคต มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเข้าใจในสิ่งที่เป็นนามธรรม และมีเชล (Mischel. 1974 : 270) ก็วิจัยพบว่าเด็กที่จินตนาการสูง จะมีลักษณะมุ่งอนาคตมากกว่าเด็กที่มีจินตนาการต่ำซึ่งความเข้าใจในสิ่งที่เป็นนามธรรมและการมีจินตนาการสูงเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องในการอ่านสิ่งพิมพ์โดยสิ่งพิมพ์ทั่ว ๆ ไป มักเขียนในรูปแบบนามธรรม การใช้จินตนาการเข้าช่วยในการอ่านจะเป็นสิ่งที่จะทำให้

การอ่านสิ่งพิมพ์บรรลุได้ตามวัตถุประสงค์ของผู้อ่าน ลักษณะมุ่งอนาคตจึงเป็นบุคลิกภาพอย่างหนึ่งของมนุษย์ที่จะส่งผลต่อการแสดงพฤติกรรมของบุคคล เป็นคุณลักษณะทางจิตที่สามารถควบคุมตนเองได้ มีจุดมุ่งหมายในการกระทำเพื่อสิ่งที่ดีกว่าในอนาคต ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงจะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่น่าปรารถนา เช่น พฤติกรรมความซื่อสัตย์ เป็นต้น

สรุปได้ว่าลักษณะมุ่งอนาคต เป็นลักษณะทางจิตที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมที่น่าปรารถนา จึงคาดได้ว่าถ้าเด็กได้เห็นตัวแบบที่ต้งาม ให้คิดสนใจ แสดงการยอมรับ พฤติกรรมที่น่าปรารถนาและไม่ยอมรับพฤติกรรมที่ขัดกับสังคม เด็กที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงจะยอมรับและกระทำพฤติกรรมที่น่าปรารถนา ได้มากกว่าผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ

พฤติกรรมกาอ่าน (Reading Behavior)

ในขณะที่ความเปลี่ยนแปลงของสังคมปัจจุบันเป็นไปอย่างรวดเร็วนั้น สื่อต่าง ๆ โดยเฉพาะสิ่งพิมพ์มีบทบาทมากขึ้นในการช่วยเผยแพร่ความรู้ วิชาการ ข่าวสารต่าง ๆ ตลอดจนการปลูกฝังความเชื่อทัศนคติ ความเข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น เข้าใจสิ่งแวดล้อม รวมทั้งแนวทางปฏิบัติให้มนุษย์สามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นเครื่องมือให้ความเพลิดเพลินและใช้เป็นอุปกรณ์การศึกษา ผู้ที่อ่านมากมีโอกาสได้รับประโยชน์จากสิ่งพิมพ์มาก แต่ถ้าปราศจากสิ่งพิมพ์ที่อุดมไปด้วยคุณค่าก็กลายเป็นสิ่งที่ไร้ความหมาย (ประเทิน มหาพันธ์. 2523) พฤติกรรมรักการอ่านจึงเป็นสิ่งที่ควรส่งเสริมให้เกิดขึ้นในคนไทย โดยเฉพาะนักเรียน สำหรับนักเรียนที่ยังไม่มีพฤติกรรมการอ่านจำเป็นต้องมีวิธีแนะชักชวนฝึกฝนให้นักเรียนรักการอ่าน รู้จักเลือกอ่านโดยเข้าใจ เรื่องที่อ่านอย่างขี้นขำบ อ่านโดยมีความคิดไตร่ตรอง รู้จักใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่จากการอ่าน (แม้นมาส ชาลิต. 2526 : คำนำ)

ความหมายของพฤติกรรมรักการอ่าน

พฤติกรรม (Behavior) หมายถึงสิ่งที่บุคคลกระทำ แสดงออก ตอบสนอง หรือโต้ตอบสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ที่สามารถสังเกตเห็นได้ สามารถวัดได้ตรงกัน ด้วยเครื่องมือที่เป็นวัตถุวิสัย ไม่ว่าการแสดงออกหรือการตอบสนองนั้นจะเกิดขึ้นภายในหรือภายนอกร่างกายก็ตาม (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. 2524 : 3) ส่วนการอ่านหมายถึงกระบวนการค้นหาความหมายหรือความเข้าใจจากตัวอักษร และสัญลักษณ์อื่น ๆ ที่ใช้แทนความคิด เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ของผู้อ่าน (สุทุม เฉลยทรัพย์. 2530 : 27)

ในทางจิตวิทยา การอ่านเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนและมีความหมายหลายแง่ ในแง่ที่หนึ่ง การอ่านต้องอาศัยประสาทสัมผัส ซึ่งประกอบด้วยการมองเห็น การได้ยินและการสัมผัสทางกาย ในแง่ที่สอง การอ่านเป็นกระบวนการรับรู้อย่างหนึ่ง ในแง่ที่สาม การอ่านหมายถึงการตอบสนองอย่างหนึ่ง การตอบสนองชนิดนี้จะได้รับอิทธิพลจากการตั้งใจ ความปกติทางกาย ความเมื่อยล้า และนิสัย ในแง่ที่สี่ การอ่านเป็นกระบวนการอย่างหนึ่งซึ่งต้องเรียนรู้และต้องใช้กฎการเรียนรู้ เช่น กฎเกี่ยวกับการจำ การลืม เป็นต้น ในแง่ที่ห้า การอ่านหมายถึงพัฒนาการอย่างหนึ่งตามความหมายในแง่ที่สี่ ความสำเร็จในการอ่านจัดเป็นความมั่งคั่งด้านหนึ่ง ในแง่ที่หก การอ่านคือกระบวนการขั้นหนึ่งของความมั่งคั่งด้านหนึ่ง การอ่านมีส่วนช่วยให้บุคคลเจริญงอกงามในทางกายทางอารมณ์ ทางสังคม ทางสติปัญญาและทัศนคติ ในแง่ที่เจ็ด การอ่านหมายถึงพฤติกรรมอย่างหนึ่งซึ่งเกิดจากความสนใจ และในแง่สุดท้าย การอ่านเป็นวิถีทางของการเรียนรู้ บุคคลต้องใช้ในการอ่านในการเรียนรู้เรื่องราวหนึ่ง ๆ ลักษณะและความหมายของการอ่านทางด้านจิตวิทยาดังกล่าว ต่างมีความสัมพันธ์กันอย่างแยกไม่ออก เมื่อกล่าวถึงการอ่านก็หมายถึงความรวมถึงพฤติกรรมและลักษณะต่างๆดังกล่าวรวมกัน (Smith and Dechant. 1977 : 10-11)

พิจารณาจากความหมายข้างต้น การอ่านก็เป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งในตัวบุคคล พฤติกรรมการอ่านจึงมาจากสิ่งแวดล้อมมากกว่าทางพันธุกรรม ทุกคนได้รับการสอนให้อ่านออกเขียนได้เมื่อเข้าสู่วัยเรียน เมื่อจบออกจากโรงเรียนไปแล้วก็ยังจำเป็นต้องใช้ในการอ่านในการแสวงหาความรู้ต่อไปจึงนับได้ว่าการอ่านเป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่ง

อย่างไรก็ตามระดับพฤติกรรมการอ่านของคนเรายังไม่เท่ากัน การแสดงออกถึง

ความชอบอ่านหนังสือของบุคคล เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นโดยสมัครใจ อันได้แก่ การใช้เวลาว่างอ่านหนังสือ การมีรสนิยมในการอ่าน การใช้บริการห้องสมุด การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่ได้อ่าน การกำหนดจุดประสงค์ในการอ่าน จึงเป็นลักษณะของพฤติกรรม การอ่าน ซึ่งมีปริมาณมากก็แสดงถึงการมีพฤติกรรมรักการอ่านมากนั่นเอง (ทวีศักดิ์ เดช่าเลิศ. 2528) ซึ่งสอดคล้องกับความหมายที่ วิชา วิมลนอม (2530) ได้ให้ไว้ว่า พฤติกรรมรักการอ่านหมายถึง ความสนใจและการชอบอ่านหนังสือหรือมีพฤติกรรมเกี่ยวกับการอ่าน การใช้หนังสือเพื่อความบันเทิง เช่น อ่านหนังสือหรือดูรูปภาพจากหนังสือ ชอปปิ้งเรื่องราวจากหนังสือ หรือนิทาน รู้จักใช้เวลาว่างเพื่อการอ่านโดยมีพฤติกรรมดังกล่าวเป็นปกติอยู่เสมอ ส่วน มาลี ไชยกาล (2528) กล่าวว่า พฤติกรรมรักการอ่าน หมายถึงพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการชอบอ่านหนังสือของบุคคล เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นโดยสมัครใจได้แก่ การใช้เวลาว่างเพื่อการอ่าน การหาหนังสืออ่าน การมีรสนิยมในการอ่าน มอร์ทิเมอร์ (Mortimer. 1974) กล่าวถึงพฤติกรรมรักการอ่านว่าเป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งซึ่งสะสมโดยอาศัยประสบการณ์ สภาพแวดล้อม และภาวะทางด้านจิตใจของแต่ละคน และเป็นปัจจัยอย่างหนึ่งซึ่งก่อให้เกิดบุคลิกภาพเฉพาะตน

จากความหมายของพฤติกรรมรักการอ่านที่กล่าวมาข้างต้น เป็นการให้ความหมายของพฤติกรรมรักการอ่านหนังสือทั่วไป ในปัจจุบันนี้หนังสือและสิ่งพิมพ์มีมากมายและแพร่หลายมากขึ้นทั้งหนังสือและสิ่งพิมพ์ที่มีคุณค่าและไม่มีคุณค่า การส่งเสริมให้เด็กมีพฤติกรรมรักการอ่านเพียงอย่างเดียวยังไม่เพียงพอ ต้องให้เด็กมีพฤติกรรมรักการอ่านในเนื้อหาที่มีประโยชน์ด้วย ซึ่งดวงเดือน นันทมนาวิน และคณะ (2529) ได้ให้ความหมายของเนื้อหาที่มีประโยชน์ในสิ่งพิมพ์ หมายถึง เนื้อหาในหนังสือพิมพ์ นิตยสาร และหนังสืออ่านเล่นของเด็ก ซึ่งนักวิชาการจัดว่ามีประโยชน์เช่น ข่าว สารคดี รวมทั้งเรื่องตลกเบาสมอง ดังนั้นการมีพฤติกรรมรักการอ่านที่แท้จริงจึงควรหมายถึงปริมาณความชอบและเลือกอ่านเนื้อหาที่มีประโยชน์จากสิ่งพิมพ์ดังกล่าวด้วย ดังนั้น พฤติกรรมรักการอ่านจึงสรุปได้ว่าหมายถึง พฤติกรรมอันสมัครใจ ที่แสดงถึงการสนใจในการอ่าน รวมทั้งอ่านสิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาที่มีคุณค่าในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยต้องการหารูปแบบที่เหมาะสม เพื่อการพัฒนาเด็กให้มีพฤติกรรมรักการอ่านตามความหมายดังกล่าว ถ้าเด็กมีพฤติกรรมรักการอ่าน

เด็กก็จะรู้จักควบคุมตนเองในการเลือกรับเนื้อหาที่มีประโยชน์ที่มีคุณค่าสำหรับตนเองและจะหลีกเลี่ยงเนื้อหาที่ไม่มีประโยชน์ เป็นผลให้มีการพัฒนาด้านจิตใจและพฤติกรรมของประชากรไทยในอนาคต

พฤติกรรมกรอ่านกับลักษณะมุ่งอนาคต

จากงานวิจัยของ ดวงเดือน นันทมนาวินและคนอื่นๆ(2529) ซึ่งศึกษา การควบคุมอิทธิพลของสื่อมวลชนของครอบครัวกับจิตลักษณะที่สำคัญของเยาวชนไทย โดยศึกษากับกลุ่มตัวอย่าง 1,600 คน จากโรงเรียนประถมศึกษาปีที่ 5-6 และโรงเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-2 และผู้ปกครองของกลุ่มตัวอย่างอีก 1,600 คน ตัวแปรฝ่ายนักเรียนที่เป็นจิตลักษณะ คือ ลักษณะมุ่งอนาคต ความเชื่ออำนาจในตน และเหตุผลเชิงจริยธรรม พบผลที่สำคัญว่า นักเรียนที่รายงานว่าชอบเนื้อหาที่(นักวิชาการจัดว่า)มีประโยชน์ในสื่อมวลชน คือ โทรทัศน์ วิทยุ และสิ่งพิมพ์มากเท่าใด เป็นผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูง เชื่ออำนาจในตนสูง และสามารถใช้อุบายเชิงจริยธรรมสูงด้วย นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนที่ชมโทรทัศน์น้อย ฟังวิทยุน้อยแต่อ่านสิ่งพิมพ์มาก มีจิตลักษณะที่น่าปรารถนาทั้งสามประการนี้สูง และพบว่านักเรียนที่รายงานว่าชอบอ่านเนื้อหาที่มีประโยชน์จากสิ่งพิมพ์มาก ก็จะชอบเนื้อหาที่มีประโยชน์จากสื่อชนิดอื่น คือ โทรทัศน์และวิทยุ ด้วยเช่นกัน

จากผลการวิจัยข้างต้น พอจะเป็นหลักฐานได้ว่านักเรียนอ่านสิ่งพิมพ์มากกว่าดูโทรทัศน์ และฟังวิทยุ และนักเรียนที่ชอบเลือกอ่านเนื้อหาที่มีประโยชน์ เป็นผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูง การวิจัยอิทธิพลของเนื้อหาจากสิ่งพิมพ์ที่มีต่อเด็กนั้น บอลล์ (Ball. 1976) มีความเห็นว่าการศึกษาอิทธิพลโดยทั่วไปของเนื้อหาหลายประเภทนั้น ทำได้ยากและอาจเกิดผลที่น่าเชื่อถือน้อย นอกจากทำเป็นกรณีศึกษาเชิงทดลอง เพื่อศึกษาอิทธิพลของเนื้อหาบางประเภทต่อผู้รับเท่านั้นนักวิจัยในแนวนี้ (Coates, Pusser and Goodman. 1976) มีความเชื่อในทฤษฎีที่ว่าการศึกษาอิทธิพลทางสังคมนั้น เกิดจากการสะสมชั่วระยะเวลาหนึ่งซึ่งอาจทำให้เกิดผลที่คงทนต่อจิตใจและพฤติกรรมของผู้รับได้มากและเกิดในสถานการณ์ต่าง ๆ การวิจัยประเภทนี้เด็กจะได้รับเนื้อหาประเภทหนึ่งติดต่อกันไปในช่วงเวลาหลายวันหรือหลายเดือน แล้วจึงประเมินผลในสถานการณ์ชีวิตประจำวันของเด็ก

สรุป จากการที่เด็กได้รับเนื้อหาที่มีประโยชน์ เช่น เรื่องสอนใจ หรือมีตัวบทที่ดีในช่วงระยะเวลาหนึ่ง จะสามารถเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่น่าปรารถนาได้ นอกจากนี้คาดได้ว่า เนื้อหาที่มีประโยชน์ เมื่อนำมาให้เด็กอ่านจะ สามารถพัฒนาเด็กให้มโนกรรมในลักษณะเดียวกับ ตัวบทในเรื่อง เด็กที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงเมื่อ ได้สังเกตตัวบทจากเนื้อหาที่อ่านซึ่งแสดงพฤติกรรม รักการอ่าน จะสามารถพัฒนาพฤติกรรมรักการอ่านได้ดีกว่าเด็กที่มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ

พัฒนาการทางการอ่านของเด็กก่อนวัยรุ่น

พัฒนาการเด็กก่อนวัยรุ่น

การวิจัยเชิงทดลองนี้ ศึกษานักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 มีอายุอยู่ในช่วง 10-13 ปี เป็นส่วนใหญ่ เด็กวัยนี้จัดอยู่ในช่วงก่อนวัยรุ่น มีความเปลี่ยนแปลงในหลายด้าน ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ เกิดความสนใจในสิ่งใหม่ มีความอยากความต้องการ ที่แตกต่างไปจากเดิม เช่น สนใจรูปร่างหน้าตาของตนเองและผู้อื่น อยากได้รับการยอมรับ เข้าเป็นหมู่เป็นพวกกับคนที่คล้ายคลึงกับตน เห็นความสำคัญของกลุ่มเพื่อนมากขึ้น ดังนั้นเด็กวัยนี้ จึงมีความต้องการที่จะเรียนรู้พฤติกรรมที่เหมาะสม หรือพฤติกรรมซึ่งเป็นที่ยอมรับของเพื่อน และสังคมมากยิ่งขึ้น (Erikson. 1963) นอกจากความเปลี่ยนแปลงที่กล่าวมาแล้ว เด็กวัยนี้ ยังมีพัฒนาการอย่างรวดเร็วทางการรู้การคิด และสติปัญญา ซึ่งจะเข้าใจสิ่งที่เป็นรูปธรรมอย่าง ลึกซึ้งและถูกต้องแล้ว ในวัยนี้ยังเริ่มจะเข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรมและสิ่งที่ไกลจากตนได้มากยิ่งขึ้น (Piaget. 1972)

จากความรู้เรื่องพัฒนาการเด็กก่อนวัยรุ่น ทำให้มองเห็นได้ว่าเด็กก่อนวัยรุ่นนี้ เริ่มที่จะ มองเห็นความเกี่ยวข้องระหว่างตนเองกับสังคม เริ่มก่อตั้งความคาดหวังเกี่ยวกับอนาคต มีความ เข้าใจในเหตุการณ์ที่ได้อ่าน รับฟัง รับชม อย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับสาเหตุและผลของการกระทำ ของตนและผู้อื่นอย่างเด่นชัด ดังนั้นเด็กวัยนี้จึงสนใจการอ่านมากขึ้น

ความสนใจในการอ่าน

ชาร์ลอตเตร์และคุน (Charlotte and Kuhn. 1968 : 31-36) ได้ศึกษาพัฒนาการทางการอ่านของเด็กระดับชั้น 5-6 โดยเปรียบเทียบกับพัฒนาการทางร่างกายของเด็ก ได้สรุปผลการศึกษาว่าเด็กวัยนี้มีพัฒนาการทางร่างกายเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เข้าใจและยอมรับบทบาทตามเพศของตน เริ่มสนใจเพศตรงข้าม ให้ความสนใจต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นพิเศษ สามารถมองเห็นปัญหาและเข้าใจปัญหาได้ ต้องการเป็นอิสระ เริ่มเลียนแบบคนอื่น นอกจากการเลียนแบบบิดามารดาแล้วอาจเลียนแบบจากเนื้อหาในสิ่งพิมพ์ที่อ่าน เริ่มสนใจอาชีพ สนใจความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น ค้นหาค่านิยมสนใจการอ่านสิ่งพิมพ์มากขึ้น ต้องการคำแนะนำในการวิจารณ์ข้อมูลข่าวสารปัจจุบัน การร่วมอภิปรายเนื้อหาในสิ่งพิมพ์ที่อ่าน จะช่วยให้เด็กเข้าใจและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น เด็กวัยนี้ควรได้รับการส่งเสริมให้อ่านเรื่องที่ใช้จินตนาการ ควรได้อ่านสิ่งพิมพ์ที่มีแบบอย่างที่ดีและได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งพิมพ์ที่อ่าน / วิทยวน อินทรกำแหง (2517 : 41) ได้อธิบายความสนใจในการอ่านของเด็กช่วงอายุ 9-10 ปี ว่าเป็นระยะที่ความสนใจการอ่านเริ่มมีกตัวอย่างจริงจัง เด็กชายและเด็กหญิง จะแยกกันอ่านตามความสนใจของตน เด็กหญิงชอบอ่านเรื่องกระจุ้มกระจิม นิทาน นิยาย เด็กชายชอบอ่านเรื่องเครื่องยนตร์กลไก เรื่องผจญภัย เรื่องที่ส่งเสริมความเป็นพระเอกหรือคนเก่ง จาฟา (Jafa. 1980 : 1-4) ผู้เชี่ยวชาญด้านหนังสือเด็กแห่งองค์การยูเนสโก ได้กล่าวถึงความชอบอ่านหนังสือของเด็กไว้ดังนี้ เด็กวัย 8-9 ขวบ ชอบที่จะอ่านเรื่องด้วยตนเองมากกว่าฟังเรื่องจากคนอื่น หนังสือสำหรับเด็กวัยนี้ทั้งนวนิยาย และสารคดี เด็กวัยนี้หนังสือคือเพื่อน ยังมีเนื้อหาสาระซึ่งชอบมาก แม้ว่าเด็กวัยนี้ต้องการจะโตเป็นวัยรุ่น แต่รูปภาพประกอบในหนังสือก็ยังเป็นสิ่งที่ต้องการอยู่ เรื่องราวทางด้านวิทยาศาสตร์ธรรมชาติและเครื่องยนตร์กลไก เป็นสิ่งที่เร้าใจเด็กในวัยนี้มาก ยังเป็นหนังสือที่ชาวตะวันตกให้ความสำคัญตอนเป็นเด็ก เด็กวัยนี้จะอ่านอย่างใจจดใจจ่อ เด็กหญิงในวัยนี้มีความสนใจในโคลงกลอนมาก แต่เด็กชายไม่ค่อยชอบ ภาษาที่ใช้เขียนให้เด็กวัยนี้อ่านควรรู้ใช้ภาษาพูด เด็กวัย 11-16 ปี เด็กวัยนี้ต้องการที่จะเป็นผู้ใหญ่ เรื่องที่เขียนสำหรับเด็กวัยนี้ จึงต้องใช้เทคนิคและกรรมวิธี เช่นเดียวกับที่การเขียนเรื่องสำหรับผู้ใหญ่

เด็กวัยนี้ชอบอ่านเรื่องราวที่ยาวมากกว่า 1,500 คำ ต้องการเนื้อหาสาระมากกว่ารูปภาพ สนใจอ่านเรื่องราวสมจริงมากกว่าเรื่องแบบเทพนิยายและต้องการให้ตัวเองเป็นตัวละครในเรื่องที่อ่าน โดยตัวละครนั้น จะต้องโตเท่ากัน หรือโตกว่าผู้อ่าน ถ้าตัวละครในเรื่องเด็กกว่าเด็กจะไม่อ่าน

สำหรับงานวิจัยเกี่ยวกับความสนใจการอ่านของเด็กวัยรุ่นตอนต้นนั้น สุวนิช ศรีสง่า (2516) ได้ศึกษากลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้น ป.2, ป.3, ป.4, ป.5 อายุ 8-10 ปี โรงเรียนประถมสาธิตในกรุงเทพฯรวม 662 คน พบว่านักเรียนในกลุ่มตัวอย่างมีความสนใจในการอ่านหนังสือการ์ตูนแตกต่างกันโดยนักเรียนอายุ 8 ปี สนใจการ์ตูนประกอบบรรณคดีหรือนิทานมากที่สุด นักเรียนอายุ 9 ปีและ10 ปี สนใจการ์ตูนข้ามชั้นตลกมากที่สุด และนักเรียนอายุ 8 ปี,9 ปี,10 ปี สนใจการ์ตูนเกี่ยวกับความรักน้อยที่สุด ไพเราะ เรื่องศิริ (2523) ได้ศึกษาความสนใจการอ่านการ์ตูนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4,5 และ6 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงของไทย จำนวน 480 คน ชาย 240 คน หญิง240 คน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่สนใจอ่านการ์ตูน โดยเลือกอ่านการ์ตูนประเภทตลกขบขันเป็นอันดับหนึ่งและพบว่าเหตุผลที่นักเรียนสนใจอ่านการ์ตูนเพราะน่าสนใจ อ่านแล้วได้ประโยชน์ทั้งในด้านความเพลิดเพลินและด้านการศึกษาโดยทั่วไป และในปีเดียวกัน ประคอง กาญจนการุณ (2523) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดบุรีรัมย์ กลุ่มตัวอย่าง 240 คน พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สนใจอ่านหนังสือประเภทเรื่องที่เป็นจริง เรื่องเพื่อนและเรื่องที่เกี่ยวข้องสัตว์มากกว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในขณะที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จะสนใจอ่านหนังสือประเภทสารคดี ความรู้รอบตัวมากกว่า และเหตุผลในการเลือกหนังสืออ่านนั้น นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ส่วนใหญ่ เลือกอ่านโดยถือเอาความสนุกสนานและความเพลิดเพลิน ในขณะที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่ เลือกหนังสืออ่านโดยถือเอาประโยชน์และสาระความรู้ที่ได้รับจากหนังสือเป็นเกณฑ์ ปริมาดี ประยูรศุข(2525) ได้ศึกษาความสนใจของนักเรียนในการอ่านเค้าเรื่องนิทาน โดยศึกษากับเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตของมหาวิทยาลัยในกรุงเทพฯ จำนวน 360 คน ชาย 180 คน หญิง 180 คน พบว่านักเรียนชายหญิง มีความสนใจในการอ่านเค้าเรื่องนิทานโดยเฉพาะนิทานประเภทจินตนาการ อิงประวัติศาสตร์และศาสนา นักเรียนส่วนใหญ่

เลือกอ่านหนังสือนิทานตามความสนใจของตนเองมากที่สุด ถ้าไม่มีหนังสือนิทานที่ต้องการอ่าน นักเรียนจะขอความช่วยเหลือจากครู และห้องสมุดมากที่สุด นอกจากนี้ยังมีนักเรียนส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองในการอ่าน โดยที่ผู้ปกครองเป็นฝ่ายซื้อมาให้และแนะนำให้อ่านมากที่สุด ในต่างประเทศ มอเรย์ (Moray. 1978 : 765) ได้รายงานผลการวิจัยของนักวิจัยที่ทำการศึกษาเกี่ยวกับความสนใจในการอ่านในเด็กระดับประถมศึกษา สรุปได้ว่า เด็กชายชอบอ่านเรื่องผจญภัย ความกล้าหาญ เรื่องตลก ชีวิตจริง วิทยาศาสตร์ การ์ตูนและสารคดีต่าง ๆ ส่วนเด็กหญิงชอบอ่านเรื่องที่ไม่รุนแรง เรื่องเกี่ยวกับความรัก เพื่อฝัน นวนิยาย

จากงานวิจัยที่ได้กล่าวมาทั้งหมดสรุปได้ว่า เด็กก่อนวัยรุ่นมีความสนใจในการอ่านหนังสือหรือสิ่งพิมพ์โดยสนใจอ่านเนื้อหาที่แตกต่างกันตามเพศ เด็กก่อนวัยรุ่นในระดับประถมศึกษาส่วนมากยังสนใจหนังสือการ์ตูนทั้งชายและหญิง ประเภทของเนื้อหา นั้น เด็กชายจะสนใจอ่านหนังสือประเภทเรื่องราวที่เป็นจริง สารคดี ส่วนเด็กหญิงนั้นจะสนใจอ่านหนังสือประเภทนิทาน นวนิยาย โคลงกลอนต่างๆ ในงานวิจัยเชิงทดลองนี้ผู้วิจัยจะได้ทำการศึกษาดูเด็กช่วงอายุระหว่าง 10-13 ปี ซึ่งเป็นระยะก่อนวัยรุ่นตอนต้น เด็กวัยนี้สนใจอ่านหนังสือและสิ่งพิมพ์ประเภท การ์ตูน สารคดี นิทาน ในการศึกษาครั้งนี้จึงได้นำเอาสารคดีที่เป็นชีวประวัติบุคคลสำคัญที่มีพฤติกรรมรักการอ่าน มาดัดแปลงให้อยู่ในรูปแบบการ์ตูน เพื่อทดลองส่งเสริมให้เด็กวัยนี้ได้อ่านเนื้อหาที่ดีที่เป็นแบบอย่างพฤติกรรมดี คือการมีพฤติกรรมรักการอ่านจะทำให้เด็กสนใจอ่านเนื้อหาที่มีประโยชน์ในหนังสือ และสิ่งพิมพ์มากขึ้น เป็นการส่งเสริมให้เด็กมีพฤติกรรมรักการอ่าน ในเนื้อหาที่มีประโยชน์ จะได้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคมต่อไป

การส่งเสริมการอ่านเพื่อพัฒนาพฤติกรรมกาอ่าน

การส่งเสริมการอ่านหมายถึง การกระทำต่าง ๆ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเกิดความสนใจในการอ่าน เห็นความจำเป็นของการอ่าน เกิดความเพลิดเพลินในการอ่าน พยายามพัฒนาการอ่านของตนให้ถึงระดับการอ่านเป็นและอ่านจนเป็นนิสัย การส่งเสริมการอ่านจะมีลักษณะสำคัญ คือ การเร้าใจให้บุคคลที่เป็นเป้าหมายเกิดความอยากอ่านสิ่งพิมพ์ที่มีคุณภาพตามที่ประสงค์จะให้บุคคล

เกิดความพยายามที่จะอ่านให้แตกฉาน เพื่อจะได้รู้เรื่องราวอันน่ารู้ เกิดความรู้สึกว่าการอ่าน เป็นกิจกรรมประจำวันจะขาดเสียมิได้ เกิดความรู้สึกว่าสิ่งพิมพ์ที่ทักทายให้อ่าน ให้วิจารณ์ ให้ประเมินค่า ให้อยากนำเอาความรู้ที่ได้รับไปใช้ (แม็กมาศ ชาลิต. 2523 : 259) ถึงแม้ว่าในปัจจุบันนี้จะมีการส่งเสริมการอ่านอยู่หลายประเภทแล้วก็ตาม แต่ยังไม่อาจกล่าวได้ว่าเป็นการรณรงค์ที่พัฒนาอย่างเต็มที่แล้ว การส่งเสริมการอ่านควรจะต้องคำนึงถึงรูปแบบ วิธีการ และปัจจัยต่างๆที่มีผลต่อการสร้างพฤติกรรมรักการอ่านให้แก่เด็ก

การส่งเสริมการอ่านในเด็กก่อนวัยรุ่น มีงานวิจัยของ มัลลิกา เอี่ยมละออ (2526 : ง-จ) ได้ศึกษากิจกรรมการเล่านิทานว่ามีผลต่อการยืมหนังสือของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 หรือไม่ กลุ่มตัวอย่าง 40 คน โดยเล่านิทานให้กับกลุ่มทดลอง จำนวน 20 คน ฟังสองครั้งๆละ 10 เล่มเป็นเวลา 30 นาที ทั้งช่วงเวลาในการเล่าแต่ละครั้งห่างกัน 15 วัน ผลการทดลองพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการเล่าเรื่องจากหนังสือ มีอัตราการยืมหนังสือสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการเล่านิทาน สมใจ พุทธิเบญจพจน์ (2528 : 50) ซึ่งใช้กิจกรรมส่งเสริมการอ่านกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนครสวรรค์ จำนวน 40 คน กลุ่มทดลอง 20 คน ได้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน 4 ประเภท คือ การเล่าเรื่องหนังสือ การสนทนาเรื่องการอ่านและประโยชน์ของการอ่าน การแสดงหนังสือที่น่าสนใจของห้องสมุด และการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือใช้เวลา 4 สัปดาห์ เมื่อวัดความสนใจในการอ่าน และการใช้ห้องสมุด พบว่ากลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรมมีความสนใจในการอ่านและการใช้ห้องสมุด เพิ่มขึ้นมากกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการส่งเสริมกิจกรรมดังกล่าว ส่วน สมจิตร์ เฉลิมสุวิวัฒนาการ (2530 : 91) ได้วิจัยความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่าง 30 คนกลุ่มทดลอง 15 คน โดยจัดกิจกรรม 4 ประเภท คือการเล่านิทาน การเล่าเรื่องหนังสือ การจัดนิทรรศการพร้อมบรรณนิทัศน์และการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ ผลการทดลองพบว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับการส่งเสริมการอ่านจากกิจกรรมดังกล่าว มีความสามารถในการอ่านเพิ่มขึ้นมากกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการส่งเสริมกิจกรรมการอ่าน

จากงานวิจัยทั้งสาม เรื่อง ได้ศึกษา การส่งเสริมการอ่านในเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่สาม ชั้นประถมศึกษาปีที่ห้าและชั้นมัธยมศึกษาปีที่หนึ่ง โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทานหรือเล่าเรื่อง

จากหนังสือ การสนทนาถึงประโยชน์ของการอ่าน การแสดงหนังสือ การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ ผลของการจัดกิจกรรมต่างๆเหล่านี้ สามารถส่งเสริมให้นักเรียนระดับดังกล่าว มีความสามารถอ่านหนังสือและสนใจอ่านหนังสือ โดยยืมหนังสือจากห้องสมุดมากขึ้น เป็นการแสดงว่ากิจกรรมเหล่านี้สามารถส่งเสริมให้เด็กมีพฤติกรรมการรักการอ่านมากขึ้น

จินตนา ท้าวสระ (2530) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและมีนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 41 คน กลุ่มทดลอง 19 คน กลุ่มควบคุม 22 คน พบว่ากลุ่มทดลองซึ่งมีโอกาสอ่านหนังสือทุกวัน มีความสามารถในการอ่านและมีนิสัยรักการอ่านเพิ่มขึ้นมากกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้อ่านหนังสือทุกวัน ผู้วิจัยสรุปว่าการที่นักเรียนได้มีโอกาสพบเห็นหนังสือที่เหมาะสมกับวัยและตรงกับความสนใจของตนเองนั้น จะทำให้นักเรียนรักการอ่านหนังสือ รู้ว่าหนังสือดีๆนั้น ไม่ได้เป็นสิ่งที่น่าเบื่อหน่าย และงานวิจัยของ อภิญญาลิต พุทธิมาตย์ (2531) ได้ศึกษาเปรียบเทียบนิสัยรักการอ่านและการยืมหนังสือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เข้าร่วมและไม่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน กลุ่มทดลอง 20 คน เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ๆ ละ 40 นาที เป็นเวลา 8 สัปดาห์ กิจกรรมที่จัด มีการแสดงหุ่นโดยใช้เรื่องจากหนังสือ การเล่าเรื่องจากหนังสือ การเล่นเกมแข่งขันย่อเรื่องจากหนังสือ และการทายปัญหาจากหนังสือ พบผลว่า นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว มีนิสัยรักการอ่านและการยืมหนังสือมากกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม

ในต่างประเทศ โรแลนด์ (Rolando, 1985 : 827-A) ได้ศึกษาเปรียบเทียบวิธีการที่จะทำให้นักสนใจในการอ่านหนังสือ โดยทำการทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในเมืองมอนทานาสหรัฐอเมริกา กลุ่มตัวอย่าง 90 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 3 กลุ่มๆละ 30 คน ให้กลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านกลุ่มละ 1 กิจกรรม คือ การเล่านิทาน การให้เด็กอ่านหนังสือเอง และการฉายสไลด์ประกอบเสียงเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ โดยหนังสือที่ใช้ในการจัดกิจกรรมเป็นหนังสือชื่อเดียวกัน คือ "The Wild Swans" เมื่อจัดกิจกรรมเสร็จ มีการทดสอบว่ากลุ่มใดสนใจ และจำเรื่องราวของหนังสือได้มากที่สุด ผลปรากฏว่าการให้เด็กอ่านหนังสือเอง และการฉายสไลด์ประกอบเสียงเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ จะก่อให้เกิดความสนใจและจำเรื่องราวได้มากกว่าการเล่านิทาน

จะเห็นได้ว่าการให้เด็กได้อ่านหนังสือหมุนเวียน ทำให้เด็กสามารถเลือกอ่านหนังสือได้ตรงกับความสนใจของตน การแสดงหุ่นโดยใช้เรื่องจากหนังสือ การทนายปัญหา จะส่งเสริมให้เด็กในระดับประถมศึกษาที่มีความสามารถและความสนใจในการอ่าน โดยการขืมหนังสือจากห้องสมุดมากขึ้น ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการมีพฤติกรรมรักการอ่านมากขึ้นนั่นเอง นอกจากนี้การให้เด็กได้อ่านหนังสือเองหรือการฉายสไลด์ประกอบเสียงเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ จะทำให้เด็กสนใจและจำเรื่องราวได้มากกว่าวิธีการเล่านิทาน การที่เด็กมีความสนใจและจดจำเรื่องราวที่ได้จากการอ่านเองจะเป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่จะส่งผลให้เด็กสนใจที่จะอ่านและจดจำเรื่องราวอื่น ๆ ต่อไป

จากงานวิจัยข้างต้นสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเด็ก เพราะเมื่อเด็กได้รับประสบการณ์ กิจกรรมที่พึงพอใจเกี่ยวกับการอ่านเช่น การเล่านิทานการจัดนิทรรศการหนังสือ การสนทนาเรื่องเกี่ยวกับหนังสือ การให้เด็กได้อ่านหนังสือเองเป็นต้นย่อมก่อให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อหนังสือและเกิดความอยากอ่านหนังสือต่างๆ ดังนั้นการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านต่างๆ เพื่อให้เด็กเรียนได้รู้จักอ่านหนังสือที่มีคุณค่า ย่อมก่อให้เกิดพฤติกรรมรักการอ่านได้เช่นกัน

การพัฒนาพฤติกรรมรักการอ่านโดยใช้ตัวแบบจากการ์ตูนชีวิตประวัตี

การที่จะปลูกฝังเด็กให้มีพฤติกรรมรักการอ่านจะต้องเริ่มตั้งแต่เด็กอายุยังน้อย หากไม่ได้รับการปลูกฝังตั้งแต่เยาว์วัยแล้วก็หวังได้ยากเหลือเกินว่าเด็กจะเห็นความสำคัญของการอ่านหนังสือในภายหลัง ทั้งนี้เพราะในปัจจุบันนอกเหนือจากสิ่งพิมพ์แล้ว ยังมีสื่อประเภทอื่นที่จะให้ความรู้ความบันเทิง สื่อเหล่านี้ได้แก่ ภาพยนตร์ วิทยุ โทรทัศน์ ซึ่งมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการดึงดูดความสนใจของเด็กไปจากการอ่านสิ่งพิมพ์ หลังจากเด็กจบจากโรงเรียนไปแล้ว หน้าที่อาชีพการงาน ก็เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันยิ่งขึ้น พฤติกรรมรักการอ่านเท่านั้น จะช่วยให้ผูกพันอยู่กับหนังสือและสิ่งพิมพ์ได้ (สุนทร แก้วฉาย. 2512 : 4) ดังนั้นการหาวิธีการเพื่อปลูกฝังหรือพัฒนาพฤติกรรมรักการอ่านให้กับเด็กจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง

จากงานวิจัยข้างต้น การส่งเสริมการอ่านได้จัดอยู่ในรูปแบบของกิจกรรมต่าง ๆ คือ การเล่านิทาน การเล่าเรื่อง การสนทนาประโยชน์ของหนังสือ การแสดงหนังสือ การอ่านหนังสือหมุนเวียน การแสดงหุ่นโดยใช้เรื่องจากหนังสือ การฉายสไลด์ประกอบเสียง ยังไม่มีการวิจัยใดที่ใช้เนื้อหาที่มีตัวแบบแสดงพฤติกรรมรักการอ่าน จากเอกสารทั้งหมดที่ผู้วิจัยได้ประมวลมา ทำให้ทราบว่าวัยเด็กเป็นวัยที่ชอบการเลียนแบบมาก โดยเฉพาะการเลียนแบบบุคคลที่มีชื่อเสียง ดังนั้น การส่งเสริมการอ่านในเด็กจึงควรให้เด็กได้อ่านเนื้อหาที่มีประโยชน์ ได้เห็นตัวแบบที่ดีจากการอ่าน โดยเฉพาะตัวแบบที่มีพฤติกรรมรักการอ่านใช้ประโยชน์จากการอ่าน ในการศึกษาเล่าเรียน การทำงาน การดำเนินชีวิต ตั้งแต่เด็กจนถึงช่วงปลายของชีวิต จนประสบความสำเร็จในชีวิต มีชื่อเสียงได้รับการยกย่องจากบุคคลทั่วไป ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการส่งเสริมการอ่านโดยใช้ตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์ซึ่งเป็นบุคคลจริง โดยตัวแบบมีพฤติกรรมรักการอ่าน เพื่อให้เด็กในระดับประถมศึกษาปีที่ 5-6 ได้อ่านและเห็นตัวแบบจากเรื่องที่อ่านดังกล่าว ซึ่งผู้วิจัยคาดว่า การอ่านเนื้อหาที่มีตัวแบบรักการอ่านนี้จะสามารถพัฒนาให้เด็กระดับนี้มีพฤติกรรมรักการอ่านมากขึ้น

จากความรู้ที่ได้จากทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา (Bandura, 1986) แล้วลองนึกถึงประสบการณ์ชีวิตเท่าที่บุคคลผ่านมา จะพบว่าพฤติกรรมที่เราเรียนรู้ส่วนมากได้มาจากการสังเกต โดยเฉพาะการเรียนรู้จากการอ่านสิ่งพิมพ์และจากการประมวลเอกสารงานวิจัยเกี่ยวกับการอ่าน สรุปได้ว่าเด็กก่อนวัยรุ่น (10-13 ปี) สนใจการอ่านเรื่องราวที่เป็นจริง มีตัวแบบที่เป็นคนเก่ง โดยเฉพาะหนังสือการ์ตูนเด็กวัยนี้จะสนใจมาก ความรู้ที่ได้จากเอกสารดังกล่าว ทำให้สามารถกำหนดรูปแบบและวิธีการในการวิจัย เพื่อพัฒนาพฤติกรรมรักการอ่านของเด็กก่อนวัยรุ่นนี้ได้ โดยการนำเอาตัวแบบจากชีวิตบุคคลสำคัญที่มีชื่อเสียงและประสบความสำเร็จในชีวิตซึ่งเป็นผลมาจากการมีพฤติกรรมรักการอ่านมาตั้งแต่เด็กและตลอดชีวิตของเขา มาเขียนเป็นเรื่องราวเป็นหนังสือภาพการ์ตูนเพื่อให้เด็กได้อ่านและเห็นตัวแบบจากเรื่องราวที่อ่านดังกล่าวในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งผู้วิจัยคาดว่า การนำเสนอตัวแบบในรูปแบบนี้จะสามารถพัฒนาและปลูกฝังพฤติกรรมรักการอ่านให้กับเด็กวัยนี้ได้

ความหมายและประเภทหนังสือการ์ตูน

หนังสือการ์ตูนเป็นรูปแบบหนึ่งของหนังสืออ่าน ซึ่งเด็กทุกคนต้องได้สัมผัส ไม่ว่าเด็กเรียนเก่งหรือเด็กเรียนอ่อน เด็กจะอ่านด้วยความเพลิดเพลินโดยไม่มีใครสั่ง และสิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือ การอ่านหนังสือการ์ตูนเป็นการนำไปสู่ความสนใจในการอ่านหนังสืออื่น ๆ (Larrick. 1964 : 81)

การ์ตูนเป็นภาพที่ผู้อ่านสามารถตีความหมายได้จากสัญลักษณ์ที่มีอยู่ซึ่งได้แก่ ภาพวาดหรือภาพล้อเลียน หรือเสียดสีบุคคล สถานที่ สิ่งของ หรือเรื่องราวที่น่าสนใจทั่วไป (Shores. 1960 : 193) และเป็นสิ่งที่จำลองความคิดของบุคคลหรือจำลองมาจากสถานการณ์ที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของคนทั่วไป การ์ตูนทำให้คนได้เข้าใจความคิดและเรื่องราวต่าง ๆ ในเวลาเดียวกันการ์ตูนก็ทำให้เกิดความรู้สึกขบขันไปด้วย (Wittich and Schuller. 1962 : 154)

จึงกล่าวได้ว่า การ์ตูนเป็นสัญลักษณ์ที่ใช้เป็นตัวแทนของบุคคล แนวคิดหรือสถานการณ์ และสร้างขึ้นสำหรับจุดความคิดของตนให้คนอื่นรับรู้

ประเภทของการ์ตูนนั้น คินเดอร์ (Kinder. 1959 : 152) ได้แบ่งเป็นสองประเภทคือ การ์ตูนธรรมดา (Cartoon) ได้แก่ ภาพวาดสัญลักษณ์หรือภาพล้อเลียนเสียดสีบุคคล สถานที่ สิ่งของ หรือเรื่องราวที่น่าสนใจ และการ์ตูนเรื่อง (Comic Strips) หมายถึงการ์ตูนธรรมดาหลายภาพซึ่งจัดลำดับเรื่องราวให้สัมพันธ์กัน

นอกจากนี้ สมาคมการศึกษาเกี่ยวกับเด็กแห่งอเมริกา (Child Study Association of America) ได้สำรวจหนังสือการ์ตูน ใน ค.ศ. 1943 และแบ่งการ์ตูนออกเป็น 10 ชนิด คือ 1) เรื่องผจญภัย (Adventures) 2) เรื่องการผจญภัยในความคิดฝัน (Fantastic Adventure) 3) เรื่องอาชญากรรมและการสอบสวน (Crime and Detective) 4) เรื่องชีวิตจริงและประวัติบุคคล (Real Stories and Biography) 5) เรื่องการผจญภัยในป่า (Jungle Adventure) 6) เรื่องการ์ตูนสัตว์ (Animal Cartoon) 7) เรื่องตลกขบขัน (Fun and Humor) 8) เรื่องเกี่ยวกับความรัก (Love Interest) 9) เรื่องจากวรรณคดี (Retold Classic) 10) เรื่องของสงคราม (War) (อภินิ คชธรรม. 2529:11)

หนังสือการ์ตูนเหมาะที่จะทำเป็นหนังสือใช้ประกอบการเรียนในระดับประถมศึกษา เพราะอ่านง่าย เข้าใจง่ายและเรียกร้องความสนใจของนักเรียนได้ดีกว่าหนังสือที่มีแต่ข้อความเพียงอย่างเดียว ผู้เขียนสามารถสอดแทรกความรู้ ความคิดและคุณธรรมต่างๆที่ต้องการปลูกฝังให้เกิดในตัวนักเรียนไว้ในภาพหนังสือการ์ตูนได้เป็นอย่างดี (ชม ภูมิภาค.ม.ป.ป. : 143) เด็กที่อ่านหนังสือการ์ตูนมักมีความคิดว่าตัวเองเป็นตัวเอกของเรื่อง เป็นผู้มีความสามารถในการต่อสู้กับอุปสรรค ความบีบคั้นต่างๆ รวมทั้งความไม่เป็นธรรมของมนุษย์ หนังสือการ์ตูนสามารถทำให้เด็กที่อ่อนแอซึบซาด กลายเป็นผู้เก่งกล้าได้ (ประเสริฐ มาสุปรีดี. 2525 : 15) ดังนั้นการนำเอาภาพการ์ตูนมาเป็นสิ่งเร้าความสนใจของเด็กเพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้และเลียนแบบพฤติกรรมรักการอ่านจากชีวประวัติของบุคคล จะเป็นวิธีการที่สามารถทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้จากการสังเกต และเปลี่ยนพฤติกรรมตามตัวแบบซึ่งมีพฤติกรรมรักการอ่านตามทฤษฎีของแบนดูราได้

ตัวแบบจากชีวประวัติบุคคลสำคัญ

ชีวประวัติ (Biography) เป็นร้อยแก้วที่บรรยายเรียบเรียงเรื่องราวของส่วนบุคคล เช่นบุคคลสำคัญของโลก โดยนำเอาชีวิต ผลงาน อุดมการณ์ ลักษณะการดำเนินชีวิตในแง่มุมต่าง ๆ ทั้งที่เปิดเผย ซ่อนเร้นปกปิดมาเปิดเผย ตามกาลเทศะที่ผู้เขียนสามารถจะแสดงออกได้ ชีวประวัติเป็นสารคดีอีกประเภทหนึ่งที่เด็กสนใจกันแพร่หลาย เพราะชีวิตเด็กในแง่มุมหนึ่งคือการแสวงหารูปแบบมโนธรรมจากตัวแบบต่างๆ (หทัย ตันทอง. 2529: 84)

การวิจัยเชิงทดลองนี้ ผู้วิจัยได้นำชีวประวัติบุคคลสำคัญ 2 คน ซึ่งมีพฤติกรรมรักการอ่าน 2 คนคือ พระยาอนุมานราชธน และอับราฮัมลินคอล์น นำมาเขียนเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวกับการมีพฤติกรรมรักการอ่าน การมีความพยายามไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก ในการศึกษาหาความรู้ นำผลที่ได้จากการอ่านมาใช้เป็นประโยชน์ในการทำงานและการดำเนินชีวิต จนประสบความสำเร็จมีชื่อเสียงเป็นที่ยกย่องของคนทั่วไป ผู้วิจัยได้นำมาบรรยายเป็นเรื่องราวเป็นตอน ๆ แบ่งออกเป็น เรื่องละสามตอนใช้หลักเกณฑ์ในการแบ่งตอนโดยใช้ช่วงชีวิตคือ ช่วงวัยเด็ก ช่วงวัยผู้ใหญ่ และช่วงตอนปลายของชีวิต ซึ่งในแต่ละตอนของชีวประวัติของบุคคลทั้งสองนี้ผู้วิจัยได้นำชีวประวัติ ในเนื้อหาที่บุคคลทั้งสองได้แสดงพฤติกรรมรักการอ่านและใช้ประโยชน์จากการอ่าน

จนประสบกับความสำเร็จในชีวิต เนื้อหาตัวแบบประเภทนี้ผู้วิจัยจะให้แก่ เรียนกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม ได้อ่าน กลุ่มทดลองที่ 1 จะได้อ่านชีวประวัติของบุคคลสำคัญทั้งสองในรูปแบบของการ์ตูนชีวประวัติ กลุ่มทดลองที่ 2 จะได้อ่านชีวประวัติบุคคลสำคัญซึ่งมีเนื้อหาเหมือนกับกลุ่มทดลองที่ 1 ต่างกันที่ กลุ่มทดลองที่ 2 เนื้อหาจะอยู่ในรูปของการบทความบรรยาย ไม่มีรูปการ์ตูนประกอบ กลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม จะได้อ่านครั้งละ 1 ตอน จากเรื่องละ 3 ตอน รวมทั้งหมด 6 ตอน ส่วนกลุ่มควบคุมผู้วิจัย จะให้อ่านชีวประวัติบุคคลสำคัญของ พระยาอนุมานราชธนและชีวประวัติของอับราฮัมลินคอล์นเช่นกัน แต่จะเป็นเนื้อหาแบบชีวประวัติทั่ว ๆ ไป ไม่ได้เน้นเนื้อหาที่เป็นตัวแบบแสดงพฤติกรรมรักการอ่าน และเนื้อหาจะเป็นการบรรยายธรรมดาไม่ได้นำมาบรรยายเป็นภาพการ์ตูน ดังเช่นกลุ่มทดลองที่ 1 แบ่งเรื่องออกเป็น เรื่องละ 3 ตอน โดยใช้หลักเกณฑ์ในการแบ่งเหมือนกับกลุ่มทดลองทุกประการ สำหรับเนื้อหาในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมี เนื้อหาชีวประวัติโดยย่อดังนี้

พระยาอนุมานราชธน (ชง เสฐียรโกเศศ) พระยาอนุมานราชธนเกิดวันที่ 14 ธันวาคม พ.ศ. 2431 เป็นบุตรคนโตของนายหลี่หรือมะลิ และนางเฮียชะ นามเดิมคือหลี่กวงหยง ต่อมาเปลี่ยนให้ชื่อไทยว่า ชง และได้รับสกุลพระราชทานว่า เสฐียรโกเศศ แต่ภายหลังเปลี่ยนไปใช้นามสกุลตามราชทินนามแทน คือ อนุมานราชธน

พระยาอนุมานราชธนเป็นผู้คงแก่เรียนที่มีชื่อเสียงคนหนึ่งของไทย รู้จักกันดีทั้งในวงวิชาการศึกษาทั้งไทยและต่างประเทศ ท่านมิได้เป็นแต่นักประวัติศาสตร์ นักมานุษยวิทยา นักนิรุกติศาสตร์ หรือโบราณคดีเท่านั้น แต่ท่านสนใจใคร่รู้สอบสวนสืบเสาะแสวงหาความรู้แทบทุกอย่าง ท่านรับราชการในตำแหน่งสำคัญเป็นเวลานาน เคยเป็นผู้ช่วยอธิบดีกรมศิลปากร เคยเป็นอธิบดีกรมศิลปากร และดำรงตำแหน่งหน้าที่สำคัญในวงราชการอีกหลายตำแหน่ง เช่น รักษาการในตำแหน่งบัณฑิตยสถาน ประธานคณะกรรมการชำระปทานุกรม ประธานกรรมการชำระประวัติศาสตร์ไทยนอกจากนี้ยังเป็นอาจารย์ผู้บรรยายวิชานิรุกติศาสตร์ วารณคดี เปรียบเทียบ และประเพณีไทย ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

พระยาอนุมานราชธนเริ่มเรียนหนังสือเมื่ออายุได้ 5-6ขวบ เข้ามีดทุก ๆ วัน บิดาจะปลูกให้ลุกขึ้นอ่านท่องหนังสือ ผลจากการอ่านหนังสือทุกวันท่านสามารถอ่านหนังสือปฐม ก กา

ได้อย่างคล่องแคล่ว และยังสามารถอ่านหนังสือจินตตามณีได้ เมื่ออายุได้ 9-10 ขวบ ก็เข้าเรียนที่โรงเรียนบ้านพระยานานา ได้เริ่มเรียนแบบเรียนเร็วเล่ม 1 ไม่ถึงปีก็อ่านได้คล่อง ย่างเข้าปีที่สองจึงได้เรียนเล่ม 2 ยังไม่ทันจบก็ลาออกและต่อมาไม่เข้าก็เข้าเรียนที่โรงเรียน อัสสัมชัญ

ที่โรงเรียนอัสสัมชัญท่านเริ่มเรียนภาษาอังกฤษ เมื่อเลิกเรียนบิดาก็จะสอนจี๋ไต่ ตรงที่ซึ่งอ่านไม่ออก โดยให้ฝึกอ่านต่อหน้าคำและรุ่งเช้า ทำเช่นนี้จนติดเป็นนิสัย จนทำให้ การเรียนก้าวหน้า ส่วนภาษาไทยนั้นก็เรียนจากหนังสือมูลบทบรรพกิจ ในบางเวลาเมื่อ ต้องการเงินเอาไปซื้อขนมบ้างเล็ก ๆ น้อย ๆ ก็รับจ้างอ่านหนังสือนิทานวรรณคดีให้แก่พวกผู้หญิง ที่บ้านฝั่งอยู่บ่อย ๆ ซึ่งท่านก็ชอบอ่านอยู่แล้ว เพราะเป็นเรื่องซึ่งเหมาะแก่อุปนิสัยเด็กซึ่งมีระดับ ความคิด ความรู้ยังอยู่ในระยะก่อนรู้หนังสือ เพราะเป็นการเข้าจินตนาการซึ่งมีอยู่ในเด็กได้ เป็นอย่างดี เรื่องเหล่านั้นได้แก่เรื่องเกี่ยวกับเทวดา ยักษ์มาร เวทมนตร์คาถา การสำแดง อภินิหารต่าง ๆ จนรู้จักหนังสือเหล่านั้นได้เป็นส่วนมากเช่น เรื่องลักษณวงศ์ โคบุตร สามฤดู โภภินทร์ โม่งป่า กายเพชร ภายหลังเมื่อไม่มีใครจ้างอ่าน ท่านก็อ่านเองด้วยความสมัครใจ

บิดาของพระยาอนุমানราชธนะเป็นคนชอบสะสมหนังสือ ตอนเย็นเวลากินข้าว บิดามักจะ เล่าเรื่องต่าง ๆ ที่เคยประสบมาทั้งที่ได้จากเหตุการณ์แห่งชีวิตและจากที่ได้อ่านมา โดยแสดง ความคิดเห็นประกอบการเล่า เรื่องนั้นๆด้วย จนลูกๆจำเรื่องราวต่างๆได้ไม่มากนักน้อยและจากการ ที่พระยาอนุমানราชธนะชอบอ่านนิทานวรรณคดีก็ได้ใช้ทุนเดิมจากที่อ่าน ผสมกับความรู้เรื่องอื่น ๆ ซึ่งได้มาภายหลังเมื่อโตเป็นผู้ใหญ่ จนสามารถอ่านเรื่องต่างๆจนกลายเป็นเรื่องศึกษาตามใจตนเอง ได้ นอกจากนี้ท่านยังชอบอ่านเรื่องเทพนิยาย(fairy tales)และเรื่องเทวนิยาย(mythology) ซึ่งเป็นภาษาอังกฤษ และหนังสือที่มีอิทธิพลต่อการเขียนของท่านคือเรื่องพงศาวดารจีนซึ่งเป็นมันได้ ขึ้นแรกที่ทำให้รู้ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมจีนเป็นผลสะท้อนให้เข้าใจวัฒนธรรมของตนเองคือ วัฒนธรรมไทยด้วย

พระยาอนุমানราชธนะเป็นคนไม่อึดในการแสวงหาความรู้ เห็นได้ตลอดเวลาว่า ท่านขยันอ่านขยันเขียนและมีความจำดี จำได้ทั้งเรื่องที่เกี่ยวข้องที่ได้ยินได้ฟังมา ความรู้ที่ได้

จากการอ่านหนังสือก็มักนำมาเล่าให้ฟังโดยไม่คำนึงว่าผู้ฟังจะสนใจฟังหรือไม่ สมัยที่ท่านเป็นหัวหน้ากองศิลปวิทยาการทุกเช้าก่อนหรือในขณะทำงาน ท่านจะสละเวลามายืนหน้าโต๊ะทำงานของลูกน้อง เล่าเรื่องความรู้ที่ท่านได้อ่านจากหนังสือเมื่อคืนหรือเห็นวานี้ให้ฟังเสมอ บางเรื่องท่านเล่าด้วยความเพลิดเพลินตามที่ได้อ่านมา บางเรื่องตั้งใจอ่านและค้นคว้ามาแล้วให้ได้มีความรู้ไปกับท่านด้วย เพราะเป็นเรื่องที่ผู้อื่นเคยถามไว้และเคยถกกันมา เมื่อท่านได้อ่านพบหรือสอบสวนได้หลักฐานแล้ว ก็นำมาเล่าให้ฟังเพื่อให้รู้ไว้ ซึ่งบางเรื่องก็เขียนบันทึกมอบให้เสียด้วย ท่านก็มีนิสัยชอบค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอไม่ว่าเรื่องอะไรถ้าท่านตั้งเป็นปัญหาหรือตั้งเป็นข้อสงสัยขึ้นแล้ว ท่านจะต้องค้นคว้าสอบถามใครต่อใครตะไปหมดโดยไม่ถือตัวว่าผู้ที่บอกแก้ข้อสงสัยนั้นเป็นผู้ใหญ่หรือเด็ก ถ้าสงสัยว่าจะมีในหนังสือก็ค้นหาในหนังสือ ถ้าหนังสือที่จะค้นคว้าหาได้ไม่มีในเมืองไทยก็ลงทุนสั่งซื้อจากต่างประเทศ แม้เมื่อท่านออกจากราชการกรมศิลปากรไปแล้ว ขณะที่ทางกรมศิลปากรมีงบประมาณค่าสั่งซื้อหนังสือเข้าหอสมุดแห่งชาติจำนวนน้อย ทางกรมต้องเรียนถามปรึกษากับท่านเสมอว่าหนังสือชนิดใดควรสั่งซื้อมาและเมื่อท่านเห็นว่าบางเรื่องควรจะแปลออกมาเป็นภาษาไทยเป็นการแจกจ่ายวิทยาทานให้รู้กันแพร่หลายได้ ท่านก็พยายามแปลออกมา เช่นเรื่องทิโตนประเทศและเรื่องกามนิต เป็นต้น แล้วมอบให้พระสวามิภักดิ์ (ตรี นาคะประทีป) ช่วยแปลคำภาษาไทยเรื่องนั้น ๆ จึงมักมีนามปากกาแปลว่า เสฐียรโกเศศและนาคะประทีป แต่ตอนหลังเมื่อท่านมารับราชการในกรมศิลปากร ท่านค้นคว้าหาความรู้แล้วเรียบเรียงเป็นเรื่องโดยไม่ได้ส่งให้พระสวามิภักดิ์ตรวจแก้กล่าวลำนวนเช่นแต่ก่อน ท่านให้เหตุผลว่าภาษาไทยและคำไทยมีความไพเราะเพราะพริ้งได้เป็นไปตามนิสัยและความนึกคิดของผู้เขียน เมื่อไปกล่าวลำนวนตัดคำบางคำออกเสียก็ทำให้ขาดชีวิตตามบุคลิกที่ควรเป็น ท่านสอนว่าในการค้นคว้าหาความรู้นั้นฝรั่งเขาตั้งหลักเป็นคำถามไว้ห้าอย่างคือ What, Why, Where, Who, When (อะไร เหตุใด ที่ไหน ใคร เมื่อใด) ซึ่งตรงกับทางการศึกษาในภาษาบาลีที่มีว่า ก็ กตฺถ กทา เกน ยสฺมา กสฺมา (อะไร ที่ไหน เมื่อไร ใคร เหตุใดและเพราะเหตุใด) ต่างกันที่ลำดับเป็นคำถามเท่านั้น ท่านเป็นคนไม่หลงในความรู้ มักเตือนผู้อื่นเสมอว่าเรื่องหาความรู้นั้น ถ้าไม่รู้แล้วอยากรู้จึงต้องค้นคว้ามันไป แต่เมื่อค้นคว้าได้ความรู้แล้วเรื่องมันก็เป็นของมันเอง

ผลของการอ่านและการมีนิสัยชอบค้นคว้าตลอดเวลา ท่านได้นำมาเขียนและตีพิมพ์หลายเรื่องหลายเล่ม ท่านจะค้นคว้าและขีดเขียนอยู่เสมอ เมื่อรับราชการอยู่ในตำแหน่งหัวหน้ากองวรรณคดีนั้นท่านได้ให้การสอนวิชานิรุกติศาสตร์แก่นักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นประจำทุกเช้าก่อนมาทำงาน ท่านได้ค้นคว้าเขียนหนังสือเป็นหลักวิชาการทางประวัติศาสตร์ขึ้นหลายเรื่องเช่น เรื่องแหลมอินโดจีนสมัยโบราณและเรื่องของชาติไทย

ผลงานที่ท่านได้แต่งไว้มีมากมายเกือบ 200 เรื่อง ที่สำคัญได้แก่ เรื่องกามนิต แต่งร่วมกับนาคะประทีป เรื่องกวนอิม เรื่องประเพณีเกี่ยวกับการจับ เรื่องมีหน้ามีตา อธิบายเรื่องระเบงและกุกาตีไม้ ฯลฯ และที่แต่งร่วมกับนาคะประทีป เช่น เรื่องทันที เรื่องศัลยกรรมมนุษยชาติ เรื่องมองต่ำและมองสูง เรื่องนางพินิจราภิน้อย เรื่องชนชาติเชื้อไทย เรื่องความไพเราะ เรื่องเมืองฟ้าเมืองดิน เรื่องรู้มากก็รู้น้อย รู้น้อยก็รู้มาก ฯลฯ

พระยาอนุমানราชชนสมรสและมีบุตรธิดากับคุณหญิงละไม 9 คน พระยาอนุमानราชชนถึงแก่อนิจกรรมเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2512 ณ โรงพยาบาลศิริราชด้วยเส้นโลหิตในสมองแตก รวมอายุได้ 80 ปี 6 เดือน คุณงามความดีที่ท่านได้กระทำไว้ทางราชการและต่างประเทศได้จัดให้มีการเฉลิมฉลองงานครบรอบ 100 ปีของท่านในปี 2531 และองค์การยูเนสโก ได้ยกย่องให้ท่านเป็นสมาชิกปราชญ์ของโลกอีกด้วย (ส. ศิวรักษ์. 2527: 121-148)

อับราฮัมลินคอล์น (Abraham Lincoln) อับราฮัมลินคอล์น เกิดเมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1809 ในเขตเมืองฮาร์ดีน มลรัฐเคนตักกี บิดาลินคอล์นเป็นชาวนาไร่แรกที่อพยพมาจากมลรัฐเวอร์จิเนีย เมื่อลินคอล์นยังเด็ก ครอบครัวเขาก็อพยพไปอยู่ในมลรัฐอินเดียนา ลินคอล์นเติบโตในเมืองนี้ บ้านแรกของเขาคือบ้านไม้ซุงเปิดรับอากาศด้านหนึ่ง ลินคอล์นต้องทำงานหนักมาตั้งแต่เด็ก ต้องช่วยมารดาทอผ้าและปั่นนอช่วยบิดาไถนา เขาชอบมวยปล้ำ ชีมนั่งและชนไก่ ชอบเล่นิทานทำให้คนในหมู่บ้านเดี๋ยวกันชอบ เขามาก เมื่ออายุได้ เจ็ดปีลินคอล์นต้องเดินทางวันละหลายไมล์เพื่อไปบ้านเล็ก ๆ หลังหนึ่งซึ่งใช้เป็นโรงเรียน บ้านที่วุ่นวายนี้สร้างด้วยท่อนซุงชั้นห้องเติมไปด้วยที่นอน มีประตูเดี๋ยวและไม่มีหน้าต่าง

ลินคอล์นเติบโตขึ้นมาเป็นเด็กหนุ่มที่แข็งแรงและสูงกว่าปกติ เขาทำงานหนักทุกชนิดเนื่องจากครอบครัวยากจนมาก ถึงแม้ว่าเขาจะทำงานหนัก ทว่าจิตใจเขาไม่ได้อยู่กับงานที่กำลังทำอยู่เลย ปัญหาก็คือเขาต้องการมีความรู้มากกว่าที่มีอยู่ ชีวิตของลินคอล์นมีโอกาสดูได้เข้าโรงเรียนเพียงช่วงเวลาสั้นๆ ไม่ถึงสิบสองเดือน แต่ลินคอล์นชอบตั้งคำถามอ่านหนังสือและครุ่นคิดอยู่เสมอ เมื่อพบอะไรบางอย่างที่น่าสนใจก็จะรีบจดเอาไว้ แล้วทบทวนบ่อย ๆ หรือ ไม่ก็ท่องจำ ลินคอล์นมักใช้เวลาหลายชั่วโมงในตอนหัวค่ำนั่งอยู่หน้ากองไฟในกระท่อมน้อยเพื่ออ่านและเขียนหนังสือ เนื่องจากในบ้านไม่มีกระดาษ เขาจะใช้เศษกระดาษจากกองไฟมาเขียนลงในแผ่นไม้แทน เมื่อแผ่นไม้ถูกเขียนจนเลอะไปด้วยถ่านหมดแล้ว เขาจะใช้มีดพกของเขาถากแผ่นไม้จนสะอาดเพื่อใช้เขียนได้ใหม่อีก

หนังสือเล่มหนึ่งในจำนวนหลายเล่มที่เขาได้ขยืมมาจากเพื่อนบ้านคือเรื่อง ชีวิตของวอชิงตัน (The life of Washington) ฮอรัซ วอชิงตัน เป็นประธานาธิบดีคนแรกของสหรัฐ และได้รับการขนานนามว่าเป็นบิดาแห่งชาติ ลินคอล์นชอบอ่านหนังสือเล่มนี้มากจนต้องพกติดตัวเวลาจะเข้านอน เขาจะวางหนังสือเล่มนี้ไว้ตรงรอยช่องโหว่ของท่อนซุงเพื่อเขาจะได้หยิบมันขึ้นมาอ่านได้ทันทีเมื่อตื่นขึ้นมาในตอนเช้า แต่แล้วคืนวันหนึ่งฝนตกหนักและสายฝนสาดเข้ามาตามรอยช่องโหว่ของบ้าน จนหนังสือเล่มนี้เปียกโชกไปหมด เจ้าของหนังสือได้สั่งให้ลินคอล์นทำงานให้เขาเป็นเวลาสามวันในไร่ข้าวโพดเพื่อชดเชยค่าเสียหายที่เกิดขึ้นกับหนังสือของเขา อย่างไรก็ตามเหตุการณ์ครั้งนั้นมิได้ทำให้เขาลดละความพยายามที่จะขยืมหนังสือมาอ่านอีกแม้แต่น้อย และในไม่ช้าเขาก็ได้อ่านหนังสือทุกเล่มของเพื่อนบ้านทุกคนซึ่งอยู่ภายในบริเวณห้าสิบลีลจากบ้าน ลินคอล์นกระหายใคร่เรียนรู้ว่าเรื่องราวต่างๆ ที่ซ่อนไว้ภายในได้ปกหนังสือแต่ละเล่มนั้นเมื่อไรบ้าง ลินคอล์นมักพูดอยู่เสมอว่าสิ่งที่ผมอยากรู้มีอยู่ในหนังสือทุกเล่มและเพื่อนที่ดีที่สุดของผมก็คือคนที่นำหนังสือที่ผมยังไม่เคยอ่านมาให้ผมอ่าน เมื่อมีโอกาสสักหนังสืออะไร เขาจะต้องก้มหน้าก้มตาอ่านอย่างขะมักเขม้น เขาอ่านทั้งพระคัมภีร์ ประวัติศาสตร์สหรัฐ ชีวิตประวัติวอชิงตัน โรบินสันครูโซ และหนังสืออื่น ๆ ดังนั้นเพื่อนฝูงจึงยกย่องลินคอล์นว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ แต่กว่าจะได้ความรู้มานั้นเขาต้องใช้ความเพียรอย่างมากมาช กกลางวันต้องช่วยบิดามารดาทำงานอย่างคร่ำเคร่ง กลางคืนจึงว่างพอจะอ่านหนังสือได้ เขาไม่มีไฟฟ้าจึงใช้แต่เทียนไขเล่มแล้วเล่มเล่า นอกจากนี้เขายังชอบฟังเรื่องราว

ต่าง ๆ เป็นอันมาก มีอยู่วันหนึ่ง เขาเดินทางเป็นระยะทางถึงสี่สิบ ไมล์ เพื่อไปฟังคำปราศรัยของชายคนหนึ่ง โดยไม่รู้ลึกเห็นตื้นโดยตรงกันข้าม เขากลับสนุกเพลิดเพลินไปกับการเดินทาง และการได้ฟังคำอภิปรายในครั้งนั้นมาก

ครั้นอายุได้ 21 ปี ลินคอล์นก็ออกจากบ้านไปหาถิ่นอยู่ในหมู่บ้านนิวฮาเล็ม เขาใฝ่ฝันจะเป็นทนายความ ดังนั้นลินคอล์นจึงใช้เวลาว่างเรียนกฎหมาย และไปรับจ้างเป็นเสมียนอยู่ในร้านขายของปีหนึ่ง จากนั้นก็ร่วมกันลงทุนซื้อร้านขายของร้านหนึ่งกับเพื่อน แต่ร้านของเขาก็ไม่ประสบผลสำเร็จ เหตุผลอย่างหนึ่งของความล้มเหลวคือร้านขายของมีมากเกิน ไปสำหรับหมู่บ้านเล็ก ๆ อีกเหตุผลหนึ่งของความล้มเหลว คือลินคอล์นไม่ไปพ่อค้าที่ตลาดเลย ใจของเขาไม่ได้อยู่กับงานขายของ หลายครั้งที่คนเข้ามาซื้อของในร้านของเขา กำลังอ่านหนังสืออยู่อย่างใจจดใจจ่อ ได้ไต่โคนต้นไม้ต้นหนึ่งหลังร้าน และหลายครั้งที่ เขาจะชั่งน้ำหนักตาทรายและแบ่งทำขนมให้คนซื้อทั้ง ๆ ที่ถือหนังสืออยู่ในมืออีกข้างหนึ่งและมีท่าทางอยากรีบอ่านหนังสือของเขาต่อไปมากกว่าอยากขายของคนที่มาซื้อของที่ร้าน เขาลดจำนวนลง ไปเรื่อย ๆ ทำให้ลินคอล์นมีเวลาอ่านหนังสือและศึกษาเล่าเรียนมากขึ้น แต่การทำเช่นนี้ ไม่ได้ช่วยให้ธุรกิจของเขาดีขึ้นเลย

วันหนึ่งลินคอล์นได้รับชื่อถึงเบียร์เก่าๆ ในราคาครึ่งเหรียญ ต่อมาเขาจัดการเก็บกระดาดเก่าๆจากกันถังเบียร์ไปทิ้ง เขาได้พบหนังสือเล่มหนึ่งด้วยความประหลาดใจและดีใจ เมื่อได้พบว่าหนังสือเล่มนั้นเป็นตำรากฎหมายที่มีชื่อเสียงเล่มหนึ่งซึ่งนักกฎหมายทุกคนจะต้องมี เขารู้สึกคล้าย ๆ กับว่าหนังสือเล่มนี้กำลังพูดกับเขาว่า หยิบมันขึ้นมาอ่านแล้วอ่านมัน ท่านเกิดมาเพื่อจะเป็นนักกฎหมาย และลินคอล์นก็ได้อ่านหนังสือเล่มนี้จนตลอดด้วยความใส่ใจยิ่ง พอสอบกฎหมายได้ ลินคอล์นก็ไปฝึกงานเป็นทนายความที่เมืองสปริงฟิลด์ เขาเข้าเมืองโดยขี่ม้าคนอื่นขนส่งสัมภาระบนหลังม้าไป ทำงานอยู่ไม่กี่ปีก็ร่ำรวยจึงแต่งงานและซื้อบ้าน ในฐานะที่เป็นทนายความ เขาได้ชื่อเสียงว่าเป็นคนยุติธรรมซื่อตรงและอารมณ์ดีหัวเราะง่าย เรืองอยู่เสมอ ลินคอล์นชอบว่าความให้กับชาวนาและเจ้าของร้านเล็ก ๆ ถึงแม้ว่าคดีของเขาจะชนะเป็นส่วนมาก เขาก็มิได้เป็นคนเคร่งเครียดในคำธรรมเนียม ลินคอล์นใฝ่ฝันที่จะเข้าวงการเมืองอยู่เสมอเมื่อมีการประชุมทางการเมืองที่ใดก็ตาม เขามักจะไปร่วมฟังหรือพูดด้วยเสมอ บางทีก็ขับเกวียนไปแล้วจอดขึ้นพูดให้คนฟังขึ้นแรกไม่ค่อยมีใครฟัง แต่เขาก็ยังอดทนพยายามพูดอยู่เสมอจนมีคนฟังเพิ่มขึ้นทุกที

ในปี ค.ศ. 1846 ลินคอล์นได้รับการเลือกเป็นสมาชิกสภาสูงหรือสภาคองเกรสใน
 กรุงวอชิงตัน เขาได้เสนอเรื่องการเลิกทาสในสภานั้นแต่ไม่มีผู้ใดสนับสนุนเขา มินานนักปัญหา
 การมีทาสก็กลายเป็นเรื่องพิพาทระหว่างมลรัฐภาคเหนือกับมลรัฐภาคใต้ เพราะเหตุที่รัฐภาคเหนือ
 เป็นเขตเจริญทางอุตสาหกรรมนั้นไม่มีทาส ส่วนรัฐภาคใต้ประกอบอาชีพกสิกรรมยังใช้ทาสในไร่นา
 ทาสมักได้รับการกดขี่ข่มเหงอยู่เสมอและหนีมาอาศัยในรัฐทางภาคเหนืออยู่เสมอ การพิพาทระหว่าง
 รัฐทั้งสองนี้รุนแรงขึ้นทุกที ต่อมาไม่นานลินคอล์นได้สมัครเข้ารับการเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดี
 เขาได้รับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีคนที่ 16 ของสหรัฐ ลินคอล์นซึ่งเคยเสนอให้มีการเลิกทาส
 ในสมัยที่เขายังเป็นสมาชิกสภาสูงก็ได้ตรารัฐธรรมนูญเลิกทาสและได้ประกาศเลิกทาสทำให้รัฐ
 ทางภาคใต้ซึ่งมีทาสอยู่เป็นจำนวนมากประกาศแยกตัวออกจากสหรัฐ ลินคอล์นพยายามเกลี้ยกล่อม
 มลรัฐทางใต้แต่ไม่สำเร็จ และที่อ่าวพอร์ต ซัมเมอร์ เมืองชาร์ลส์ตัน ซึ่งมีโรงงานอาวุธของ
 รัฐบาลสหรัฐได้ถูกพวกก่อการจลาจลเข้ายึด ด้วยเหตุนี้จึงกลายเป็นชนวนจุดสงครามกลางเมือง
 ระหว่างรัฐทั้งสองขึ้น สงครามครั้งนี้กินเวลาหลายปีแต่ผลสุดท้ายรัฐทางภาคเหนือที่มีลินคอล์นเป็น
 ผู้นำก็ชนะสงครามแต่ทั้งสองฝ่ายก็เสียหายเป็นอย่างมาก ลินคอล์นก็พยายามปรับปรุงพัฒนาประเทศ
 อย่างเต็มกำลังออกไปจนปะเยื่อมเยียนพวกทหารและพลเมืองรับฟังทุกข้อขอร้องเขาเหล่านั้นมากขึ้น
 ด้วยเหตุนี้ลินคอล์นจึงได้รับความเคารพยกย่องรักใคร่จากราชกรยิ่งกว่าประธานาธิบดีทั้งหลาย
 ที่ผ่านมา ลินคอล์นได้ถึงแก่อนิจกรรมเมื่อวันที่ 15 เมษายน ค.ศ. 1865 ศพของลินคอล์นได้รับ
 การฝังในบ้านเดิมคือ เมืองสปริงฟิลด์ (แสลงโสม เกษมศรี. 2513)

สำหรับกลุ่มควบคุมซึ่งใช้ชีวิตประวัตินองพระยาอนุমানราชธน และชีวิตประวัตินอง
 อัยราชัมลินคอล์นเช่นกัน เพียงแต่เนื้อหาชีวิตประวัตินองไม่มีตัวแบบซึ่งแสดงถึงการมีพฤติกรรมรัก
 การอ่านเหมือนกับเนื้อหาในกลุ่มทดลอง โดยมีเนื้อหาชีวิตประวัตินองโดยย่อดังนี้

พระยาอนุমানราชธน ศาสตราจารย์ พระยาอนุমানราชธนเป็นบุตรคนโตของ
 นาย หลี และนางเฮียะ เกิดเมื่อวันศุกร์ที่ 14 ธันวาคม พ.ศ. 2431 ที่ตำบลวัดพระยาไกร
 อำเภอยานนาวา จังหวัดพระนคร นามเดิม ยง ได้รับพระราชทานนามสกุลว่า เสฐียรโกเศศ
 แต่ต่อมาเปลี่ยนใช้นามสกุลตามราชทินนาม คือ อนุมานราชธน

เด็กชายยงหรือกวางหงษ์ ได้รับการศึกษาขั้นแรกจากบิดา พออายุราว 9-10 ขวบ

ได้เข้าเรียนที่โรงเรียนบ้านพระยานานา แต่เรียนได้อยู่ไม่นานก็ออกจากโรงเรียนเปลี่ยนไปเข้าโรงเรียนอัสสัมชัญ เริ่มเรียนภาษาอังกฤษที่นั่น แม้กระนั้นบิดาก็เป็นครูคนแรกที่สอน A B ให้ก่อนไปเข้าอัสสัมชัญอีกเช่นกัน การศึกษาภายในสถาบันของเด็กชายจบลงหลังจากสอบไล่ได้ชั้น 4 แล้วเท่านั้น เพราะพอขึ้นชั้น 5 ได้ไม่กี่วันทางบ้านก็ต้องให้ออกไปทำงานเพื่อหารายได้มาจุนเจือครอบครัว ด้วยบิดามารดามีลูกอยู่หลายคนและฐานะก็ไม่ดีนัก

เมื่อออกจากโรงเรียนอัสสัมชัญนั้น นายชงอายุได้ 17 ปี ไปสมัครทำงานที่โอสถศาลารัฐบาล ทางสะพานผิงวงศ์ใกล้ๆโรงเรียนเทพศิรินทร์ โดยหวังจะได้เป็นนักเรียนแพทย์ต่อไป ครั้นไปฝึกงานนานๆเข้าโดยไม่ได้รับเบี้ยเลี้ยงหรือเงินเดือน ทั้งยังไม่มีความหวังว่าจะได้รับการศึกษาสูงขึ้นไปด้วย บิดาจึงให้ลาออกไปทำงานที่โรงแรมโอเรียนเต็ลเป็นเสมียนและพนักงานทั่วไป ได้เงินเดือนๆละ 60 บาท ซึ่งเป็นจำนวนมากสำหรับสมัยนั้น(พ.ศ. 2458) แต่ทำอยู่ไม่นานก็ไปสมัครเข้ารับราชการเป็นเสมียนในกรมศุลกากร โดยเริ่มเป็นเสมียนฝรั่งกองรายงานจนได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็นขุนอนุমানราชชน และเลื่อนเป็นหลวง พระ และพระยาในที่สุด แม้สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ จะทรงชักชวนให้ไปรับราชการที่ราชบัณฑิตยสภา แต่พระยาอนุমানราชชนก็คงอยู่ที่กรมศุลกากรเรื่อยมาจนได้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยอธิบดี ภายหลังเปลี่ยนแปลงการปกครอง ทางราชการปลดท่านออกในฐานะรับราชการนานใน พ.ศ. 2476

ถึงพระยาอนุमानราชชนจะเสียใจ ในการถูกปลดออกจากราชการเพียงใด แต่ในไม่ช้าก็ได้รับการชักชวนให้กลับเข้ารับราชการในกรมศิลปากร ซึ่งเพิ่งตั้งขึ้นใหม่แม้จะในตำแหน่งที่ต่ำกว่าเดิมก็ตามที และจากตำแหน่งหัวหน้ากองศิลปวิทยาในกรมใหม่นี้ ท่านก็ได้รับราชการจนได้เป็นอธิบดีและทางราชการได้ต่ออายุราชการให้หลายครั้งจนเกษียณอายุไปในที่สุด ระหว่างนั้นท่านได้ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาสำนักนายกรัฐมนตรียุ่สมัยหนึ่งในการปฏิบัติราชการท่ามกลางพระยาอนุमानราชชนเป็นครูผู้ฉลาด ที่พยายามจะเอาชนะกันทุกขั้นและพยายามเชื่อมของดีในอดีตสมัยให้สืบเนื่องต่อไปยังคนรุ่นใหม่ ให้คนทุกกลุ่มทุกวัยได้รู้จักและเข้าใจในเรื่องความเป็นมาของขนบธรรมเนียมประเพณี และที่มาทางวัฒนธรรมจากแหล่งต่าง ๆ ความเป็นปราชญ์ของพระยาอนุमानราชชนนั้น ฉายแสงออกมาให้ปรากฏตั้งแต่สมัยรับราชการอยู่กรมศิลปากรแล้ว ดังเคยได้รับรางวัลจากวรรณคดีสโมสรในสมัยรัชกาลที่ 6 นอกจากนี้ท่านก็ยังได้รับความเมตตาจากสมเด็จพระ

พระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาตำราจราชานุภาพ นอกจากจะตรัสชวนให้โอนไปทำงานที่หอพระสมุดแล้ว ยังทรงเสนอให้เข้าเป็นสมาชิกวรรณคดีสมาคมที่ทรงคิดตั้งขึ้นในรัชกาลที่ 7 อีกด้วย ทั้งยังทรงเมตตาพระยาอนุমানราชธนา โดยตลอดถึงกับตรัสพยากรณ์ไว้กับสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ ว่าต่อไปพระยาอนุমানราชธนาจะได้เป็นนักปราชญ์ ครั้นเมื่อย้ายมาประจำอยู่กรมศิลปากร พระยาอนุমানราชธนา ก็ได้รับประทานบันทึกเรื่องความรู้ต่าง ๆ จากสมเด็จพระเจ้าฟ้าพระองค์นี้ ดังได้ตีพิมพ์เป็นหนังสือ 5 เล่มใหญ่ในวันประสูติครบรอบร้อยปีแห่งพระองค์ท่านและในโอกาสดังกล่าวพระยาอนุমানราชธนา ก็ได้รับเชิญให้แสดงสุนทรพจน์สดุดีพระองค์ท่านเฉพาะพระพักตร์ผู้แทนองค์พระมหากษัตริย์

ครั้นตั้งราชบัณฑิตยสถานขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2477 พระยาอนุমানราชธนา ก็ได้รับเลือกให้เป็นราชบัณฑิตประเภทวรรณศิลป์มาแต่ต้น จนภายหลังได้มาเป็นผู้รักษาการในตำแหน่งนายกราชบัณฑิตยสถาน จนตราบอายุขัย ตัวท่านเองได้เขียนคำรับคำราให้ราชบัณฑิตยสถานมากเล่ม เช่น นิรุกติศาสตร์ การศึกษาเรื่องประเพณีไทย และชีวิตชาวไทยสมัยก่อนปัจจุบัน นอกจากนี้ท่านยังเป็นบุคคลสำคัญในด้านการบัญญัติศัพท์อีกด้วย

เมื่อรัฐบาลตั้งสภาวิจัยแห่งชาติขึ้นเมื่อ ตั้งคณะกรรมการชำระประวัติศาสตร์ที่ดี หรือตั้งคณะกรรมการจัดพิมพ์เอกสารทางประวัติศาสตร์โบราณคดี ก็มีพระยาอนุমানราชธนา เกี่ยวข้องอยู่ด้วยโดยตรงเสมอ แท้ที่จริงไม่ว่าในงานใดหรือกรรมการใดที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมความเป็นมา ภาษาและขนบธรรมเนียมประเพณีไทยแล้ว ทางราชการมักขอร้องให้พระยาอนุমানราชธนา ร่วมทำการอยู่ด้วยเสมอและท่านก็มักทำให้อย่างเต็มความสามารถ ด้วยเหตุนี้ทางราชการจึงตอบสนองคุณท่านด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์แก่ท่านมาตามลำดับชั้นจนถึงขั้นสูงสุดที่ข้าราชการพลเรือนจะพึงได้รับ ที่แปลกก็คือท่านได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์มหาวชิรมงกุฏและมหาปรมาภรณ์ช้างเผือกเมื่อปลดเกษียณอายุมานานแล้วและทุกจุลจอมเกล้า ฯ วิเศษ ก็พึงได้รับพระราชทานในรัชกาลปัจจุบัน ทรงพระมหากรุณาพระราชทานเป็นส่วนพระองค์ ด้วยการยกย่องเกียรติคุณความสามารถของท่าน และจำเดิมแต่ท่านได้รับพระราชทานเหรียญคุณวีรมาลา เข็มศิลปวิทยามาแล้ว ก็ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการสำหรับพิจารณาคุณสมบัติของผู้ที่สมควรได้รับพระราชทานเหรียญอันมีเกียรติยศยิ่งนี้ต่อมาจนถึงแก่อนิจกรรม

ชีวิตพระยาอนุমানราชธนะเป็นชีวิตของคนทำงานมาโดยตลอด ทั้งงานหลวงงานราษฎร์ ท่านรับทำงานให้สังคมอย่างเต็มที่และด้วยใจรัก มิได้สักแต่ว่าทำ งานต่าง ๆ ของท่านจึงมิได้เป็นพรรคไปสู่วิถีอันอื่นอันซึ่งจะเป็น เงินทองหรือชื่อเสียงก็ตามหากงานนั้นเป็นผลได้ในตัวงานนั้นเอง ท่านสุขใจมากที่ได้ทำงานไม่ว่าจะไปสวมมงกุฎในงานสมรสหรืองานเผาศพท่านจะสังเกตเก็บข้อมูลทำความเข้าใจให้ตนเอง แล้วนำมาสอนมาเขียนเผยแพร่ความรู้ให้กว้างขวางออกไป ผลงานท่านจึงมีมาก พร้อมทั้งมีภาระงานของท่านก็เต็มไปด้วยไมตรีจิตมิตรภาพในขณะที่ศาสตราจารย์ใหญ่ ๆ ในสหรัฐอเมริกา มุ่งแต่จะเขียนหนังสือโดยไม่ยอมพบศิษย์ พระยาอนุমানราชธนะแม้จะมีตำแหน่งใหญ่โตเพียงใดก็มีเวลาให้แก่ทุกคน และดูเหมือนว่าท่านจะมีเวลาให้ลูกศิษย์ยิ่งกว่าครูอาจารย์ที่มีความสำคัญน้อยกว่าท่านเสียด้วยซ้ำ นอกจากจะให้หัวใจ ให้วัตถุแล้ว ท่านยังอุทิศทุนลูกน้องอุ้มชู ลูกศิษย์ในที่ทุกสถาน จึงไม่น่าแปลกใจอันใดเลยที่ท่านจะมีมิตรมาก ทั้งในหมู่ชาวต่างประเทศ และชาวไทยทุกชั้นวรรดาศักดิ์

พระยาอนุমানราชธนะพูดอย่างไร ทำอย่างไร มีทฤษฎีเช่นไร ปฏิบัติเช่นนั้น ถึงท่านจะจนทรัพย์แต่ก็รวยน้ำใจ ดังจะเห็นได้จากถ้อยคำที่ท่านเขียนอำลาบุตรธิดาของท่านว่า เงินที่เป็นมรดกแก่ลูกมีเป็นจำนวนเล็กน้อยแต่ก็เป็นเงินบริสุทธิ์ที่ท่านมาได้ด้วยน้ำพักน้ำแรงของพ่อจริง ควรมีความพอใจ ด้วยเป็นเงินมงคลที่สามารถเก็บหอมรอมริบได้เท่านี้แต่มรดกอันมีค่าอย่างยิ่งก็คือชื่อเสียงเกียรติคุณที่พ่อได้บำเหน็จมา เงินเป็นปัจจัยให้เกิดความสุข ไม่ใช่ตัวความสุขโดยตรง ความสุขที่แท้จริง คือ ปัญญา อณามิชย์ ไมตรี มีสามัคคีธรรมและการงานที่เป็นสัมมาชีพ และสิ่งเหล่านี้ต้องมีความประพฤติปฏิบัติด้วยความมานะพยายาม มีความขยันหมั่นเพียรประกอบ ด้วยจึงจะสมบูรณ์

ชีวิตพระยาอนุমানราชธนะเป็นชีวิตที่สมคูล เป็นชีวิตที่มีสุขภาพอนามัยดีมาโดยตลอดจนอายุกว่า 80 ปี เป็นชีวิตที่รู้เท่าทันตัวเองและสังคม เป็นชีวิตที่ได้ทำงานอันเป็นสัมมาชีพมาอย่างเต็มที่ พระยาอนุমানราชธนะมีภรรยาแต่เพียงคนเดียวชื่อกุญชรละไมคนเดียว ท่านมีบุตรธิดาด้วยกัน 9 คน ท่านได้ถึงแก่นิจกรรมเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2512 ได้รับพระราชทานเพลิงศพจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระบรมราชินีนาถ เมื่อเสร็จงานพระราชทานเพลิงศพแล้ว ทายาทได้นำอัฐิไปบรรจุไว้ที่ใต้ฐานพระประทาน ในระเบียงพระอุโบสถวัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามและองค์การ

ยูเนสโก ได้ยกย่องให้ท่านเป็นนักปราชญ์ของโลกอีกด้วย (ส. ศิวรักษ์. 2527 : 121-148)

อับราฮัมลินคอล์น (Abraham Lincoln) อับราฮัมลินคอล์น เกิดเมื่อวันที่ 12

กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1809 ในเขตเมืองฮาร์ดีน มลรัฐเคนตักกี บิดาลินคอล์นเป็นชาวนาทำไร่แรกทีอพยพมาจากมลรัฐเวอร์จิเนีย เมื่อลินคอล์นยังเด็ก ครอบครัวเขาก็อพยพไปอยู่ในมลรัฐอินดีแอนา ลินคอล์นเติบโตในเมืองนี้ บ้านแรกของเขาคือบ้านไม้ซุงเปิดรับอากาศด้านหนึ่ง ลินคอล์นต้องทำงานหนักมาตั้งแต่เด็ก ต้องช่วยมารดาทอผ้าและปั่นนอช ช่วยบิดาไถนา เขาชอบมวยปล้ำ ชีมน่าแข่งและชนไก่ ชอบเล่นนิทานทำให้คนในหมู่บ้านเดี๋ยวกันชอบเขามาก ลินคอล์นเติบโตขึ้นมาเป็นเด็กหนุ่มที่แข็งแรงและสูงกว่าทุกคน เขาทำงานหนักทุกชนิดเนื่องจากครอบครัวยากจนมาก ถ้าเขาไม่ได้ช่วยบิดาทำงาน เขาก็กำลังทำงานให้เพื่อนบ้านเพื่อจะได้นำเงินมาจุนเจือครอบครัว

เมื่อลินคอล์นอายุได้ 21 ปี บิดาลินคอล์นได้ย้ายครอบครัวไปอยู่ที่มลรัฐอิลลินอยส์ และที่ลินคอล์นได้อยู่ช่วยบิดาจนครอบครัวได้ตั้งรกรากในบ้านใหม่ เสร็จจากนั้นลินคอล์นก็จากบ้านไปเพื่อเริ่มชีวิตของตัวเองพร้อมด้วยขวานเล่มหนึ่งที่ขาด ไร่บนไหล่และของใช้ส่วนตัวซึ่งจัดเก็บไว้ในห่อที่ถือไว้ในมือ งานตำแหน่งแรกที่ลินคอล์นได้ทำก็คือผู้ช่วยล่องเรือแพบรรทุกสินค้าตามแม่น้ำไปสู่เมืองนิวออร์ลีอันส์ ก่อนอื่นต้องสร้างเรือแพขึ้นมาลำหนึ่งซึ่งไม่ใช่เรื่องง่ายแต่ในที่สุดการเดินทางก็เริ่มขึ้น และสิ้นสุดลงที่เมืองท่าใหญ่เมืองนิวออร์ลีอันส์ตามเป้าหมาย ในเมืองนิวออร์ลีอันส์ ลินคอล์นได้เห็นชีวิตความเป็นอยู่ของพวกทาสในสภาพที่เลวร้ายที่สุด นับเป็นเวลาหลายปีแล้วที่คนผิวดำนับจำนวนหลายพันคน ได้ถูกคนผิวขาวซึ่งเพิ่งอพยพมาสู่โลกใหม่ในสหรัฐานำตัวมาขายเป็นทาสเพื่อใช้ทำงานในไร่ฝ้ายทางภาคใต้ ขณะท่องเที่ยวไปทั่วเมือง ลินคอล์นได้แวะตลาดแห่งหนึ่งซึ่งกำลังซื้อขายทาสกันอยู่ เด็กสาวผิวดำคนหนึ่งกำลังถูกขาย เธอถูกคนซื้อจ้องมองเพื่อตรวจตราสภาพและคิดว่าเมื่อต่อราคากับคนขายราวกับว่าเธอเป็นเพียงม้าตัวหนึ่ง ลินคอล์นไม่สนใจในสิ่งที่เขาได้พบเห็นเลย

เมื่อเดินทางกลับไปภาคเหนือเขาได้ดูแลร้านขายของในเมืองเล็ก ๆ แห่งหนึ่ง เมื่อเวลาผ่านไปลินคอล์นได้รับความนิยมนิยมชมชอบจากคนทั่วไปที่ได้รู้จักเขา ถ้าหญิงสาวจำเป็นต้องการกึ่งไม้ไว้ก่อนเตาผิง เขาจะรีบตัดมาให้ ถ้าเกวียนตกหล่มหรือจมนอยู่ในโคลนจนเคลื่อนที่ต่อไปไม่ได้ เขาจะเป็นคนแรกที่ออกไปช่วยขับ ถ้าเขาทอนเงินผิดให้คนที่มาซื้อของ เขาจะนอนไม่หลับ

จนกว่าเขาจะได้นำเงินไปคืนคนซื้อเสียก่อนแม้ว่าเขาจะต้องเดินทางเป็นระยะทางไกลหลายไมล์ก็ตาม ผู้คนพากันจับถือความมีน้ำใจและความซื่อสัตย์ของเขา

เพียงไม่กี่ปีเจ้าของร้านที่ลินคอล์นทำงานอยู่ได้ปิดกิจการลงและในช่วงนี้เองที่ลินคอล์นมีอิสระที่จะทำในสิ่งที่เขาพอใจ เขาใช้เวลาอ่านหนังสือและไปศึกษาต่อกับครูคนหนึ่ง ในโรงเรียนของหมู่บ้าน อิศรภาพที่เขาได้รับในครั้งนี่ทำให้เขามีโอกาสได้ร่วมงานกับกลุ่มตัวแทนซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากผู้ว่าการแห่งรัฐอิลลินอยส์เพื่อเรียกร้องสิทธิความเป็นเจ้าของดินแดนในรัฐนี้เป็นที่เชื่อกันว่าพวกอินเดียนแดงที่ไม่เป็นมิตรกำลังวางแผนการยึดครองที่ดินซึ่งพวกเขาได้ตกลงขายให้กับผู้อพยพชาวผิวขาวไปแล้วกลับคืน เมื่อคนกลุ่มนี้ไปประชุมพร้อมกันที่จัตุรัสของหมู่บ้านพวกเขาพร้อมใจกันเลือกลินคอล์นให้เป็นหัวหน้า เกียรติที่เขาได้รับในครั้งนี่ทำให้เขาประหลาดใจมากเพราะเขาเพิ่งมาอยู่หมู่บ้านนี้ได้เพียงปีเดียวเป็นเกียรติที่เขาภูมิใจมากกว่าเกียรติอื่น ๆ ที่เขาได้รับในเวลาต่อมา เพราะเหตุที่การโจมตีของพวกอินเดียนแดงไม่รุนแรงนัก และหลังจากการใช้ชีวิตอย่างสงบสุขนับเป็นเวลาสามเดือนกลุ่มตัวแทนหมู่บ้านก็สามารถกลับมาใช้ชีวิตตามปกติที่บ้าน ลินคอล์นไม่ได้พบกับชาวอินเดียนแดงเลย ยกเว้นมิตรอินเดียนแดงคนหนึ่งที่เขาช่วยให้รอดชีวิตจากกระสุนปืนของทหารบางคนที่คิดว่าอินเดียนแดงคนนี้เป็นสายลับของเผ่า ต่อมาลินคอล์นและเพื่อนที่ชื่อเบอร์รี่ ได้ร่วมลงทุนซื้อร้านขายของร้านหนึ่งและขอยืมเงินจากคนที่รู้จักมาใช้จ่ายในการตั้งร้าน แต่ร้านของเขาไม่ประสบความสำเร็จ เหตุผลหนึ่งคือมีร้านขายของมากเกินไปสำหรับหมู่บ้านเล็ก ๆ แห่งนี้อยู่แล้ว คนที่มาซื้อของมีน้อยลงทุกวันจนเพื่อนที่ร่วมลงทุนด้วยได้หลบหนีไป ทั้งที่ลินคอล์นทำงานซื่อสัตย์เป็นเวลานานหลายปีว่าจะหมด หลายปีต่อมาเพื่อนบ้านเริ่มรู้จักลินคอล์นและชอบเขามากขึ้น พวกเขาชอบลินคอล์นที่สามารถพูดคุยกับพวกเขาและแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ เกี่ยวกับรัฐบาล และในเวลาเดียวกันก็สามารถร่วมทำงานกับพวกเขาในท้องทุ่งได้ ในปี ค.ศ. 1834 ลินคอล์นได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกคนหนึ่งในคณะรัฐบาล ลินคอล์นได้ศึกษาวิชากฎหมาย และหลังจากนั้นเขาได้เดินทางไปเมืองสปริงฟิลด์ ในรัฐอิลลินอยส์ ที่นั่นเขาได้เข้าฝึกงานกับนักกฎหมายชราผู้หนึ่ง ขณะนั้นเขามีอายุได้ 29 ปี และมีเงินอยู่ในกระเป๋าเพียงเจ็ดดอลลาร์ซึ่งไม่เพียงพอแม้แต่จะเช่าห้องพัก แต่เขารวมที่จะเผชิญกับอนาคตต่อไปด้วยความหวัง ลินคอล์นใช้เวลา 25 ปี ต่อมาด้วยการทำงานอย่างหนักในฐานะนักกฎหมายในไม่ช้าชื่อเสียง

ของ เขาก็ เป็นที่รู้จัก โดยทั่วไปว่า เป็นนักกฎหมายที่ซื่อสัตย์ซื่อแต่ความจริงและมักจะทำในสิ่งที่ เขา เชื่อว่าถูกต้องเสมอ เมื่อเกิดการทะเลาะวิวาทกันขึ้น คู่กรณีมักต้องการ ไปขึ้นศาลแต่ลินคอล์นก็ พยายาม โกล่เกลี่ยชี้แจง เหตุผลจนทั้งคู่สามารถตกลงยอมความกันได้ โดยไม่ต้องให้ศาลเป็นผู้ชี้ขาด และถ้า เขา เชื่อว่าคนที่ จะจ้าง ให้ เขาว่าความ ให้ ได้กระทำ ความผิดจริง เขาก็ จะ ไม่ยอม เป็นทนาย ให้ เขา ไม่ เรียกร้อง เงินค่าตอบแทน มาก ไปกว่าสิ่งที่ เขา ได้ทำงาน ให้ เป็นที่ เลื่องลือ กันว่า เมื่อ นุดถึง ลินคอล์น พวก เขาก็ จะ นุดกัน ใน เรื่อง ต่อ ไปนี้ เขา เป็นคน สูง แข็งแรง ร่องไว หน้าตา น่าเกลียด นุดตลก เก้ง เป็นคน สุขภาพ อ่อน โขน และ ใจดี บาง เวลา เขา กลาย เป็นคน เศร้า สร้อย และ เจ็บ ขบขริมิ ได้ อย่งไร เขา เป็นคน คอย หา โอกาส เรียนรู้ สิ่ง แปลก ใหม่ อยู่ ตลอด เวลา ได้อย่างไร เขา พร้อม เสมอที่จะ ให้ ความ ช่วยเหลือ เพื่อน คน แปลก หน้า หรือ แม้แต่ สัตว์ อย่งไร ใน สมัย นั้น ผู้พิพากษา ของ ศาล จะ ต้อง เดินทาง ไป ตัดสินคดี ใน เมือง ต่าง ๆ นักกฎหมาย หลาย คน รวมทั้ง ลินคอล์น ด้วย จะ เดินทาง ติดตาม ผู้พิพากษา ไป ด้วย ใน ไม่ช้า ประชาชน เริ่ม รู้จัก และ เชื่อถือ เขามาก ยิ่ง ขึ้น ทุก ที่ ดังนั้น อาชีพ ทนาย ความ ของ เขา จึง เริ่ม เจริญก้าวหน้า ขึ้น

แม้ว่า ระหว่าง หลาย ปีนี้ งาน ส่วน ใหญ่ ของ ลินคอล์น คือ การ เป็น ทนาย ความ แต่ เขามี ได้ เลิก สนใจ งาน ของ รัฐ แต่ อย่งไร ที่ จริง แล้ว ความ สนใจ ของ เขา กลับ เน้น มาก ขึ้น ทุก ที่ โดยเฉพาะ อย่งไร เกี่ยวกับ ปัญหา เรื่อง ทาส ใน สหรัฐ ซึ่ง กำลัง เจริญเติบโต เป็น ประเทศ ใหญ่ ใน เวลา นั้น ประชาชน จำนวน มาก ต่าง พากัน หลัง ไหล มุ่งสู่ ดินแดน ตะวันตก ที่ ยัง รกร้าง ว่างเปล่า เพื่อ ตั้งถิ่นฐาน จน เกิด เป็น หมู่บ้าน และ เมือง ต่าง ๆ ขึ้น ดินแดน ใหม่ ที่ พวก คน ย้าย มา อยู่ กัน ตั้งแต่ มา ได้ กลาย เป็น เมล รัฐ ใหม่ เพิ่ม เรือย ๆ และ กลาย เป็น ส่วน หนึ่ง ของ ประชาชาติ ใหม่ ที่ ได้ ชื่อว่า สหรัฐ รัฐ ต่าง ๆ ใน ภาค นี้ ได้ รับ อนุญาต ให้ มี การ ซื้อ ขาย ทาส แต่ รัฐ ต่าง ๆ ใน ภาค เหนือ กลับ มี กฎหมาย ห้าม การ ซื้อ ขาย ทาส แล้ว รัฐ ทาง ภาค ตะวันตก ควร จะ ทำ อย่งไร เป็น ปัญหา ที่ สำคัญ มาก คำถาม หนึ่ง

ผู้นำ คน หนึ่ง ของ สหรัฐ ใน เวลา นั้น คือ สตีเฟน ดีกาส ซึ่ง มีความ สามารถ มาก เป็น นักพูด ที่มี อิทธิพล และ ได้ รับ ความ นิยม ชมชอบ จาก ประชาชน โดยทั่วไป เขา บรรณาณ จะ ได้ เป็น ประธานาธิบดี ของ สหรัฐ ดังนั้น จึง พยายาม หา สิ่ง โดยการ เอาใจ ประชาชน ทั้ง ใน ภาค นี้ และ ภาค เหนือ ผล สุดท้าย เขา ไม่ ได้ รับ ความ สนับสนุน จาก ประชาชน ทั้ง สอง ภาค เลย ลินคอล์น และ ดีกาส ได้ เดินทาง ไป จน ทว่า รัฐ อิลลินอยส์ และ กล่าวปราศรัย ใน การ ชุมนุม ประชาชน จำนวน

นับพัน ๆ คนในที่ต่างๆพร้อมๆกัน ทั้งคู่ต่างเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการค้าทาสรวมทั้งเสนอ
 ความเห็นว่ารัฐบาลและศาลยุติธรรมควรทำอย่างไรกับปัญหาเรื่องนี้ ประชาชนต่างตื่นเต้นไปกับ
 คำพูดของคนทั้งสอง อาจเป็นไปได้ว่าจากการปราศรัยเหล่านี้ ได้ทำให้ชื่อเสียงของลินคอล์น
 เป็นที่รู้จักกันไปทั่วและทำให้ เขาได้รับความนับถืออย่างสูงจากประชาชนมากกว่าการกระทำอื่นใด
 ตั้งแต่ผลการเลือกตั้งในปี 1860 ทำให้ลินคอล์นซึ่งเมื่อไม่กี่ปีที่ผ่านมาเป็นเพียงนักกฎหมายธรรมดา
 คนหนึ่งในชนบทได้รับการเลือกตั้งให้เป็นประธานาธิบดี คนที่ 16 ของสหรัฐ ลินคอล์นซึ่งเคยเสนอ
 ให้มีการเลิกทาสในสมัยที่ เขายังเป็นสมาชิกสภาสูงก็ได้ตรารัฐธรรมนูญเพื่อการเลิกทาสและได้ประกาศ
 เลิกทาสทำให้รัฐทางภาคใต้ซึ่งมีทาสอยู่เป็นจำนวนมากประกาศแยกตัวออกจากสหรัฐ ลินคอล์น
 พยายามเกลี้ยกล่อมพวกรัฐทางใต้แต่ไม่สำเร็จ และที่อ่าวพอร์ต ซัมเมอร์ เมืองชาร์ลสตัน ซึ่งมี
 โรงงานอาวุธของรัฐบาลสหรัฐได้ถูกพวกก่อการจลาจลเข้ายึด ด้วยเหตุนี้จึงกลายเป็นชนวนจุด
 สงครามกลางเมืองระหว่างรัฐทั้งสองขึ้น สงครามครั้งนี้กินเวลาหลายปีแต่ผลสุดท้ายรัฐทางภาค
 เหนือที่มีลินคอล์นเป็นผู้นำก็ชนะสงครามแต่ทั้งสองฝ่ายก็เสียหายเป็นอย่างมาก ลินคอล์นก็พยายาม
 ปรับปรุงพัฒนาประเทศอย่างเต็มกำลัง ออกไปพบปะเยี่ยมเยียนพวกทหารและพลเมืองรับฟังทุกข์สุข
 ของเขาเหล่านี้มากยิ่งขึ้น ด้วยเหตุนี้ลินคอล์นจึงได้รับความเคารพยกย่องรักใคร่จากราษฎรยิ่งกว่า
 ประธานาธิบดีทั้งหลายที่ผ่านมา

ใน ค.ศ. 1864 ลินคอล์นได้รับการเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีอีกสมัยหนึ่ง เขาก็วาง
 โครงการที่จะชดใช้ค่าเสียหายให้รัฐทางภาคใต้จากการประกาศเลิกทาส พวกทาสนิโกรที่เป็นอิสระ
 แล้ว ใครต้องการกลับถิ่นเดิมก็จะปล่อยกลับ แต่งานของเขาซึ่งไม่ทันได้เริ่มปฏิบัติก็เกิดอุปสรรค
 อันใหญ่ขึ้นเสียก่อน คือในตอนเย็นวันหนึ่งในฤดูไม้ผลิ ค.ศ. 1865 ลินคอล์นและภรรยาไปดูละคร
 ในกรุงวอชิงตัน ในราว 22.00 น. ก็ได้ยินเสียงปืนดังขึ้นและลินคอล์นก็ล้มพลง ณ ที่นั่งดูละคร
 นั้นเอง ลินคอล์นสิ้นสติไปตั้งแต่ถูกยิงและถึงแก่อนิจกรรมในวันรุ่งขึ้น คือในวันที่ 15 เมษายน
 ค.ศ. 1865 ข่าวนี้นับเป็นที่เศร้าสลดของคนอเมริกาทั้งมวล ตลอดจนคนทางภาคใต้ซึ่งเริ่มเห็นใจ
 ในความยุติธรรมและความตั้งใจดีของลินคอล์น ศพของลินคอล์นได้รับการฝังในบ้านเดิมคือเมือง
 สปริงฟีลด์ (ไวโอมิง. 2528 : 87-126)

จากเนื้อหาชีวประวัติทั้งสองท่านจะเห็นได้ว่า กว่าที่คนทั้งสองจะประสบกับความสำเร็จในชีวิต ได้รับการยกย่องจากคนทั่วไปนั้น ต้องฝ่าฟันความยากลำบากมามากมายและทั้งสองท่านนี้มีลักษณะพฤติกรรมที่เหมือนกันประการหนึ่งคือ การมีพฤติกรรมรักการอ่าน ถึงแม้ไม่ได้เล่าเรียนหนังสือในระดับสูงในสถาบัน แต่ท่านทั้งสองก็มีความพยายามศึกษาหาความรู้ด้วยตัวของตนเองตลอดเวลา จนได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ดีคนหนึ่ง ควรเป็นแบบอย่างแก่คนรุ่นหลังได้

การวิจัยเชิงทดลองนี้ผู้วิจัย ได้นำเอาชีวประวัติของบุคคลทั้งสองดังกล่าวมา เป็นตัวแบบในการมีพฤติกรรมรักการอ่านโดยการนำเสนอในรูปแบบของเนื้อหา 3 แบบคือ ตัวแบบเรื่องราว ประกอบรูปภาพการ์ตูน รูปแบบของการ์ตูนจะเป็นการ์ตูนเลียนแบบของจริงประกอบคำบรรยายและตัวแบบบทความชีวประวัติเขียนในรูปแบบของบทความชีวประวัติ โดยเนื้อหาจะเหมือนกับการ์ตูนชีวประวัติ โดยเน้นถึงเนื้อหาที่เกี่ยวกับการแสดงถึงการมีพฤติกรรมรักการอ่านของบุคคลทั้งสอง และชีวประวัติบรรยายโดยไม่เน้นถึงการมีพฤติกรรมรักการอ่านของบุคคลทั้งสอง โดยแบ่งเป็นตอน ๆ ในแต่ละเรื่องมีเรื่องละสามตอน เริ่มเรื่องตั้งแต่เด็กจนถึงวาระสุดท้ายของชีวิต ผู้วิจัยคาดว่า การเสนอตัวแบบการมีพฤติกรรมรักการอ่านและความเพียรพยายามอดได้รอได้ เพื่อผลที่ดีกว่าในอนาคต ซึ่งเป็นลักษณะของผู้มีลักษณะมุ่งอนาคตสูง โดยการจัดกระทำในรูปแบบการ์ตูนชีวประวัติและตัวแบบบทความชีวประวัตินี้ เมื่อนำมาให้เด็กก่อนวัยรุ่นที่มีลักษณะมุ่งอนาคตแตกต่างกันได้อ่านในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ตัวแบบจากเนื้อเรื่องและภาพการ์ตูนจะเป็นสิ่งจูงใจให้เด็กสามารถพัฒนาพฤติกรรมรักการอ่านตามตัวแบบในเรื่องได้มากกว่าการอ่านเนื้อหาปกติที่ไม่มีตัวแบบแสดงพฤติกรรมรักการอ่านด้วย

สมมติฐานในการวิจัย

จากการรวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถตั้งเป็นสมมติฐานในการวิจัยได้ดังนี้

- 1 เด็กที่ได้รับตัวแบบการ์ตูนชีวประวัติ และเด็กที่ได้รับตัวแบบบทความชีวประวัติ มีพฤติกรรมรักการอ่านสูงกว่าเด็กที่ไม่ได้รับตัวแบบใด ๆ

- 2 เด็กที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูง มีพฤติกรรมการรักการอ่านสูงกว่าเด็กที่มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ
- 3 อิทธิพลของตัวแบบ ลักษณะต่างๆที่มีต่อพฤติกรรมการรักการอ่าน แปรไปตามลักษณะมุ่งอนาคต โดยที่เด็กซึ่งได้รับตัวแบบการดูเขียวประวัติ และเด็กที่ได้รับตัวแบบบทความเขียวประวัติ ที่มีระดับมุ่งอนาคตสูง มีพฤติกรรมการรักการอ่านสูงกว่าเด็กที่มีระดับมุ่งอนาคตต่ำ ซึ่งไม่ได้รับตัวแบบใด ๆ

แบบแผนการทดลอง (Experimental Design)

		ตัวแบบจากเนื้อหาสิ่งพิมพ์		
		ตัวแบบการ์ตูน เขียวประวัติ	ตัวแบบบทความ เขียวประวัติ	ควบคุม
ลักษณะมุ่งอนาคต	สูง	๕.5 ญ.5	๕.5 ญ.5	๕.5 ญ.5
	ต่ำ	๕.5 ญ.5	๕.5 ญ.5	๕.5 ญ.5
		รวม 20 คน	รวม 20 คน	รวม 20 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "การส่งเสริมการอ่านโดยการให้ตัวแบบ เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการอ่านในนักเรียนชั้นประถมศึกษา" นี้ เป็นการศึกษาเชิงทดลอง ซึ่งมีกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม มีการทดสอบหลังการทดลอง ผู้วิจัยขอรายงานวิธีการตามลำดับดังต่อไปนี้ การเลือกกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือวัดที่ใช้ในการทดลอง การดำเนินการทดลอง การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล รายละเอียดในหัวข้อต่าง ๆ มีดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

การทดลองครั้งนี้ กลุ่มประชากรเป็นนัก เรียนชายหญิงระดับประถมศึกษาปีที่ 5-6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2534 โรงเรียนบ้านกำแพงเพชร อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา จำนวน 150 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ เป็นนัก เรียนชายหญิงชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2534 โรงเรียนบ้านกำแพงเพชร อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา จำนวน 60 คน ชาย 30 คน หญิง 30 คน การดำเนินการเลือกกลุ่มตัวอย่างครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กระทำตามลำดับขั้นตอนดังนี้

นำมาตรวัดลักษณะมุ่งอนาคต ไปวัดนัก เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ทุกห้องเรียน ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 150 คน นักเรียนที่อ่านหนังสือไม่ออกจะ ไม่คัดเลือกมาศึกษาในครั้งนี้นำคะแนนทั้งหมดที่ได้มา เรียงลำดับจากน้อยไปหามาก คิดคะแนนเฉลี่ยรวมของกลุ่ม คะแนน

สูงกว่าค่าเฉลี่ยรวมของกลุ่มแสดงว่ามีลักษณะมุ่งอนาคตสูง คะแนนต่ำกว่าแสดงว่ามีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ จากกลุ่มที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงสุ่มนักเรียนชายและหญิงอย่างละ 5 คน เข้ากลุ่มที่จะกลุ่มใน 3 กลุ่มคือ กลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย และกลุ่มที่มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำก็ทำเช่นเดียวกัน ดังนั้นในกลุ่มทดลองกลุ่มที่ 1 ซึ่งได้อ่านเนื้อหาตัวแบบการตัดสินใจประวัติประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูง เพศชาย 5 คน เพศหญิง 5 คน และลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ เพศชาย 5 คน เพศหญิง 5 คน รวมทั้งหมด 20 คน กลุ่มทดลองกลุ่มที่ 2 ซึ่งได้อ่านเนื้อหาตัวแบบบทความประวัติประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูง เพศชาย 5 คน เพศหญิง 5 คน และลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ เพศชาย 5 คน เพศหญิง 5 คน รวมทั้งหมด 20 คน ส่วนกลุ่มควบคุม ซึ่งได้อ่านชีวประวัติบรรยายประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูง เพศชาย 5 คน เพศหญิง 5 คน ลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ เพศชาย 5 คน เพศหญิง 5 คน รวมทั้งหมด 20 คน จึงได้นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองจริง จำนวน 60 คน ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง จำแนกตามตัวแปร เพศ และลักษณะมุ่งอนาคต

	กลุ่มทดลอง 1	กลุ่มทดลอง 2	กลุ่มควบคุม	รวม
ลักษณะมุ่งอนาคต	สูง ๕.5 ญ.5	๕.5 ญ.5	๕.5 ญ.5	30 คน
	ต่ำ ๕.5 ญ.5	๕.5 ญ.5	๕.5 ญ.5	30 คน
	รวม 20 คน	รวม 20 คน	รวม 20 คน	รวม 60 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการสร้าง

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ มีเครื่องมือวัดและตัวแบบ เครื่องมือวัดประกอบด้วย มาตรการวัดลักษณะมุ่งอนาคต มาตรการวัดพฤติกรรมรักการอ่าน และแบบสอบถามภูมิหลัง สำหรับตัวแบบประกอบด้วยเนื้อหาที่อยู่ในรูปของการ์ตูนชีวประวัติ บทความชีวประวัติและชีวประวัติบรรยาย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

มาตรการวัดลักษณะมุ่งอนาคต

มีลักษณะเป็นข้อความทั้งหมด 20 ข้อ แต่ละข้อจะเป็นข้อความบรรยายถึงพฤติกรรม และการปฏิบัติตนในชีวิตประจำวัน ความสามารถในการคาดการณ์ไกล การควบคุมตนเอง ที่จะรู้จักอด ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน หรือความสามารถอดเปรี้ยวไว้กินหวาน เพื่อผลที่ยิ่งใหญ่กว่าในอนาคต ให้นักเรียนตอบโดยการเลือกตัวเลข 1 ตัว จากตัวเลข 4 ตัว ซึ่งเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 4 หน่วย คือ เป็นประจำ เป็นบางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย ให้นักเรียนเลือก คำตอบที่ตรงกับลักษณะของตนเองมากที่สุด แต่ละข้อจะให้คะแนนข้อความทางบวกจาก เป็นประจำ ถึง ไม่เคยเลย เป็น 4, 3, 2, 1 ตามลำดับ และให้ 1, 2, 3, 4 ในข้อความทางลบ ผู้ตอบแต่ละคนจะได้คะแนนรวมระหว่าง 20-80 คะแนน คะแนนสูงกว่าแสดงว่าผู้ตอบมีลักษณะ มุ่งอนาคตสูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่า

มาตรการวัดกับผู้วิจัยใช้มาตรการวัดลักษณะมุ่งอนาคตของ ดวงเดือน พันธุนานวัน (2529) ซึ่งใช้กับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 และมีมัธยมศึกษาปีที่ 1 มาตรการวัดมีทั้งหมด 20 ข้อ ผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงข้อเลือกให้เหมาะสมกับเด็กระดับประถมศึกษา จาก 6 ข้อเลือก เหลือเพียง 4 ข้อเลือก แล้วนำไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 โรงเรียน วัดลาดนร้าว กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา จำนวน 100 คน นำคะแนนที่ได้มาหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของข้อคำถามในมาตรวัดด้วยการใช้สถิติ (t-test) และเลือกมาเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกสูง ($p < .05$) จำนวน 20 ข้อ หาค่าความ เชื่อมั่นของมาตรวัด โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) (วิเชียร เกตุสิงห์. 2530:119) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.6856

ตัวอย่างมาตรวัดลักษณะมุ่งอนาคต

(0) ข้าพเจ้ารีบทำการบ้านให้เสร็จก่อนไปเที่ยวเล่นเสมอ

เป็นประจำ เป็นบางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย

(00) ข้าพเจ้าไม่ซำกสอบตก จึงขยันดูหนังสือ

เป็นประจำ เป็นบางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย

มาตรวัดพฤติกรรมรักการอ่าน

เป็นมาตรวัดที่มีลักษณะเป็นข้อความทั้งหมด 30 ข้อ ข้อที่ 1-20 เป็นข้อความบรรยายถึงความสนใจและการชอบอ่านหนังสือหรือดูรูปภาพจากหนังสือ ชอบฟังเรื่องราวจากหนังสือหรือนิทาน รู้จักใช้เวลาว่างเพื่อการอ่าน ข้อที่ 21-30 เป็นข้อความบรรยายถึงความรู้สึกของตนเองต่อการอ่านสิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ ทั้งที่มีเนื้อหาที่มีประโยชน์และไม่มีความมีประโยชน์ นักเรียนตอบแต่ละข้อโดยการเลือกคำตอบ 1 คำตอบ จากข้อเลือกทั้งหมด 4 ข้อเลือก ซึ่งเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 4 หน่วย จาก เป็นประจำ เป็นบางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย แต่ละข้อจะให้คะแนนข้อความประเภทข้อความทางบวกจาก เป็นประจำ ถึงไม่เคยเลยเป็น 4, 3, 2, 1 ตามลำดับ และให้คะแนนเป็น 1, 2, 3, 4 ในประเภทข้อความทางลบ ผู้ตอบแต่ละคนจะได้คะแนนรวม ระหว่าง 30-120 คะแนน ผู้วิจัยจะใช้คะแนนรวมและคะแนนย่อยในการวิเคราะห์ข้อมูล คะแนนย่อย 1 ซึ่งหมายถึงพฤติกรรมความสนใจ การชอบอ่านหนังสือ ดูรูปภาพจากหนังสือ ชอบฟังเรื่องราวจากหนังสือหรือนิทาน และรู้จักใช้เวลาว่างเพื่อการอ่าน คิดมาจากคำตอบของนักเรียนข้อที่ 1-20 คะแนนย่อย 2 ซึ่งหมายถึงพฤติกรรมต่อการอ่านสิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ ทั้งที่มี

เนื้อหาที่มีประโยชน์และไม่มีประโยชน์ คิดมาจากคำตอบของนักเรียนข้อที่ 21-30 ผู้ได้คะแนนสูงกว่าแสดงว่ามีพฤติกรรมการรักการอ่านมากกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่า

มาตรวัดฉบับนี้ผู้วิจัยได้ปรับปรุงมาจากมาตรวัดนิสัยรักการอ่านของ ทวีศักดิ์ เดชาเลิศ (2528) ซึ่งใช้กับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 และมาตรวัดความชอบอ่านเนื้อหาที่มีประโยชน์ของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2529) ซึ่งใช้กับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 และมีธยมศึกษาปีที่ 1 โดยคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีข้อความตรงกับนิยามพฤติกรรมการที่กำหนดไว้ ปรับปรุงสำนวนภาษาให้เหมาะสมกับเด็กระดับประถมศึกษาปีที่ 5-6 นำมาตรวัดที่ได้จำนวน 38 ข้อ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 โรงเรียนวัดลาดนร้าว กรุงเทพมหานครซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน นำคะแนนที่ได้มาคำนวณหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของข้อคำถามในมาตรวัดด้วยการใช้สถิติที (t-test) และเลือกมาเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกสูง ($p < .05$) จำนวน 30 ข้อ หาค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดทั้งฉบับโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา ของ ครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) (วิเชียร เกตุสิงห์.2530:119) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8031

ตัวอย่างมาตรวัดพฤติกรรมการรักการอ่าน

(0) ข้าพเจ้าอ่านหนังสือได้ครั้งละนานๆ โดยไม่รู้ลืกเบื่อ

เป็นประจำ เป็นบางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย

(00) ข้าพเจ้าอ่านหนังสือก่อนเวลานอน

เป็นประจำ เป็นบางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย

2. ศึกษาขอบเขตและคำจำกัดความของพฤติกรรมรักการอ่าน เพื่อให้สามารถกำหนดออกมาเป็นพฤติกรรมได้อย่างชัดเจน

3. เขียนเรื่องราวและพฤติกรรมของตัวแบบ แล้วสร้างภาพการ์ตูนประกอบคำบรรยาย โดยตัดแปลงมาจากชีวประวัติของ พระยาอนุমানราชทัณและชีวประวัติของอับราฮัมลินคอล์นซึ่งมีพฤติกรรมรักการอ่านมาก มีความมานะพยายามฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ ไม่ละทิ้งการอ่านหนังสือ จนในที่สุดกลายเป็นผู้ที่มีความรู้ และใช้ความรู้ที่ได้จากการอ่านมาใช้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและต่อประเทศชาติ จนมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของมหาชน เป็นการแสดงถึงเปลี่ยนแปลงของการประสพกับความสำเร็จในชีวิตที่ได้รับมาจากการมีพฤติกรรมรักการอ่านนั่นเอง โดยแต่ละเรื่องมี 3 ตอน ผู้วิจัยใช้หลักเกณฑ์ของช่วงชีวิตในการแบ่งตอน โดยตอนที่ 1 จะเป็นช่วงชีวิตในวัยเริ่มต้น ตอนที่ 2 จะเป็นช่วงวัยผู้ใหญ่ และตอนที่ 3 จะเป็นช่วงปลายของชีวิต

4. นำภาพการ์ตูนประกอบคำบรรยาย ไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาศาสตร์ จำนวน 3 คน ได้แก่ ผศ.ดร.ผจงจิต อินทสุวรรณ อาจารย์นงนวล พงษ์ใหญ่ และอาจารย์ ผาสุข เกียนศิริ ตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของการใช้ภาษาและสำนวนเพื่อจะได้ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่อไป

5. นำเครื่องมือที่แก้ไขและปรับปรุงแล้ว ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงในรูปแบบหนังสือการ์ตูนชีวประวัติ

การ์ตูนชีวประวัติบุคคลสำคัญที่เป็นตัวแบบการมีพฤติกรรมรักการอ่านนี้ ผู้วิจัยได้นำไปใช้กับกลุ่มทดลองกลุ่มที่ 1 ในกลุ่มทดลองกลุ่มที่ 2 นั้น ผู้วิจัยจะใช้ชีวประวัติบุคคลสำคัญซึ่งเป็นตัวแบบนี้ เนื้อหาเหมือนกับที่ใช้กับกลุ่มทดลองที่ 1 ต่างกันที่กลุ่มทดลองที่ 2 จะได้อ่านชีวประวัติบุคคลสำคัญในรูปแบบของบทความเป็นตอนๆ โดยไม่มีรูปภาพการ์ตูนประกอบคำบรรยาย

การดำเนินการทดลอง

การดำเนินการทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กระทำตามขั้นตอนดังนี้

1. ก่อนการทดลอง

ทำการวัดลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 โรงเรียน

บ้านกำแพงเพชร อ.รัตนภูมิ จ. สงขลา ทุกห้องเรียน จำนวน 150 คน นำคะแนนที่ได้มาเรียงลำดับจากน้อยไปหามาก คิดคะแนนเฉลี่ยรวมของกลุ่ม คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่ามีระดับมุ่งอนาคตสูง คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่ามีระดับมุ่งอนาคตต่ำ มีจำนวนนักเรียนที่ได้คะแนนสูงสุด 77 คะแนน ต่ำสุด 41 คะแนน จากคะแนนเต็ม 80 คะแนน ค่าคะแนนเฉลี่ยรวม (X) เท่ากับ 59.67 คะแนน มีนักเรียนได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวม 84 คน เป็นนักเรียนชาย 29 คน เป็นนักเรียนหญิง 55 คน ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวม 66 คน เป็นนักเรียนชาย 35 คน เป็นนักเรียนหญิง 31 คน แล้วสุ่มนักเรียนเข้ากลุ่มทดลอง 2 กลุ่มและกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม โดยการสุ่มจากกลุ่มนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงและต่ำ เพื่อให้ได้จำนวนนักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ดังนี้ กลุ่มทดลองกลุ่มที่ 1 ประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับมุ่งอนาคตสูงชาย 5 คน หญิง 5 คน และระดับมุ่งอนาคตต่ำ ชาย 5 คน หญิง 5 คน รวมทั้งหมด 20 คน กลุ่มทดลองกลุ่มที่ 2 ประกอบด้วย กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับมุ่งอนาคตสูงชาย 5 คน หญิง 5 คน ระดับมุ่งอนาคตต่ำ ชาย 5 คน หญิง 5 คน รวม 20 คน ส่วนกลุ่มควบคุมประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับมุ่งอนาคตสูง ชาย 5 คน หญิง 5 คน ลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ ชาย 5 คน หญิง 5 คน รวมทั้งหมด 20 คน จะได้กลุ่มตัวอย่างที่จะใช้ในการทดลองจริง 60 คน

2. ขั้นการทดลอง

การทดลองได้กระทำในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2534 ผู้วิจัยเป็นผู้ทดลองเอง ทั้งกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม ใช้เวลาในตอนเช้าก่อนเข้าแถวเคารพธงชาติ เป็นเวลา 30 นาที ตั้งแต่เวลา 08.15 - 08.40 น. กลุ่มทดลอง 2 กลุ่มกับกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม ทำการทดลองวันเว้นวันสลับกันไปจนครบกลุ่มละ 6 ครั้ง เริ่มการทดลองตั้งแต่วันที่ 5 กรกฎาคม 2534 ถึงวันที่ 28 กรกฎาคม 2534 รวมเวลาทั้งหมด 18 วัน ตั้งแต่วันจันทร์ ถึง วันศุกร์

ผู้วิจัยทำการทดลองกับเด็กกลุ่มทดลอง โดยจัดให้กลุ่มทดลองกลุ่มที่ 1 ได้อ่านการ์ตูนชีวประวัติบุคคลสำคัญที่เป็นตัวแบบซึ่งได้จัดทำไว้จำนวน 2 เรื่อง คือ เรื่องที่ 1 ชีวประวัติของพระยาอนุমানราชชนก เรื่องที่ 2 ชีวประวัติของอับราฮัมลินคอล์นซึ่งแสดงพฤติกรรมรักการอ่านมีเรื่องละสามตอน โดยใช้เกณฑ์ช่วงชีวิตของบุคคลเป็นตัวแบ่งแต่ละตอนของเรื่อง ตอนที่หนึ่งจะเป็นช่วงชีวิตในวัยเริ่มต้น ตอนที่สองจะเป็นช่วงวัยผู้ใหญ่ ตอนที่สามจะเป็นช่วงตอนปลายของชีวิต โดยใช้เวลาอ่านครั้งละ 1 ตอนจบในแต่ละเรื่อง กลุ่มทดลองกลุ่มที่ 2 ได้อ่านบทความชีวประวัติบุคคลสำคัญที่เป็นตัวแบบ เป็นเรื่องเดียวกันกับกลุ่มทดลองที่ 1 ต่างกันที่เป็นคำบรรยายไม่มีการ์ตูนประกอบเรื่อง เวลาในการทดลอง 6 ครั้ง หลังสิ้นสุดการอ่านแต่ละตอน ผู้วิจัยจะให้กลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่มได้ร่วมแสดงความคิดเห็นและสรุปเรื่องที่ได้อ่านในแต่ละตอนตามคู่มือที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ ส่วนกลุ่มควบคุม คือ กลุ่มที่ไม่ได้อ่านการ์ตูนชีวประวัติที่เป็นตัวแบบซึ่งมีพฤติกรรมรักการอ่านจะได้อ่านหนังสือชีวประวัติบุคคลสำคัญสองเรื่องคือเรื่อง พระยาอนุमानราชชนกและเรื่อง อับราฮัม ลินคอล์น เนื้อหาจะเป็นชีวประวัติทั่ว ๆ ไป โดยอยู่ในรูปแบบของการบรรยายไม่มีรูปภาพการ์ตูนประกอบ ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับกรณีตัวแบบที่แสดงพฤติกรรมรักการอ่านแต่ละเรื่องมีสามตอน รวมทั้งหมด 6 ตอน แต่ละตอน ผู้วิจัยใช้หลักเกณฑ์ในการแบ่งเช่นเดียวกับเนื้อหาในกลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุมจะได้อ่านเนื้อหาดังกล่าวครั้งละหนึ่งตอนสลับวันกับกลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่ม จนครบทั้ง 6 ครั้ง หลังสิ้นสุดการอ่านแต่ละตอนได้ให้กลุ่มควบคุมได้ร่วมแสดงความคิดเห็นและสรุปเนื้อหาที่อ่านตามคู่มือที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ รวมจำนวนครั้งในการทดลองทั้ง 3 กลุ่มทั้งหมด 18 ครั้ง การทดลองครั้งนี้ผู้วิจัยเป็นผู้กระทำการทดลองเองทั้งในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม รูปแบบคำพูดในขณะดำเนินการทดลองปรากฏในภาคผนวก ข. จะบรรยายในตอนต่อไป

3. โปรแกรมการทดลอง

การทดลองครั้งนี้ ทดลองทั้งหมด 18 ครั้ง โดยทำการทดลองวันเว้นวันสลับกันทั้งสามกลุ่ม ใช้เวลา 18 วัน ทดลองครั้งละ 30 นาที ตั้งแต่วันที่ 5 กรกฎาคม 2534 ถึง วันที่ 28 กรกฎาคม 2534 เวลา 08.15 - 08.45 น. สถานที่ทดลองโรงเรียนบ้านกำแพงเพชร อำเภอรัตนภูมิจังหวัดสงขลา โดยมีรายละเอียดดังนี้

สัปดาห์ที่ 1

- ครั้งที่ 1 วันที่ 5 กรกฎาคม 2534 เวลา 08.15 - 08.45 น.
กลุ่มทดลองที่ 1 อ่านเรื่องพระยาอนุมานราชธน ตอนที่ 1
- ครั้งที่ 2 วันที่ 6 กรกฎาคม 2534 เวลา 08.15 - 08.45 น.
กลุ่มทดลองที่ 2 อ่านเรื่องพระยาอนุมานราชธน ตอนที่ 1
- ครั้งที่ 3 วันที่ 7 กรกฎาคม 2534 เวลา 08.15 - 08.45 น.
กลุ่มควบคุมอ่านเรื่องพระยาอนุมานราชธน ตอนที่ 1

สัปดาห์ที่ 2

- ครั้งที่ 4 วันที่ 8 กรกฎาคม 2534 เวลา 08.15 - 08.45 น.
กลุ่มทดลองที่ 1 อ่านเรื่องพระยาอนุมานราชธน ตอนที่ 2
- ครั้งที่ 5 วันที่ 9 กรกฎาคม 2534 เวลา 08.15 - 08.45 น.
กลุ่มทดลองที่ 2 อ่านเรื่องพระยาอนุมานราชธน ตอนที่ 2
- ครั้งที่ 6 วันที่ 12 กรกฎาคม 2534 เวลา 08.15 - 08.45 น.
กลุ่มควบคุมอ่านเรื่องพระยาอนุมานราชธน ตอนที่ 2

สัปดาห์ที่ 3

- ครั้งที่ 7 วันที่ 13 กรกฎาคม 2534 เวลา 08.15 - 08.45 น.
กลุ่มทดลองที่ 1 อ่านเรื่องพระยาอนุมานราชธน ตอนที่ 3
- ครั้งที่ 8 วันที่ 14 กรกฎาคม 2534 เวลา 08.15 - 08.45 น.
กลุ่มทดลองที่ 2 อ่านเรื่องพระยาอนุมานราชธน ตอนที่ 3
- ครั้งที่ 9 วันที่ 15 กรกฎาคม 2534 เวลา 08.15 - 08.45 น.
กลุ่มควบคุมอ่านเรื่องพระยาอนุมานราชธน ตอนที่ 3

สัปดาห์ที่ 4

- ครั้งที่ 10 วันที่ 16 กรกฎาคม 2534 เวลา 08.15 - 08.45 น.
กลุ่มทดลองที่ 1 อ่านเรื่องอัปราฮัม ลินคอล์น ตอนที่ 1
- ครั้งที่ 11 วันที่ 19 กรกฎาคม 2534 เวลา 08.15 - 08.45 น.
กลุ่มทดลองที่ 2 อ่านเรื่องอัปราฮัม ลินคอล์น ตอนที่ 1
- ครั้งที่ 12 วันที่ 20 กรกฎาคม 2534 เวลา 08.15 - 08.45 น.
กลุ่มควบคุมอ่านเรื่องอัปราฮัม ลินคอล์น ตอนที่ 1

สัปดาห์ที่ 5

- ครั้งที่ 13 วันที่ 21 กรกฎาคม 2534 เวลา 08.15 - 08.45 น.
กลุ่มทดลองที่ 1 อ่านเรื่องอัปราฮัม ลินคอล์น ตอนที่ 2
- ครั้งที่ 14 วันที่ 22 กรกฎาคม 2534 เวลา 08.15 - 08.45 น.
กลุ่มทดลองที่ 2 อ่านเรื่องอัปราฮัม ลินคอล์น ตอนที่ 2
- ครั้งที่ 15 วันที่ 23 กรกฎาคม 2534 เวลา 08.15 - 08.45 น.
กลุ่มควบคุมอ่านเรื่องอัปราฮัม ลินคอล์น ตอนที่ 2

สัปดาห์ที่ 6

- ครั้งที่ 16 วันที่ 26 กรกฎาคม 2534 เวลา 08.15 - 08.45 น.
กลุ่มทดลองที่ 1 อ่านเรื่องอัปราฮัม ลินคอล์น ตอนที่ 3
- ครั้งที่ 17 วันที่ 27 กรกฎาคม 2534 เวลา 08.15 - 08.45 น.
กลุ่มทดลองที่ 2 อ่านเรื่องอัปราฮัม ลินคอล์น ตอนที่ 3
- ครั้งที่ 18 วันที่ 28 กรกฎาคม 2534 เวลา 08.15 - 08.45 น.
กลุ่มควบคุมอ่านเรื่องอัปราฮัม ลินคอล์น ตอนที่ 3

หลังจากสิ้นสุดจากการทดลองแล้ว ในวันที่ 2 สิงหาคม 2534 ผู้วิจัยทำการวัดพฤติกรรมการรบกวนโดยใช้มาตรวัดพฤติกรรมการรบกวน นำคำตอบที่ได้มาตรวจให้คะแนน นำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติต่อไป

สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS pc+ ทดสอบสมมติฐานทุกข้อด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of variance) แบบ 3 x 2 แฟคทอเรียลดีไซน์ (Factorial Design) (Myers, 1979 : 114) โดยมีสูตรในการวิเคราะห์คือ

$$\text{สำหรับความแตกต่างตามองค์ประกอบ ก. } F = \frac{MS_A}{MS_{S/AB}}$$

$$\text{สำหรับความแตกต่างตามองค์ประกอบ ข. } F = \frac{MS_B}{MS_{S/AB}}$$

$$\text{สำหรับความแตกต่างตามองค์ประกอบ ก x ข. } F = \frac{MS_{AB}}{MS_{S/AB}}$$

เมื่อ MS_A	แทนความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม ก
MS_B	แทนความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม ข
MS_{AB}	แทนความแปรปรวนของปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม ก กับกลุ่ม ข
$MS_{S/AB}$	แทนความแปรปรวนภายในกลุ่ม

2. การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 3 x 2 x 2 แฟคทอเรียลดีไซน์ (Factorial Design) (Myer, 1997 : 124) เพื่อทำการวิเคราะห์เพิ่มเติมในกลุ่มตัวแปรย่อย โดยมีสูตรในการวิเคราะห์คือ

สำหรับความแตกต่างตามองค์ประกอบ ก.	$F = \frac{MS_A}{MS_{S/ABC}}$
สำหรับความแตกต่างตามองค์ประกอบ ข.	$F = \frac{MS_B}{MS_{S/ABC}}$
สำหรับความแตกต่างตามองค์ประกอบ ค.	$F = \frac{MS_C}{MS_{S/ABC}}$
สำหรับความแตกต่างตามองค์ประกอบ ก x ข	$F = \frac{MS_{AB}}{MS_{S/ABC}}$
สำหรับความแตกต่างตามองค์ประกอบ ก x ค	$F = \frac{MS_{AC}}{MS_{S/ABC}}$
สำหรับความแตกต่างตามองค์ประกอบ ข x ค	$F = \frac{MS_{BC}}{MS_{S/ABC}}$
สำหรับความแตกต่างตามองค์ประกอบ ก x ข x ค	$F = \frac{MS_{ABC}}{MS_{S/ABC}}$

เมื่อ MS_A	แทนความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม ก
MS_B	แทนความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม ข
MS_C	แทนความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม ค
MS_{AB}	แทนความแปรปรวนของปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม ก กับกลุ่ม ข
MS_{AC}	แทนความแปรปรวนของปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม ก กับกลุ่ม ค
MS_{BC}	แทนความแปรปรวนของปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม ข กับกลุ่ม ค
MS_{ABC}	แทนความแปรปรวนภายในกลุ่ม
$MS_{S/ABC}$	แทนความแปรปรวนของปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม ก กับกลุ่ม ข และ ค

ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนนี้ ถ้าพบว่ามีค่าสถิติสัมพันธ์กันระหว่างองค์ประกอบ
ที่นำมาศึกษา ก็จะวิเคราะห์หา Multiple range ของ Newman Keuls โดยมีสูตรในการ
วิเคราะห์คือ (Kirk. 1968 : 91)

$$q = \frac{T_j - T_j}{\sqrt{MS_{\text{error}}/n}}$$

$$T_j - T_j = q\sqrt{MS_{\text{error}}/n}$$

เมื่อ q	แทน ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย
MS_{error}	แทน Mean Square ของความคลาดเคลื่อน
T_j, T_j	แทน คะแนนเฉลี่ยของแต่ละกลุ่ม
n	แทน จำนวนนักเรียนในแต่ละกลุ่ม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงทดลองเพื่อศึกษาผลการส่งเสริมการอ่านโดยใช้ตัวแบบ เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการอ่านในนักเรียนชั้นประถมศึกษา โดยศึกษาตามแนวทฤษฎีการเรียนรู้จาก ตัวแบบของแบนดูรา (Bandura 1986) พร้อมกันนั้นได้นำเอาตัวแปรลักษณะส่วนบุคคล คือลักษณะ มุ่งอนาคตมาร่วมในการศึกษาด้วย เพื่อเสริมให้ศึกษาอิทธิพลของการจัดกระทำ (Treatment) ได้ละเอียดยิ่งขึ้น มีการวัดตัวแปรในการศึกษา 2 ครั้ง กล่าวคือการวัดครั้งแรกก่อนการทดลอง วัดตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคตซึ่งเป็นตัวแปรอิสระ สำหรับการวัดครั้งที่ 2 หลังการทดลองเป็นการวัด พฤติกรรมการอ่านของนักเรียนทั้ง 3 กลุ่ม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้คือนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 จำนวน 60 คน ที่ลุ่มมาจากประชากรในโรงเรียนบ้านกำแพงเพชร อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสงขลา ซึ่งจำนวน 150 คน ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามขั้นตอนต่าง ๆ แล้วนำผลมาวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อตอบคำถามตามลำดับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ใช้การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน และ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 3×2 แฟคทอเรียลดีไซน์ (Factorial Design) (การใช้ตัวแบบ 3 ลักษณะและลักษณะมุ่งอนาคตสูงต่ำ) เพื่อทดสอบสมมติฐานทุกข้อตามลำดับ การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยขอเสนอผลเพื่อทดสอบสมมติฐานตามแนว ทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบของแบนดูรา โดยศึกษาร่วมกับตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคตซึ่งเป็นลักษณะ ส่วนบุคคล ในตอนต้นเป็นการรายงานข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปรต่าง ๆ ที่ใช้ในการศึกษาหลังจากนั้น เป็นการเสนอข้อมูลผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน โดยมีลักษณะมุ่งอนาคตและการใช้ตัวแบบ 3 ลักษณะ (ตัวแบบการ์ตูนชีวประวัติ บทความชีวประวัติ และชีวประวัติบรรยาย) เป็นตัวแปรอิสระ และมีพฤติกรรมการอ่านเป็นตัวแปรตาม ที่ได้จากมาตรวัดพฤติกรรมการอ่าน ซึ่งมี 30 ข้อ โดยวิเคราะห์ในพฤติกรรมการอ่านย่อย 1 (มาตรวัดข้อ 1-20) ซึ่งหมายถึงพฤติกรรมการอ่าน ที่แสดงถึงความสนใจ การชอบอ่านหนังสือ ดูรูปภาพจากหนังสือ ชอบฟังเรื่องราวจากหนังสือหรือ นิทาน รู้จักใช้เวลาว่างเพื่อการอ่าน พฤติกรรมการอ่านย่อย 2 (มาตรวัดข้อ 21-30) หมายถึง พฤติกรรมการอ่านสิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของเนื้อหาและวิเคราะห์

พฤติกรรมกรอ่านรวม ซึ่งหมายถึงพฤติกรรมรวมในพฤติกรรมย่อย 1 และพฤติกรรมย่อย 2 รายละเอียดของผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังต่อไปนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นนักเรียนชายหญิงชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 โรงเรียนบ้านกำแพงเพชร อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา จำนวน 60 คน มีอายุระหว่าง 11 - 14 ปี อายุโดยเฉลี่ย 11.8 ปี บิดามารดาของกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 75 จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อาชีพบิดามารดาร้อยละ 36 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ส่วนค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนจำแนกตามระดับลักษณะมุ่งอนาคต และลักษณะของตัวแบบ 3 ลักษณะและเพศ ปรากฏในตาราง 2 - 7

ตาราง 2 ค่าสถิติพื้นฐาน จำนวนนักเรียน (N) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนจำแนกตามตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคตและตัวแบบ 3 ลักษณะ

ลักษณะ	ตัวแบบ	ตัวแบบ						รวม	
		การตื่นตัวประวัติ		บทความชีวประวัติ		ชีวประวัติ		\bar{X}	SD
มุ่งอนาคต	N	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD
สูง	30	92.00	9.20	90.50	7.63	91.30	5.29	91.26	7.37
ต่ำ	30	84.60	11.01	87.60	6.15	80.50	9.86	84.23	9.00
รวม	60	88.30	10.10	89.05	6.89	85.90	7.57	87.74	8.18

จากตาราง 2 พบว่าพฤติกรรมการอ่านมีค่าคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกันเมื่อพิจารณาตามระดับมุ่งอนาคตและตัวแบบ 3 ลักษณะ ในกลุ่มที่มุ่งอนาคตสูงที่อ่านบทความชีวประวัติ มีพฤติกรรมการอ่านเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่อ่านการ์ตูนชีวประวัติ และกลุ่มที่อ่านชีวประวัติบรรยายตามลำดับ และสูงกว่ากลุ่มที่มุ่งอนาคตต่ำทุกกลุ่ม ส่วนในกลุ่มที่มุ่งอนาคตต่ำที่อ่านบทความชีวประวัติมีพฤติกรรมการอ่านสูงกว่ากลุ่มที่อ่านการ์ตูนชีวประวัติ และกลุ่มที่อ่านชีวประวัติบรรยายตามลำดับ

ตาราง 3 ค่าสถิติพื้นฐานของพฤติกรรมการอ่านข้อ 1 ของนักเรียน(มาตรวัดข้อ 1-20) จำแนกตามตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคตและตัวแบบ 3 ลักษณะ

ลักษณะ	มุ่งอนาคต	N	ตัวแบบ						รวม	
			การ์ตูนชีวประวัติ		บทความชีวประวัติ		ชีวประวัติ		\bar{X}	SD
			\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
สูง	30	61.60	7.28	61.90	5.20	59.40	5.87	60.96	6.11	
ต่ำ	30	56.60	9.55	57.60	5.34	53.00	9.09	55.73	7.99	
รวม	60	59.10	8.41	59.75	5.27	56.20	7.48	58.34	7.05	

จากตาราง 3 พบว่าพฤติกรรมการอ่านข้อ 1 มีค่าคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกันเมื่อพิจารณาตามระดับมุ่งอนาคตและตัวแบบ 3 ลักษณะ ในกลุ่มที่มุ่งอนาคตสูงที่อ่านบทความชีวประวัติมีพฤติกรรมการอ่านเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่อ่านการ์ตูนชีวประวัติและกลุ่มที่อ่านชีวประวัติบรรยายตามลำดับ และสูงกว่ากลุ่มที่มุ่งอนาคตต่ำทุกกลุ่ม ส่วนในกลุ่มที่มุ่งอนาคตต่ำที่อ่านบทความชีวประวัติมีพฤติกรรมการอ่านสูงกว่ากลุ่มที่อ่านการ์ตูนชีวประวัติและกลุ่มที่อ่านชีวประวัติบรรยายตามลำดับ

ตาราง 4 ค่าสถิติพื้นฐานของพฤติกรรมการอ่านย่อ 2 ของนักเรียน(มาตรวัดข้อ 21-30)
จำแนกตามตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคตและตัวแบบ 3 ลักษณะ

ลักษณะ	ตัวแบบ									
	มุ่งอนาคต	การอ่านชีวประวัติ			บทความชีวประวัติ		ชีวประวัติ		รวม	
		N	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD
สูง	30	30.40	2.76	28.60	3.41	31.90	2.60	30.30	2.92	
ต่ำ	30	28.00	3.74	30.00	2.26	27.50	3.17	28.50	3.05	
รวม	60	29.20	3.25	29.30	2.83	29.70	2.88	29.40	2.98	

จากตาราง 4 พบว่าพฤติกรรมการอ่านย่อ 2 มีค่าคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกัน
เมื่อพิจารณาตามระดับมุ่งอนาคต และตัวแบบ 3 ลักษณะ ในกลุ่มที่มุ่งอนาคตสูงที่อ่านชีวประวัติ
บรรยายมีพฤติกรรมการอ่านเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่อ่านการอ่านชีวประวัติ กลุ่มที่อ่านบทความ
ชีวประวัติตามลำดับ และสูงกว่ากลุ่มที่มุ่งอนาคตต่ำทุกกลุ่ม ส่วนในกลุ่มที่มุ่งอนาคตต่ำที่อ่านบทความ
ชีวประวัติ มีพฤติกรรมการอ่านสูงกว่ากลุ่มที่อ่านการอ่านชีวประวัติ และกลุ่มที่อ่านชีวประวัติ
ตามลำดับ

ตาราง 5 ค่าสถิติพื้นฐานของพฤติกรรมรักการอ่าน ของนักเรียนจำแนกตามตัวแปรเพศ และตัวแบบ 3 ลักษณะ

เพศ	ตัวแบบ								
	การอ่านชีวประวัติ			บทความชีวประวัติ		ชีวประวัติ		รวม	
	N	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD
ชาย	30	85.20	10.30	88.50	8.70	81.50	9.34	85.06	9.44
หญิง	30	91.40	10.45	89.60	4.92	90.30	7.71	90.43	7.69
รวม	60	88.30	1.37	89.05	6.81	85.90	8.52	87.74	8.56

จากตาราง 5 พบว่าพฤติกรรมรักการอ่าน มีค่าคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาตามเพศและตัวแบบ 3 ลักษณะ ในกลุ่มนักเรียนชายที่อ่านบทความชีวประวัติมีพฤติกรรมรักการอ่านเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่อ่านการอ่านชีวประวัติและกลุ่มอ่านชีวประวัติ ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มนักเรียนหญิงที่อ่านการอ่านชีวประวัติมีพฤติกรรมรักการอ่านเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่อ่านชีวประวัติ บรรยายและกลุ่มที่อ่านบทความชีวประวัติตามลำดับ และสูงกว่ากลุ่มนักเรียนชายทุกกลุ่ม

ตาราง 6 ค่าสถิติพื้นฐานของพฤติกรรมรักการอ่านย่อย 1 ของนักเรียน(มาตรวัดข้อ 1-20)
จำแนกตามตัวแปรเพศและตัวแบบ 3 ลักษณะ

เพศ	ตัวแบบ								
	การ์ตูนชีวประวัติ			บทความชีวประวัติ		ชีวประวัติ		รวม	
	N	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD
ชาย	30	56.90	9.27	59.70	6.96	52.70	8.04	56.43	8.09
หญิง	30	61.30	7.81	59.80	4.15	59.70	6.92	60.26	6.29
รวม	60	59.10	8.54	59.75	5.55	56.20	7.48	58.34	7.19

จากตาราง 6 พบว่าพฤติกรรมรักการอ่านมีค่าคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาตามเพศและตัวแบบ 3 ลักษณะ ในกลุ่มนักเรียนชายที่อ่านบทความชีวประวัติมีพฤติกรรมรักการอ่านเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่อ่านการ์ตูนชีวประวัติและกลุ่มที่อ่านชีวประวัติบรรยายตามลำดับ ส่วนในกลุ่มนักเรียนหญิงที่อ่านการ์ตูนชีวประวัติมีพฤติกรรมรักการอ่านสูงกว่ากลุ่มที่อ่านบทความชีวประวัติและกลุ่มที่อ่านชีวประวัติบรรยายตามลำดับ

ตาราง 7 ค่าสถิติพื้นฐานของพฤติกรรมรักการอ่านข้อ 2 ของนักเรียน(มาตรวัดข้อ 21-30)
จำแนกตามตัวแปร เพศและตัวแบบ 3 ลักษณะ

เพศ	ตัวแบบ								
	N	การ์ตูนชีวประวัติ		บทความชีวประวัติ		ชีวประวัติ		รวม	
		\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD
ชาย	30	28.30	1.76	28.80	3.52	28.80	4.13	28.63	3.13
หญิง	30	30.10	4.45	29.80	2.20	30.60	2.95	30.16	3.20
รวม	60	29.20	3.10	29.30	2.86	29.70	3.54	29.39	3.16

จากตาราง 7 พบว่าพฤติกรรมรักการอ่าน มีค่าคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาตามเพศและตัวแบบ 3 ลักษณะ ในกลุ่มนักเรียนชายที่อ่านบทความชีวประวัติและกลุ่มที่อ่านชีวประวัติ บรรยายมีค่าเฉลี่ยเท่ากันและสูงกว่ากลุ่มที่อ่านการ์ตูนชีวประวัติ เมื่อพิจารณาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) พบว่ากลุ่มที่อ่านชีวประวัติบรรยายมีการกระจายของคะแนนมากกว่ากลุ่มที่อ่านบทความชีวประวัติ ส่วนในกลุ่มนักเรียนหญิงที่อ่านชีวประวัติบรรยายมีพฤติกรรมรักการอ่านสูงกว่ากลุ่มที่อ่านการ์ตูนชีวประวัติและกลุ่มที่อ่านบทความชีวประวัติตามลำดับและสูงกว่ากลุ่มนักเรียนชายทุกกลุ่ม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน

จำแนกตามลักษณะมุ่งอนาคตและตัวแบบ 3 ลักษณะ

เพื่อทดสอบสมมติฐานทั้ง 3 ข้อ ได้ใช้รูปแบบการวิเคราะห์แบบ 3x2 แฟคทอเรียลดีไซน์ ตัวแปรอิสระที่ใช้ในการวิเคราะห์คือลักษณะมุ่งอนาคตสูงและต่ำ ตัวแบบ 3 ลักษณะคือ ตัวแบบการตื่นตัวประวัติ ตัวแบบบทความชีวิตประวัติและชีวิตประวัติบรรยาย ตัวแปรตามคือพฤติกรรมรักการอ่านที่ได้จากมาตรวัดพฤติกรรมรักการอ่านซึ่งมี 30 ข้อ โดยวิเคราะห์ในพฤติกรรมรักการอ่านรวม พฤติกรรมรักการอ่านย่อย 1 (มาตรวัดข้อ 1-20) พฤติกรรมรักการอ่านย่อย 2 (มาตรวัดข้อ 21-30) ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงได้ด้วยตาราง 8 - 11

ตาราง 8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนจำแนกตามตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคตและตัวแบบ 3 ลักษณะ

แหล่งความแปรปรวน	SS	DF	MS	F
ตัวแบบ 3 ลักษณะ (ก)	108.300	2	54.150	.760
ลักษณะมุ่งอนาคต (ข)	742.017	1	742.017	10.408**
กxข	157.033	2	78.517	1.101
ส่วนที่เหลือ	3849.900	54	71.294	
รวม	4857.250	59	82.326	

** p < .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 8 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสำหรับตัวแบบ 3 ลักษณะ (ก) ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือตัวแบบ 3 ลักษณะส่งผลต่อพฤติกรรมการอ่านไม่แตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์ส่วนนี้จึงไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ 1 ที่ว่า "เด็กที่ได้รับตัวแบบการดูทีวีประวัติและเด็กที่ได้รับตัวแบบบทความชีวประวัติ มีพฤติกรรมการอ่านสูงกว่าเด็กที่ไม่ได้รับตัวแบบใด ๆ "

นอกจากนี้ ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนสำหรับลักษณะมุ่งอนาคต (ข) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเด็กที่มีระดับมุ่งอนาคตสูงหลังจากการทดลองมีพฤติกรรมการอ่านสูงกว่าเด็กที่มีระดับมุ่งอนาคตต่ำ จึงสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า "เด็กที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูง มีพฤติกรรมการอ่านสูงกว่าเด็กที่มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ"

ด้านการปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคตและตัวแบบ 3 ลักษณะ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือตัวแปรทั้ง 2 ตัว ส่งผลต่อพฤติกรรมการอ่านอย่างเป็นอิสระต่อกัน จึงไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ 3 ที่ว่า "อิทธิพลของตัวแบบลักษณะต่าง ๆ ที่มีต่อพฤติกรรมการอ่านแปรไปตามลักษณะมุ่งอนาคต โดยที่เด็กซึ่งได้รับตัวแบบการดูทีวีประวัติและเด็กที่ได้รับตัวแบบบทความชีวประวัติ ที่มีระดับมุ่งอนาคตสูง มีพฤติกรรมการอ่านสูงกว่าเด็กที่มีระดับมุ่งอนาคตต่ำ ซึ่งไม่ได้รับตัวแบบใด ๆ "

ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านย่อย 1
ของนักเรียน (มาตรวัดข้อ 1-20) จำแนกตามตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคตและตัวแบบ
3 ลักษณะ

แหล่งความแปรปรวน	SS	DF	MS	F
ตัวแบบ 3 ลักษณะ (ก)	142.900	2	71.450	1.354
ลักษณะมุ่งอนาคต (ข)	410.817	1	410.817	7.783*
กxข	11.433	2	5.717	.108
ส่วนที่เหลือ	2850.500	54	52.787	
รวม	3415.650	59	57.892	

* $p < .05$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 9 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสำหรับตัวแบบ 3 ลักษณะ (ก) ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05 ตัวแบบทั้ง 3 ลักษณะส่งผลต่อพฤติกรรมรักการอ่านไม่แตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์
ส่วนนี้จึงไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ 1

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสำหรับลักษณะมุ่งอนาคต (ข) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.05 พบว่าเด็กที่มีระดับมุ่งอนาคตสูงหลังการทดลองมีพฤติกรรมรักการอ่านสูงกว่าเด็กที่มีระดับ
มุ่งอนาคตต่ำ จึงสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 2

เมื่อนิยามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคตกับตัวแบบ 3 ลักษณะ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือตัวแบบทั้ง 3 ลักษณะ และลักษณะมุ่งอนาคตสูงต่ำ ไม่มีอิทธิพลร่วมกันต่อพฤติกรรมรักการอ่านของเด็ก มีเพียงลักษณะมุ่งอนาคตตัวแปรเดียวที่ทำให้พฤติกรรมรักการอ่านของเด็กแตกต่างกัน จึงไม่นับสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 3

ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านย่อย 2 ของนักเรียน (มาตรวัดข้อที่ 21-30) จำแนกตามตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคตและตัวแบบ 3 ลักษณะ

แหล่งความแปรปรวน	SS	DF	MS	F
ตัวแบบ 3 ลักษณะ (ก)	2.800	2	1.400	.152
ลักษณะมุ่งอนาคต (ข)	48.600	1	48.600	5.289*
กxข	86.800	2	43.400	4.723*
ส่วนที่เหลือ	496.200	54	9.189	
รวม	634.400	59	10.753	

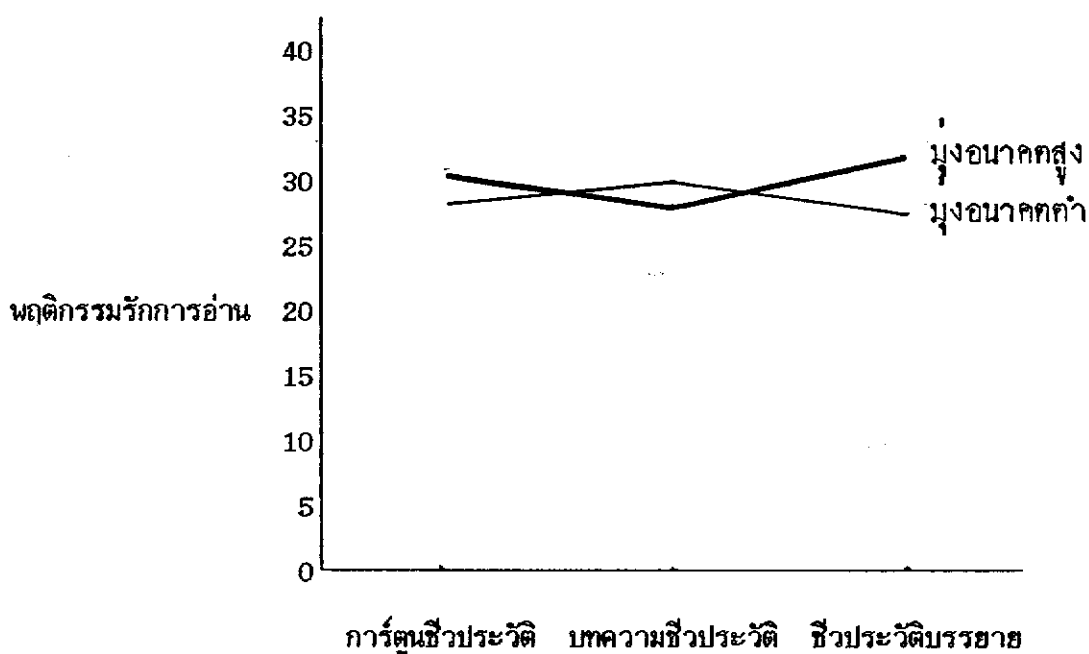
* $p < .05$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 10 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสำหรับตัวแบบ 3 ลักษณะ (ก) ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตัวแบบทั้ง 3 ลักษณะส่งผลต่อพฤติกรรมรักการอ่านไม่แตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์ส่วนนี้จึงไม่นับสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 1

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสำหรับลักษณะมุ่งอนาคต (๒) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่าเด็กที่มีระดับมุ่งอนาคตสูงหลักจากการทดลอง มีพฤติกรรมรักการอ่านสูงกว่าเด็กที่มีระดับมุ่งอนาคตต่ำจึงสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 2

เมื่อพิจารณาปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคตกับตัวแบบ 3 ลักษณะ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ ลักษณะมุ่งอนาคตและตัวแบบส่งผลร่วมกันต่อพฤติกรรมรักการอ่านของเด็กอย่างเด่นชัด ซึ่งแสดงได้ด้วยดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 กราฟคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนที่มีระดับ

มุ่งอนาคตสูงและต่ำที่ได้รับการอ่านการเริ่มอ่านหนังสือ การทำความเข้าใจการอ่านและอ่านเพื่อความเพลิดเพลิน

เพื่อให้เห็นความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมรักการอ่านระหว่างกลุ่มทั้ง 6 กลุ่ม คือในกลุ่มที่มีระดับมุ่งอนาคตสูงที่ได้อ่านการเริ่มอ่านหนังสือ การทำความเข้าใจการอ่านและอ่านเพื่อความเพลิดเพลิน และในกลุ่มที่มีระดับมุ่งอนาคตต่ำที่ได้อ่านการเริ่มอ่านหนังสือ การทำความเข้าใจการอ่านและอ่านเพื่อความเพลิดเพลิน จึงทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มทั้ง 6 กลุ่ม โดยใช้สถิติการเปรียบเทียบรายคู่ ตามวิธีการของนิวแมน-คูลส์ (Newman - Keuls) ดังผลในตาราง 11

ตาราง 11 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมรักการอ่านข้อ 2 ของนักเรียนจำแนกตามตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคตและตัวแบบ 3 ลักษณะ

คะแนนเฉลี่ย	\bar{X}_{32}	\bar{X}_{12}	\bar{X}_{21}	\bar{X}_{22}	\bar{X}_{11}	\bar{X}_{31}
	27.50	28	28.60	30	30.40	31.90
$\bar{X}_{32} = 27.50$	-	0.5	1.1	2.5	2.9	4.4**
$\bar{X}_{12} = 28$		-	0.6	2	2.4	3.9
$\bar{X}_{21} = 28.60$			-	1.4	1.8	3.3
$\bar{X}_{22} = 30$				-	0.4	1.9
$\bar{X}_{11} = 30.40$					-	1.5
$\bar{X}_{31} = 31.90$						-

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

หมายเหตุ

- \bar{X}_{32} แทน คะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมรักการอ่านข้อ 2 ของนักเรียนจำแนกตาม
ชีวประวัติบรรยายและลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ
- \bar{X}_{12} แทน คะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมรักการอ่านข้อ 2 ของนักเรียนจำแนกตาม
การดูชีวประวัติและลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ
- \bar{X}_{21} แทน คะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมรักการอ่านข้อ 2 ของนักเรียนจำแนกตาม
บทความชีวประวัติและลักษณะมุ่งอนาคตสูง
- \bar{X}_{22} แทน คะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมรักการอ่านข้อ 2 ของนักเรียนจำแนกตาม
บทความชีวประวัติและลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ

$\bar{X}11$ แทน คะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมรักการอ่านย่อย 2 ของนักเรียนจำแนกตาม การตื่นเช้าประวัติและลักษณะมุ่งอนาคตสูง

$\bar{X}31$ แทน คะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมรักการอ่านย่อย 2 ของนักเรียนจำแนกตาม ชีวประวัติบรรยายและลักษณะมุ่งอนาคตสูง

จากตาราง 11 พบว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงที่ได้อ่านชีวประวัติบรรยาย มีพฤติกรรมรักการอ่านย่อย 2 มากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำที่ได้อ่านชีวประวัติ บรรยาย

สังเกตจากภาพประกอบ 2 มีแนวโน้มที่กลุ่มที่อ่านการ์ตูนชีวประวัติและกลุ่มที่อ่าน ชีวประวัติบรรยายที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงจะมีคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านย่อย 2 สูงกว่ากลุ่มที่มี ลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ ส่วนกลุ่มที่อ่านบทความชีวประวัตินักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำจะมีคะแนน พฤติกรรมรักการอ่านย่อย 2 สูงกว่ากลุ่มที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูง

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน จำแนกตามตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคต ตัวแบบ 3 ลักษณะ และเพศ

เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีทั้งนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ในการวิจัยครั้งนี้จึงได้คำนึงถึง ตัวแปรอิสระด้านเพศด้วย จึงได้ทำการวิเคราะห์ในกลุ่มนักเรียนชาย 30 คน นักเรียนหญิง 30 คน รวมกัน ในการวิเคราะห์พฤติกรรมรักการอ่านในกลุ่มนักเรียนชายหญิง เพื่อวิเคราะห์เพิ่มเติม ในกลุ่มตัวแปร ได้ใช้รูปแบบการวิเคราะห์แบบ $3 \times 2 \times 2$ แฟคทอเรียลดีไซน์ ตัวแปรอิสระที่ใช้ในการ วิเคราะห์คือ ลักษณะมุ่งอนาคตสูงและต่ำ ตัวแบบ 3 ลักษณะ และเพศ ตัวแปรตามคือพฤติกรรม รักการอ่านที่ได้จากมาตรวัดพฤติกรรมรักการอ่าน ซึ่งมี 30 ข้อ โดยวิเคราะห์ในพฤติกรรมรัก การอ่านอ่านย่อย 1 (มาตรวัดข้อ 1-20) ซึ่งหมายถึงพฤติกรรมความสนใจ การชอบอ่านหนังสือ ดูรูปภาพจากหนังสือ ชอบฟังเรื่องราวจากหนังสือ หรือนิทาน รู้จักใช้เวลาว่างเพื่อการอ่าน พฤติกรรมรักการอ่านย่อย 2 (มาตรวัดข้อ 21-30) ซึ่งหมายถึงพฤติกรรมการอ่านสิ่งพิมพ์ประเภท ต่าง ๆ ทั้งที่มีเนื้อหาที่มีประโยชน์และไม่มีประโยชน์ และวิเคราะห์ในพฤติกรรมรักการอ่านรวมทั้ง

หมายถึงพฤติกรรมรักการอ่านในพฤติกรรมรักการอ่านย่อย 1 รวมกับพฤติกรรมรักการอ่านในย่อย 2 ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงได้ด้วยตาราง 12 - 14

ตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน
จำแนกตามตัวแปรตัวแบบ 3 ลักษณะ ลักษณะมุ่งอนาคต และเพศ

แหล่งความแปรปรวน	SS	DF	MS	F
ตัวแบบ 3 ลักษณะ (ก)	108.300	2	54.150	.892
ลักษณะมุ่งอนาคต (ข)	742.017	1	742.017	12.226***
เพศ (ค)	432.017	1	432.017	7.118**
ก x ข	157.033	2	78.517	1.294
ก x ค	153.433	2	76.717	1.264
ข x ค	36.817	1	36.817	.607
ก x ข x ค	314.433	2	157.217	2.590
ส่วนที่เหลือ	2913.200	48	60.692	
รวม	4857.250	59	82.326	

*** $p < .001$ ** .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 12 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสำหรับตัวแบบ 3 ลักษณะ (ก) ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตัวแบบทั้ง 3 ลักษณะส่งผลต่อพฤติกรรมรักการอ่านไม่แตกต่างกัน

สำหรับการวิเคราะห์ความแปรปรวนลักษณะมุ่งอนาคตและเพศ พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และ .01 ตามลำดับ เด็กที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูง มีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่าเด็กที่มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ และเด็กหญิงมีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่าเด็กชาย

เมื่อนิยามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคต ตัวแบบ 3 ลักษณะและเพศ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ ลักษณะมุ่งอนาคต ตัวแบบ 3 ลักษณะและเพศ ส่งผลต่อพฤติกรรมรักการอ่านอย่างเป็นอิสระต่อกัน

ตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านย่อย 1

ของนักเรียน (มาตรวัดข้อ 1 - 20) จำแนกตามตัวแปรตัวแบบ 3 ลักษณะ
ลักษณะมุ่งอนาคตและเพศ

แหล่งความแปรปรวน	SS	DF	MS	F
ตัวแบบ 3 ลักษณะ (ก)	142.900	2	71.450	1.520
ลักษณะมุ่งอนาคต (ข)	410.817	1	410.817	8.739**
เพศ (ค)	220.417	1	220.417	4.689*
ก x ข	11.433	2	5.717	.122
ก x ค	121.433	2	60.717	1.292
ข x ค	8.817	1	8.817	.188
ก x ข x ค	243.433	2	121.717	2.589
ส่วนที่เหลือ	2256.400	48	47.008	
รวม	3415.650	59	57.892	

** p < .01

* p < .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 13 สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสำหรับตัวแบบ 3 ลักษณะ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตัวแบบทั้ง 3 ลักษณะส่งผลต่อพฤติกรรมการอ่านในช้อย 1 ไม่แตกต่างกัน

สำหรับการวิเคราะห์ความแปรปรวนลักษณะมุ่งอนาคตและเพศพบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ เด็กที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูง มีพฤติกรรมการอ่านในช้อย 1 มากกว่าเด็กที่มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ และเด็กหญิงมีพฤติกรรมการอ่านมากกว่าเด็กชาย

เมื่อพิจารณาปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคต ตัวแบบ 3 ลักษณะและเพศ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ ลักษณะมุ่งอนาคต ตัวแบบ 3 ลักษณะ และเพศ ส่งผลต่อพฤติกรรมการอ่านในช้อย 1 อย่างเป็นอิสระต่อกัน

ตาราง 14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านย่อ 2 ของนักเรียน
(มาตรวัดข้อ 21-30) จำแนกตามตัวแปรตัวแบบ 3 ลักษณะ ลักษณะมุ่งอนาคตและเพศ

แหล่งความแปรปรวน	SS	DF	MS	F
ตัวแบบ 3 ลักษณะ (ก)	2.800	2	1.400	.154
ลักษณะมุ่งอนาคต (ข)	48.600	1	48.600	5.341*
เพศ (ค)	35.267	1	35.267	3.875
ก x ข	86.800	2	43.400	4.769*
ก x ค	2.133	2	1.067	.117
ข x ค	9.600	1	9.600	1.055
ก x ข x ค	12.400	2	6.200	.681
ส่วนที่เหลือ	436.800	48	9.100	
รวม	634.400	59	10.753	

* $p < .05$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 13 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

- ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสำหรับตัวแบบ 3 ลักษณะ (ก) ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตัวแบบทั้ง 3 ลักษณะ ส่งผลต่อพฤติกรรมรักการอ่านไม่แตกต่างกัน
- สำหรับลักษณะมุ่งอนาคตพบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เด็กที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูง มีพฤติกรรมรักการอ่านในย่อ 2 มากกว่าเด็กที่มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ
- สำหรับเพศ พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เด็กชายและเด็กหญิงมีพฤติกรรมรักการอ่านในย่อ 2 ไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคตกับตัวแบบ พบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ ตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคตและตัวแบบส่งผลร่วมกันต่อพฤติกรรมรักการอ่านในข้อ 2 ซึ่งพบว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงที่ได้อ่านชีวประวัติบรรชายนี้อุบัติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงในกลุ่มที่อ่านการ์ตูนชีวประวัติ บทความชีวประวัติ และชีวประวัติบรรชาย ซึ่งได้เปรียบเทียบกับรายคู้ตั้งแสดงไว้ในตาราง 11

เมื่อพิจารณาปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคตตัวแบบ 3 ลักษณะและเพศ พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ ตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคต ตัวแบบ 3 ลักษณะและเพศส่งผลต่อพฤติกรรมรักการอ่านในข้อ 2 อย่างไม่เป็นอิสระต่อกัน

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

บทย่อ

พฤติกรรมการอ่านในวัยเรียนระดับประถมศึกษา เป็นเรื่องที่สำคัญอย่างหนึ่งที่มีผลโดยตรงและโดยอ้อมต่อการเรียนรู้การพัฒนาบุคลิกภาพและลักษณะนิสัยของเด็ก พฤติกรรมการอ่านเป็นเรื่องที่เด็กต้องเรียนรู้และฝึกฝนจนสามารถใช้ประโยชน์จากการอ่านได้อย่างเต็มที่ มีทัศนคติที่ดีและมีพฤติกรรมการอ่านในเนื้อหาที่ดีมีประโยชน์ผู้วิจัย ได้เห็นความจำเป็นในการปลูกฝังพฤติกรรมการอ่านในวัยเรียนระดับชั้นประถมศึกษา จึงได้ศึกษาในเชิงทดลองโดยอาศัยทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา โดยการใช้ตัวแบบที่มีพฤติกรรมการอ่านในรูปแบบชีวประวัติบุคคลสำคัญ และนำเอาลักษณะมุ่งอนาคตมาเป็นสาเหตุหนึ่งในการทำนายปริมาณการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการอ่านตามการเรียนรู้จากการสังเกตโดยการอ่าน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบหรือวิธีการ ในการปลูกฝังให้เด็กมีพฤติกรรมการอ่านเลือกอ่านแต่เนื้อหาที่มีคุณค่า มีประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเอง
2. เพื่อทดลองรูปแบบ หรือวิธีการที่สร้างขึ้น เป็นการตรวจสอบผลของการใช้รูปแบบนั้น

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 ปีการศึกษา 2534 โรงเรียนบ้านกำแพงเพชร อ.รัตนภูมิ จ.สงขลา ที่ได้คะแนนจากการวัดระดับลักษณะมุ่งอนาคต คิดคะแนนเฉลี่ยรวมของกลุ่มคะแนนสูงกว่าแสดงว่า มีลักษณะมุ่งอนาคตสูง คะแนนต่ำกว่าแสดงว่า มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ สุ่มเข้ากลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่มแต่ละกลุ่มจะประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่างที่มุ่งอนาคตสูง ชาย 5 คน หญิง 5 คน มุ่งอนาคตต่ำ ชาย 5 คน หญิง 5 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 60 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีเครื่องมือวัด และตัวแบบ เครื่องมือวัดประกอบด้วย มาตรฐานวัดลักษณะมุ่งอนาคต มาตรฐานวัดพฤติกรรมการอ่านและแบบสอบถามภูมิหลัง สำหรับตัวแบบประกอบด้วยเนื้อหาที่อยู่ในรูปของการ์ตูนชีวประวัติบุคคลสำคัญ บทความชีวประวัติบุคคลสำคัญ

และชีวประวัติบุคคลสำคัญในรูปของการบรรยาย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) มาตรฐานวัดลักษณะมุ่งอนาคต เป็นข้อความบรรยายถึงพฤติกรรมและการปฏิบัติตนในชีวิตประจำวัน ความสามารถในการคาดการณ์ไกล การควบคุมตนเองที่จะรู้จักอดได้รอได้ หรือความสามารถอดเปรี้ยวไว้กินหวาน เพื่อผลที่ยิ่งใหญ่กว่าในอนาคต มาตรฐานฉบับนี้ผู้วิจัยได้นำมาจากมาตรฐานวัดลักษณะมุ่งอนาคตของดวงเดือน พันธุมนาวิน (2529) มีทั้งหมด 20 ข้อ ผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงข้อเลือกให้เหมาะสมกับเด็กระดับประถมศึกษา จาก 6 ข้อเลือก เหลือเพียง 4 ข้อเลือก แล้วนำไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 จำนวน 100 คน นำคะแนนที่ได้มาหาค่าอำนาจจำแนกโดยใช้สถิติ (t-test) หาค่าความเชื่อมั่นของมาตรฐานที่ทั้งฉบับโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของมาตรฐานวัดลักษณะมุ่งอนาคตเท่ากับ 0.6856 ปรับปรุงมาตรฐานเพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

2) มาตรฐานวัดพฤติกรรมรักการอ่าน เป็นมาตรฐานวัดที่มีลักษณะเป็นข้อความทั้งหมด 30 ข้อ ข้อที่ 1 - 20 เป็นข้อความบรรยายถึงความสนใจและการชอบอ่านหนังสือหรือดูรูปภาพจากหนังสือ ชอบฟังเรื่องราวจากหนังสือหรือนิทาน รู้จักใช้เวลาว่างเพื่อการอ่าน ข้อที่ 21 - 30 เป็นข้อความบรรยายถึงความรู้สึกของตนเองต่อการอ่านสิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ ทั้งที่มีเนื้อหาที่มีประโยชน์และไม่มีประโยชน์ ผู้วิจัยได้ปรับปรุงมาตรฐานนี้มาจากมาตรฐานนิสัยรักการอ่านของ ทวีศักดิ์ เดชาเลิศ (2528) และมาตรฐานวัดความชอบอ่านเนื้อหาที่มีประโยชน์ของดวงเดือน พันธุมนาวิน (2529) โดยคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีข้อความตรงกับนิยามปฏิบัติการที่กำหนดไว้ ปรับปรุงสำนวนภาษาให้เหมาะสมกับเด็กระดับประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 นำมาตรฐานที่ได้จำนวน 38 ข้อ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 จำนวน 100 คน นำคะแนนที่ได้มาคำนวณหาค่าอำนาจจำแนกโดยใช้สถิติ (t-test) หาค่าความเชื่อมั่นของมาตรฐานที่ทั้งฉบับโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของมาตรฐานวัดพฤติกรรมรักการอ่านเท่ากับ 0.8031 ปรับปรุงมาตรฐานเพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

3) แบบสอบถามภูมิลักษณ์ เป็นแบบสอบถามรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับผู้ตอบได้แก่ เพศ อายุ อาชีพของบิดามารดา หรือผู้ปกครอง ระดับการศึกษาของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง

4) การ์ตูนตัวแบบ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

4.1 ศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้จากการสังเกต ของแบนดูรา (Bandura. 1986) กำหนดเนื้อหาที่จะเป็นตัวแบบให้เด็กได้อ่าน โดยการนำเอาการ์ตูนมาเป็นสิ่งเร้าความสนใจ ได้สังเกตพฤติกรรมตัวแบบจากการอ่าน จดจำพฤติกรรมของตัวแบบ และผลจากการแสดงพฤติกรรมที่ตัวแบบได้รับ ที่จะเป็แรงจูงใจให้เด็กได้กระทำพฤติกรรมตามตัวแบบได้

4.2 ศึกษาขอบเขตและคำจำกัดความของพฤติกรรมรักการอ่าน เพื่อให้สามารถกำหนดออกมาเป็นพฤติกรรมได้อย่างชัดเจน

4.3 เขียนเรื่องราวและพฤติกรรมของตัวแบบ แล้วสร้างภาพการ์ตูนประกอบคำบรรยาย โดยดัดแปลงมาจากชีวประวัติของพระยาอนุมานราชธนและชีวประวัติของ อับราฮัมลินคอล์น ที่แสดงถึงการมีพฤติกรรมรักการอ่าน โดยแต่ละเรื่องมี 3 ตอน ผู้วิจัยใช้หลักเกณฑ์ของช่วงชีวิตในการแบ่งตอน โดยตอนที่ 1 จะเป็นช่วงชีวิตในวัยเริ่มต้น ตอนที่ 2 จะเป็นช่วงวัยผู้ใหญ่ และตอนที่ 3 จะเป็นช่วงปลายของชีวิต

4.4 นำภาพการ์ตูนและเนื้อเรื่อง ไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาไทยตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของการใช้ภาษาและสำนวนเพื่อจะได้ปรับปรุงต่อไป

4.5 นำเครื่องมือที่ได้แก้ไขและปรับปรุงแล้ว ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง โดยกลุ่มทดลองที่ 1 ได้อ่านตัวแบบการ์ตูนชีวประวัติ กลุ่มทดลองที่ 2 ได้อ่านตัวแบบบทความชีวประวัติ กลุ่มควบคุมได้อ่านชีวประวัติบรรยาย

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษารั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 3x2 แฟกทอเรียลดีไซน์ เพื่อทดสอบสมมติฐาน ข้อ 1 - 3

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยที่นำเสนอต่อไปนี้ เป็นการนำเสนอเพื่อสรุปผลการวิจัยตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ดังต่อไปนี้

1. ตัวแปรคุณลักษณะส่วนบุคคล คือ ลักษณะมุ่งอนาคตสูงและลักษณะมุ่งอนาคตต่ำส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงจะมีพฤติกรรมการอ่านสูงกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ
2. ตัวแปรตัวแบบ 3 ลักษณะ ได้แก่ ตัวแบบการตื่นตัวประวัติ ตัวแบบบทความชีวิตประวัติ และชีวิตประวัติบรรยาย ส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมการอ่านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวได้ว่าวิธีการทั้งสามแบบมีผลทำให้พฤติกรรมการอ่านไม่แตกต่างกัน
3. ตัวแปรที่เป็นปฏิริยาพร้อม ระหว่างตัวแปรคุณลักษณะคือ ลักษณะมุ่งอนาคตกับตัวแปรตัวแบบ 3 ลักษณะคือตัวแบบการตื่นตัวประวัติ ตัวแบบบทความชีวิตประวัติ และชีวิตประวัติบรรยาย ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวได้ว่า ลักษณะมุ่งอนาคตสูงต่ำ และตัวแบบ 3 ลักษณะส่งผลต่อพฤติกรรมการอ่านโดยอิสระต่อกัน เมื่อทำการวิเคราะห์ย่อยในเรื่องความแตกต่างระหว่างเพศ พบว่าในพฤติกรรมการอ่านด้านรวมและพฤติกรรมการอ่านย่อย 1 นักเรียนหญิงมีพฤติกรรมการอ่านมากกว่านักเรียนชาย

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยที่สรุปข้างต้นสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากการศึกษาผลของการส่งเสริมการอ่าน โดยใช้ตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการอ่านในนักเรียนชั้นประถมศึกษา พบว่ากลุ่มทดลองที่ได้รับตัวแบบการตื่นตัวประวัติ จากเนื้อหาที่อ่าน กลุ่มทดลองที่ได้รับตัวแบบบทความชีวิตประวัติ และกลุ่มควบคุมที่ได้รับเนื้อหาชีวิตประวัติบรรยาย มีพฤติกรรมการอ่านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ จากการศึกษาวิจัยที่ปรากฏผลเช่นนี้ เนื่องมาจากสาเหตุหลายประการดังนี้

การที่พฤติกรรมการอ่านของกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิตินั้น อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างในระดับประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 สามารถทำความเข้าใจกับอักษรบรรยายเรื่องดังกล่าวได้แล้ว ภาพการ์ตูนประกอบเรื่องจึงไม่มีผลต่อการแปลความหมายของนักเรียนมากนัก เพราะเด็กวัยนี้มีอายุ 10 - 14 ปี ตามทฤษฎีพัฒนาการของเพียเจท์ อยู่ในขั้นปฏิบัติการด้วยนามธรรม (The formal operations period) สามารถที่จะจินตนาการถึงเงื่อนไขต่าง ๆ ของปัญหา ทั้งในอดีต ปัจจุบันและอนาคตและจะพัฒนาสมมติฐานเกี่ยวกับสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นภายใต้ความเป็นไปได้ทั้งหมดอย่างมีเหตุผล (ดวงเดือน ศาสตร์ภัทร. 2526 : 222) ดังนั้นเมื่อให้เด็กเรียนรู้โดยการสังเกตจากตัวแบบที่เป็นภาพการ์ตูนประกอบเรื่องกับการให้ตัวแบบบรรยายเรื่องของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม จึงไม่แตกต่างกัน ซึ่งจากงานวิจัยของสุวิษ แทนมัน (2517:37) ก็พบว่านักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนที่มีแต่ตัวอักษรและบทเรียนที่มีตัวอักษรประกอบด้วยภาพการ์ตูนโครงร่าง การ์ตูนล้อของจริงและการ์ตูนล้อของจริง ความเข้าใจจากการอ่านบทเรียนทั้ง 4 แบบ ไม่แตกต่างกัน

สาเหตุอีกประการหนึ่ง การ์ตูนตัวแบบประกอบเรื่องที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเป็นภาพขาวดำ อาจไม่ถึงจุดความสนใจของนักเรียนเท่าที่ควร ซึ่งสังเขต นาคไพจิตร(2528:72) วิจัยพบว่าการ์ตูนภาพสีจะทำให้เด็กสนใจที่จะเรียนรู้มากกว่าการ์ตูนภาพขาวดำจากทฤษฎีการเรียนรู้จากการสังเกตของแบนดูรา(1986) กล่าวว่า การเรียนรู้ของมนุษย์เป็นกระบวนการที่ซับซ้อน การเรียนรู้จากตัวแบบโดยการสังเกตมีองค์ประกอบสำคัญ 4 กระบวนการคือ กระบวนการใส่ใจ กระบวนการเก็บจำ กระบวนการกระทำและกระบวนการจูงใจ ซึ่งจะเกิดขึ้นตามลำดับกระบวนการใช้การ์ตูนภาพขาวดำนักเรียนจึงขาดกระบวนการใส่ใจ เพราะตัวแบบอาจขาดความละเอียดและคุณค่าในการใช้ประโยชน์จากพฤติกรรมที่ตัวแบบแสดงออกมา เพราะต้องใช้ระยะเวลายาวนานในการกระทำพฤติกรรมตามตัวแบบจึงจะเกิดคุณค่าในการใช้ประโยชน์ขึ้นมา ซึ่งในการวิจัยนี้ทดลองเพียงกลุ่มละ 6 ครั้ง รวมทั้ง 3 กลุ่ม 18 ครั้ง ครั้งละ 30 นาที จึงน้อยมากที่จะทำให้เกิดคุณค่าในการใช้ประโยชน์จากการแสดงพฤติกรรมตามตัวแบบนั้น

สาเหตุสุดท้าย ลักษณะของที่ใช้ในงานวิจัยนี้แตกต่างจากภาพการ์ตูนที่ใช้กันทั่วไป ตามความหมายของการ์ตูนจะเป็นภาพล้อของจริงหรือเลียนแบบของจริงโดยการ

นำเอาลักษณะเด่นของตัวละครมาวาดเป็นภาพที่ผิดเพี้ยนไปจากเดิมแต่ยังคงลักษณะเด่นของตัวละครไว้ ซึ่งจะมีทั้งภาพและคำบรรยายหรือลักษณะการบรรยายที่มีภาพประกอบละเอียดตลอดทั้งเรื่อง ซึ่งผู้วิจัยยังไม่สามารถทำได้ถึงระดับนั้น ดังนั้นจึงเป็นไปได้ว่าเครื่องมือไม่สามารถเข้าความสนใจของเด็กเพื่อให้เด็กพัฒนาพฤติกรรมรักการอ่านได้

2. กลุ่มทดลองที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงและได้รับตัวแบบทศวรรษชีวิตประวัติจากเนื้อหาที่อ่าน จะมีพฤติกรรมรักการอ่านสูงกว่ากลุ่มที่มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำและกลุ่มที่ไม่ได้รับตัวแบบทศวรรษชีวิต สมมติฐานข้อนี้ได้รับการยอมรับ นั่นคือกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูง จะมีพฤติกรรมรักการอ่านสูงกว่ากลุ่มที่มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ และกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ ลักษณะมุ่งอนาคตสูง และลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ ส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมรักการอ่านแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาถึงพฤติกรรมรักการอ่านในกลุ่มย่อย 1 และกลุ่มย่อย 2 พบว่าทั้งสองกลุ่มที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงมีพฤติกรรมรักการอ่านสูงกว่ากลุ่มที่มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำและสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 นั่นคือลักษณะมุ่งอนาคตสูง และลักษณะมุ่งอนาคตต่ำส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมรักการอ่านแตกต่างกัน ซึ่งเป็นผลการสนับสนุนสมมติฐานในข้อนี้ให้เด่นชัดยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยภาคสนาม ของดวงเดือน พันธุมนาวิน (2529) ซึ่งพบว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูง จะมีพฤติกรรมรักการอ่านในเนื้อหาที่มีประโยชน์ในการวิจัยนี้อาจตีความหมายเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมรักการอ่านกับลักษณะมุ่งอนาคต ในทำนองว่า การมีจิตลักษณะมุ่งอนาคตสูงจะช่วยให้มีพฤติกรรมรักการอ่านสูง ทั้งนี้เพราะผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงจะเป็นผู้ที่เห็นการณ์ไกลเห็นคุณค่าประโยชน์ของพฤติกรรมรักการอ่าน ตามทฤษฎีของแบบดูรา จึงเกิดความใส่ใจจดทนที่จะกระทำพฤติกรรมรักการอ่านนั้น

3. อิทธิพลของตัวแบบลักษณะต่าง ๆ ที่มีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน แปรไปตามระดับของลักษณะมุ่งอนาคต โดยที่กลุ่มทดลองที่ 1 ซึ่งได้รับตัวแบบการ์ตูนทศวรรษชีวิตจากเนื้อหาที่อ่านและมีลักษณะมุ่งอนาคตสูงจะมีพฤติกรรมรักการอ่านสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ ทุกกลุ่ม ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานโดยอิทธิพลของตัวแบบและลักษณะต่าง ๆ ของลักษณะมุ่งอนาคตส่งผลต่อพฤติกรรมรักการอ่านโดยอิสระต่อกัน ผู้มีลักษณะมุ่งอนาคตสูง จะมีพฤติกรรมรักการอ่านสูงกว่าผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ ส่วนอิทธิพลของตัวแบบทั้ง 3 แบบ ส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมรักการอ่านแตกต่างกันอย่างไร

นัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แต่เมื่อพิจารณาถึงพฤติกรรมรักการอ่านในกลุ่มย่อย 2 พบว่าตัวแบบ 3 ลักษณะและลักษณะมุ่งอนาคตมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าตัวแบบ ทั้ง 3 ลักษณะและลักษณะมุ่งอนาคตต่างส่งผลต่อพฤติกรรมรักการอ่านของเด็กด้วยกัน เมื่อทำการ วิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ตามวิธีการของนิวแมนคูลส์ (Newman Keuls) พบว่าเด็กที่มี ลักษณะมุ่งอนาคตสูงที่อ่านชีวประวัติบรรชามีพฤติกรรมรักการอ่านในเนื้อหาที่มีประโยชน์มากกว่า เด็กที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงที่ได้อ่านเนื้อหาตัวแบบการ์ตูนชีวประวัติและตัวแบบบทความชีวประวัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งอาจมาจากสาเหตุอิทธิพลของเนื้อหาในกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่มและกลุ่มควบคุม ต่างก็เป็นเนื้อหาที่มีคุณค่าเพราะเนื้อหาชีวประวัติบุคคลสำคัญนั้น นักวิชาการ ต่างก็ยอมรับกันว่าเป็นเนื้อหาที่มีประโยชน์ ถึงแม้พฤติกรรมที่นำมาใช้มักเรียนอ่านนั้นจะแตกต่างกัน แต่ผลสุดท้ายตัวละครก็ได้รับความสำเร็จอย่างเดียวกัน ดังนั้น ในนัก เรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูง เมื่อให้อ่านในเนื้อหาประเภทนี้พฤติกรรมรักการอ่านจึง ไม่แตกต่างกัน

4. ในเรื่องความแตกต่างระหว่างเพศชายกับเพศหญิงพบว่าเด็กหญิงมีพฤติกรรม รักการอ่านในด้านรวมและพฤติกรรมย่อย 1 มากกว่าเด็กชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับแต่ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศกับตัวแบบ 3 ลักษณะ เพศกับลักษณะมุ่งอนาคต เพศกับตัวแบบ 3 ลักษณะและลักษณะมุ่งอนาคต ซึ่งจากการที่เด็กหญิงมีพฤติกรรมรักการอ่าน ในด้านรวมและพฤติกรรมย่อย 1 ซึ่งเป็นพฤติกรรมรักการอ่านทั่วไปมากกว่าเด็กชายนั้น สอดคล้อง กับงานวิจัยของมอเรย์ (Moray, 1978:765) ซึ่งพบว่าความสนใจในการอ่านของเด็กหญิงนั้น ชอบอ่านเรื่องที่ไม่รุนแรง เรื่องเกี่ยวกับความรัก เรื่องเพื่อฝัน นวนิยาย

ผลจากการศึกษาค้นคว้าที่กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่า การส่งเสริมการอ่านโดยใช้ตัวแบบ ในเนื้อหา 3 ลักษณะ คือ ตัวแบบการ์ตูนชีวประวัติ ตัวแบบบทความชีวประวัติและชีวประวัติบรรชามี ส่งผลต่อพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนไม่แตกต่างกัน แต่นัก เรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูง มีพฤติกรรมรักการอ่านสูงกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำเนื้อหาทั้ง 3 แบบและลักษณะมุ่งอนาคต ต่างส่งผลต่อพฤติกรรมรักการอ่านโดยเป็นอิสระต่อกัน

ข้อสังเกตจากการศึกษาค้นคว้า

1. ผู้วิจัยศึกษาผลของการใช้ตัวแบบกับลักษณะมุ่งอนาคตในระยะเวลาอันสั้นและ ไม่มีการติดตามผลในระยะยาว
2. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัย ไม่ได้ดูผลของการทดลองที่พฤติกรรมมัก เรียน โดยตรง โดยการสังเกต แต่ดูผลจากการตอบมาตรการวัดพฤติกรรมรักการอ่าน
3. การวัดตัวแปร ไม่ได้วัดทัศนคติต่อประเภทเนื้อหาสิ่งพิมพ์ และ ไม่ได้วัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่าน เพื่อนำมาเป็นตัวแปรประกอบในการวิจัยนี้
4. ภาพการ์ตูนยังไม่เป็นภาพการ์ตูนที่สมบูรณ์ควรจะได้ปรับปรุงเป็นภาพการ์ตูนล้อของจริง และมีคำพูดประกอบเรื่องจะสื่อความหมายและ ได้รับความสนใจของเด็กได้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

เพื่อให้ได้ผลที่สมบูรณ์ในการวิจัยต่อไป สมควรจะได้เพิ่มเติมในสิ่งที่ เป็นข้อจำกัดของการวิจัยนี้ ดังต่อไปนี้

1. การวัดพฤติกรรมรักการอ่าน ควรจะได้กระทำทั้ง โดยการให้มาตรวัดพฤติกรรมรักการอ่าน และดูผลของพัฒนาการลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียน โดยตรง ซึ่งจากวิจัยนี้พบว่า เด็กที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงจะมีพฤติกรรมรักการอ่านสูงกว่าเด็กที่มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ จึงอาจจะทำการวิจัยเชิงทดลอง โดยพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตของเด็กแล้วศึกษาว่า เด็กจะ เปลี่ยนพฤติกรรมรักการอ่านหรือไม่เพียงใด
2. ลักษณะมุ่งอนาคต เป็นตัวแปรที่มีความสำคัญต่อพฤติกรรมรักการอ่าน ดังนั้นก่อนที่จะนำไปใช้ในการวิจัยครั้งต่อไป สมควรจะได้พัฒนามาตรวัดนี้ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น
3. เพื่อผลการวิจัยที่สมบูรณ์ ควรจะได้วัดทัศนคติต่อการส่งเสริมการอ่านเนื้อหาสิ่งพิมพ์ เพื่อสามารถเปรียบเทียบผลของการส่งเสริมการอ่านที่ชัดเจนยิ่งขึ้น
4. ในการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัยเกี่ยวกับชีวิตบุคคลสำคัญที่เป็นตัวแบบ

พฤติกรรม ควรจะได้นำชีวิตประวัติจากข้อเขียน ข้อบอกเล่ามาเรียบเรียงให้เป็นเรื่องราวเชิงวรรณกรรมในลักษณะต่าง ๆ กัน เช่น การ์ตูน นวนิยาย เรื่องสั้น ฯลฯ ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง โดยสร้างโครงเรื่อง (Plot) เนื้อสาร (Theme) และเรื่องราวให้มีชีวิตชีวาน่าอ่านตามแบบแผนการเขียนวรรณกรรมนั้น ๆ อย่างแท้จริง ทั้งนี้ควรศึกษาตัวแปรที่เป็นผลสัมฤทธิ์และความสนใจในการอ่านประกอบด้วย

5. การพัฒนาพฤติกรรมรักการอ่าน อาจจะทำได้หลายด้าน ควรจะได้มีการพิจารณาตัวแปรจิตลักษณะอื่น ๆ ที่อาจมีผลต่อการพัฒนาพฤติกรรมรักการอ่านนอกเหนือจากลักษณะมุ่งอนาคต

6. ควรมีการวิจัยเชิงทดลองเพื่อศึกษาอิทธิพลของเนื้อหาบางประเภทที่จะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมต่าง ๆ ในเด็กก่อนวัยรุ่น

ข้อเสนอแนะทางการปฏิบัติ

จากการนำผลการวิจัยนี้ ไปรวมกับผลการวิจัยที่ผ่านมา ทำให้ได้ความรู้ที่กว้างขวางและลึกซึ้งพอที่จะเสนอแนะนโยบายและการปฏิบัติ เพื่อพัฒนาเด็กไทยได้ในแนวทางต่อไปนี้

1. การพัฒนาคุณภาพสิ่งพิมพ์ ซึ่งหมายถึง หนังสือพิมพ์รายวัน รายสัปดาห์ นิตยสาร วารสาร หนังสืออ่านเล่น หนังสือการ์ตูนและรูปภาพต่าง ๆ ซึ่งเด็กอาจเลือกอ่านได้ตามรสนิยม ในปริมาณและเวลาที่แต่ละคนพอใจ ผู้อ่านอาจป้องกันการถูกขัดเสียดเนื้อหาที่ไม่น่าปรารถนาเข้าสู่ตนเองได้มาก ซึ่งในการวิจัยนี้พบผลอย่างเด่นชัดว่าเด็กที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงจะมีพฤติกรรมรักการอ่านสูงกว่าเด็กที่มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ จึงควรมีการพัฒนาเด็กทางด้านลักษณะมุ่งอนาคตในระดับสูงให้มากยิ่งขึ้น ซึ่งอาจทำได้โดยการส่งเสริมการอ่านเนื้อหาที่มีคุณค่าในการส่งเสริมลักษณะมุ่งอนาคตให้มากยิ่งขึ้นในเด็กไทย

2. การพัฒนาพฤติกรรมการอ่านในเด็กไทย โดยให้เด็กไทย ได้อ่านหนังสือมากขึ้นกว่าแต่ก่อน เด็กควรจะอ่านสิ่งพิมพ์โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะเรียนรู้และแสวงหาแบบอย่างที่ดีจากสิ่งพิมพ์ เช่น เรื่องราวส่งเสริมผู้กระทำดี ปลูกฝังให้ผู้อ่านลดความเห็นแก่ตัวให้เห็นแก่สังคมส่วนรวมให้มากยิ่งขึ้น และควรได้รับการพัฒนาให้มีทัศนคติที่ดีต่อการควบคุมการอ่านของครูและผู้ปกครอง

และควรฝึกให้เด็กรู้จักเลือกอ่านสิ่งพิมพ์ที่มีประโยชน์ด้วยตนเอง โดยการให้เด็กรู้ว่าสิ่งพิมพ์ที่มีประโยชน์ควรมีลักษณะอย่างไร หากอ่านได้ที่ไหนส่งเสริมให้กำลังใจเด็กและชี้แจงข้อกังวลอย่างนุ่มนวล

สรุปได้ว่า ในการพัฒนาพฤติกรรมรักการอ่านในเด็กระดับประถมศึกษาที่ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าควรมีการพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคต พัฒนาเนื้อหาที่มีประโยชน์ให้เหมาะสมกับเด็กในช่วงอายุต่าง ๆ ตลอดจนการดูแลเอาใจใส่เด็กในการอ่านสิ่งพิมพ์ โดยวิธีการที่มีประสิทธิภาพ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กัลยา ประสงค์เจริญ. ผลการใช้เทคนิคแม่แบบเพื่อพัฒนาวิสัยในตนเองด้านความรู้สึกรับผิดชอบ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- กาญจน์ แก้วทอง. การใช้เทคนิคแม่แบบเพื่อเปลี่ยนมโนภาพแห่งตนของเด็กวัยรุ่นในสถานสงเคราะห์บ้านศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523. อัดสำเนา.
- จรรยา นาคะรัต. ผลของตัวแบบสัญลักษณ์ที่มีต่อพฤติกรรมเอื้อเฟื้อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528. อัดสำเนา.
- จินตนา ทำสระ. การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและนิยักรักการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนที่ได้รับและไม่ได้รับหนังสือพิมพ์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- ชม ภูมิภาค. เทคโนโลยีทางการสอนและการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ประสานมิตร, ม.ป.ป.
- ชุตินา สัจจาจันทร์. "การส่งเสริมการอ่านแก่เด็ก," ประชาศึกษา, 34 : 8-15; พฤศจิกายน, 2525.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน พฤติกรรมศาสตร์ เล่ม 2 จิตวิทยาจริยธรรมและจิตวิทยาภาษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2524.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจวบปัจฉิม. จริยธรรมของเยาวชนไทย. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน, อรพินทร์ ชูชม และสุภาพร ลอยด์. การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของครอบครัวกับจิตลักษณะที่สำคัญของเยาวชนไทย. รายงานการวิจัย สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.

- ดวงเดือน ศาสตร์ภัทร. การเปรียบเทียบทฤษฎีพัฒนาการเด็ก. เอกสารประกอบการสอน.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- ทวีศักดิ์ เดชาเลิศ. องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2528. อัดสำเนา.
- ทัศนมา ระเบียบดี. ผลการใช้เทคนิคแม่แบบโดยใช้สไลด์การ์ตูนเพื่อพัฒนาความเชื่อมั่น
ในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนฤทธิยารวมลัย
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.
- นวลละออง สุภาผล. ทฤษฎีบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.
- บุญกว้าง เกิดตุลา. อนาคตของชาติ. กรุงเทพฯ : สวนหนังสือ, 2523.
- ประคอง กาญจนการุณ. การเปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถม
ปีที่สามและชั้นประถมปีที่หก จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523. อัดสำเนา.
- ประเทิน มหาพันธ์. การสอนอ่านเบื้องต้น. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน,
2523.
- ประเสริฐ มาสุปรีดี. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาสร้างเสริม
ประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การสอนด้วยหนังสือ
การ์ตูนกับการสอนตามปกติ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.
- ประเสริฐศรี เอื้อนครินทร์. การทดลองใช้เทคนิคแม่แบบเพื่อพัฒนาจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2524. อัดสำเนา.
- ปริมวดี ประยูรศุข. ความสนใจในการอ่านหนังสือนิตานประเภทต่างๆของนักเรียนชั้นประถม
ศึกษาปีที่สาม โรงเรียนสาธิตของมหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์
ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525. อัดสำเนา.

- ผ่องพรรณ เกิดนิทกษ. การปรับพฤติกรรมเบื้องต้น. ขอนแก่น : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2527.
- พร้อมเพรา นิตมร. การเปรียบเทียบคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ของผู้่านกลุ่มอายุต่างๆ จากการทำหนังสือการ์ตูนที่มีตัวละครเป็นคนและหนังสือการ์ตูนที่มีตัวละครเป็นสัตว์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523. อัดสำเนา.
- เน็ญแข ประจวบจวนิก. เอกสารการสอนชุดวิชาพัฒนาการวัยรุ่นและการอบรม หน้าที่ 9-15. กรุงเทพฯ : สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2527.
- ไพบเราะ เรื่องศิริ. ความสนใจต่อการอ่านหนังสือการ์ตูนของเด็กในภาคตะวันออกเฉียง ของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523. อัดสำเนา.
- ภิกษุญ่ณ เจนเจริญวงศ์. การเปรียบเทียบการพัฒนาจริยธรรมด้านความเมตตากรุณา ของนักเรียนจากการอ่านหนังสือภาพที่มีการนำเสนอพฤติกรรมของตัวละครเอกใน ทางบวกและทางลบ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- มัลลิกา เข้มมละออ. ผลการเล่าเรื่องหนังสือต่ออัตราการยืมหนังสือในห้องสมุดโรงเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลสามเสน. วิทยานิพนธ์ อ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526. อัดสำเนา.
- มาลี ไชยกาล. การสำรวจความสนใจในการอ่านวรรณกรรมปัจจุบันของนักเรียนชั้นประถม ศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2528. อัดสำเนา.
- แม่ณมาส ชวลิต. แนวทางส่งเสริมการอ่าน. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ, 2526.
- _____. การสร้างสังคมการอ่านและการใช้สารนิเทศ : ความรู้คู่การพัฒนา. เอกสารวิชาการ จัดพิมพ์เนื่องในการประชุมใหญ่สามัญประจำปี พ.ศ. 2530 สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ : ประเมษฐ์การพิมพ์, 2530.
- รัฐจวน อินทรกำแหง. วรรณกรรมสำหรับเด็กและวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : ดวงกมล, 2517.

- รัตนา ประเสริฐสม. การเสริมสร้างจิตลักษณะเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมอนามัยของนักเรียนประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ค. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- วิชาการ, กรม. รายงานการสำรวจความสนใจและระสนิยมในการอ่านของเด็กและเยาวชนไทย. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ, 2520.
- วิเชียร เกตุสิงห์. หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2530.
- ✓ วิชา วิมลณอม. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทและทัศนคติของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นอนุบาล. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- ไวโอลิน. ชีวิตจริงของผู้ยิ่งใหญ่โลก. กรุงเทพฯ : ทฤษฎี, 2528.
- ศศิธร บรรลือสินธุ์. ผลของการใช้ตัวแบบที่มีต่อคุณธรรมด้านความกตัญญูตเวทีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลท่าอิฐ จังหวัดอุตรดิตถ์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- ส. ศิวรักษ์. ทฤษฎีประวัติในทัศนะ ส. ศิวรักษ์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มูลนิธิโกมลทอง, 2527.
- สมิคร ผลจำริญญ. แบบของภาพยนตร์การ์ตูนที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนระดับประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522. อัดสำเนา.
- สังเขต นาคไพจิตร. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างการเรียนจากการ์ตูนเล็กกับการ์ตูนขาวดำ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.
- สุขุม เฉลยทรัพย์. นิสัยรักการอ่านรากฐานของการพัฒนา, จันทร์เกษม. 198 : 194-199; กันยายน - ตุลาคม, 2530.
- สุนทร แก้วลาย. การส่งเสริมการอ่านเพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่านและการเรียนด้วยตนเองซึ่งอาจารย์และบรรณารักษ์จัดให้แก่นักศึกษาในวิทยาลัยครู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2512. อัดสำเนา.

- สุวิทย์ แทนนั้น. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
จากการเรียนด้วยบทเรียนที่มีแต่ตัวอักษร บทเรียนที่มีตัวอักษรประกอบด้วยภาพการ์ตูน
โครงร่าง การ์ตูนล้อของจริงและการ์ตูนล้อของจริง. ปรินทิงไนท์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2517. อัดสำเนา.
- สุวิทย์ ศรีสง่า. การศึกษาความสนใจในการอ่านหนังสือการ์ตูนของนักเรียนอายุ 8 ปีและ
10 ปีการศึกษา 2515. ปรินทิงไนท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2516. อัดสำเนา.
- สมจิตร เฉลิมสุวิวัฒนาการ. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับและไม่ได้รับบริการส่งเสริมการอ่านของห้องสมุด.
ปรินทิงไนท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2530. อัดสำเนา.
- สมใจ นุชเบญจพจน์. การศึกษาผลของการส่งเสริมการอ่านที่มีต่อความสนใจในการ
อ่านและการใช้ห้องสมุดของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. ปรินทิงไนท์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528 อัดสำเนา.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. การปรับพฤติกรรม. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- หทัย ต้นทอง. การสร้างสรรค้วรรณกรรมและหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ :
อักษรเจริญทัศน์, 2525.
- อภิญญาผลิต พุทธมาตย์. การเปรียบเทียบนิสัยรักการอ่านและการยืมหนังสือของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เข้าร่วมและไม่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน. ปรินทิงไนท์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531.
อัดสำเนา.
- อรุณี คงธรรม. ปฏิสัมพันธ์ของรูปแบบการเสนอเนื้อหาในหนังสือการ์ตูนกับระดับความ
สามารถด้านความเข้าใจในการอ่านที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านพุทธิพิสัย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529. อัดสำเนา.
- อุทัย วรสุวรรณรักษ์. "การอ่านในกลุ่มเยาวชนไทย," จันทร์เกษม. 186 : 7;
กันยายน - ตุลาคม, 2528.

Ball, S. "Methodological Problems in Assessing the Impact of Television Program," Journal of Social Issues. 32 (4) : 817, 1978.

Bandura, Albert and Richard H.W. Alters. Social Learning and Personality Development. New York : Holt, Rinehart and Winston, 1963.

Bandura, A. Social Learning Theory. New Jersey : Prentice-Hall, 1977.

Bandura, Albert. Social Foundations of Thought and Action : A Social Cognitive Theory. New Jersey : Prentice-Hall, 1986.

Coates, B.H.E. Pusser and L. Goodman. The Influence of "Sesame Street" and "Mister Rogers Neighborhood on Children's Social Behavior in the Preschool," Child Development. 47 : 138-144; March, 1976.

Dechant, Emerald V. and Smith P. Henry. Psychology in Teaching Reading. 2nd ed. New Jersey : Prentice-Hall. 1977.

Erikson. E.H. Childhood and Society. New York : Norton. 1963.

Granzberg, Gary. "Delay of Gratification and Abstract Ability in three Societies," The Journal of Social Psychology. 100 : 181 - 187; December, 1976.

Huck, Charlotte S. and Doris Y. Kuhn. Children's Literature in the Elementary School. 2nd ed. New York : Holt Rinehart and Winston, 1968.

Jafa, Manorama. "Techniques of Writing for Children," เอกสารประกอบการประชุมปฏิบัติการเขียนหนังสือสำหรับเด็ก 18-27 พฤษภาคม 2532. 1-4, กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523.

Key, W. Moral Education. London : George Allen and Unwin Ltd., 1975.

Kirk, Roger E. Experimental Design : Procedures for the Behavioral Sciences. Belmont, Calif., Brooks/Cole Publishing Company, 1968.

Kinder, James S. Audio-Visual Material and Techniques. 2nd ed. New York : American Book company, 1959.

Miller, N.E. and J. Dollard. Social Learn and Imitation. New Heaven : Yale University Press. 1967.

- Mischel, Walter. "Process in Delay of Gratification," Advances in Experimental Social Psychology. Academic Press, 7 : 249 - 292; December, 1974.
- Moray, Geraldine. "What Does Research Say about the Reading Interests of Children in the Intermediate Grades?," The Reading Teacher. 31 : 763 - 765; April, 1978.
- Myers, Jerome L. Foundamental of Experimental Design. 3rd ed. Boston : Allun and Bacon, inc, 1979.
- Mortimer, J. Adler. How to Read a Book? New York : Washington Square Press. 1974.
- Piaget, J. "Intellectual Evolution from Adolescence to Adulthood," Human Development. 15 : 1 - 12 ; 1972.
- Rolando, Margaret Kernan. "An Investigation of Children's Perceptions of Story Content as Elicited by Three Models of Presentation : The Storyteller, The Reader, The Sound Silde Show," Dissertation Abstracts International. 46 : 827 - A; October, 1985.
- Shores, Louis. Instructional Materials. New York. The Ronald Press Company, 1960.
- Wittich, A. Walter. and Carles, F. Schuller. Audio Visual Matirials Their Nature and Use. 3rd ed. New York : Harper and Brothers Publishers. 1962.
- Zimmerman, B. and Ted L. Rosenthal. "Observational Learning of Ruledgoverned Behavior by Children." Psychological Bulletin, 81 : 29 - 42; January, 1974.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

แบบสอบถามภูมิหลัง มาตรฐานลักษณะมุ่งอนาคต

มาตรฐานพฤติกรรมรักการอ่าน และค่าอำนาจจำแนกของมาตรฐาน

แบบสอบถามภูมิหลัง

คำแนะนำในการตอบ

คำถามตอนนี้เป็นแบบให้เลือกตอบ ขอให้นักเรียนเติมข้อความที่เว้นว่างไว้ให้
เลือกกาเครื่องหมาย (✓) ลงหน้าข้อความที่ให้ไว้ ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวนักเรียน
และครอบครัว

คำตอบของนักเรียนทุกข้อ มีความสำคัญและถือว่าเป็นความลับ จะไม่มีการนำออกเปิดเผย
ให้ผู้อื่นทราบ นอกจากจะใช้ประโยชน์ในการพิจารณารวมกับคำตอบของผู้อื่นทั้งหมดเท่านั้น
หากนักเรียนไม่เข้าใจในการตอบข้อใด หรือไม่ทราบจะตอบอย่างไร ให้ถามครูผู้แจกแบบสอบถามได้

1. ขณะนี้นักเรียนอายุปี
2. เพศ
 - ชาย หญิง
3. กำลังเรียนชั้น.....
4. ศาสนา.....
5. ขณะนี้นักเรียนอาศัยอยู่กับ
 - บิดามารดา
 - ญาติพี่น้อง
 - คนอื่น ๆ (ระบุ).....
6. บิดาของนักเรียนขณะนี้
 - ทำงาน อาชีพ.....
 - ไม่ทำงาน
7. มารดาของนักเรียนขณะนี้
 - ทำงาน อาชีพ.....
 - ไม่ทำงาน

8. ถ้านักเรียนอาศัยอยู่กับผู้ปกครองที่ไม่ใช่บิดา มารดา ผู้ปกครองของนักเรียนขณะนี้
- ทำงาน อาชีพ.....
 - ไม่ทำงาน
9. บิดา มารดา หรือผู้ปกครองที่นักเรียนอาศัยอยู่ในปัจจุบัน ได้รับการศึกษาขั้นสูงสุด
ในระดับใด
- ไม่จบ ป.4
 - จบ ป.4
 - จบ ม.ศ.3 (ม.6 เดิม)
 - จบ ม.ศ.5 (ม.8 เดิม)
 - ได้ประกาศนียบัตร หรือ อนุปริญญา
 - ได้ปริญญาจากมหาวิทยาลัย หรือ วิทยาลัย
10. จำนวนพี่น้องของนักเรียน (รวมทั้งนักเรียนด้วย)คน
- นักเรียนเป็นบุตร
- คนโต
 - คนกลาง
 - คนสุดท้อง
 - บุตรคนเดียว
 - อื่น ๆ

มาตรวัดลักษณะมุ่งอนาคต

คำแนะนำในการตอบ

แบบสอบถามนี้จะมีจุดมุ่งหมายที่จะสำรวจการตัดสินใจของนักเรียนเมื่อเผชิญกับปัญหาต่างๆ ของให้นักเรียนอ่านข้อความอย่างช้าๆ แล้วพิจารณาว่า ข้อความนั้น เป็นจริงสำหรับนักเรียน มากน้อยเพียงไร หรือไม่จริงเลย แล้วเลือกตอบจาก เป็นประจำ เป็นบางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย โดยเลือกขีดเครื่องหมายถูก (✓) บนตัวเลือกดังกล่าวเพียงข้อเลือกเดียว

ตอบ "เป็นประจำ" หมายความว่า คำบรรยายในข้อความตรงกับที่นักเรียนปฏิบัติอยู่เป็นประจำ

ตอบ "เป็นบางครั้ง" หมายความว่า คำบรรยายในข้อความตรงกับที่นักเรียนปฏิบัติอยู่ เป็นบางครั้ง

ตอบ "นาน ๆ ครั้ง" หมายความว่า คำบรรยายในข้อความตรงกับที่นักเรียนปฏิบัติอยู่นาน ๆ ครั้ง

ตอบ "ไม่เคยเลย" หมายความว่า คำบรรยายในข้อความ นักเรียนไม่เคยปฏิบัติเลย

ตัวอย่าง

(0) ข้าพเจ้าชอบวิ่งออกกำลังกายทุกเช้า

เป็นประจำ

เป็นบางครั้ง

นาน ๆ ครั้ง

ไม่เคยเลย

ถ้านักเรียนขีดเครื่องหมายถูกที่ "เป็นประจำ" แสดงว่านักเรียนชอบออกกำลังกาย โดยการวิ่งทุก ๆ เช้า

เนื่องจากการตรวจคำตอบเหล่านี้ไม่มีคำว่า ถูก ผิด โปรดตอบให้ตรงกับความรู้สึก
ที่แท้จริงของนักเรียน คำตอบที่ได้จะเป็นประโยชน์ในการนำไปศึกษาค้นคว้า และคะแนนที่ได้
จากการตอบคำถามของนักเรียนในครั้งนี้จะ ไม่มีผลต่อคะแนนของนักเรียนในการเรียน
ดังนั้น จึงขอให้นักเรียนตอบมาตรงตัวด้วยความสบายใจ โดยตอบตามความคิดเห็นและความรู้สึก
ที่แท้จริงของนักเรียน

โปรดตอบให้ครบทุกข้อ ถ้าไม่เข้าใจโปรดถามคุณครูก่อนตอบ

ชื่อผู้ตอบ _____ ชั้น _____
วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____ ชื่อสถานศึกษา _____

1. ข้าพเจ้ารีบทำการบ้านให้เสร็จก่อนไปเที่ยวเล่นเสมอ

_____ _____ _____ _____
เป็นประจำ เป็นบางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย

2. ถ้าข้าพเจ้าอยากได้สิ่งใดและต้องรอคอย ข้าพเจ้าจะหมดความอดทนหรือทนไม่ได้

_____ _____ _____ _____
เป็นประจำ เป็นบางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย

3. ข้าพเจ้ามักจะจัดกระเป๋า หรือเตรียมสิ่งของที่ต้องนำไปโรงเรียน ให้เสร็จในตอนเย็น เพื่อจะได้ไม่เสียเวลาในตอนเช้าวันรุ่งขึ้น

_____ _____ _____ _____
เป็นประจำ เป็นบางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย

4. ข้าพเจ้าจะไม่รับประทานขนมที่ข้าพเจ้าชอบให้หมดในครั้งเดียว นอกจากว่าขนมนั้นจะเสีย ถ้าเก็บไว้นาน

_____ _____ _____ _____
เป็นประจำ เป็นบางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย

5. เมื่อเวลาใกล้สอบ ข้าพเจ้าจะขยันมาเรียนเป็นพิเศษ เพื่อจะได้เข้าใจบทเรียนที่ครูสอน และจะได้สอบได้คะแนนดี

เป็นประจำ

เป็นบางครั้ง

นาน ๆ ครั้ง

ไม่เคยเลย

6. เมื่อข้าพเจ้าขึ้นเตียง ข้าพเจ้าจะไม่แรงฟันในตอนเช้า

เป็นประจำ

เป็นบางครั้ง

นาน ๆ ครั้ง

ไม่เคยเลย

7. ข้าพเจ้ามักลืมทำการบ้านเสมอ

เป็นประจำ

เป็นบางครั้ง

นาน ๆ ครั้ง

ไม่เคยเลย

8. ข้าพเจ้ากลัวสายตาเสีย จึงไม่อ่านหนังสือในที่มืด

เป็นประจำ

เป็นบางครั้ง

นาน ๆ ครั้ง

ไม่เคยเลย

9. เมื่อได้ขนมที่ข้าพเจ้าชอบ ข้าพเจ้ากินไม่ไหวที่จะต้องเก็บไว้กินทีละน้อย

เป็นประจำ

เป็นบางครั้ง

นาน ๆ ครั้ง

ไม่เคยเลย

10. ข้าพเจ้าชอบหยิบยกหนังสือทุกเล่ม เพื่อให้หนังสือไม่เก่าง่าย

เป็นประจำ เป็นบางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย

11. ข้าพเจ้าทนไม่ไหวที่จะเก็บขนมอร่อยๆ ไว้กินพุงนี้

เป็นประจำ เป็นบางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย

12. ข้าพเจ้าชอบขีดเขียนลงในหนังสือจนสกปรก

เป็นประจำ เป็นบางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย

13. ข้าพเจ้าอยากเรียนหนังสือมากๆ เพื่อโตขึ้นจะได้ทำงานดีๆ

เป็นประจำ เป็นบางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย

14. เมื่อมีคนขัดใจข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามักจะฉวยสิ่งใกล้มือขว้างปาหรือทำลายเสมอ

เป็นประจำ เป็นบางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย

15. ข้าพเจ้าไม่ชอบสบตก จึงขยันทูหนังสือเวียน

เป็นประจำ เป็นบางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย

16. แม้ร่างกายจะสกปรก ข้าพเจ้าก็จะไม่อาบน้ำ ถ้ารู้สึกไม่สบาย

เป็นประจำ เป็นบางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย

17. ข้าพเจ้าจะไม่ใช้เงินจนหมดเพราะเกรงว่ารุ่งนี้จะไม่มียกใช้

เป็นประจำ เป็นบางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย

18. เมื่อข้าพเจ้าได้รับเงินเพื่อที่จะใช้จ่ายตลอดอาทิตย์ หรือตลอดเดือน แต่ถ้าข้าพเจ้าเห็นของ
ที่อยากได้มาก และราคาแพง ข้าพเจ้าจะซื้อและยอมอดหลังจากนั้น

เป็นประจำ เป็นบางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย

19. ข้าพเจ้าไม่หัดใจเพื่อน เพื่อที่จะได้มีเพื่อนมากๆ

เป็นประจำ เป็นบางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย

20. เมื่อมีคนนำขนมมาให้ที่บ้าน ข้าพเจ้ามักจะหยิบชิมก่อนเสมอ

เป็นประจำ

เป็นบางครั้ง

นาน ๆ ครั้ง

ไม่เคยเลย

ตาราง 1 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของมาตรวัดลักษณะมุ่งอนาคต

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (ค่า t)
1	1.964
2	1.846
3	4.004
4	2.546
5	3.989
7	5.332
8	5.403
9	2.827
10	3.613
11	4.825
12	5.459
13	4.078
14	4.558
15	4.846
16	4.388
17	3.924
18	3.182
19	2.581
20	1.826

มาตรวัดพฤติกรรมการอ่าน

คำชี้แจง

มาตรวัดนี้มุ่งหมายที่จะสำรวจพฤติกรรมการอ่านของนักเรียนในชีวิตประจำวัน ขอให้ท่านผู้อ่านข้อความอย่างช้า ๆ แล้วพิจารณาว่าข้อความนั้นตรงกับการปฏิบัติของนักเรียนมากน้อยเพียงไร แล้วเลือกตอบจาก เป็นประจำ เป็นบางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย โดยเลือกขีดเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่ตรงกับตัวเลือกที่นักเรียนต้องการเพียงข้อเลือกเดียว

ตอบ "เป็นประจำ" หมายความว่า การปฏิบัติที่เกิดขึ้นเป็นประจำของนักเรียนมีปริมาณ 3 ครั้ง ใน 1 สัปดาห์

ตอบ "เป็นบางครั้ง" หมายความว่า การปฏิบัติที่เกิดขึ้นเป็นบางครั้งของนักเรียนมีปริมาณ 2 ครั้ง ใน 1 สัปดาห์

ตอบ "นาน ๆ ครั้ง" หมายความว่า การปฏิบัติที่มีโอกาสเกิดขึ้นนาน ๆ ครั้ง ของนักเรียน มีปริมาณ 1 ครั้ง ใน 1 สัปดาห์

ตอบ "ไม่เคยเลย" หมายความว่า การปฏิบัติที่ไม่เคยเกิดขึ้นเลยของนักเรียนใน 1 สัปดาห์

ตัวอย่าง

(0) ข้าพเจ้าชอบกินมะละกอ

เป็นประจำ

เป็นบางครั้ง

นาน ๆ ครั้ง

_____ ✓

ไม่เคยเลย

ถ้านักเรียนเลือกที่ข้อเลือก ไม่เคยเลย แสดงว่านักเรียนไม่ชอบกินมะละกอเลย

เนื่องจากการตรวจคำตอบเหล่านี้ไม่มีถูก ผิด โปรดตอบให้ตรงกับความรู้สึก
ที่แท้จริงของนักเรียน คำตอบที่ได้จะเป็นประโยชน์ในการนำไปศึกษาค้นคว้า และคะแนน
ที่ได้จากการตอบคำถามของนักเรียนในครั้งนี้จะไม่มีผลต่อคะแนนสอบของนักเรียนในการ
เรียน ดังนั้น จึงขอให้นักเรียนตอบมาตรงๆด้วยความสบายใจ และตอบตามความคิด
เห็นและความรู้สึกที่แท้จริงของนักเรียน

ชื่อผู้ตอบ.....ชั้น.....

โรงเรียน.....

1. เมื่อมีเวลาว่างข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือ

เป็นประจำ เป็นบางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย

2. ข้าพเจ้าอ่านหนังสือได้ครั้งละนาน ๆ โดยไม่รู้ลึกลับ

เป็นประจำ เป็นบางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย

3. ข้าพเจ้าศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากการอ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสารหรือวารสาร

เป็นประจำ เป็นบางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย

4. ข้าพเจ้าขอยืมหนังสือจากห้องสมุดของโรงเรียนไปอ่านที่บ้าน

เป็นประจำ เป็นบางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย

5. ข้าพเจ้าใช้เวลาในการอ่านหนังสือมากกว่าที่จะฟังวิทยุ หรือดูโทรทัศน์

เป็นประจำ เป็นบางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย

6. ข้าพเจ้าแนะนำให้เพื่อนของข้าพเจ้าอ่านหนังสือต่าง ๆ

เป็นประจำ เป็นบางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย

7. ข้าพเจ้าติดตามอ่านหนังสือที่ออกใหม่จากมุมหนังสือ หรือห้องสมุดโรงเรียน

เป็นประจำ เป็นบางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย

8. ข้าพเจ้าชอบเล่าเรื่อง หรือคุยกับพี่น้องถึงหนังสือที่ข้าพเจ้าได้อ่านมา

เป็นประจำ เป็นบางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย

9. เมื่ออ่านพบคำสำนวนโวหารที่ข้าพเจ้าไม่เข้าใจความหมาย ข้าพเจ้าจะหาคำอธิบายจากพจนานุกรมหรือหนังสืออ้างอิง

เป็นประจำ เป็นบางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย

10. ในวันหยุด ข้าพเจ้าใช้เวลาในการอ่านหนังสือเป็นส่วนใหญ่

เป็นประจำ เป็นบางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย

11. ข้าพเจ้าสะสมหนังสืออ่าน เก็บเป็นสมบัติของตนเอง

เป็นประจำ เป็นบางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย

12. เมื่อรู้สึกเหงา ข้าพเจ้าเลือกอ่านหนังสือมากกว่าทำอย่างอื่น

เป็นประจำ เป็นบางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย

13. ในขณะที่อ่านหนังสือ ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเวลาหมดไปอย่างรวดเร็ว

เป็นประจำ เป็นบางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย

14. ข้าพเจ้าอ่านหนังสือก่อนเวลานอน

เป็นประจำ เป็นบางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย

15. ข้าพเจ้าพยายามเก็บเงินเพื่อเอาไว้ซื้อหนังสือที่ข้าพเจ้าชอบอ่าน

เป็นประจำ เป็นบางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย

16. ข้าพเจ้าใช้เวลาในการอ่านหนังสือมากกว่าดูภาพยนตร์ โทรทัศน์ หรือฟังวิทยุ

เป็นประจำ เป็นบางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย

17. ข้าพเจ้าอ่านหนังสือโดยไม่ต้องให้ครูหรือผู้ปกครองกำหนดให้อ่าน

เป็นประจำ เป็นบางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย

18. ข้าพเจ้าใช้เวลาในการอ่านหนังสือมากกว่าพูดคุยหรือวิ่งเล่นกับเพื่อน

เป็นประจำ เป็นบางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย

19. ข้าพเจ้าเรียกร้องเอาของขวัญหรือรางวัลจากผู้ปกครองเป็นหนังสือ

เป็นประจำ เป็นบางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย

20. ข้าพเจ้าอ่านหนังสือได้นานโดยไม่รู้สึกเบื่อ และอยากอ่านอีกต่อไป

เป็นประจำ เป็นบางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย

21. ข้าพเจ้าชอบอ่านหนังสือที่ให้ความรู้โดยเสนอในรูปแบบของความบันเทิง เช่น การ์ตูน ประวัติศาสตร์ นวนิยายอิงประวัติศาสตร์

เป็นประจำ เป็นบางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย

22. ข้าพเจ้าไม่สนใจติดตามอ่านหนังสือพิมพ์ในส่วนที่เป็นข่าวความเคลื่อนไหวทางเศรษฐกิจ สังคม การเมืองของประเทศไทย และของโลก

เป็นประจำ เป็นบางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย

23. ข้าพเจ้าชอบอ่านหนังสือชีวประวัติบุคคลสำคัญของประเทศหรือของโลก จากวงอาชีวะต่าง ๆ ที่แสดงถึงความมานะบากบั่นของบุคคลผู้นั้นอยู่เสมอ

เป็นประจำ เป็นบางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย

24. ข้าพเจ้าได้รับความเพลิดเพลินใจ เมื่อได้อ่านเรื่องตลกขบขันเบาสมอง

เป็นประจำ เป็นบางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย

25. เมื่อหยิบหนังสือพิมพ์หรือนิตยสารมาอ่าน ข้าพเจ้ามักเปิดอ่านหน้าที่ตอบปัญหาไว้ก่อน
เป็นอันดับแรก

เป็นประจำ เป็นบางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย

26. ข้าพเจ้าสนุกและได้รับความเพลิดเพลินใจ กับการอ่านข่าวใครเป็นคู่กับใคร
ข่าวการข่มขืนจากหนังสือพิมพ์

เป็นประจำ เป็นบางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย

27. ข้าพเจ้าไม่เคยติดตามข่าวความเคลื่อนไหวของสังคม ดาราภาพยนตร์ นักร้อง
นักดนตรีจากหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ

เป็นประจำ เป็นบางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย

28. ข้าพเจ้าได้รับความเพลิดเพลินจากการอ่านคอลัมน์ข่าวสังคมขุขิปในหน้าหนังสือพิมพ์

เป็นประจำ เป็นบางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย

29. ข้าพเจ้าเลือกอ่านหนังสือประเภทสารคดีน่ารู้ต่าง ๆ เสมอ เพราะที่สนใจและทำให้ข้าพเจ้ามีความรู้มากขึ้น

เป็นประจำ เป็นบางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย

30. ข้าพเจ้าสนใจอ่านหนังสือนิทานประเภทที่ให้คติสอนใจเสมอ

เป็นประจำ เป็นบางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย

ตาราง 2 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของมาตรฐานพฤติกรรมรักการอ่าน

ชื่อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ชื่อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	3.491	16	3.603
2	8.996	17	2.001
3	2.222	18	3.534
4	4.943	19	2.125
5	2.721	20	2.582
6	4.862	21	1.907
7	4.773	22	1.826
8	4.830	23	2.150
9	6.619	24	3.445
10	3.679	25	2.446
11	6.039	26	2.758
12	4.667	27	3.407
13	8.192	28	5.884
14	5.086	29	3.921
15	8.673	30	1.942

ภาคผนวก ข.

แผนการทดลอง

ตัวแบบการดูข้าวประวัติ

ตัวแบบบทความข้าวประวัติ

ข้าวประวัติบรรยาย

แผนการดำเนินการทดลองในห้องเรียน
กลุ่มทดลองที่ 1 ตัวแบบการ์ตูนชีวประวัติพระยาอุนมานราชชน

ครั้งที่ 1, 2, 3

จุดมุ่งหมาย 1. เพื่อให้ นักเรียนสามารถจำแนกเหตุการณ์ที่ดีเด่นของพระยาอุนมานราชชนได้

2. เพื่อให้ นักเรียนสามารถวิเคราะห์หาสาเหตุของพฤติกรรมตามข้อ 1 ได้

วัน เวลา วันที่ 5, 8, 13 กรกฎาคม 2534 เวลา 08.15-08.45 น.

สถานที่ ห้องเรียน โรงเรียนบ้านกำแพงเพชร อ.รัตนภูมิ จ.สงขลา

จำนวนนักเรียน 20 คน

สื่อที่ใช้ หนังสือการ์ตูนชีวประวัติพระยาอุนมานราชชน ตอนที่ 1 ตอนที่ 2 ตอนที่ 3

วิธีการ 1. ผู้วิจัยกล่าวคำว่า สวัสดีนักเรียนที่รักทุกคน วันนี้ครูจะให้ นักเรียนได้อ่านหนังสือการ์ตูนชีวประวัติของพระยาอุนมานราชชน ในขณะที่นักเรียนอ่านก็ขอให้ นักเรียนจำแนกถึงพฤติกรรมที่ดีเด่นของพระยาอุนมานราชชนและหาสาเหตุของพฤติกรรมที่ดีเด่นว่ามีสาเหตุจากอะไรบ้าง โดยใช้เวลาในการอ่าน 20 นาที เมื่อนักเรียนอ่านจบแล้ว ครูจะให้ นักเรียนทุกคนได้อภิปรายร่วมกับครูในเรื่องที่นักเรียนอ่าน

2. ผู้วิจัยให้นักเรียนอ่านการ์ตูนชีวประวัติพระยาอุนมานราชชน ตอนที่ 1

ตอนที่ 2 ตอนที่ 3

3. เมื่อนักเรียนอ่านจบแล้ว ผู้วิจัยกับนักเรียนช่วยกันอภิปรายสรุปตามหัวข้อต่อไปนี้

3.1 อะไรคือพฤติกรรมเด่นของพระยาอุนมานราชชน

3.2 อะไรเป็นสาเหตุให้พระยาอุนมานราชชนมีพฤติกรรมเช่นนั้น

3.3 นักเรียนคิดว่าพฤติกรรมอย่างนั้น เหมาะสมและมีประโยชน์กับนักเรียนมากน้อยเพียงใด นักเรียนควรเอาเป็นแบบอย่างหรือไม่

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการอ่าน
2. สังเกตการแสดงความคิดเห็นในการอภิปราย
3. การตอบคำถาม

แผนการดำเนินกิจกรรมทดลองในห้องเรียน
กลุ่มทดลองที่ 2 ตัวแบบบทความชีวประวัติพระยาอนุমানราชชน

ครั้งที่ 1,2,3

จุดมุ่งหมาย 1. เพื่อให้ให้นักเรียนสามารถจำแนกพฤติกรรมที่ดีเด่นของพระยาอนุমানราชชนได้
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมตามข้อ 1 ได้

วัน เวลา วันที่ 6,9,14 กรกฎาคม 2534 เวลา 08.15-08.45 น.

สถานที่ ห้องเรียน โรงเรียนบ้านกำแพงเพชร อ.รัษฎา จ.สงขลา

จำนวนนักเรียน 20 คน

สื่อที่ใช้ หนังสือบทความชีวประวัติพระยาอนุমানราชชน ตอนที่ 1 ตอนที่ 2 ตอนที่ 3

วิธีการ 1. ผู้วิจัยกล่าวคำว่า สวัสดีให้นักเรียนที่รักทุกคน วันนี้ครูจะให้ให้นักเรียนได้อ่านหนังสือบทความชีวประวัติของพระยาอนุमानราชชน ในขณะที่นักเรียนอ่านก็ขอให้นักเรียนจำแนกถึงพฤติกรรมที่ดีเด่นของพระยาอนุमानราชชนและหาสาเหตุของพฤติกรรมที่ดีเด่นนั้นว่ามีสาเหตุจากอะไรบ้าง โดยใช้เวลาในการอ่าน 20 นาที เมื่อนักเรียนอ่านจบแล้ว ครูจะให้ให้นักเรียนทุกคนได้อภิปรายร่วมกับครูในเรื่องที่นักเรียนอ่าน

2. ผู้วิจัยให้นักเรียนอ่านบทความชีวประวัติพระยาอนุमानราชชน ตอนที่ 1 ตอนที่ 2 ตอนที่ 3

3. เมื่อนักเรียนอ่านจบแล้ว ผู้วิจัยกับนักเรียนช่วยกันอภิปรายสรุปตามหัวข้อต่อไปนี้

3.1 อะไรคือพฤติกรรมเด่นของพระยาอนุमानราชชน

3.2 อะไรเป็นสาเหตุให้พระยาอนุमानราชชนมีพฤติกรรมเช่นนั้น

3.3 นักเรียนคิดว่าพฤติกรรมอย่างนั้น เหมาะสมและมีประโยชน์กับนักเรียนมากน้อยเพียงใด นักเรียนควรเอาเป็นแบบอย่างหรือไม่

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการอ่าน
2. สังเกตการแสดงความคิดเห็นในการอภิปราย
3. การตอบคำถาม

แผนการดำเนินงานทดลองในห้องเรียน
กลุ่มควบคุม ชีวประวัติบรรยายของพระยาอนุমানราชชน

ครั้งที่ 1, 2, 3

จุดมุ่งหมาย 1. เพื่อให้นักเรียนสามารถจำแนกพฤติกรรมที่ดีเด่นของพระยาอนุমানราชชนได้

2. เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์หาสาเหตุของพฤติกรรมตามข้อ 1 ได้

วัน เวลา วันที่ 7, 12, 15 กรกฎาคม 2534 เวลา 08.15-08.45 น.

สถานที่ ห้องเรียน โรงเรียนบ้านกำแพงเพชร อ.รัตนภูมิ จ.สงขลา

จำนวนนักเรียน 20 คน

สื่อที่ใช้ หนังสือชีวประวัติบรรยายของพระยาอนุমানราชชน ตอนที่ 1 ตอนที่ 2 ตอนที่ 3

วิธีการ 1. ผู้วิจัยกล่าวคำว่า สวัสดีนักเรียนที่รักทุกคน วันนี้ครูจะให้นักเรียนได้อ่าน

หนังสือชีวประวัติบรรยายของพระยาอนุमानราชชน ในขณะที่นักเรียนอ่านก็ขอให้นักเรียนจำแนกถึงพฤติกรรมที่ดีเด่นของพระยาอนุमानราชชนและหาสาเหตุของพฤติกรรมที่ดีเด่นนั้นว่ามีสาเหตุจากอะไรบ้าง โดยใช้เวลาในการอ่าน 20 นาที เมื่อนักเรียนอ่านจบแล้ว ครูจะให้นักเรียนทุกคนได้อภิปรายร่วมกับครูในเรื่องที่นักเรียนอ่าน

2. ผู้วิจัยให้นักเรียนอ่านชีวประวัติบรรยายของพระยาอนุमानราชชน ตอนที่ 1 ตอนที่ 2 ตอนที่ 3

3. เมื่อนักเรียนอ่านจบแล้ว ผู้วิจัยกับนักเรียนช่วยกันอภิปรายสรุปตามหัวข้อต่อไปนี้

3.1 อะไรคือพฤติกรรมเด่นของพระยาอนุमानราชชน

3.2 อะไรเป็นสาเหตุให้พระยาอนุमानราชชนมีพฤติกรรมเช่นนั้น

3.3 นักเรียนคิดว่าพฤติกรรมอย่างนั้น เหมาะสมและมีประโยชน์กับนักเรียน

มากน้อยเพียงใด นักเรียนควรเอาเป็นแบบอย่างหรือไม่

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการอ่าน

2. สังเกตการแสดงความคิดเห็นในการอภิปราย

3. การตอบคำถาม

แผนการดำเนินการทดลองในห้องเรียน
กลุ่มทดลองที่ 1 การเรียนรู้ประวัติอับราฮัม ลินคอล์น

ครั้งที่ 4, 5, 6

- จุดมุ่งหมาย
1. เพื่อให้นักเรียนสามารถจำแนกพฤติกรรมที่เด่นของอับราฮัม ลินคอล์นได้
 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์หาสาเหตุของพฤติกรรมตามข้อ 1 ได้
- วัน เวลา วันที่ 16, 21, 26 กรกฎาคม 2534 เวลา 08.15-08.45 น.
- สถานที่ ห้องเรียน โรงเรียนบ้านกำแพงเพชร อ.รัตนภูมิ จ.สงขลา
- จำนวนนักเรียน 20 คน
- สื่อที่ใช้ หนังสือการ์ตูนชีวประวัติของอับราฮัม ลินคอล์น ตอนที่ 1 ตอนที่ 2 ตอนที่ 3
- วิธีการ
1. ผู้วิจัยกล่าวคำว่า สวัสดีนักเรียนที่รักทุกคน วันนี้ครูจะให้นักเรียนได้อ่านหนังสือการ์ตูนชีวประวัติของอับราฮัม ลินคอล์น ในขณะที่นักเรียนอ่านก็ขอให้นักเรียนจำแนกถึงพฤติกรรมที่เด่นของอับราฮัม ลินคอล์น และหาสาเหตุของพฤติกรรมที่เด่นนั้นว่ามีสาเหตุจากอะไรบ้าง โดยใช้เวลาในการอ่าน 20 นาที เมื่อนักเรียนอ่านจบแล้ว ครูจะให้ให้นักเรียนทุกคนได้อภิปรายร่วมกับครูในเรื่องที่นักเรียนอ่าน
 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนอ่านการ์ตูนชีวประวัติของอับราฮัม ลินคอล์น ตอนที่ 1 ตอนที่ 2 ตอนที่ 3
 3. เมื่อนักเรียนอ่านจบแล้ว ผู้วิจัยกับนักเรียนช่วยกันอภิปรายสรุปตามหัวข้อต่อไปนี้
 - 3.1 อะไรคือพฤติกรรมเด่นของอับราฮัม ลินคอล์น
 - 3.2 อะไรเป็นสาเหตุให้อับราฮัม ลินคอล์น มีพฤติกรรมเช่นนั้น
 - 3.3 นักเรียนคิดว่าพฤติกรรมอย่างนั้น เหมาะสมและมีประโยชน์กับนักเรียนมากน้อยเพียงใด นักเรียนควรเอาเป็นแบบอย่างหรือไม่
- การประเมินผล
1. สังเกตความสนใจในการอ่าน
 2. สังเกตการแสดงความคิดเห็นในการอภิปราย
 3. การตอบคำถาม

แผนการดำเนินการทดลองในห้องเรียน
กลุ่มทดลองที่ 2 บทความชีวิตประวัติอับราฮัม ลินคอล์น

ครั้งที่ 4, 5, 6

จุดมุ่งหมาย 1. เพื่อให้นักเรียนสามารถจำแนกเหตุการณ์ที่ดีเด่นของอับราฮัม ลินคอล์นได้
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์หาสาเหตุของเหตุการณ์ตามข้อ 1 ได้

วัน เวลา วันที่ 19, 22, 27 กรกฎาคม 2534 เวลา 08.15-08.45 น.

สถานที่ ห้องเรียน โรงเรียนบ้านกำแพงเพชร อ. รัตภูมิ จ. สงขลา

จำนวนนักเรียน 20 คน

สื่อที่ใช้ หนังสือบทความชีวิตประวัติของอับราฮัม ลินคอล์น ตอนที่ 1 ตอนที่ 2 ตอนที่ 3

วิธีการ 1. ผู้วิจัยกล่าวคำว่า สวัสดีให้นักเรียนที่รักทุกคน วันนี้ครูจะให้ให้นักเรียนได้อ่านหนังสือบทความชีวิตประวัติของอับราฮัม ลินคอล์น ในขณะที่นักเรียนอ่านก็ขอให้นักเรียนจำแนกถึงเหตุการณ์ที่ดีเด่นของอับราฮัม ลินคอล์น และหาสาเหตุของเหตุการณ์ที่ดีเด่นนั้นว่ามีสาเหตุจากอะไรบ้าง โดยใช้เวลาในการอ่าน 20 นาที เมื่อนักเรียนอ่านจบแล้ว ครูจะให้นักเรียนทุกคนได้อภิปรายร่วมกับครูในเรื่องที่นักเรียนอ่าน

2. ผู้วิจัยให้นักเรียนอ่านบทความชีวิตประวัติของอับราฮัม ลินคอล์น ตอนที่ 1 ตอนที่ 2 ตอนที่ 3

3. เมื่อนักเรียนอ่านจบแล้ว ผู้วิจัยกับนักเรียนช่วยกันอภิปรายสรุปตามหัวข้อต่อไปนี้

- 3.1 อะไรคือเหตุการณ์เด่นของอับราฮัม ลินคอล์น
- 3.2 อะไรเป็นสาเหตุให้อับราฮัม ลินคอล์น มีเหตุการณ์เช่นนั้น
- 3.3 นักเรียนคิดว่าเหตุการณ์อย่างนั้น เหมาะสมและมีประโยชน์กับนักเรียนมากน้อยเพียงใด นักเรียนควรเอาเป็นแบบอย่างหรือไม่

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการอ่าน
2. สังเกตการแสดงความคิดเห็นในการอภิปราย
3. การตอบคำถาม

แผนการดำเนินการทดลองในห้องเรียน
กลุ่มควบคุม ชีวประวัติบรรราช อับราฮัม ลินคอล์น

ครั้งที่ 4, 5, 6

จุดมุ่งหมาย 1. เพื่อให้นักเรียนสามารถจำแนกพฤติกรรมที่ดีเด่นของอับราฮัม ลินคอล์น ได้
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมตามข้อ 1 ได้

วัน เวลา วันที่ 20, 23, 28 กรกฎาคม 2534 เวลา 08.15-08.45 น.

สถานที่ ห้องเรียน โรงเรียนบ้านกำแพงเพชร อ.รัตนภูมิ จ.สงขลา

จำนวนนักเรียน 20 คน

สื่อที่ใช้ หนังสือบทความชีวประวัติของอับราฮัม ลินคอล์น ตอนที่ 1 ตอนที่ 2 ตอนที่ 3

วิธีการ 1. ผู้วิจัยกล่าวคำว่า สวัสดีนักเรียนที่รักทุกคน วันนี้ครูจะให้นักเรียนได้อ่านหนังสือชีวประวัติบรรราชของอับราฮัม ลินคอล์น ในขณะที่นักเรียนอ่านก็ขอให้นักเรียนจำแนกถึงพฤติกรรมที่ดีเด่นของอับราฮัม ลินคอล์น และหาสาเหตุของพฤติกรรมที่เด่นชัดว่ามีสาเหตุจากอะไรบ้าง โดยใช้เวลาในการอ่าน 20 นาที เมื่อนักเรียนอ่านจบแล้ว ครูจะให้นักเรียนทุกคนได้อภิปรายร่วมกับครูในเรื่องที่นักเรียนอ่าน

2. ผู้วิจัยให้นักเรียนอ่านชีวประวัติบรรราชของอับราฮัม ลินคอล์น ตอนที่ 1 ตอนที่ 2 ตอนที่ 3

3. เมื่อนักเรียนอ่านจบแล้ว ผู้วิจัยกับนักเรียนช่วยกันอภิปรายสรุปตามหัวข้อต่อไปนี้

- 3.1 อะไรคือพฤติกรรมเด่นของอับราฮัม ลินคอล์น
- 3.2 อะไรเป็นสาเหตุให้อับราฮัม ลินคอล์น มีพฤติกรรมเช่นนั้น
- 3.3 นักเรียนคิดว่าพฤติกรรมอย่างนั้น เหมาะสมและมีประโยชน์กับนักเรียนมากน้อยเพียงใด นักเรียนควรเอาเป็นแบบอย่างหรือไม่

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการอ่าน
2. สังเกตการแสดงความคิดเห็นในการอภิปราย
3. การตอบคำถาม

ชีวประวัติ
พระยาอนุมานราชธน

ตอนที่ 1

เรื่องโดย สุพรรณ พันภนิยะ

ภาพโดย วุฒิ หัยนันทนอก

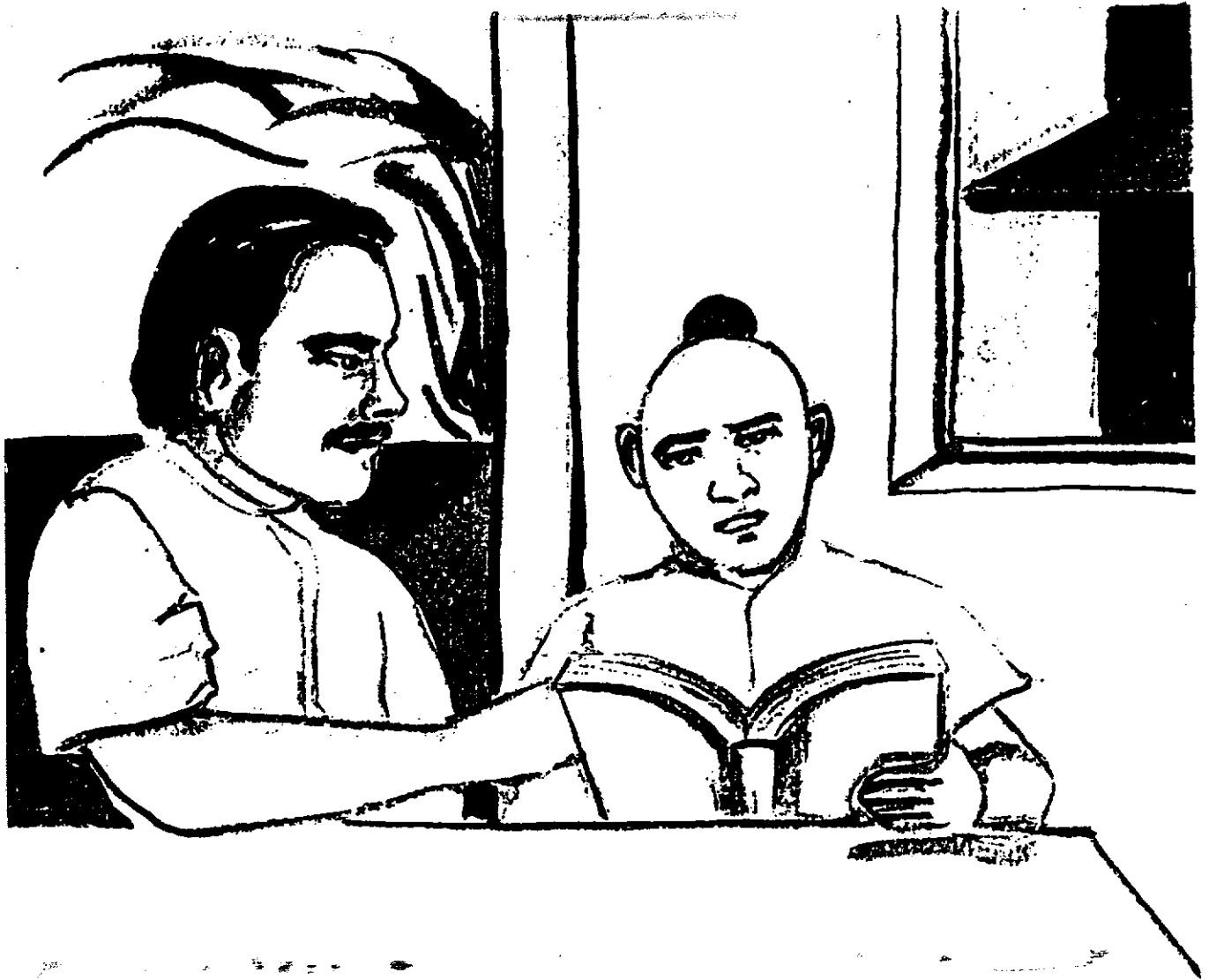
นิทรรศการพระยาอนุมานราชชน

พระยาอนุมานราชชนเป็นผู้คงแก่เรียนที่มีชื่อเสียงยิ่งของคนหนึ่งของไทย รู้จักกันดีทั้งในวงวิชาการศึกษาทั้งไทยและต่างประเทศ ท่านมิได้เป็นนักประวัติศาสตร์ นักมานุษยวิทยา นักนิรุกติศาสตร์ หรือโบราณคดีเท่านั้น แต่ท่านสนใจใคร่รู้ สอบสวน สืบเสาะแสวงหาความรู้แทบทุกอย่าง ท่านรับราชการในตำแหน่งสำคัญเป็นเวลานาน เคยเป็นผู้ช่วยอธิบดีกรมศุลกากร เคยเป็นอธิบดีกรมศิลปากร และเคยดำรงตำแหน่งหน้าที่สำคัญอีกหลายตำแหน่ง เช่น รักษาการในตำแหน่งนายกราชบัณฑิตยสภา ประธานคณะกรรมการชำระปทานุกรม ประธานกรรมการชำระประวัติศาสตร์ไทย นอกจากนี้ยังเป็นอาจารย์ผู้บรรยายวิชานิรุกติศาสตร์ วรรณคดีเปรียบเทียบและประเพณีไทยในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คุณงามความดีของท่านที่ได้กระทำไว้ ทางราชการได้จัดให้มีการเฉลิมฉลองครบรอบ 100 ปี ของท่านในปี 2531 นอกจากนี้องค์การยูเนสโกได้ยกย่องให้ท่านเป็นนักปราชญ์ของโลกอีกด้วย บุคคลที่ได้รับการยอมรับว่ามีชื่อเสียงดังนี้ชาวประวัตินองท่านจึงมีคุณค่าชวนให้ศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดียิ่ง

ศาสตราจารย์พระยาอนุমানราชชน เป็นบุตรคนโตของนายหลี่ และนางเอื้อชะ
เกิดเมื่อวันศุกร์ที่ 14 ธันวาคม พ.ศ. 2431 ที่ตำบลวัดพระยาไกร อำเภอพานานาวา
จังหวัดพระนคร มีนามเดิมว่า ฮง หรือชื่อจีนว่า กวางหงง

เด็กชายองได้รับการศึกษาขั้นแรกที่บ้านเมื่ออายุประมาณ 5-6 ขวบโดยบิดา
สอนให้คัดอ่าน ก ข ก กา บนกระดานชนวน แต่บิดาไม่มีเวลาสอนให้มากนักด้วยมีงาน
การมาก แต่เด็กชายองมีความขยัน หมั่นลุกขึ้นอ่านหนังสือจนสามารถอ่านหนังสือปฐม ก กา
ได้คล่อง และอ่านหนังสือจินตามณีได้บ้าง นั้นเป็นการวางรากฐานทางการศึกษาก่อนเข้า
โรงเรียน

เมื่ออายุได้ 9 - 10 ขวบ ก็เข้าเรียนที่โรงเรียนบ้านพระยานานา ได้เริ่มเรียนแบบเรียนเร็วเล่ม 1 ไม่ถึงปีก็อ่านได้คล่อง ช่วงเข้าปีที่สองจึงได้เรียนเล่ม 2

เมื่อเรียนแบบเรียนเร็วเล่ม 2 ยังไม่จบ ก็ออกจากโรงเรียนเปลี่ยนไปเข้าโรงเรียนอัสสัมชัญ ซึ่งใช้ภาษาอังกฤษในการเรียน แต่ก่อนเข้าโรงเรียนอัสสัมชัญ บิดาได้เคยสอน เอ บี ให้บ้างแล้ว

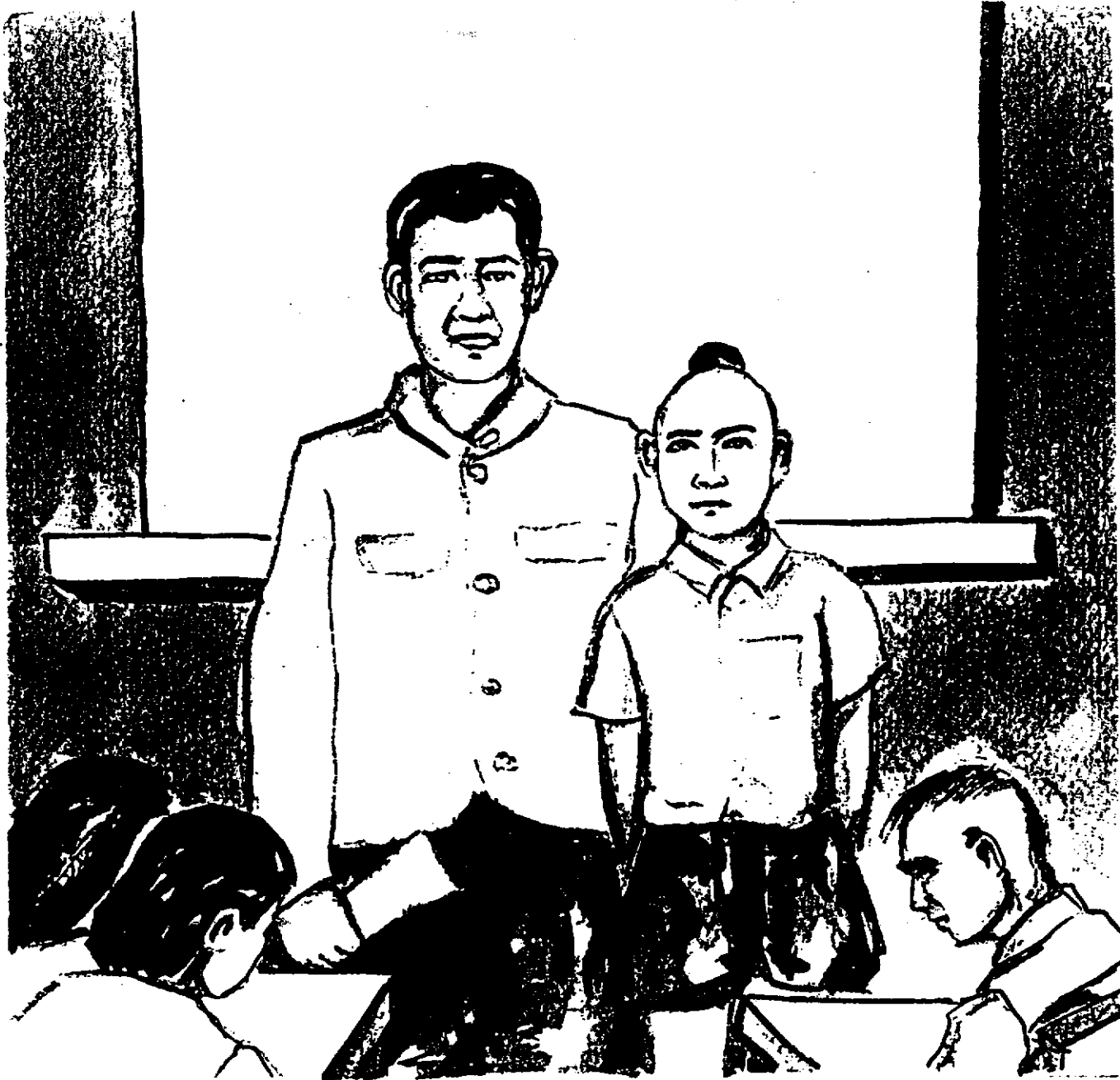
เมื่อเลิกเรียนกลับบ้าน บิดาก็จะสอนวิชาตรงที่ยังอ่านไม่ออก โดยให้ลูกอ่าน
 ตอนหัวค่ำและรุ่งเช้าทำเช่นนี้จนติดเป็นนิสัยจนทำให้การเรียนก้าวหน้า

ในบางเวลาเมื่อต้องการเงินเอาไปซื้อขนมบ้างเล็ก ๆ น้อย ๆ ก็รับจ้าง
 อ่านหนังสือนิทานวรรณคดีให้แก่พวกผู้หญิงที่บ้านฝั่งอยู่บ่อย ๆ ซึ่งเด็กชายขงก็ชอบอยู่แล้ว
 เรื่องที่อ่านบ่อย ๆ เป็นเรื่องเกี่ยวกับเทวดา ยักษ์มาร เวทมนตร์ คาถา การสำแดง
 อิททิฤทธิ์ต่าง ๆ และอีกมากมาย จนรู้จักหนังสือเหล่านั้นเป็นอย่างดีเช่น เรื่องลักษณวงศ์
 โคบุตร สามฤดู โกมินทร์ โมงป่า กายเพชร ภายหลังเมื่อไม่มีใครจ้างให้อ่าน เด็กชายขง
 ก็อ่านเองด้วยความสมัครใจ

นอกจากนี้เด็กชายของยังรับจ้างอ่านหนังสือให้ชาวบ้านฟัง เช่น อ่านสุภาสิต สอนหญิง สวัสดิรักษา กลโกงชาติหวาย ก.ข. การทำเช่นนี้ทำให้เขาอ่านหนังสือได้คล่องและมีอิทธิพลให้เขารักการอ่าน และทำให้สนใจในเรื่องไทย ๆ ต่อมาในภายหลัง

บิดาเด็กชายของเป็นคนชอบสะสมหนังสือตอนเย็นเวลากินข้าว บิดามักจะเล่าเรื่องต่าง ๆ ให้ลูกฟังทั้งเรื่องที่เคยประสบมาจากเหตุการณ์แห่งชีวิตและจากที่ได้อ่านมา โดยแสดงความคิดเห็นประกอบการเล่าเรื่องนั้น ๆ ด้วย จนลูก ๆ จำเรื่องราวต่าง ๆ ได้มากบ้างน้อยบ้าง

การเรียนที่โรงเรียนอัสสัมชัญเริ่มต้นตั้งแต่อายุ 12 ปี ครูในโรงเรียนมีทั้งที่เป็นฆราวาสและบาทหลวง ซึ่งครูเหล่านี้มีอิทธิพลโน้มนำเด็กชายชงไปในทางที่ดี ให้เอาใจใส่ในการเรียน ให้ขยันหมั่นเพียรอยู่เกือบตลอดเวลา แม้ในละแวกบ้านจะมีเพื่อนที่เป็นพาลคอยชวนไปในทางทะเลาะวิวาทอยู่เนือง ๆ ก็ตาม การเรียนของเด็กชายชงอยู่ในชั้นดีมักสอบได้ไม่ที่ 1 ก็ที่ 2 และรู้ภาษาอังกฤษมากสมกับเป็นนักเรียนอัสสัมชัญสมัยก่อน ซึ่งบังคับให้นักเรียนพูดภาษาอังกฤษเกือบตลอดเวลาและสอนวิชาต่าง ๆ เป็นภาษาอังกฤษทั้งสิ้นยกเว้นภาษาไทยสัปดาห์ละครั้งเดียว

การศึกษาภายในโรงเรียนของเด็กชายชง จบลงหลังจากสอบไล่ได้ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แล้วเท่านั้น เพราะพอถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้ไม่ทันไร ทางบ้านก็ต้องให้ออกไปทำงานเพื่อหารายได้มาจุนเจือครอบครัว

จากการที่ได้ศึกษาของชอบอ่านหนังสือต่าง ๆ ทั้งนิทาน และวรรณคดี ตลอดเวลาความรู้เดิมผสมกับความรู้เรื่องอื่น ๆ ซึ่งได้มาภายหลังเมื่อโตเป็นผู้ใหญ่ ในที่สุดเขาสามารถอ่านเรื่องอื่น ๆ ตามใจตนเองได้ นอกจากนี้ยังชอบอ่านหนังสือพงศาวดารจีน ซึ่งเป็นบันไดขั้นแรกที่ทำให้เรียนรู้ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมจีน ทำให้สามารถเข้าใจวัฒนธรรมไทยด้วย นอกจากนี้ก็ยังชอบอ่านหนังสือเรื่องเกี่ยวกับเทพนิยายต่าง ๆ ด้วยเช่นกัน

ชีวประวัติ
พระยาอนุมานราชธน

ตอนที่ ๑

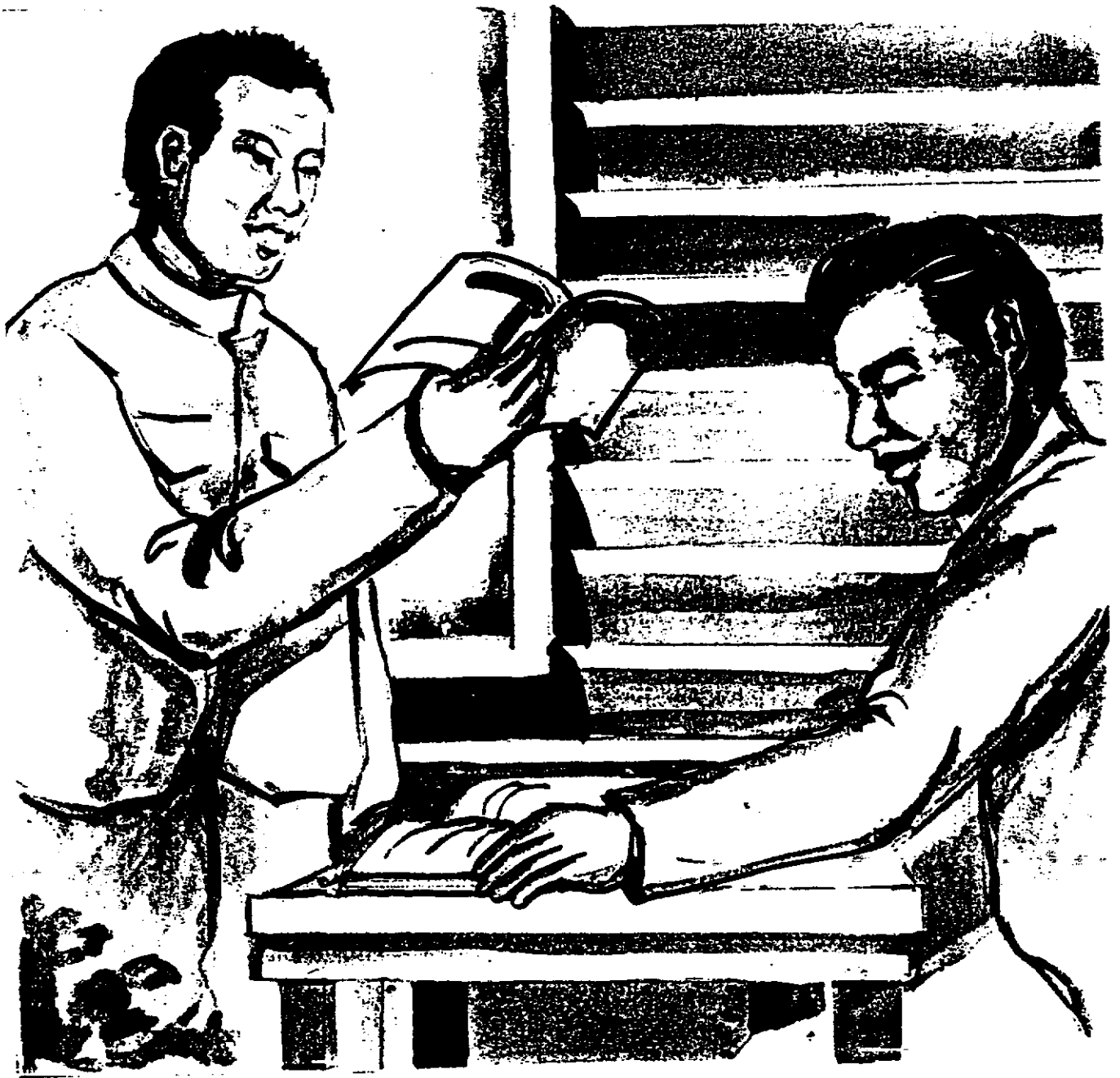

เรื่องโดย สุพจน์ พันธุ์ชนะ

ภาพโดย วุฒิ สีบนนกันอก

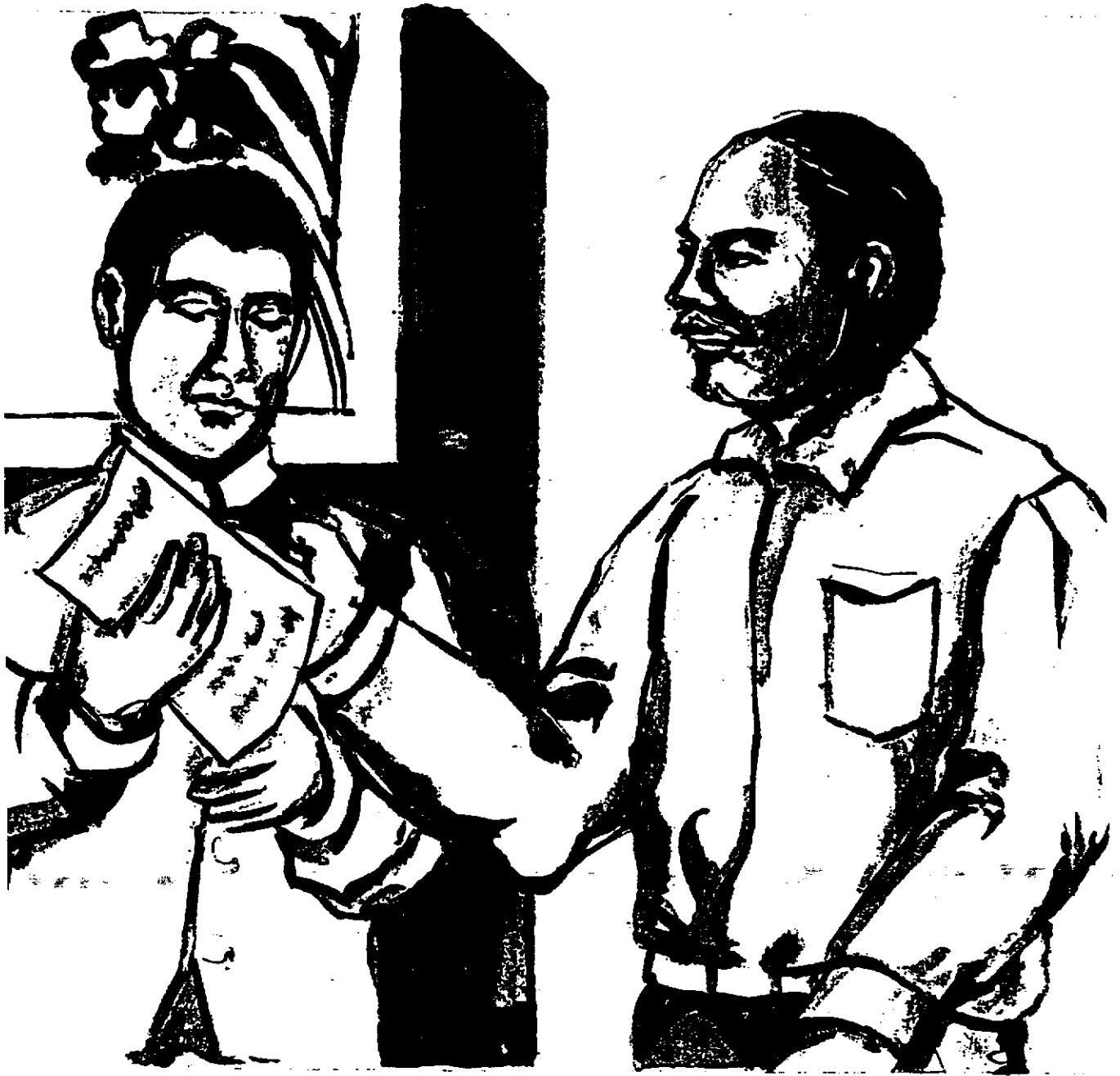
เมื่อออกจากโรงเรียนอัสสัมชัญนั้น นายชองอายุได้ 17 ปี ไปสมัครทำงานที่
 ใอสถศาลารัฐบาลทางสะพานนางค์ไกล้ ๆ โรงเรียนเทคนิครินทร์ โดยหวังจะได้
 เป็นนักเรียนแพทย์ต่อไป ครั้นไปฝึกงานนาน ๆ เข้า โดยไม่ได้รับเบี้ยเลี้ยงหรือเงิน
 เดือน ทั้งยังไม่มีวีแววว่าจะได้รับการศึกษาสูงขึ้นด้วย บิดาจึงให้ลาออกไปทำงานที่
 โรงแรมโอเรียลเต็ล เป็นเสมียนและพนักงานทั่วไปได้เงินเดือน ๆ ละ 60 บาท
 ทำอยู่ไม่นาน ก็ไปสมัครเข้ารับราชการเป็นเสมียนในกรมศุลกากร โดยยอมรับเงิน
 เดือนน้อยลงเดือนละ 10 บาท

เมื่อทำงานอยู่ในกรมศุลกากรได้ใหม่ ๆ เห็นถึงความในหน้าหนังสือพิมพ์
 รายวันภาษาอังกฤษว่ามีผู้รับสอนภาษาอังกฤษพิเศษเวลากลางคืน นายยงก็ไปสมัคร
 เรียนภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นการเรียนแต่งความภาษาอังกฤษและการแปลภาษาอังกฤษ
 เป็นไทย ผู้สอนคือพระองค์เจ้าปฤษฎางค์

การเข้ามาทำงานในกรมศุลกากรได้เปลี่ยนโชคชะตาชีวิตของนายงในเรื่องเกี่ยวกับการใช้ภาษาอังกฤษและเรื่องประวัติศาสตร์สากล โดยการเรียนภาษาอังกฤษกับนายฮอร์แมน แมกสเวล ซึ่งเป็นหัวหน้ากองราชงาน ภาษาอังกฤษของนายงสมัยเรียนอยู่อัสสัมชัญก็อยู่ในเกณฑ์ดีแต่ยังไม่แตกฉานเพราะอ่านหนังสืออังกฤษที่เป็นเล่มไม่ได้ ที่อ่านเข้าใจได้ดีก็แต่เรื่อง นิยาย นิทาน หรือหนังสืออื่น ๆ ซึ่งตั้งไว้สำหรับเด็กอ่านเท่านั้นต้องการอ่านหนังสือที่สูงไปกว่านี้ก็อ่านไม่ออกเป็นส่วนมาก

วันหนึ่งนายฮอร์แมน แมกสเวล ได้เรียกตัวนายองไปพบและยื่นกระดาษแผ่นหนึ่งให้ มีข้อความสั้น ๆ เป็นคำอธิบายการใช้คำกริยาในไวยากรณ์อังกฤษ โดยใช้เวลาหนึ่งสัปดาห์ในการท่องจำ เมื่อถึงกำหนดนายฮอร์แมน แมกสเวล ก็เรียกให้ไปว่าปากเปล่าและอธิบายเพิ่มเติมให้ นายฮอร์แมน แมกสเวล สอนภาษาอังกฤษแก่นายอง ในทำนองดังกล่าวเป็นลำดับมาเป็นเวลาช้านานแล้ว จึงให้อ่านหนังสือประวัติศาสตร์สมัยโบราณโดยวิธีซักถามเพื่อทดสอบความเข้าใจ บางคราวนายองก็แต่งเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ เป็นภาษาอังกฤษไปให้ดู นายแมกสเวลก็ตรวจแก้ไขให้

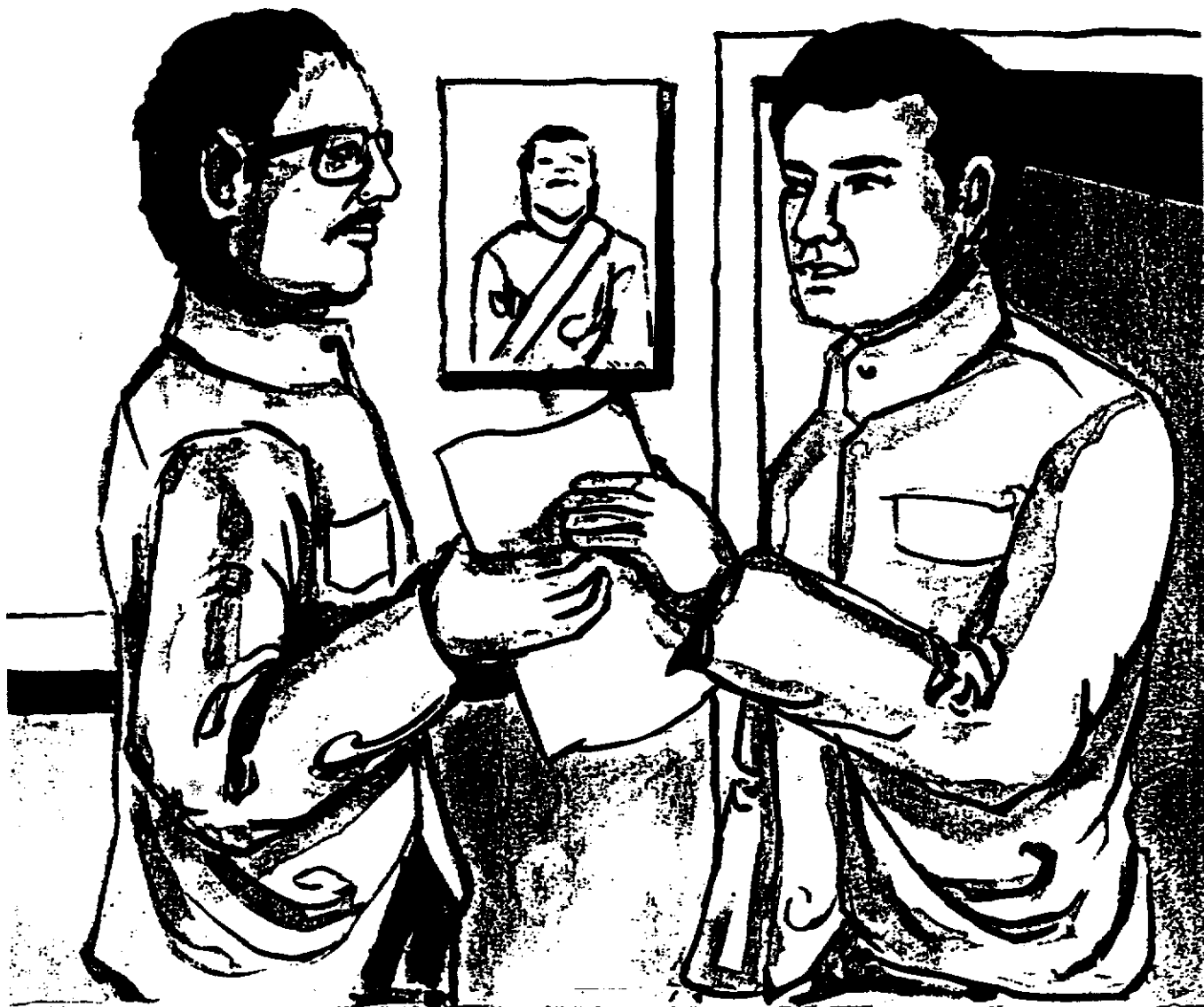

คราวหนึ่งเมื่อนายแมกสเวลล์ ดูข้อความภาษาอังกฤษที่นายชองแต่ง แล้วแสดงอาการอึ้ง ๆ เจอหน้าถามว่า ข้อความนี้ไปเอามาจากไหน ทั้งนี้เนื่องจากข้อความนั้นเป็นส่วนที่มีอยู่ในกวีนิพนธ์ แล้วอธิบายต่อไปว่าที่โรงเรียนให้นักเรียนท่องบทกวีนิพนธ์หรืออ่านหนังสือที่แต่งดี จะเป็นอิทธิพลอย่างดีแก่การแต่งหนังสือของนักเรียน เพราะผู้แต่งอาจนำถ้อยคำส่วนหนึ่งที่เคยท่องจำไว้เอามาแทรกอยู่ในประโยคที่ตนแต่งก็ได้

กวีนิพนธ์ของเกรย์ ซึ่งนายชองได้แปลออกมาเป็นภาษาไทย เพื่อส่งให้อ.น.ก. แต่งบทดอกสร้อยเรื่อง รำพึงในป่าช้า ก็ได้อาศัยนายแมกสเวลล์ อธิบายเพิ่มเติมให้จนเข้าใจได้ดี

นายชง ศึกษาภาษาอังกฤษและประวัติศาสตร์ ซึ่งนายแมกสเวล มีเมตตาสอน
 เน้นให้สัปดาห์ละครั้งเป็นเวลาอย่างมาก 1 ชั่วโมง ซึ่งนับว่าเป็นเวลาที่น้อยมาก
 แต่นายชง ฝึกฝนตนเองในการเรียนเป็นส่วนมาก โดยมีนายแมกสเวล คอยอธิบาย
 เพิ่มเติมให้ ทั้งนี้เพราะนายแมกสเวลเห็นว่า นายชงเป็นคนตั้งใจเรียนจริง ๆ ไม่
 แสดงกริยาอาการให้เห็นว่า มีความเกียจคร้าน หรือเบื่อหน่ายในการเรียน

ในระยะหลังต่อมา นายขง เห็นเพื่อนข้าราชการคนหนึ่งรับหนังสือพิมพ์ฝรั่ง รายสัปดาห์มาอ่านจึงขอยืมจากเพื่อนข้าราชการคนนั้นมาอ่าน ก็อ่านได้สะดวกไม่ คิดขัดผิดกว่าเมื่อคราวก่อนที่อ่านออกบ้างไม่ออกบ้าง จึงเริ่มรับหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ รายสัปดาห์ชื่อติดบิต (Tit Bit) มาอ่าน มีเรื่องอ่านเล่นขนาดสั้น ๆ อยู่ด้วย อ่าน สบายและเข้าใจง่ายไม่นาน นายขงจึงเริ่มแปลเรื่องสั้นจากหนังสือพิมพ์ติดบิตเป็น ภาษาไทยไว้ 3 เรื่อง คือ เรื่องทวนดระสังขราช (ฝรั่ง) และเรื่องเกี่ยวกับ นิยายรถไฟ 2 เรื่อง ซึ่งได้รับการตีพิมพ์เป็นครั้งแรกก่อนเรื่องอื่น ๆ ทั้งหมด

นายขงมินีสัยชอบอ่านหนังสือมาตั้งแต่เด็ก เมื่อโตขึ้นและมีความรู้ทางด้านภาษาอังกฤษดีขึ้น ก็ตั้งหน้าตั้งตาอ่านหนังสือภาษาอังกฤษ ส่วนมากจะเป็นนิยายภาษาอังกฤษ ในตอนหลังก็เปลี่ยนเป็นอ่านนวนิยายที่นิยมกันว่าแต่งดีถึงขนาดซึ่งเรียกว่า นวนิยายมาตรฐาน แล้วเปลี่ยนเป็นอ่านหนังสือเรื่องอื่น ๆ ซึ่งไม่ใช่นิยาย ได้แก่ ชีวประวัติบุคคล เรื่องการท่องเที่ยว และประวัติศาสตร์ ทำให้นายขง มีความรู้ ความคิดกว้างขวางขึ้น

การที่นายสง มีความรู้ความสามารถทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษเป็น
 อย่างดี เมื่อตำแหน่งเลขานุการว่างลงจึงได้รับการแต่งตั้งให้เป็นเลขานุการประจำ
 ตันนายวิลเลียม นันท์ ซึ่งเป็นข้าราชการในกรมศุลกากรอังกฤษที่ถูกขิมตัวมาเป็น
 ปรึกษาของอธิบดีกรมศุลกากรของไทย และนายสงต้องนั่งฝ่าม่วงมาทำงาน

อย่างไรก็ตาม นายชงก็มีความเจริญในทางราชการที่กรมศุลกากรนี้ โดยเริ่มตั้งแต่เป็นเสมียนฝรั่งกองราชงาน ได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็นขุนอนุมานราชชน และเลื่อนเป็นหลวง นระ และพระยา ในที่สุดจนได้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยอธิบดีกรมศุลกากรต่อมาภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ทางราชการได้ปลดท่านออกจากรับราชการนานในปี พ.ศ. 2476

ถึงพระยาอนุมานราชชนจะเสียใจ ในการถูกปลดออกจากราชการเพียงใด แต่ในไม่ช้าก็ได้รับการชักชวนจากหลวงวิจิตรวาทการ ให้กลับไปเข้ารับราชการในกรมศิลปากร โดยให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้ากองศิลปวิทยา

ชีวประวัติ
พระยาอนุมานราชธน

ตอนที่ 3

เรื่องโดย สุพจน์ พันธนีชะ

ภาพโดย วุฒิ ก้อนนกันอก

จากตำแหน่งหัวหน้ากองศิลปศึกษา ในกรมศิลปากร พระยานุমানราชชน
 รับราชการจนได้เป็นอธิบดีในกรมเดียวกัน และได้ต่ออายุราชการเป็นหลายครั้งจนถึง
 เกษียณอายุไปในที่สุด ระหว่างนั้นท่านได้ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาสำนักนาชกรรัฐมนตรีอยู่
 สมัยหนึ่ง ในการปฏิบัติราชการท่านพยายามถือสายกลาง และพยายามสร้างความเจริญ
 ให้แก่วิชาการความรู้ทางด้านศิลปวัฒนธรรม ด้วยการเริ่มศึกษาด้วยตนเองก่อนเมื่อ
 เข้าใจแล้วจึงพยายามเผยแพร่ความรู้นั้น ๆ ให้กว้างขวางออกไปด้วยการเขียน
 ข้อเขียนของท่านก็เป็นที่พอใจอ่านกันอยู่ในหมู่ชนแทบทุกชั้นมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 6 แล้ว

ความเป็นปราชญ์ของพระยาอนุমানราชชนนั้น เริ่มฉายแสงออกมาให้ปรากฏ ตั้งแต่สมัยรับราชการอยู่กรมศุลกากรแล้ว ตัวอย่างเช่น ท่านเคยได้รับรางวัลจาก วรณคดีสโมสรในสมัยรัชกาลที่ 6 จากการเขียนเรื่องเมงคลี สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้ากรมพระยานวชิรานุวัตติวงศ์ ได้เคยกล่าวไว้ว่า "ต่อไปพระยาอนุমানราชชนจะได้ เป็นนักปราชญ์ "

ในด้านการเขียนหนังสือ พระยาอนุมานราชชนมมีชื่อเสียงในนามปากกาว่า เสรีธรโกเศศ ท่านมักจะเขียนคู่ไปกับพระสารประเสริฐ (เจ้าของนามปากกานาคะประทีป) หนังสือที่แปลร่วมกันคือ หิโตปเทศ หนังสือเขียนที่เด่น ๆ ของท่าน ทั้งสอง ได้แก่ กามนิต และลัทธิของเพื่อน งานชิ้นใหญ่ล่าสุดที่เขียนค้างไว้คือ ปั้นความหลังเล่ม 3 ซึ่งเป็นอัตชีวประวัติบวกกับเกร็ดประวัติกรุงเทพ ฯ ในชีวิตของท่าน สองเล่มแรกได้ทยอยออกในวันเกิดของท่านเมื่อท่านอายุได้ 79 ปี และ 80 ปี ปรากฏว่าเป็นที่พอใจผู้อ่านเป็นอันมาก

พระยาอนุমানราชชนมมีชาติคุณท์ของความเป็นครูมาตั้งแต่วัยเด็ก จนถึงวัย
 ชราการที่ท่านเขียนหนังสือนั้น แรกเริ่มเดิมทีก็เพื่อทำความเข้าใจให้กับตนเอง หลัง
 จากอ่านงานเขียนของผู้อื่นมาแล้ว โดยเฉพาะที่เป็นภาษาต่างประเทศ ท่านสอน
 หนังสือให้บุตรหญิงชายของท่านจนอ่านออกเขียนได้ และสอนความรู้ชั้นสูงชั้นให้อีกด้วย
 นอกจากนี้ยังแปลหนังสือนิยายและสารานุกรมสำหรับเด็กฉบับต่าง ๆ ไว้อธิบายให้ลูก ๆ
 ได้เข้าใจความหมายอยู่เสมอ

พระยาอนุมานราชชนเป็นผู้ที่พร้อมจะสรรหาวิชาความรู้จากทุกแหล่ง ไม่แต่
 เรียนรู้จากตำรับตำราหรือครูอาจารย์เท่านั้น ท่านเรียนรู้จากภรรยา เพื่อนหรือลูกน้อง
 ตลอดจนคนใช้ภายในบ้านและจากเด็กข้างถนนด้วย มีเรื่องเล่าว่า ณ การประชุม
 ราชบัณฑิตครั้งหนึ่ง ตกลงกันไม่ได้ว่ากันกับจุดแตกต่างกันอย่างไร ในขณะที่เดินทาง
 กลับบ้าน ท่านได้ยินเด็กทะเลาะกันที่ข้างถนนจนท่านจับใจความได้จากเด็กว่า
 กันมีไว้สำหรับนั่งส่วนตุ่มมีไว้สำหรับขี่

แม้การศึกษาอย่าง เป็นทางการของท่านจะมีเพียงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
แต่โดยที่ท่านคิดค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอเอง ท่านได้รับการยกย่องจากผู้มีความรู้
เป็นผู้รู้ยิ่งคนหนึ่ง ของเมืองไทยซึ่งมีอยู่ไม่มากนัก

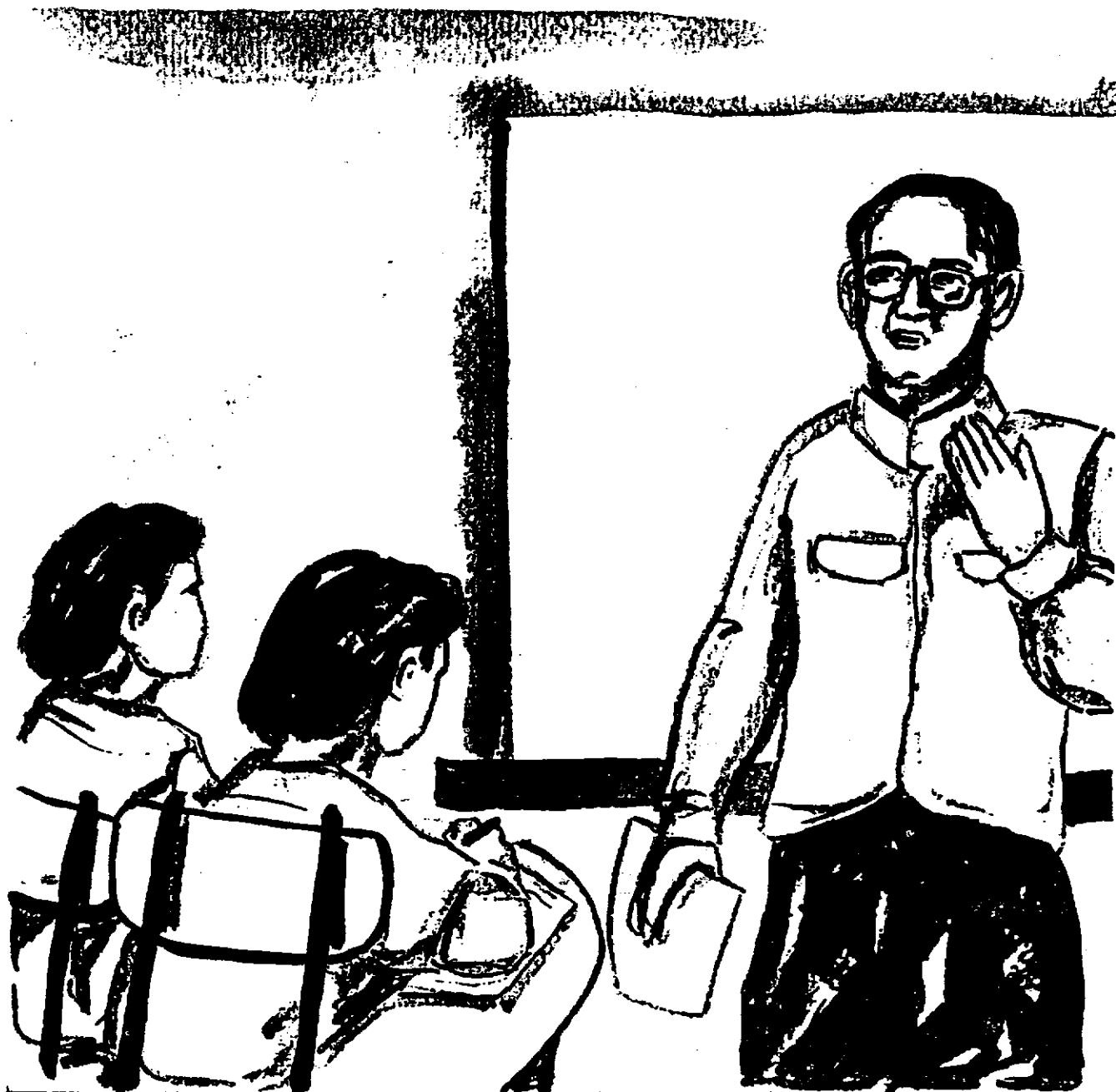
การเป็นครูของท่านในชั้นแรกเป็น โดยการเขียนเผยแพร่ลงในวารสารต่าง ๆ
เป็นเล่ม เพื่อจำหน่ายบ้าง

ส่วนการสอนอย่างจริงจังของท่านนั้น เริ่มเมื่อคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เริ่มขยายโครงการสอนถึงขั้นปริญญา โดยพระเจ้าวรวงศ์เธอกรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ ทรงชักชวนให้ท่านไปสอนวิชานฤกคศาสตร์ ซึ่งท่านเล่าว่า ในขณะนั้นท่านไม่มีความรู้ในวิชาดังกล่าว แต่ท่านเริ่มแสวงหาความรู้ดังที่เคยกระทำมาแล้วในวัยเด็กจนกระทั่งท่านมีความรู้อย่างลึกซึ้ง จนสามารถแต่งตำราทางวิชาการนี้ได้ถึง 2 เล่ม

ความภาคภูมิใจคิดว่าหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอเป็นลักษณะประจำตัวของท่านดังจะเห็นได้จากเมื่อต้องสอนวิชาประเพณีไทยด้วย ท่านก็มีได้อาศัยความรู้เก่า ๆ อันท่านมีมาก่อนเท่านั้น หากคิดว่าตำรับตำราต่าง ๆ เพิ่มเติมจนเชี่ยวชาญออกไปจนถึงวิชาสังคมวิทยา และมานุษยวิทยา

ด้วยผลงานวิชาการที่ท่านผลิตออกเป็นรูปเล่มนี้เอง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้มอบปริญญาอักษรศาสตร์ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์แก่ท่าน และท่านยังได้รับแต่งตั้งเป็นศาสตราจารย์พิเศษ ซึ่งนับเป็นคนที่ 2 ของมหาวิทยาลัยอีกด้วย

ต่อมาเมื่อท่านไปสอนวิชาศาสนาเปรียบเทียบที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่านก็ได้อาศัยความรู้จากหนังสือลัทธิของเพื่อนเท่านั้น ท่านยังได้อาศัยความรู้ทาง ลัทธิศาสนาต่าง ๆ ซึ่งท่านมีความสนใจมาตั้งแต่วัยเด็ก เคยไปปะคารมกับหมอสอน ศาสนานิกายต่าง ๆ ในเรื่องความเชื่อในลัทธิศาสนาต่าง ๆ มาแต่วัยหนุ่ม ทั้งมักคุ้น กับมิชชันนารีรุ่นแรก ๆ ที่เป็นเพื่อนกับบิดาของท่านมาแต่สมัยเป็นเด็กแล้วด้วย ยิ่งเมื่อมามีโอกาสต้องสอนวิชาดังกล่าว ท่านเลยค้นคว้าหาความรู้ลุ่มลึกลงไป ดังเรื่อง ศาสนาเปรียบเทียบ เป็นนิตยสารอยู่แล้ว

ท่านเป็นผู้มีโมตรีจิตมิตรภาพ ในขณะที่ศาสตราจารย์ใหญ่ ๆ บางคนในสหรัฐอเมริกา มุ่งแต่จะเขียนหนังสือโดยไม่ยอมพบศิษย์ พระชานุมานราชชนม์จะมีตำแหน่ง การงานสูงส่งเพียงไร ก็มีเวลาให้แก่ทุกคนและดูเหมือนจะมีเวลาให้ลูกศิษย์ยิ่งกว่า ครูอาจารย์ที่มีความสำคัญน้อยกว่าท่านเสียด้วยซ้ำ นอกจากจะให้ความรู้ ให้วัตถุแล้ว ท่านก็ยังอุดหนุนลูกน้องอัมชูลูกศิษย์ในทุกสถานที่ จึงไม่น่าแปลกใจอันใดเลยที่ท่านมี มิตรมากทั้งในหมู่ชาวต่างประเทศและชาวไทยทุกระดับชั้นบรรดาศักดิ์

พระฮานูมานราชชนมีภรรยาคือคุณหญิงละไม มีบุตรธิดาด้วยกัน 9 คน ซึ่งทุกคนต่างประสบความสำเร็จในการทำงาน พระฮานูมานราชชนได้ป่วยและเข้ารับการรักษาพยาบาลในโรงพยาบาลศิริราชเมื่อก่อนถึงอนิจกรรม 3 วันเท่านั้น แล้วท่านก็จากโลกนี้ไปเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2512 และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ทรงพระมหากรุณาธิคุณเสด็จมาพระราชทานเพลิงศพทั้งสองพระองค์ เมื่อเสร็จงานพระราชทานเพลิงศพแล้ว ทาสาทได้นำอัฐิของท่านไปบรรจุไว้ที่ใต้ฐานประธานวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม

ชีวประวัติ

อับราฮัม ลินคอล์น

ตอนที่ 1

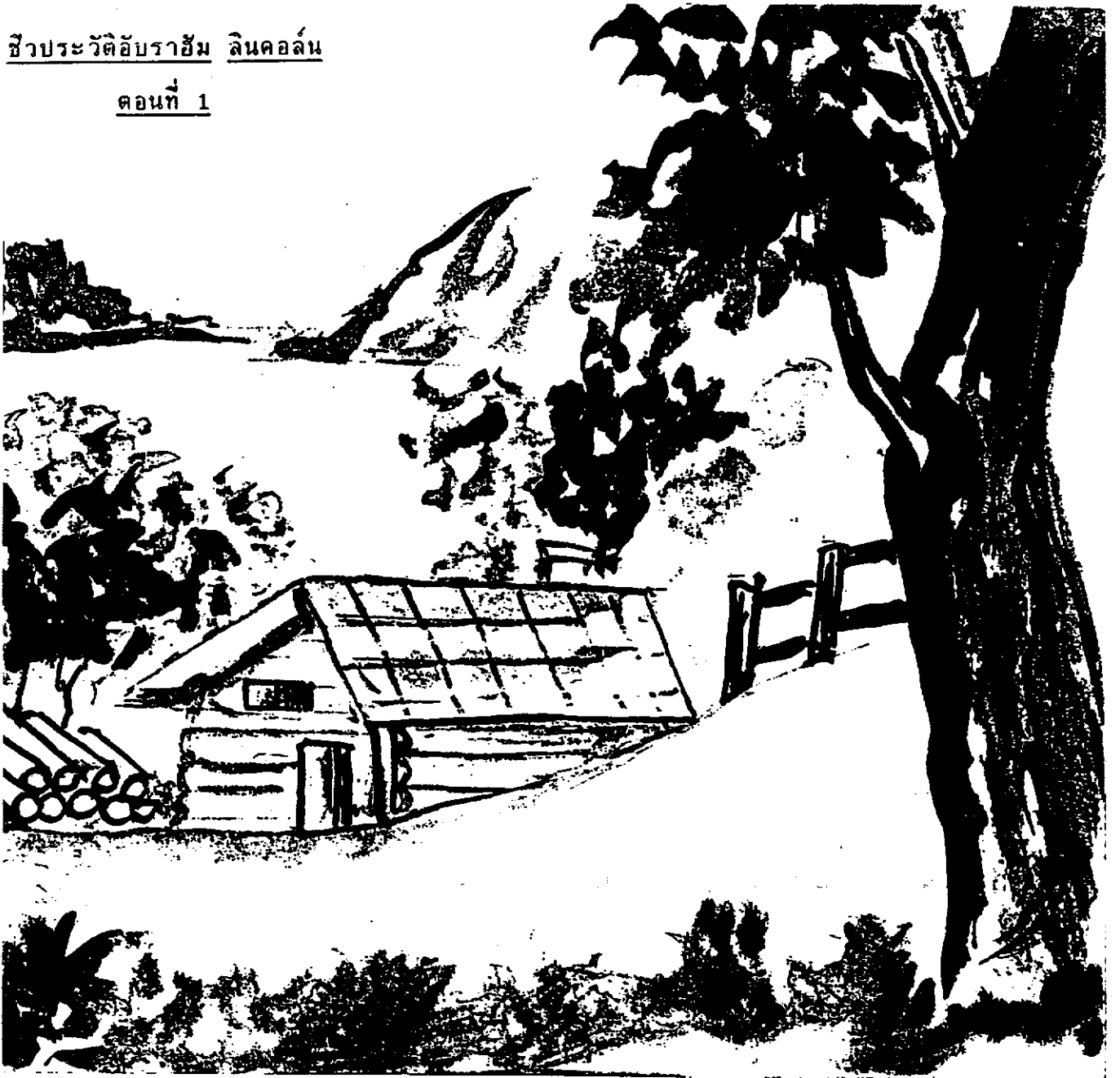

เรื่องโดย สุพจน์ พันธนีชะ

ภาพโดย วุฒิ ชัยนนท์นอก

ชีวประวัติอับราฮัม ลินคอล์น

ตอนที่ 1

เมื่อ 150 ปีที่ผ่านมาแล้วจะเห็นกระท่อมไม้ซุงหลังหนึ่ง ตั้งโดดเดี่ยวอยู่
กลางป่าในรัฐเคนตักกี ประเทศสหรัฐอเมริกา ป่าที่ล้อมรอบกระท่อมนี้แผ่หนาทึบ
ไปจนจกภูเขาเตี้ย ๆ ซึ่งมองเห็นได้สลับ ๆ ไกลออกไป กระท่อมไม้ซุงหลังน้อยนี้
เองลินคอล์นได้เริ่มชีวิตและไต่เต้าขึ้นไปสู่ตำแหน่งประธานาธิบดีสถาบันอันสูงสุดของ
ชาติได้ ลูกชาวไร่ผู้นี้กลายเป็นบุคคลที่ทั่วโลกรู้จักกันดีโดยทั่วกันและเรื่องราวอันที่
คลี่ใจนี้ได้เล่าขานต่อ ๆ กันเรื่อยมาหลายชั่วคนในภาษาต่าง ๆ ถึง 33 ภาษา

ลินคอล์นเป็นบุตรของนายทอม ลินคอล์น กับนางแนนซีแซงค์ เกิดเมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2352 ในหมู่บ้านเล็ก ๆ แห่งหนึ่งในรัฐเคนตักกี ครอบครัวของ ลินคอล์นได้ย้ายไปอยู่ที่รัฐอินเดียนา เมื่อลินคอล์นอายุได้ 4 ขวบ อาศัยอยู่ในกระท่อม ซึ่งกันแดดกันลมไม่มีใครได้ ถึงฤดูหนาวหนาวแทบขาดใจ อาหารการกินก็อดตัดขาดแคลน ไม่นานนางแนนซีแซงค์ซึ่งเป็นมารดาถึงแก่กรรม เมื่อมารดาถึงแก่กรรมลินคอล์นต้อง อยู่บ้านกับพี่สาวชื่อซาร่าห์แต่ลำพังสองพี่น้องเป็นส่วนมาก บิดาไม่เอาใจใส่ปล่อยให้ ลูกชายและลูกสาวหุงหาอาหารกินกันเอง มีด ซ้อนส้อมก็ไม่มี ต้องรับประทานอาหาร กับมือที่สกปรก เพราะหาสบู่ใช้ไม่ได้

ลินคอล์นค่อยสบายขึ้นเมื่อบิดาไปหาเอามารดาเลี้ยงชื่อ ซาร่าห์ บุช ซอนสัน มาอยู่ด้วย ซาร่าห์เป็นหญิงมาฆรูปร่างแข็งแรงและใจดี เอาใจใส่เลี้ยงดูบุตรเลี้ยง ด้วยความรักใคร่ บ้านช่องจึงเปลี่ยนแปลงใหม่อยู่สบายขึ้น

เมื่อลินคอล์นอายุได้ 7 ขวบ ลินคอล์นต้องเดินวันละหลายไมล์ เพื่อไปบ้านเล็ก ๆ หลังหนึ่งซึ่งใช้เป็นโรงเรียน บ้านที่ร่วนี้สร้างด้วยท่อนซุง พื้นห้องเต็มไปด้วยฝุ่นมีประตูเดียวไม่มีหน้าต่าง ทั้งเด็กหญิงและเด็กชายต่างเรียนหนังสือด้วยวิธีการอ่านออกเสียงดัง ๆ หลาย ๆ เที้ยว ให้ตัวเองฟังจนกว่าจะท่องจดจำได้ แล้วจึงท่องให้ครูฟังทีหลัง

ในฤดูใบไม้ร่วง ขณะลินคอล์นอายุได้ 15 ปี ลินคอล์นรู้จักหัดอ่านได้บ้างเล็กน้อย แต่อ่านด้วยความลำบากและยังเขียนไม่เป็นเลข มีชายคนหนึ่งชื่อ อาเชิล คอร์ซี เดินทางมาอยู่และเปิดโรงเรียนขึ้น ลินคอล์นกับพี่สาวของเขาเดินทางเป็นระยะทาง 4 ไมล์ ไปตามป่าในตอนเช้าเพื่อเรียนหนังสือกับครูหน้าใหม่ คนนี้ โรงเรียนนี้เป็นที่รู้จักกันในฐานะเป็นโรงเรียนส่งเสียงขรม ทั้งนี้ก็เพราะเด็กนักเรียนเรียนหนังสือด้วยการอ่านเสียงดัง ๆ วิธีนี้ครูเขาเชื่อว่าเขาจะรู้ได้ว่านักเรียนคนใดเอาใจใส่ในการเรียนหรือไม่ ครูจะเดินออกมายืนหลังไปรอบ ๆ ห้องเรียน ไม่เรียวถืออยู่ในมือพร้อมจะฟาดลงที่เด็กที่นั่งเงียบ การส่งเสริมให้นักเรียนอ่านเสียงขรมเช่นนี้ นักเรียนทุกคนจะพยายามตะเบ็งเสียงให้ดังกลบเสียงนักเรียนคนอื่น ๆ เสียงดังสนั่นของนักเรียนมักจะได้ยินไปไกลถึง 100 เมตร

ด้วยนิสัยรักการอ่านหนังสือ แม้การเรียนเบื้องต้นจะไม่ได้ความรู้มากเพียงใด
 ลินคอล์นก็พยายามอ่านหนังสือ 3 - 4 เล่ม ที่มีอยู่ อันเป็นสมบัติของมารดาเลี้ยง
 อย่างจริงจัง ลินคอล์นจะนอนหรือนั่งอ่านหนังสืออยู่จนตีก้น โดยอาศัยแสงไฟจาก
 เตามิงลินคอล์นชอบตั้งคำถาม อ่านหนังสือและครุ่นคิดอยู่เสมอ เมื่อนบอะไรบางอย่าง
 ที่น่าสนใจ ก็จะรีบจดเอาไว้ แล้วทบทวนบ่อย ๆ หรือไม่ก็ท่องจนจำได้

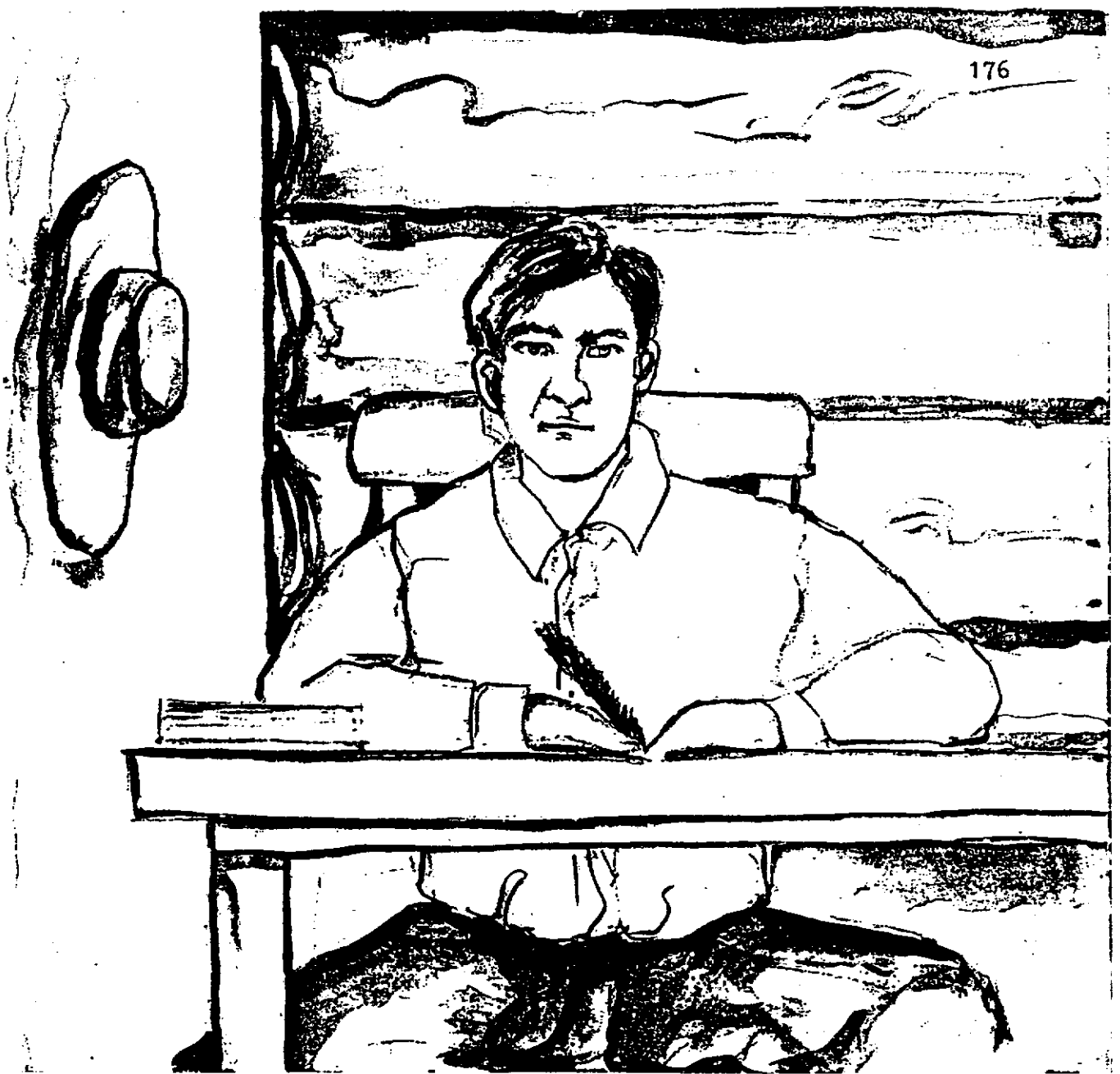
หนังสือเล่มหนึ่งในจำนวนหลายเล่มที่ลินคอล์นได้ยืมมาจากเพื่อนบ้าน คือ เรื่องชีวิตของวอชิงตัน วอชิงตันเป็นประธานาธิบดีคนแรกของสหรัฐและได้รับการขนานนามว่าเป็นบิดาแห่งชาติ ลินคอล์นชอบหนังสือเล่มนี้มากจนต้องพกติดตัวเวลาจะเข้านอน แล้ววางหนังสือเล่มนี้ไว้ตรงรอยโหว่ของท้องซุง เพื่อว่าจะได้หยิบมันขึ้นมาอ่านได้ทันทีเมื่อตื่นขึ้นมาในตอนเช้า แต่แล้ววันหนึ่งฝนตกหนักและฝนสาดเข้าตามรอยโหว่ของบ้านจนหนังสือเล่มนี้เปียกโชกไปหมด เจ้าของหนังสือได้สั่งให้ลินคอล์นทำงานให้เขาเป็นเวลา 3 วัน ในไร่ข้าวโพด เพื่อชดเชยค่าเสียหายที่เกิดขึ้นกับหนังสือของเขา

แต่อย่างไรก็ตามเหตุการณ์ครั้งนี้มิได้ทำให้ลินคอล์นลดละความพยายามที่จะขอยืมหนังสือมาอ่านอีกแม้แต่น้อย และในไม่ช้าลินคอล์นก็ได้อ่านหนังสือทุก ๆ เล่มของเพื่อนบ้านทุกคนซึ่งอยู่ภายในบริเวณ 50 ไมล์ จากบ้านของลินคอล์น

ลินคอล์นกระหายใคร่เรียนรู้ว่าเรื่องราวต่าง ๆ ที่ซ่อนไว้ภายใต้ปกหนังสือแต่ละเล่มนั้นมีอะไรบ้าง ลินคอล์นมักพูดอยู่เสมอว่า " สิ่งที่ผมอยากรู้มีอยู่ในหนังสือทุกเล่มและเพื่อนที่ดีที่สุดของผมก็คือ คนที่นำหนังสือที่ผมยังไม่เคยอ่านมาให้ผมอ่าน " หนังสือที่มีทำให้ลินคอล์นรู้สึกว่าคุณเองเกิดความรู้กว้างขวางขึ้น และได้รับความสุขทางใจมาก

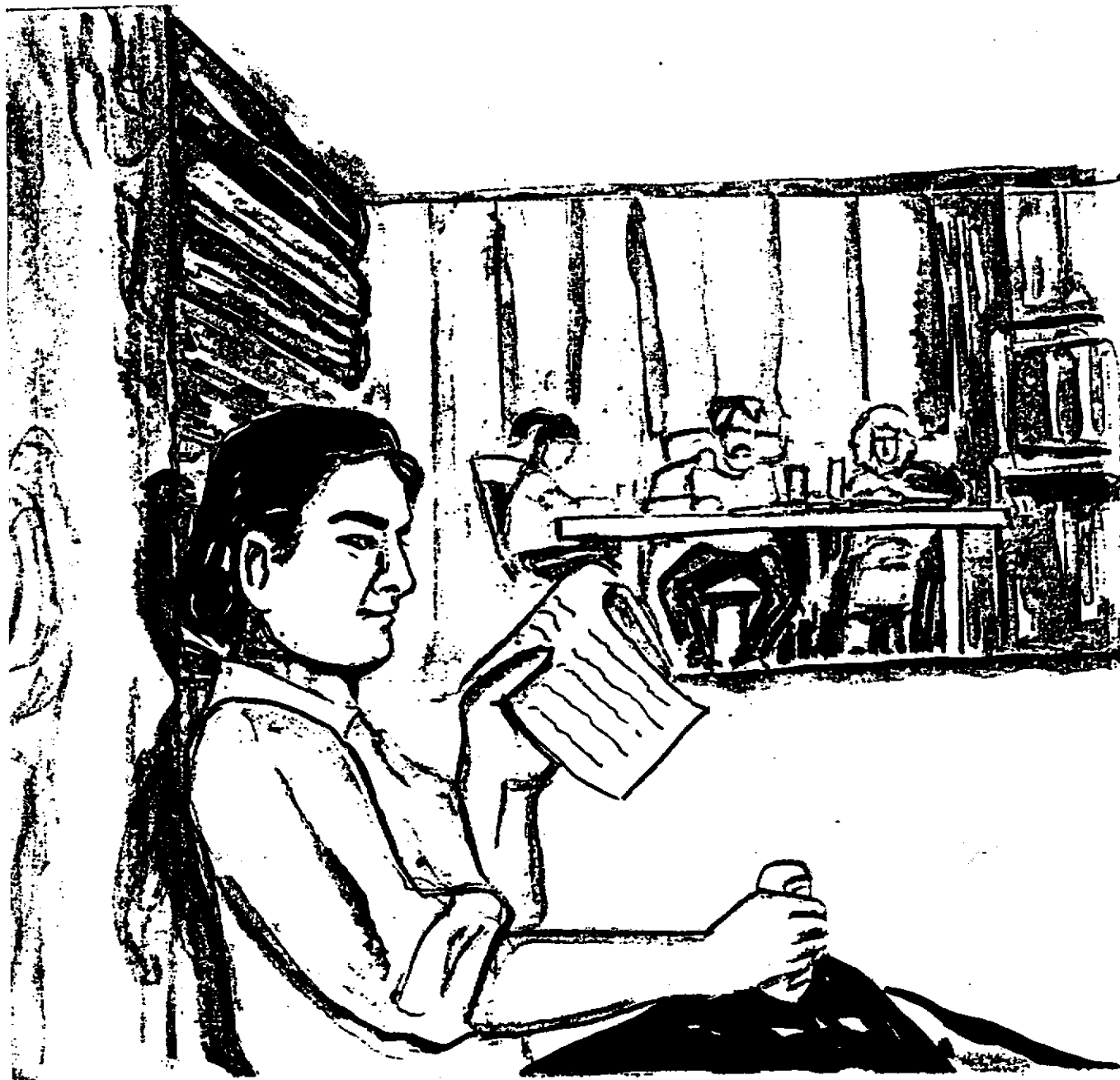
ลินคอล์นเรียนอ่านด้วยการอ่านบทต่าง ๆ ของคัมภีร์ไบเบิล และคัดเขียนลายมือโดยอาศัยแบบลายมือของวอชิงตันและเจฟเฟอร์สัน ลายมือของลินคอล์นจึงละม้ายคล้ายคลึงกับคนทั้งสองดังกล่าว เป็นลายมือเรียวร้อยและหมดจด ทั้งนี้ทำให้มีผู้กล่าวถึงกันมาก จนกระทั่งเพื่อนบ้านที่ขาดการศึกษาเดินทางเป็นระยะหลายไมล์มาหาลินคอล์นเพื่อให้เขียนจดหมายให้

หนังสือทั้งหมดที่ลินคอล์นขี้อ่าน ไม่มีเล่มใดให้ประโยชน์อย่างเหลือหลาย เหมือนเล่มที่ชื่อว่า ความรู้ต่าง ๆ ของสก็อต หนังสือเล่มนี้สอนให้ความรู้กับเขาในเรื่องการพูดในที่ชุมชน และมีตัวอย่างการกล่าวสุนทรพจน์อันมีชื่อเสียง รวมทั้งคำพูดของตัวละครสำคัญ ๆ ของเชคสเปียร์อยู่ด้วย เมื่อเขาอ่านผ่านมาถึงตอนใดซึ่งซาบซึ้งตรึงใจเป็นพิเศษ ลินคอล์นจะจดบันทึกไว้ถ้าไม่มีกระดาษที่จะเขียน บินคอล์นจะเขียนด้วยชอล์คลงบนแผ่นไม้กระดาน ลินคอล์นทำสมุดขึ้นอย่างหนา ๆ เล่มหนึ่ง ในสมุดเล่มนี้ เขาเขียนข้อความที่เขาติดเนื้อต้องใจทุกอย่างลงไปโดยให้ชนเหยี่ยวเป็นปากกา สมุดเล่มนี้ติดตัวลินคอล์นอยู่เป็นประจำจนลินคอล์นสามารถท่องโคลงกลอนยาว ๆ และสุนทรพจน์ต่าง ๆ ได้อย่างคล่องแคล่ว

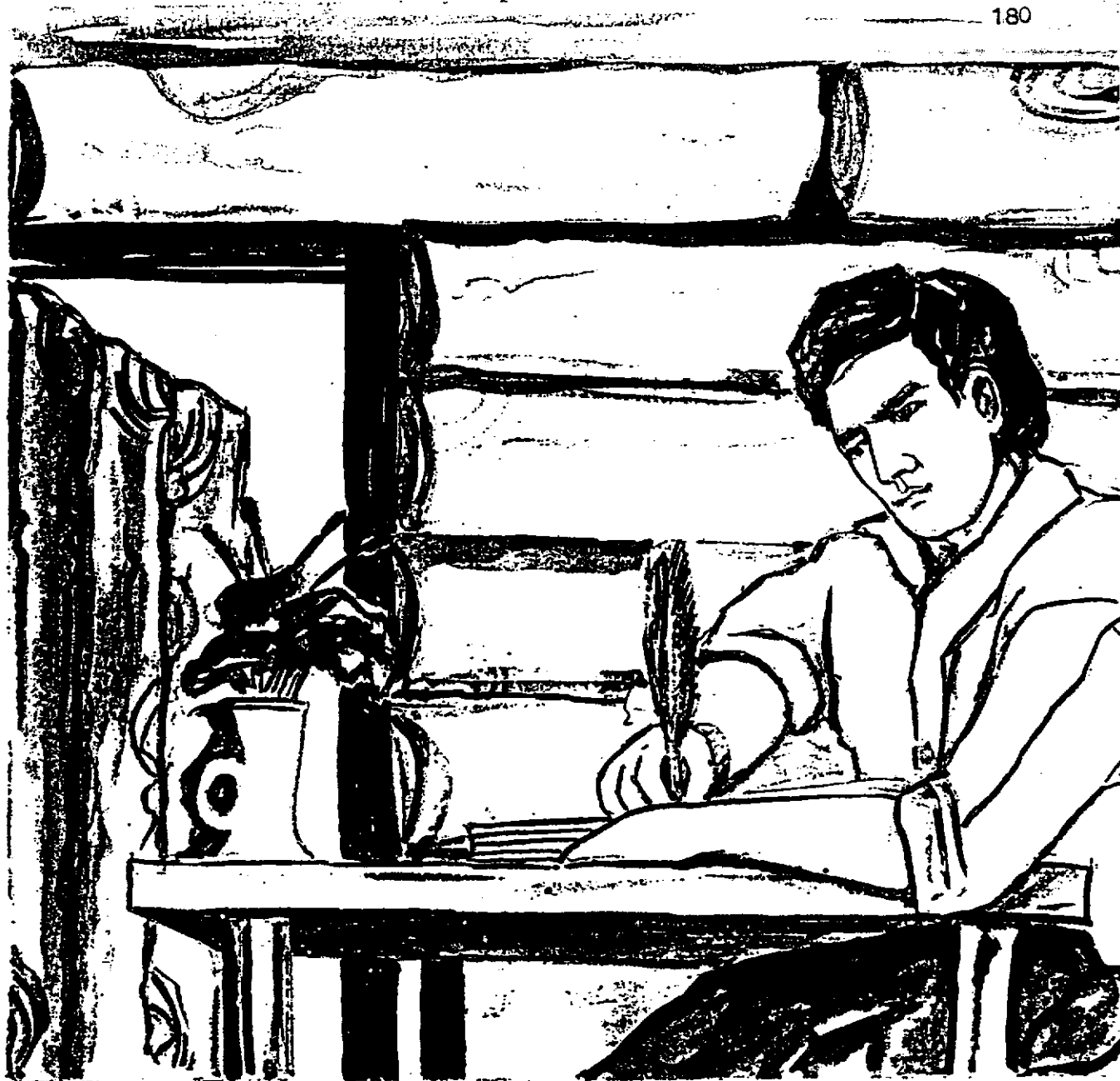
ขณะที่ลินคอล์นไปทำงานในไร่ ลินคอล์นนำหนังสือติดตัวไปด้วย ตอนมีเวลาเขานั่ง
ลินคอล์นจะนั่งลงบนไม้รั้วอันบนและอ่านหนังสือโดยไม่ร้อช้า

ในตอนเที่ยงแทนที่จะนั่งลงกินอาหารกลางวันเหมือนอย่างคนอื่น ๆ
 ในครอบครัว ลินคอล์นจะถือขึ้นแป้งข้าวโพดทอดด้วยมือข้างหนึ่ง และถือหนังสือด้วย
 มืออีกข้างหนึ่ง นั่งอ่านหนังสืออย่างมีความสุข

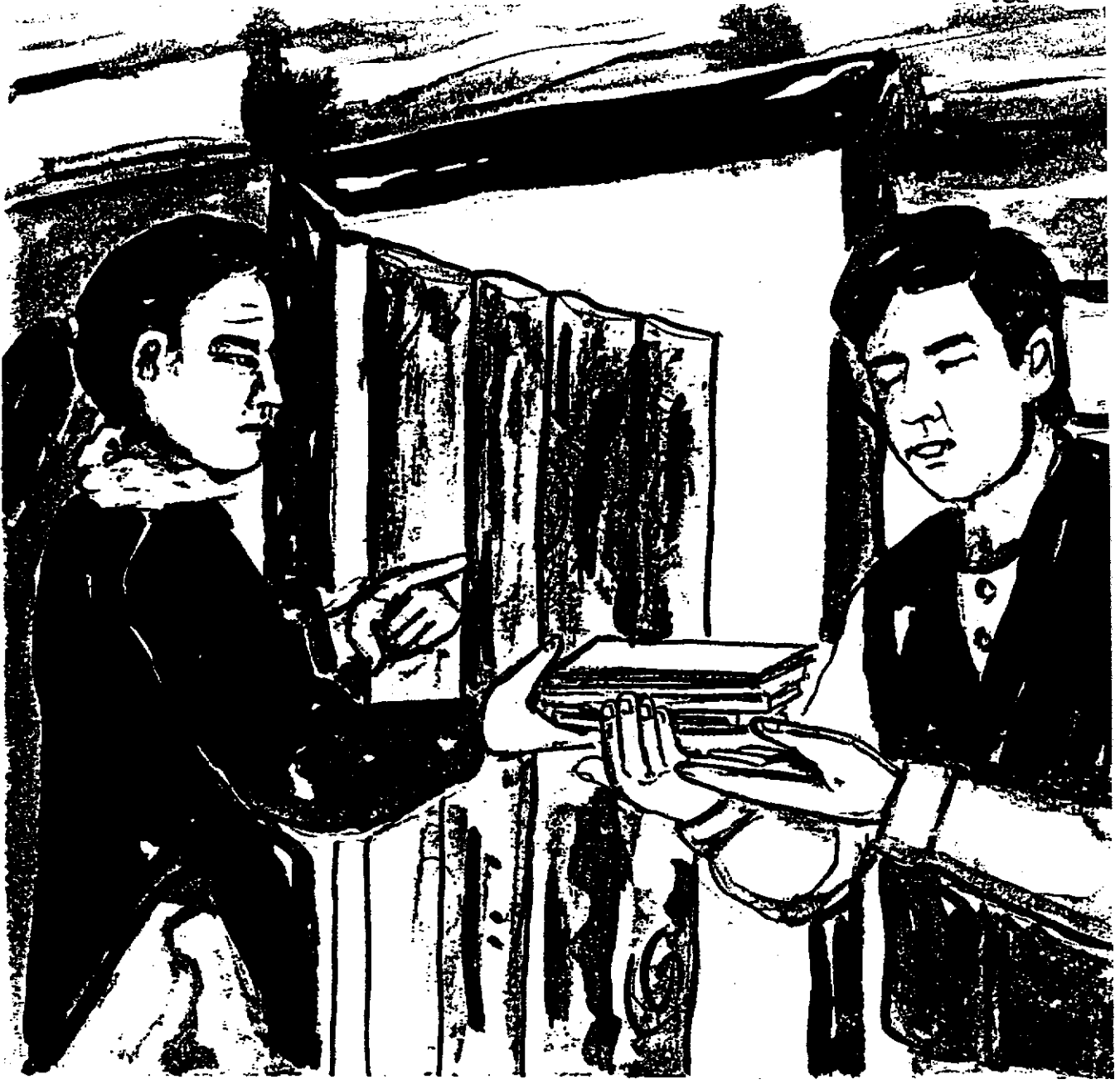
การศึกษาเล่าเรียนช่วยให้ลินคอล์นได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินอย่างยิ่ง ลินคอล์นรู้สึกว่าการที่โรงเรียนวันหนึ่ง ๆ ช่างสิ้นเสียจริง ๆ เพราะฉะนั้นเขา จึงต้องไปเรียนต่อที่บ้าน กระดาษเป็นสิ่งที่หายากและราคาแพง ลินคอล์นจึงใช้วิธี เขียนบนแผ่นกระดาษด้วยก้อนถ่าน บางครั้งเขาทำเลขที่ส่วนบนของแผ่นไม้ซึ่งตาก ซึ่งใช้กันเป็นฝากระท่อม ครั้นเมื่อที่ว่างเหล่านั้นเต็มไปด้วยตัวเลขและตัวหนังสือ เขาจะใช้มีดพับขุดออกและเขียนใหม่ต่อไป

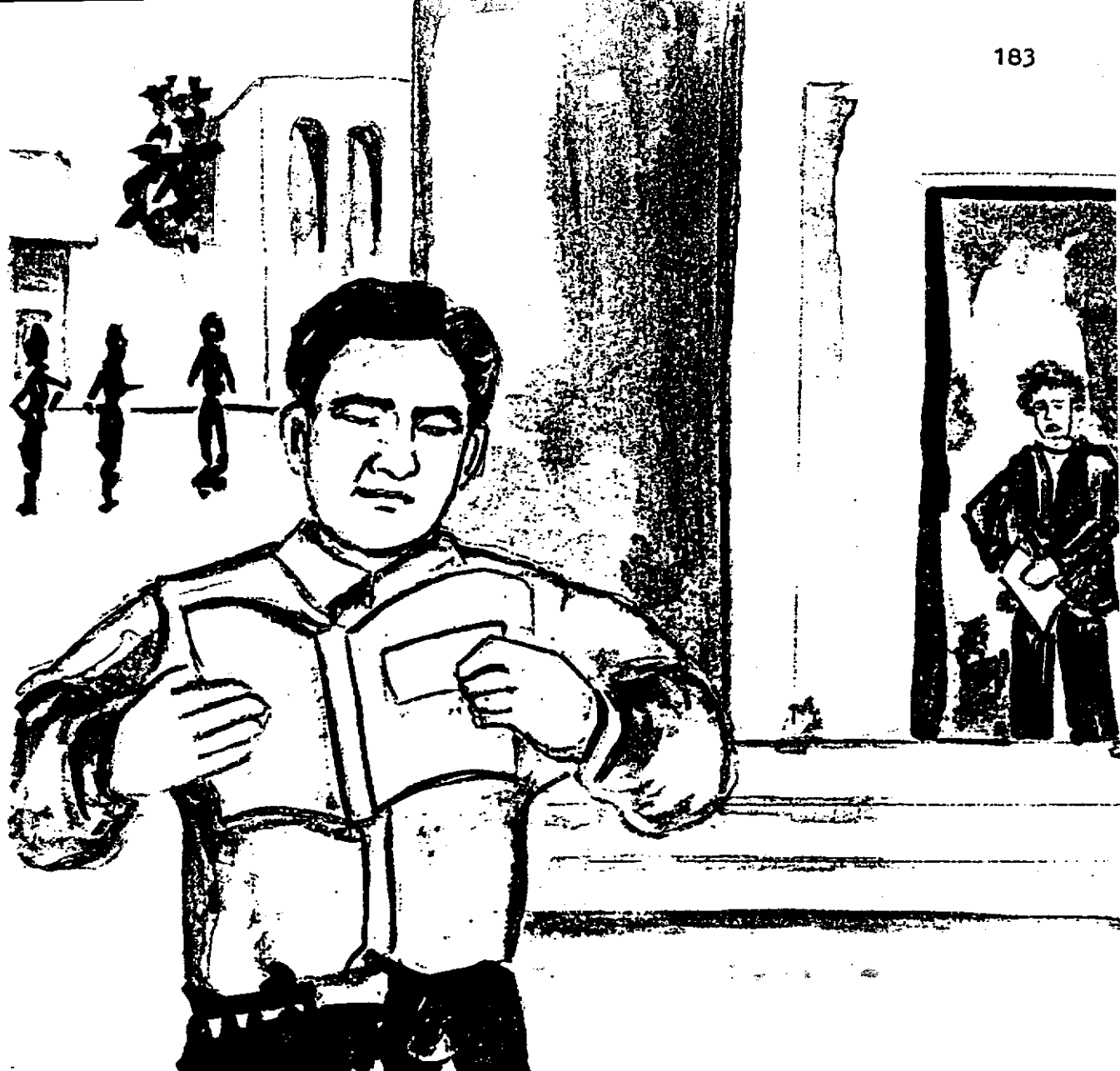
เนื่องจากอยู่ในฐานะยากจนลินคอล์นจึงไม่สามารถซื้อหนังสือเลขมาเรียน
 ลินคอล์นจึงขีมีเพื่อนมาเล่มหนึ่งและลอกใส่แผ่นกระดาษขนาดกว้างยาวที่ใช้เป็น
 กระดาษจดหมายธรรมดาแล้วเย็บเป็นเล่มด้วยเชือกป่าน ตำราเลขเล่มนั้นจึงเป็นสิ่ง
 ที่ทำขึ้นด้วยมือของเขาเอง เมื่อลินคอล์นได้ตายไปแม่เลี้ยงของเขายังเก็บรักษา
 ส่วนหนึ่งของตำราเล่มนี้ไว้

ลินคอล์นเริ่มแสดงให้เห็นปรากฏชัดถึงลักษณะอันพิเศษของเขาซึ่งผิดแผกแตกต่างกับนักเรียนอื่น ๆ ในละแวกป่าทั้งหมด ลินคอล์นต้องการที่จะเขียนบรรยายความรู้สึกนึกคิดของเขาต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นที่สนใจของประชาชนอยู่หลายครั้ง โดยเขียนเป็นโคลงและความเรียง นำไปให้นายวิลเลียม วูด เพื่อนบ้านคนหนึ่งอ่านดูเพื่อให้วิจารณ์ ลินคอล์นจำโคลงที่เขาแต่งได้ดีจนกระทั่งว่าปากเปล่าได้ส่วนความเรียงก็มีผู้ให้ความสนใจอย่างยิ่ง ทนายความผู้หนึ่งฟังใจต่อบทความชิ้นหนึ่งของเขาในเรื่องการเมืองของชาติ จนถึงส่งบทความชิ้นนั้น ไปลงหนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่งในรัฐโอไฮโอ

การที่ลินคอล์นสามารถอ่านหนังสือได้เปรียบประดุจเขาของตัวเองไปสู่โลกใหม่ที่เต็มไปด้วยสิ่งประหลาดมหัศจรรย์ และขยายขอบเขตแห่งความรู้ทำให้เขามีสายตากว้างไกล การอ่านหนังสือเป็นสิ่งที่เขาชอบอย่างหลงใหลยิ่งในชีวิต แม้เลี้ยงของเขาได้นำห้องสมุดน้อย ๆ ประกอบด้วยหนังสือ 5 เล่ม มากับเขอ คือ คัมภีร์ไบเบิล นิตานอีสป โรบินสันครุโซ ความก้าวหน้าของนกนิลกริม และกลาสีชินแบด ลินคอล์นอ่านหนังสือพวกนี้อย่างแทบจะไม่หยุดพัก โดยเฉพาะคัมภีร์ไบเบิลกับนิตานอีสป เขาวางไว้ในที่อยู่อีกเล่มมือและหยิบเอามาอ่านซ้ำซาก ซึ่งจากการอ่านหนังสือสองเล่มนี้ บ่อย ๆ ช่วยทำให้เกิดอิทธิพลอย่างมากในการใช้สำนวนการเขียนหนังสือของเขา แบบแผนในการพูด และวิถีการคัดค้านโต้แย้ง

แต่หนังสือเพียงเท่านี้ยังไม่พอลินคอล์นอาจจะหาอ่านมากกว่านี้ แต่ไม่มีเงินที่จะซื้อ ลินคอล์นจึงไปขอยืมหนังสือ หนังสือพิมพ์ และสิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ จากใครต่อใครทั่วไป ลินคอล์นเดินไปที่ตำบลโอไฮโอ ริฟเวอร์ เพื่อขืมหนังสือกฎหมายของรัฐอินเดียนาฉบับแก้ไขเปลี่ยนแปลงจากทนายความผู้หนึ่ง เป็นครั้งแรกที่ลินคอล์นมีโอกาสได้อ่านคำประกาศอิสรภาพและรัฐธรรมนูญของสหรัฐจากหนังสือเล่มนั้น

ชีวประวัติ

อับราฮัม ลินคอล์น

ตอนที่ 2

เรื่องโดย สุพรรณ พันชนิยะ
ภาพโดย วุฒิ ชัยนนท์นอก

ใน พ.ศ. 2371 ลินคอล์นได้แจ้งความประสงค์กับบิดาและมารดา เลียงว่าจะออกไปเสี่ยงโชคบ้าง ลินคอล์นเดินทางอำลาหมู่บ้านนั้น ด้วยเสื้อผ้าฝ้าย สีน้ำเงินซิด ๆ สิ่งของส่วนตัวที่มีติดตัวไปมีเพียงเล็กน้อย เรื่องเงินนั้นไม่มีเลย แต่ลินคอล์นก็มีความเชื่อมั่นว่าความสามารถและความแข็งแกร่งของตนคงจะไม่ทำให้ ถึงกับอดตาย

ด้วยวัย 21 ปี เป็นวัยที่ชีวิตเต็มไปด้วยความหวัง แม้จะอยู่ไกลสุดเอื้อม ลินคอล์นรอนแรมมาถึงเมืองนิวซาล์มและรับจ้างเป็นเสมียนอยู่ในร้านขายของโดยใช้ เวลาว่างเรียนกฎหมาย

เมื่อศาลมีการเปิดพิจารณาคดีขึ้นในเมือง ลินคอล์นมักจะเดินทางเป็นระยะทางถึง 15 ไมล์ ไปยังเมืองซึ่งอยู่ริมแม่น้ำเพื่อฟังทนายความโต้แย้งกัน

ภายหลังเมื่อลินคอล์นเปลี่ยนงานโดยรับจ้างทำงานในไร่ของคนในหมู่บ้าน ลินคอล์นมักจะวางจอบหรือคราดครั้งแล้วครั้งเล่า ขึ้นนั่งบนรั้วและกล่าวคำพูดตาม อย่างที่ทนายความพูดในศาล ซึ่งเขาได้ยินมา บางคราวเขาเลียนเสียงตะโกนดังลั่น ของนักบวชนิกายนบีปติสต์ ผู้มาสอนศาสนาที่โบสถ์ในวันอาทิตย์

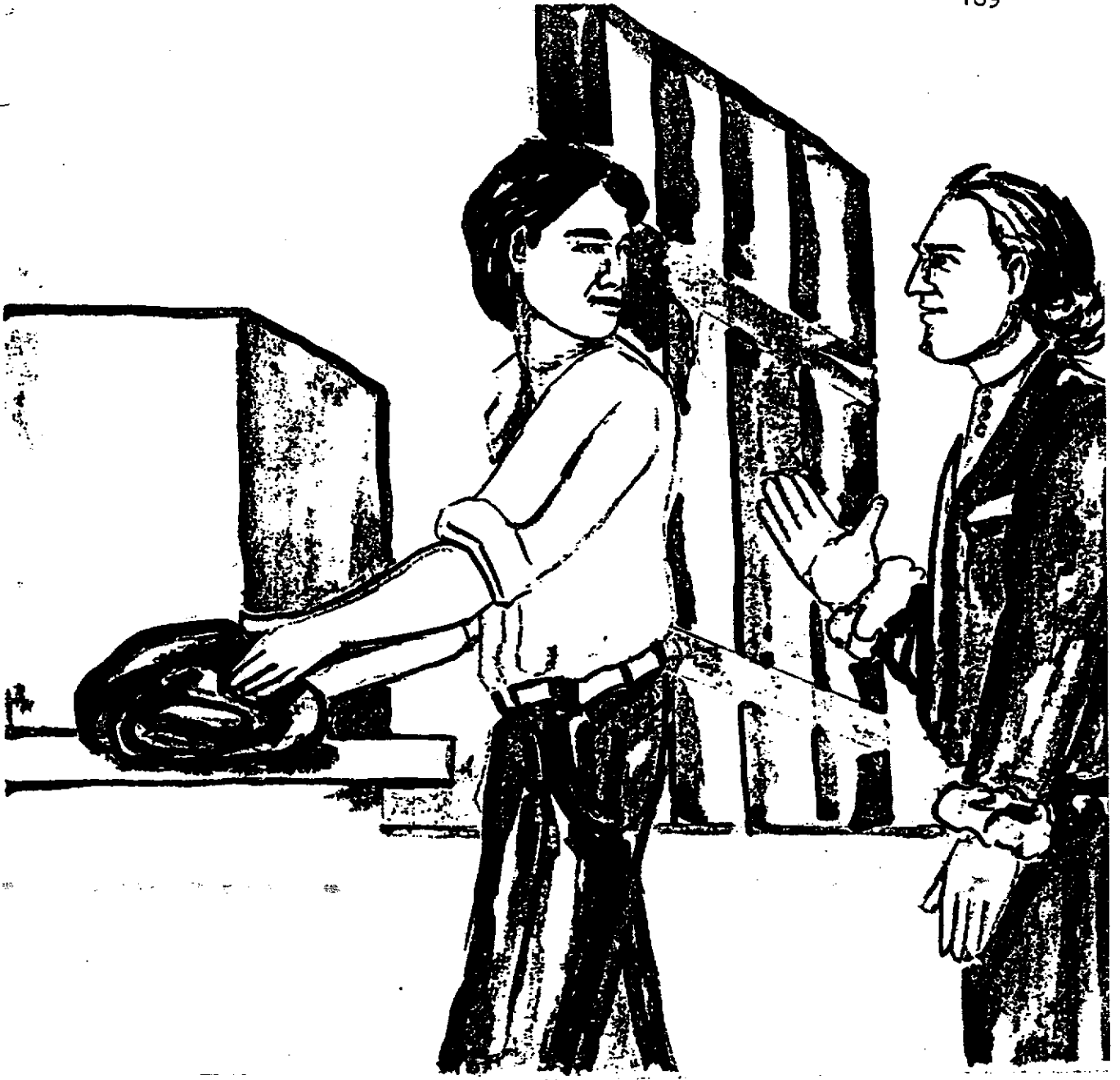
ลินคอล์นมักจะถือหนังสือเล่มหนึ่งไปยังไร่ ชื่อ คำตลกคะนองของควิน เป็นหนังสือตลกขบขัน ขณะนั่งคร่อมบนขอนไม้ลินคอล์นจะอ่านบางตอนดัง ๆ

ที่นิวาซา เล็ม ลินคอล์นได้เป็นสมาชิกสโมสรวรรณคดีซึ่งนัดประชุมกันในคืนวันเสาร์ทุก ๆ สัปดาห์ ณ ร้านอาหาร ลินคอล์นเป็นคนสำคัญในรายการประชุมทุก ๆ ครั้ง ด้วยกรเล่าเรื่องต่าง ๆ อ่านโคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ซึ่งเขาแต่งเองพูดโดยไม่ได้เตรียมไว้ล่วงหน้า และได้วาที่เกี่ยวกับปัญหาประจำวันในสมัยนั้น การปฏิบัติอันนี้ของลินคอล์นเป็นสิ่งที่หาราคามีได้ มันขยายขอบเขตแห่งสติปัญญาของเขาให้กว้างขวางยิ่งขึ้นและปลุกความทะเยอทะยานของเขาให้ตื่นตัว ลินคอล์นพบความจริงว่าเขามีสมรรถภาพพิเศษในการจูงใจผู้อื่นด้วยคำพูดของเขา ความสามารถในการพูดท่ามกลางที่ประชุมนี้เอง หนุนให้เขาใจกล้าและมีความเชื่อมั่นในตนเองยิ่งกว่าการกระทำใดๆ ที่เขาเคยผ่านมานแล้ว

ไม่นานลินคอล์นก็ร่วมลงทุนซื้อร้านขายของร้านหนึ่งกับเพื่อน แต่ร้านของเขาก็ไม่ประสบผลสำเร็จ เพราะร้านขายของมีมากเกินไปสำหรับหมู่บ้านเล็ก ๆ และเหตุผลอีกอย่างหนึ่งคือ ความเป็นคนชอบอ่านหนังสือ มีหลายครั้งที่ตนเข้ามาซื้อของในร้าน นบลินคอล์นกำลังอ่านหนังสืออยู่อย่างใจจดใจจ่อได้ โคนตันไม้ต้นหนึ่ง และมีท่าทางอยากรีบอ่านหนังสือของเขาต่อไปมากกว่าอยากขายของ

ลินคอล์นเป็นผู้จัดการที่แปลก มักจะนอนเหยียดขาบนที่จ่ายของและรับเงิน
 เอาผ้าขาวหนูศรีษะแล้วนอนอ่านหนังสือ พอลูกค้าเข้ามา ลินคอล์นจึงม้วนผ้า
 เก็บลงมากอดกับลูกค้า

วันหนึ่งผู้อพยพคนหนึ่งซึ่งกำลังเดินทางไปตั้งรกรากทางตะวันตก ได้หยุดแวะและต้องการขายถังเบียร์เก่า ๆ ใบนึง ลินคอล์นไม่ต้องการถังเบียร์ใบนั้น แต่เพื่อไม่ให้ชายคนนั้นผิดหวัง เขาจึงรับซื้อไว้โดยให้ราคา 50 เซ็นต์ แล้วชายคนนั้นก็ขี่ม้าจากไป

ต่อมาลินคอล์นได้จัดการเก็บกระดาษเก่า ๆ จากกันถึงเบียร์ไปทิ้ง เขาได้พบหนังสือเล่มหนึ่ง ด้วยความประหลาดใจและดีใจ เขาได้พบว่าหนังสือเล่มนั้นเป็นตำรากฎหมายที่มีชื่อเสียงเล่มหนึ่ง ซึ่งนักกฎหมายทุกคนจะต้องมี ลินคอล์นรู้สึกคล้ายกับว่าหนังสือเล่มนั้นกำลังพูดกับเขาว่า "หยิบฉันขึ้นมาสิแล้วอ่านฉัน ท่านเกิดมาเพื่อที่จะเป็นนักกฎหมาย" แล้วลินคอล์นก็อ่านหนังสือเล่มนี้จนตลอดเล่มด้วยความใส่ใจยิ่ง

วันหนึ่งลินคอล์นตัดสินใจขึ้นมาว่าเพื่อนของเขาคือ เบอร์รี่ ได้ออบหนีเขาไป
 เสียแล้ว ทั้งนี้สินมากมายที่ทั้งสองสัญญาว่าจะคืนเมื่อคราวไปขีมนเงินมาตั้งร้าน ให้
 ลินคอล์นรับภาระเลี้ยงคนเด็ชว ลินคอล์นไปพบเจ้าหนี้และรับปากว่าเขาจะใช้หนี้ทุก
 เหรียญที่ได้ขีมนมา ถ้าพวกเขาจะยินยอมให้เวลาแก่ลินคอล์นเพื่อหาเงินมาคืน จากนั้นมา
 ลินคอล์นต้องนำเงินทุกเหรียญที่เขาหามาได้ ส่งไปชำระหนี้ซึ่งลินคอล์นต้องใช้เวลา
 ทั้งสิ้นถึง 17 ปี ในการชำระหนี้ทั้งหมด

ระยะเวลาที่ทำงานใช้หนี้นี้ ลินคอล์นก็พยายามอ่านหนังสืออยู่ตลอดเวลา มีอยู่ครั้งหนึ่ง เขาก็เดินทางข้ามทุ่งหญ้ากว้างใหญ่ไปเมืองสปริงฟีลด์ เป็นระยะทาง 20 ไมล์ เพื่อยืมหนังสือกฎหมายจากทนายความผู้หนึ่ง ซึ่งรู้จักกันตอนไปปราบพวก อินเดียนแดง เขากลับบ้านลินคอล์นเดินอ่านหนังสือเล่มนั้นไปตามทาง ครั้นเขาก็ก้าวขา ออกนอกทางเข้าไปในป่ารก เขาจะหยุดหนึ่งเพื่อเปลี่ยนทิศเสียใหม่ และสำรวมใจให้ นาร่างไปตรงทางโดยไม่คิดเดี้ยวอีก จนกระทั่งเขาทำได้สำเร็จ ลินคอล์นคงศึกษา อยู่เช่นนี้จนอ่านได้ราว 20 หรือ 30 หน้า ครั้นโพล์เพล้เขาไม่สามารถอ่านต่อไปได้ จึงรีบก้าวไปอย่างรวดเร็ว

ลินคอล์นคร่ำเคร่งอยู่กับการอ่านหนังสือกฎหมายเหล่านี้จนแทบไม่มีเวลาหยุด
พักและแทบจะไม่คิดถึงสิ่งอื่นใดทั้งสิ้น ในเวลากลางวันลินคอล์นจะลงนอนใต้ร่มของ
ต้นเอล์ม ซึ่งขึ้นอยู่ข้าง ๆ รั้ว ยกขาขึ้นไว้ที่ลำต้นแล้วอ่านหนังสือกฎหมายอย่างตั้งอก
ตั้งใจ

ตอนกลางวัน ลินคอล์นจะอ่านหนังสือที่ร้านช่างทำถังไม้ อาศัยแสงสว่างจากการใช้เศษไม้ก่อไฟ มีบ่อยครั้งที่เขาอ่านออกเสียงดังครั้งแล้วครั้งเล่า ปิดหนังสือแล้วเขียนประโยคที่เขาอ่านมาสด ๆ ร้อน ๆ ลงบนแผ่นกระดาษ แก้วไขและเรียบเรียงถ้อยคำสำนวนเสียใหม่ให้อ่านเข้าใจง่าย จนกระทั่งเด็ก ๆ ก็สามารถเข้าใจได้

ไม่ว่าลินคอล์นจะไปแห่งใด จะเดินเล่นตามริมแม่น้ำ จะเดินทอดน่องไป
ตามป่า จะเดินทางไปทำงานในไร่ หรือจะไปอยู่ที่ใดก็ตาม เขาจะนำหนังสือบรรยาย
กฎหมายหนีบรักแร้ติดไปด้วย

ครั้งหนึ่งชาวไร่ผู้จ้างลินคอล์นตัดไม้ฟันได้เดินมาที่มุมด้านหนึ่งของฉางในตอน
บ่ายคล้อยและพบลินคอล์นนั่งอยู่บนกองไม้ฟัน ทำการศึกษากฎหมายอย่างขมุกขมน

ครูที่โรงเรียนคนหนึ่งชื่อ เม็นเตอร์ เกรแฮม บอกลินคอล์นว่า ถ้า ลินคอล์นมีเจตจำนงอย่างแรงกล้าที่จะเล่นการเมืองและศึกษากฎหมายให้ก้าวหน้า จำเป็นจะต้องมีความรู้วิชาไวยากรณ์ด้วยอีกอย่างหนึ่ง " ฉันจะยืมหนังสือเล่มนี้ได้ จากที่ไหน " ลินคอล์นถาม เกรแฮมบอกว่า ฮอห์น แวนซ์ ชาวไร่ผู้อยู่ในชนบท ห่างจากที่นี่ 6 ไมล์ มีหนังสือตำราไวยากรณ์โดยเคอร์แกนแฮม ลินคอล์นลุกขึ้นพรวด นรวด สวมหมวกและเดินทางไปขอยืมหนังสือเล่มนั้น

ลินคอล์นทำให้ครูเกรแฮม ประหลาดใจที่เขาสามารถเรียนรู้ไวยากรณ์ตาม กฎเคอร์แกนแฮมได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งต่อมาอีก 30 ปี ครูโรงเรียนนี้กล่าวว่าเขาได้สอน นักเรียนทั้งหมดกว่า 5,000 คน แต่ปรากฏว่าลินคอล์นเป็นผู้เอาใจใส่ในการศึกษา มากที่สุดและขยันที่สุด เป็นชายหนุ่มที่มีความตั้งใจเด็ดเดี่ยวแน่วแน่มากในการแสวงหา ความรู้และการศึกษาทางอักษรศาสตร์เหนือกว่านักเรียนคนใดที่เขาเคยพบเห็นมาแล้ว

หลังจากได้เรียนรู้ไวยากรณ์ของเคอร์กแฮมทะเลบุรูไปร่งแล้ว ลินคอล์นจึง
 ก้มหน้าก้มตาอ่าน ตั้งอกตั้งใจศึกษาหนังสือเรื่อง ความเลื่อมและความลุ่มจมของ
 จักรวรรดิโรมัน ประวัติศาสตร์โบราณ ชีวิตประวัติคนสำคัญทางทหารของชาวอเมริกัน
 ชีวิตประวัติของเฮ็นเฟอร์ซัน ชีวิตประวัติของเคล และชีวิตประวัติของเว็บบสเตอร์ รวมทั้ง
 เรื่องยุคแห่งเหตุผลซึ่งเขียนโดยทอมเพน

ลินคอล์นแต่งกายด้วยเสื้อนอก ผ้าหลวม ๆ รองเท้ายาวรี และกางเกง
 แบนเนื้อสีน้ำเงินซีด ๆ ชายหนุ่มผู้มีความพิเศษนิสคารผู้นี้จะเที่ยวตระเวนอยู่ในเมือง
 นิวฮาเล็มด้วยการอ่านหนังสือ เล่าเรื่องสนุก ๆ ลินคอล์นจะไป ณ ที่ใดก็ตามเขาจะมี
 มิตรสหายกลุ่มใหญ่ ๆ เสมอ

ชีวประวัติ

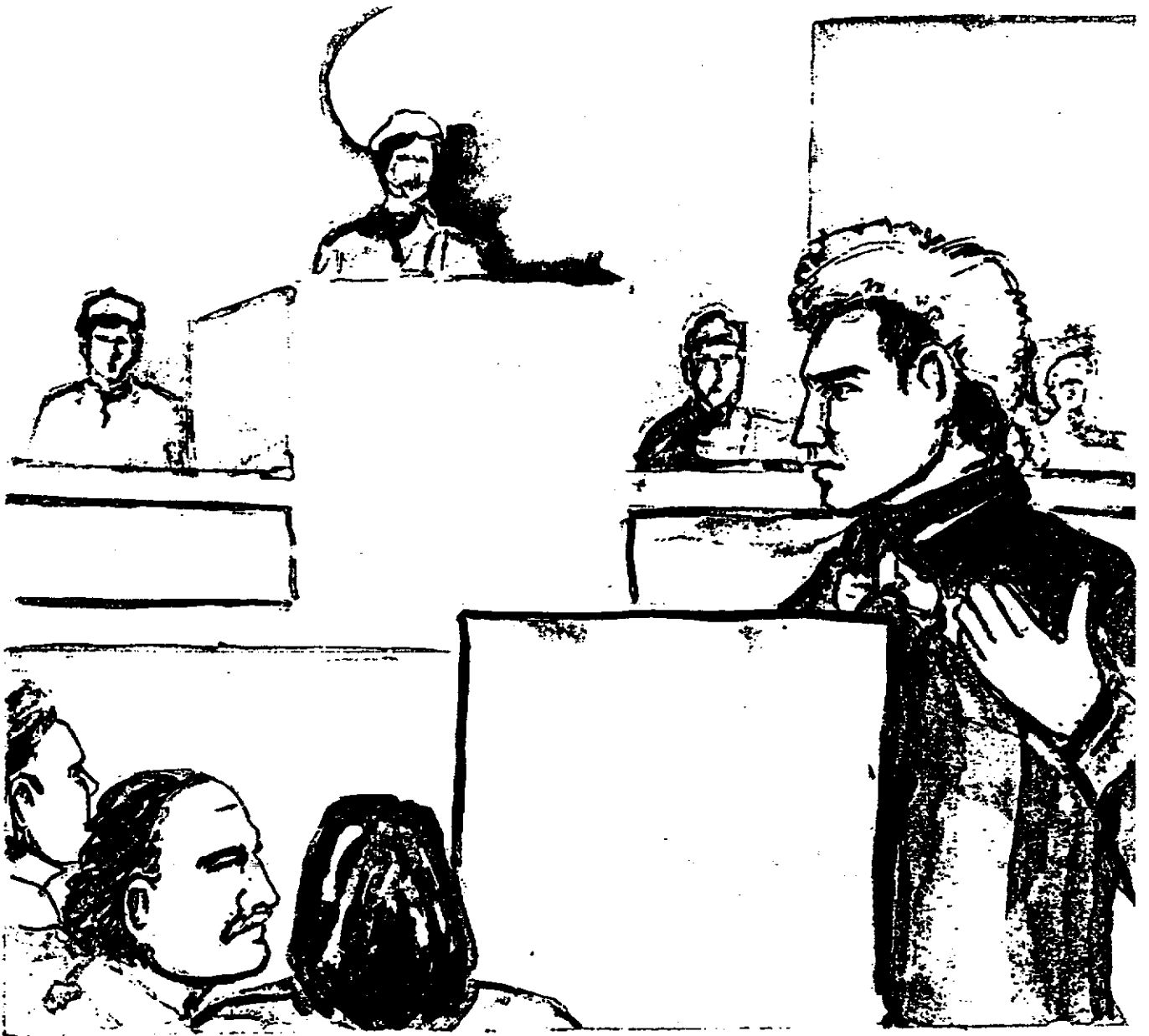
อับราฮัม ลินคอล์น

ตอนที่ 3

เรื่องโดย สุพจน์ พันภนียะ

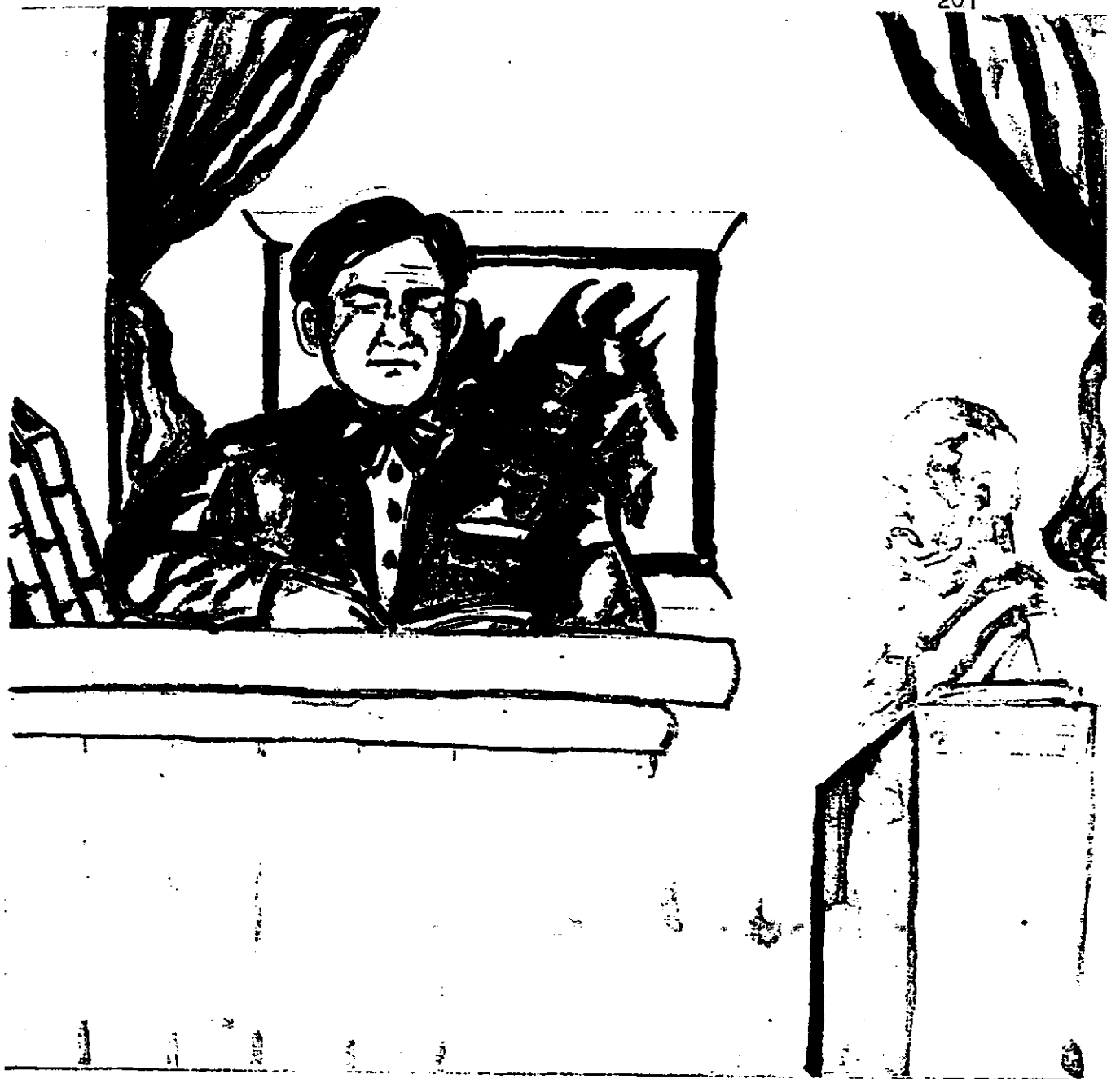
ภาพโดย วุฒิ ชัยนันทนอก

เมื่อสอบกฎหมายได้ ลินคอล์นก็เดินทางไปฝึกงานเป็นทนายความที่เมือง
สปริงฟิลด์ โดยยืมม้าคนอื่นเพื่อขนส่งของของตนในการเดินทาง

ในฐานะที่เป็นทนายความ ลินคอล์นได้ชื่อเสียงว่าเป็นคนยุติธรรม ซื่อตรง
และอารมณ์ดี หัวเราะร่าเริงอยู่เสมอ ลินคอล์นชอบว่าความให้กับชาวบ้านและเจ้าของ
ร้านเล็ก ๆ ถึงแม้ว่าคดีของเขาจะชนะเป็นส่วนมาก ลินคอล์นก็ได้เคร่งครัดในคำ
ธรรมนิยม

ลินคอล์นใฝ่ฝันที่จะเข้าวงการเมืองอยู่เสมอ เมื่อมีการประชุมทางการเมือง
ที่ใดก็ตาม ลินคอล์นมักจะไปร่วมฟังหรือพูดด้วยเสมอ บางทีเขาเดินไปด้วยเกวียนแล้ว
จอดเพื่อยื่นพูดให้คนฟัง . ครั้งแรก ๆ ไม่ค่อยมีใครฟังแต่ลินคอล์นก็ยังอดทนพยายาม
พูดอยู่เสมอจนมีคนฟังเพิ่มขึ้นทุกที

ในปี พ.ศ. 2377 ลินคอล์นได้รับเลือกเป็นสมาชิกองค์การนิติบัญญัติของเมืองแวนดาเลีย ซึ่งเป็นนครหลวงของรัฐอิลลินอยส์ในขณะนั้น เป็นจุดเริ่มต้นชีวิตใหม่ของเขาขณะเดียวกันก็เป็นการสิ้นสุดของช่วงชีวิตของลินคอล์นในฐานะผู้อพยพตั้งถิ่นฐาน

ในปี พ.ศ. 2389 ลินคอล์นได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาสูง หรือสภาองเกรส ในกรุงวอชิงตัน เมื่อลินคอล์นเป็นผู้แทนเข้าสภาและต้องกรอกราชการต่าง ๆ เกี่ยวกับประวัติของเขา มีคำถามอยู่ประโยคหนึ่งในแบบพิมพ์นั้นที่ว่า การศึกษาของท่านเป็นอย่างไรบ้าง ลินคอล์นเขียนกรอกลงไปว่า กระจงกระจ่าง

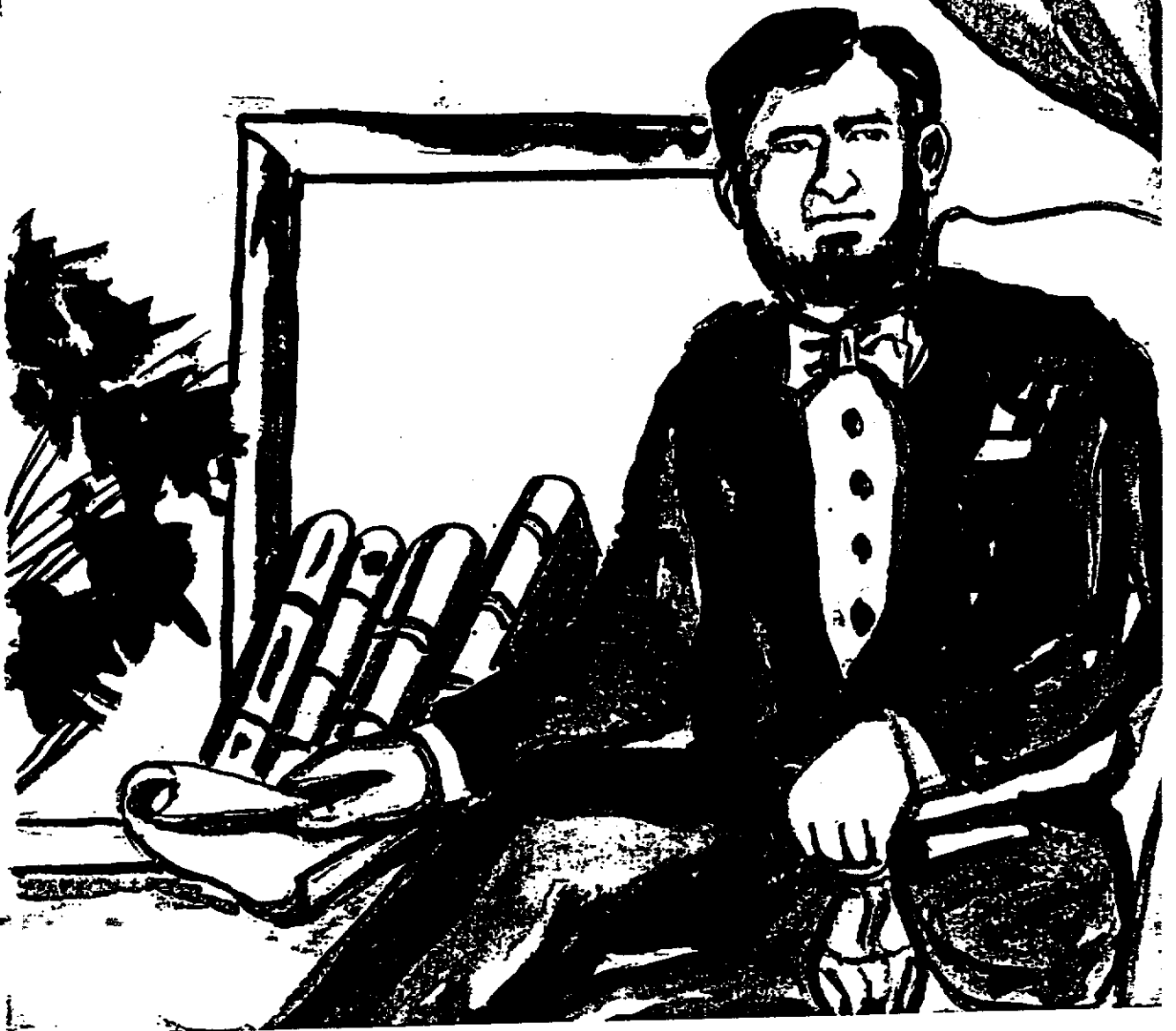
จากประสบการณ์ในวัยรุ่นตอนที่ลินคอล์น ได้มีโอกาสออกไปเห็นโลกภายนอกเป็นครั้งแรก มีผู้ว่าจ้างเขาบรรทุกพืชผลในนาใส่เรือท้องแบนไปยังเมืองนิวยอร์กลินส์ ทำให้ลินคอล์นไปพบการค้าทาสที่นั่นครั้งแรก ต่อมาได้มีโอกาสไปที่นั่นอีกครั้งหนึ่งและได้อยู่ถึง 3 เดือน ลินคอล์นจึงมีโอกาสเห็นสภาพของทาสนิโกรที่นั่นมากขึ้น ลินคอล์นเห็นคนพวกนี้ถูกล่ามโซ่ ถูกเขี่ยนตี ได้รับความเจ็บปวดทรมาน

และครั้งหนึ่งเมื่อลินคอล์นเข้าไปในเมือง ขณะที่เดินผ่านตลาดค้าทาสได้เห็นผู้หญิงคนหนึ่งถูกลากคล้ายสัตว์ให้ขึ้นไปขึ้นให้ประชาชนประมุข พวกผู้ประมุขพากันเข้าไปขึ้นใกล้ ๆ มองโน่นมองนี่ แล้วถ่มเอามือจับโน้นช้ำๆ ลินคอล์นยืนดูอยู่สักครู่หนึ่งก็ทนไม่ไหวต้องชวนพวกเพื่อน ๆ ถอยออกไป สิ่งเหล่านี้ทำให้ลินคอล์นเกิดความสงสารเห็นอกเห็นใจ ลินคอล์นถึงกับกล่าวว่า " ถ้าเขามีโอกาสทำลายการค้าทาสได้ เขาจะปราบให้ราบไปเลย "

เมื่อลินคอล์นได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาสูง ลินคอล์นแสดงตัวเป็นปรปักษ์ต่อการค้าทาสอย่างเปิดเผยไม่หวาดหวั่นอิทธิพลใด ๆ เมื่อสตีเฟน ดักลาส วุฒิสมาชิกของรัฐอิลลินอยส์สนับสนุนร่างกฎหมายคนสีลบราสกา ซึ่งอนุญาตให้แต่ละรัฐพิจารณาเองได้ว่าจะมีทาสต่อไปหรือไม่ ลินคอล์นได้แสดงสุนทรพจน์คัดค้านสตีเฟน ดักลาส หลายครั้ง

ชื่อเสียงของลินคอล์นได้โด่งดังไปทั่วประเทศ และในปี พ.ศ. 2402 ลินคอล์นได้รับคะแนนเสียงจากพรรครีพับลิกัน ให้เสนอเข้ารับเลือกเป็นรองประธานาธิบดี แต่ลินคอล์นก็พ่ายแพ้ในการเลือกตั้งครั้งนี้ แต่เขาชนะใจคนในข้อที่ว่าเขาเป็นผู้คัดค้านการมีทาส ใคร ๆ ก็อยากเห็นเขาฟังคำปราศรัยของเขา เหตุนี้ ลินคอล์นจึงไม่ท้อถอย เขาได้เดินทางไปยังรัฐต่าง ๆ ทางภาคตะวันออกและตะวันตกกลาง เพื่อแสดงสุนทรพจน์

ในปี พ.ศ. 2403 พระครีบบลิกันก็เสนอชื่อของลินคอล์นเข้ารับเลือกตั้ง
เป็นประธานาธิบดี ในครั้งนี้ลินคอล์นซึ่งเมื่อไม่กี่ปีที่ผ่านมาเป็นเพียงนักกฎหมาย
ธรรมดาคนหนึ่งในชนบทได้รับเลือกตั้งให้เป็นประธานาธิบดี

หลังจากลินคอล์นได้รับเลือกเป็นประธานาธิบดี เขาพูดว่า " เมื่อฉันบรรลุนิติภาวะ
ฉันไม่ค่อยมีความรู้อะไรนัก นั้นเป็นเพียงแต่อ่านออกเขียนได้และคุุ่อาหารได้
เพียงแม่สาม ฉันมีความรู้เท่าที่ตนเอง ฉันไม่ได้เข้าโรงเรียนอีกเลย ความรู้เพิ่มเติม
ของฉันมีอยู่มาหลายในเวลานี้ฉันเก็บได้มาจากความจำเป็นบังคับครั้งแล้วครั้งเล่า "

ในช่วงเวลาอันแร้นแค้น ลุ่ม ๆ ดอน ๆ แห่งชีวิตนั้น ลินคอล์นมีคุณสมบัติ
เด่นที่จำเป็นในการศึกษาอย่างหนึ่งซึ่งมีค่ามากที่สุดสำหรับมนุษย์ทุกคน แม้แต่ผู้ที่
ได้รับการศึกษาจากมหาวิทยาลัย นั่นคือ มีใจรักที่จะศึกษาหาความรู้และมีความ
กระหายที่จะเรียน

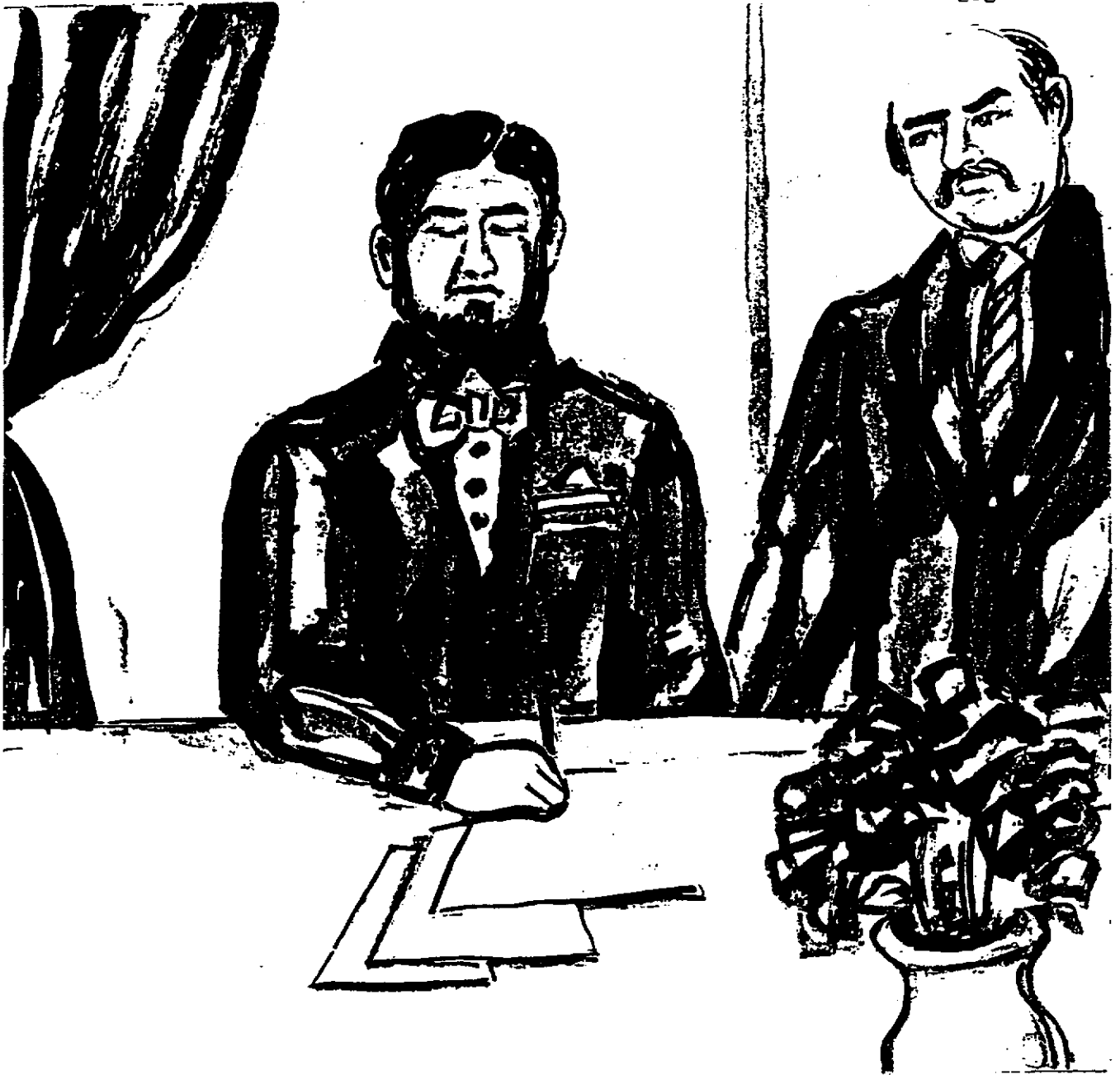
ลินคอล์นเข้ารับตำแหน่งประธานาธิบดีแห่งสหรัฐ และได้เกิดเหตุการณ์ไม่สงบขึ้นตามที่เขาคิดไว้ คือรัฐในภาคใต้เจ็ดรัฐได้ประกาศแยกตัวออกจากสหรัฐ โดยรวมกลุ่มเป็นรัฐอิสระ เนื่องจากไม่พอใจความคิดของรัฐต่าง ๆ ในภาคเหนือเกี่ยวกับการค้าทาส ประชาชนในรัฐเหล่านี้ได้จัดตั้งรัฐบาลของตนเองขึ้น พร้อมกับเลือกตั้งประธานาธิบดีคนใหม่ส่วนรัฐทางภาคเหนือก็ตกอยู่ในสภานยุ่งเหยิงไร้ระเบียบไม่แน่ใจว่าจะอะไรจะเกิดขึ้น ในเวลานั้นลินคอล์นยังต้องประสบการณ์ แม้จะมีที่ปรึกษา แต่พวกเขาก็เป็นคนอ่อนแอมาก

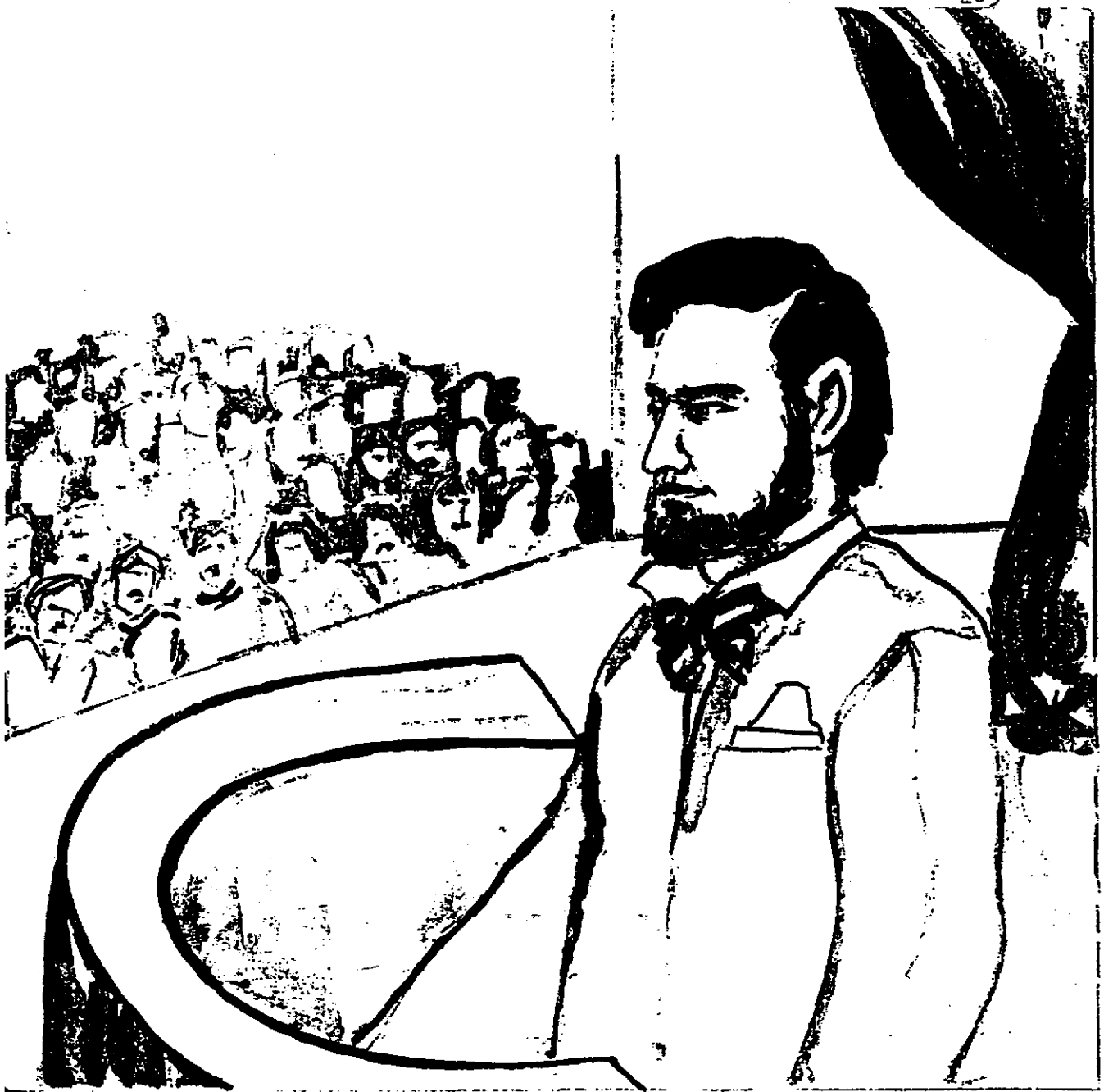
เหตุการณ์หนึ่งไม่สงบเกิดขึ้นตาม ๆ กันอย่างรวดเร็ว ฝ่ายภาคเหนือปฏิเสธที่จะคืนป้อมแห่งหนึ่งให้ทหารของฝ่ายภาคใต้ ดังนั้นทหารฝ่ายภาคใต้จึงบุกเข้าโจมตีและยึดป้อมได้ภายในเวลาสองวัน สงครามกลางเมืองจึงเกิดขึ้น ซึ่งคือสงครามระหว่างรัฐต่าง ๆ ในภาคเหนือและภาคใต้ ทั้งสองฝ่ายประจันหน้ากันในสงคราม

สงครามนั้นกินเวลานานถึงสี่ปี เป็นสงครามที่สยดสยอง ลินคอล์นทำหน้าที่
ผู้นำของชาติอย่างเต็มความสามารถด้วยความสงบและเสรีาสลด ประชาชนพากัน
ตำหนิทำงานอย่างรุนแรง แต่ลินคอล์นกลับรับฟังด้วยความสงบโดยปราศจากความโกรธ
และได้ตัดสินใจอย่างเด็ดเดี่ยวแล้วว่าท่านจะต่อสู้ไปจนถึงที่สุด เป็นเวลานานกว่า
ประชาชนทั้งประเทศจะเริ่มต้นเรียนรู้และเข้าใจว่าประธานาธิบดีของพวกเขาคือ
ประธานาธิบดีที่ยิ่งใหญ่ของประเทศและบุคคลที่ยิ่งใหญ่ของโลกอีกด้วย

ลินคอล์นเกลียดการค้าทาสอย่างที่สุด แต่ท่านก็ไม่เชื่อว่าทาสควรถูก
 การปลดปล่อยให้เป็นอิสระโดยทันที และโดยที่เจ้าของทาสไม่ได้รับเงินค่าไถ่ตัว
 ซึ่งลินคอล์นตราบดีว่าจะเป็นผลเสียต่อรัฐต่าง ๆ ในภาคใต้ แต่เมื่อสงครามยังยืดเยื้อ
 ต่อไป ลินคอล์นก็เริ่มเชื่อว่าไม่มีประชาชนใดที่สามารถคงสภาพกึ่งทาสกึ่งอิสระ
 ได้ตลอดไป ดังนั้นการค้าทาสจึงควรถูกยกเลิกโดยเด็ดขาด ลินคอล์นจึงได้ลงนาม
 ในแถลงการณ์ปล่อยทาสทั้งหมดเป็นอิสระรวมทั้งเด็กลูกทาสที่อยู่ในครรภ์ด้วย

วันสำคัญวันหนึ่งของลินคอล์นและสหรัฐก็คือ วันที่ 19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2406 มีพิธีฝังศพทหารแห่งชาติที่เมืองเกตตีสเบิร์ก ลินคอล์นได้แสดงสุนทรพจน์ซึ่งเป็นคำกล่าวสั้น ๆ แต่เป็นอมตะในกาลต่อมามีใจความว่า "...ประชาชาตินี้ ภายใต้อาณัติของพระเจ้า จะเป็นผู้ให้กำเนิดเสรีภาพใหม่พร้อมกับรัฐบาลของประชาชน โดยประชาชนและเพื่อประชาชน ซึ่งจะคงอยู่คู่กับโลกตราบชั่วกาลปาวสาน "

วันเวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว ในปี พ.ศ. 2407 ลินคอล์นได้รับการเลือกตั้งให้เป็นประธานาธิบดีเป็นครั้งที่สอง ในขณะที่นั้นสงครามไกล์จะสิ้นสุดกองทัพฝ่ายเหนือเข้มแข็งขึ้นและมีผู้นำทัพที่มีความสามารถมากขึ้น ส่วนกองทัพฝ่ายใต้ก็ค่อย ๆ ถอยกำลังกลับ

เมื่อสงครามไกล์สงบ ลินคอล์นก็เริ่มวางแผนงานของท่านต่อไป ภาระสำคัญของท่านประการหนึ่งก็คือการทำให้รัฐต่าง ๆ ทางภาคใต้ กลับมารวมกับสหรัฐ เช่นเดิม หน้าที่อีกประการหนึ่งคือ พยายามทำให้ผู้คนที่เกลียดชังและพยายามฆ่าฟันกันเป็นเวลานาน 4 ปี กลับมามีความเข้าใจกันและสามารถทำงานร่วมกันอีกครั้งหนึ่ง

ชีวประวัติพระยาอนุมานราชชน

ตอนที่ 1

พระยาอนุมานราชชนเป็นผู้คงแก่เรียนที่มีชื่อเสียงยิ่งของคนหนึ่งของไทย รู้จักกันดีทั้งในวงวิชาการศึกษาทั้งไทยและต่างประเทศ ท่านมิได้เป็นนักประวัติศาสตร์ นักมานุษยวิทยา นักนิเวศศาสตร์ หรือโบราณคดีเท่านั้น แต่ท่านสนใจใคร่รู้ สอบสวน สืบเสาะแสวงหาความรู้แทบทุกอย่าง ท่านรับราชการในตำแหน่งสำคัญเป็นเวลานาน เคยเป็นผู้ช่วยอธิบดีกรมศุลกากร เคยเป็นอธิบดีกรมศิลปากร และเคยดำรงตำแหน่งหน้าที่สำคัญอีกหลายตำแหน่ง เช่น รักษาการในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของสภา ประธานคณะกรรมการชำระปกานุกรม ประธานกรรมการชำระประวัติศาสตร์ไทย นอกจากนี้ ยังเป็นอาจารย์ผู้บรรยายวิชาประวัติศาสตร์ วรรณคดีเปรียบเทียบและประเพณีไทยในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คุณงามความดีของท่านที่ได้กระทำไว้ ทางราชการได้จัดให้มีการเฉลิมฉลองครบรอบ 100 ปี ของท่านในปี 2531 นอกจากนี้องค์การยูเนสโก ได้ยกย่องให้ท่านเป็นนักปราชญ์ของโลกอีกด้วย บุคคลที่ได้รับความสำเร็จมีชื่อเสียงดังนี้ชีวประวัติของท่านจึงมีคุณค่าชวนให้ศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดียิ่ง

ศาสตราจารย์พระยาอนุมานราชชน เป็นบุตรคนโตของนายหลี่ และนางเฮียะ เกิดเมื่อวันศุกร์ที่ 14 ธันวาคม พ.ศ. 2431 ที่ตำบลวัดพระยาไกร อำเภอยานนาวา จังหวัดนครนคร มีนามเดิมว่า ชง หรือชื่อจีนว่า กวงหยง

เด็กชายชงได้รับการศึกษาขั้นแรกที่บ้านเมื่ออายุประมาณ 5-6 ขวบโดยบิดาสอนให้คัดอ่าน ก ข ก กา บนกระดานชนวน แต่บิดาไม่มีเวลาสอนให้มากนักด้วยมีงานการมาก แต่เด็กชายชงมีความขยัน หมั่นลุกขึ้นอ่านหนังสือจนสามารถอ่านหนังสือปฐม ก กา ได้คล่อง และอ่านหนังสือจินดามณีได้บ้าง นั้นเป็นการวางรากฐานทางการศึกษาก่อนเข้าโรงเรียน

เมื่ออายุได้ 9 - 10 ขวบ ก็เข้าเรียนที่โรงเรียนบ้านพระยานานา ได้เริ่มเรียนแบบเรียนเร็วเล่ม 1 ไม่ถึงปีก็อ่านได้คล่อง ย่างเข้าปีที่สองจึงได้เรียนเล่ม 2

เมื่อเรียนแบบเรียนเร็วเล่ม 2 ยังไม่จบ ก็ออกจากโรงเรียนเปลี่ยนไปเข้า
โรงเรียนอัสสัมชัญ ซึ่งใช้ภาษาอังกฤษในการเรียน แต่ก่อนเข้าโรงเรียนอัสสัมชัญ บิดา
ได้เคยสอน เอ บี ให้บ้างแล้ว

เมื่อเลิกเรียนกลับบ้าน บิดาก็จะสอนวิธีตรงที่ซึ่งอ่านไม่ออก โดยให้ฝึกอ่าน
ตอนหัวคำและรุ่งเช้าทำเช่นนี้จนคิดเป็นนิสัยจนทำให้การเรียนก้าวหน้า

ในบางเวลาเมื่อต้องการเงินเอาไปซื้อขนมบ้างเล็ก ๆ น้อย ๆ ก็รับจ้าง
อ่านหนังสือนิทานวรรณคดีให้แก่พวกผู้หญิงที่บ้านฝั่งอยู่บ่อย ๆ ซึ่งเด็กชายชงก็ชอบอยู่แล้ว
เรื่องที่อ่านบ่อย ๆ เป็นเรื่องเกี่ยวกับเทวดา ยักษ์มาร เวทมนตร์ คาถา การสำแดง
อิทธิฤทธิ์ต่าง ๆ และอีกมากมาย จนรู้จักหนังสือเหล่านั้นเป็นอย่างดีเช่น เรื่องลักษณวงศ์
โคบุตร สามฤดู โกมินทร์ ไม้งาป้า กายเพชร กายหลังเมื่อไม่มีใครจ้างให้อ่าน เด็กชายชง
ก็อ่านเองด้วยความสมัครใจ

นอกจากนี้เด็กชายชงยังรับจ้างอ่านหนังสือให้ชาวบ้านฟัง เช่น อ่านสุภาษิต
สอนหญิง สวัสดิรักษา กลโกงชาติพวย ก.ข. การทำเช่นนี้ทำให้เขาอ่านหนังสือได้
คล่องและมีอิทธิพลให้เขารักการอ่าน และทำให้สนใจในเรื่องไทย ๆ ต่อมาในภายหลัง

บิดาเด็กชายชงเป็นคนชอบสะสมหนังสือคอนเขียนเวลากินข้าว บิดามักจะเล่า
เรื่องต่าง ๆ ให้ลูกฟังทั้งเรื่องที่เคยประสบมาจากเหตุการณ์แห่งชีวิตและจากที่ได้อ่านมา
โดยแสดงความคิดเห็นประกอบการเล่าเรื่องนั้น ๆ ด้วย จนลูก ๆ จำเรื่องราวต่าง ๆ
ได้มากบ้างน้อยบ้าง

จากการที่เด็กชายชงชอบอ่านหนังสือต่าง ๆ ทั้งนิทาน และวรรณคดี ตลอด
เวลาความรู้เดิมผสมกับความรู้เรื่องอื่น ๆ ซึ่งได้มาภายหลังเมื่อโตเป็นผู้ใหญ่ ในที่
สุดเขาสามารถอ่านเรื่องอื่น ๆ ตามใจตนเองได้ นอกจากนี้ยังชอบอ่านหนังสือ
พงศาวดารจีน ซึ่งเป็นบันไดขั้นแรกที่ทำให้เรียนรู้อะไรมากขึ้นและวัฒนธรรมจีน ทำให้
สามารถเข้าใจวัฒนธรรมไทยด้วย นอกจากนี้ก็ยังชอบอ่านหนังสือเรื่องเกี่ยวกับ
เทพนิยายต่าง ๆ ด้วยเช่นกัน

การเรียนที่โรงเรียนอิสลามี่ญเริ่มต้นตั้งแต่อายุ 12 ปี ครูในโรงเรียนมีทั้งที่เป็นฆราวาสและบาทหลวง ซึ่งครูเหล่านี้มีอิทธิพลใ้มนำเด็กชายออกไปในทางที่ดี ให้เอาใจใส่ในการเรียน ให้ขยันหมั่นเพียรอยู่เกือบตลอดเวลา แม้ในละแวกบ้านจะมีเพื่อนที่เป็นพาลคอยชวนไปในทางทะเลาะวิวาทอยู่เนือง ๆ ก็ตาม การเรียนของเด็กชายอยู่ในขั้นดีมักสอบได้ไม่ที่ 1 ก็ที่ 2 และรู้ภาษาอังกฤษมากสมกับเป็นนักเรียนอิสลามี่ญสมัยก่อน ซึ่งบังคับให้นักเรียนพูดภาษาอังกฤษเกือบตลอดเวลาและสอนวิชาต่าง ๆ เป็นภาษาอังกฤษทั้งสิ้นยกเว้นภาษาไทยสัปดาห์ละครั้งเดียว

การศึกษาภายในโรงเรียนของเด็กชายจบลงหลังจากสอบไล่ได้ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แล้วเท่านั้น เพราะพอถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้ไม่ทันไร ทางบ้านก็คองให้ออกไปทำงานเพื่อหารายได้มาจุนเจือครอบครัว

ชีวประวัติพระยาอนุนมานราชชน ตอนที่ 2

เมื่อออกจากโรงเรียนอัสสัมชัญนั้น นายของอายุได้ 17 ปี ไปสมัครทำงานที่
 ใอสถศาลารัฐบาลทางสะพานนางค์ใกล้ ๆ โรงเรียนเทพศิรินทร์ โดยหวังจะได้
 เป็นนักเรียนแพทย์ต่อไป ครั้นไปฝึกงานนาน ๆ เข้า โดยไม่ได้รับเบี้ยเลี้ยงหรือเงิน
 เดือน ทั้งยังไม่มีความหวังว่าจะได้รับการศึกษาสูงขึ้นด้วย บิดาจึงให้ลาออกไปทำงานที่
 โรงแรมโอเรียลเต็ล เป็นเสมียนและพนักงานทั่วไปได้เงินเดือน ๆ ละ 60 บาท
 ทำอยู่ไม่นาน ก็ไปสมัครเข้ารับราชการเป็นเสมียนในกรมศุลกากร โดยขอรับเงิน
 เดือนน้อยลงเดือนละ 10 บาท

เมื่อทำงานอยู่ในกรมศุลกากรได้ใหม่ ๆ เห็นถึงความในหน้าหนังสือพิมพ์
 ราชวันภาษาอังกฤษว่ามีผู้รับสอนภาษาอังกฤษพิเศษเวลากลางคืน นายของก็ไปสมัคร
 เรียนภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นการเรียนแต่ความภาษาอังกฤษและการแปลภาษาอังกฤษ
 เป็นไทย ผู้สอนคือพระองค์เจ้าปฤษฎางค์

การเข้ามาทำงานในกรมศุลกากรได้เปลี่ยนโชคชะตาชีวิตของนายของในเรื่อง
 เกี่ยวกับการใช้ภาษาอังกฤษและเรื่องประวัติศาสตร์สากล โดยการเรียนภาษา
 อังกฤษกับนายฮอร์แมน แมกสเวล ซึ่งเป็นหัวหน้ากองราชงาน ภาษาอังกฤษของ
 นายของสมัยเรียนอยู่อัสสัมชัญก็อยู่ในเกณฑ์ดีแต่ยังไม่แตกฉานเพราะอ่านหนังสืออังกฤษที่
 เป็นเล่มไม่ได้ ที่อ่านเข้าใจได้ก็แต่เรื่อง นิยาย นิทาน หรือหนังสืออื่น ๆ ซึ่งแต่ง
 ไว้สำหรับเด็กอ่านเท่านั้นต้องการอ่านหนังสือที่สูงไปกว่านี้ก็อ่านไม่ออกเป็นส่วนมาก

วันหนึ่งนายฮอร์แมน แมกสเวล ได้เรียกตัวนายของไปพบและยื่นกระดาษแผ่น
 หนึ่งให้ มีข้อความสั้น ๆ เป็นคำอธิบายการใช้คำกริยาในไวยากรณ์อังกฤษ โดยให้
 เวลาหนึ่งสัปดาห์ในการท่องจำ เมื่อถึงกำหนดนายฮอร์แมน แมกสเวล ก็เรียกให้
 ไปว่าปากเปล่าและอธิบายเพิ่มเติมให้ นายฮอร์แมน แมกสเวล สอนภาษาอังกฤษ
 แก่นายของ ในทำนองดังกล่าวเป็นลำดับมาเป็นเวลาช้านานแล้ว จึงให้อ่านหนังสือ
 ประวัติศาสตร์สมัยโบราณโดยวิธีซักถามเพื่อทดสอบความเข้าใจ บางคราวนายของก็
 แต่งเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ เป็นภาษาอังกฤษไปให้ดู นายแมกสเวลก็ตรวจแก้ไขให้

คราวหนึ่งเมื่อนายแมกสเวล คูข้อความภาษาอังกฤษที่นายชงแต่ง แล้วแสดงอาการยิ้ม ๆ เงยหน้าถามว่า ข้อความนี้ไปเอามาจากไหน ทั้งนี้เนื่องจากข้อความนั้นเป็นสำนวนที่มีอยู่ในกวีนิพนธ์ แล้วขออธิบายต่อไปว่าที่โรงเรียนให้นักเรียนท่องบทกวีนิพนธ์หรืออ่านหนังสือที่แต่งดี จะเป็นอิทธิพลอย่างดีแก่การแต่งหนังสือของนักเรียน เพราะผู้แต่งอาจนำถ้อยคำสำนวนที่เคยท่องจำไว้เอามาแทรกอยู่ในประโยคที่ตนแต่งก็ได้

กวีนิพนธ์ของเกรย์ ซึ่งนายชงได้แปลออกมาเป็นภาษาไทย เพื่อส่งให้อ.น.ก. แต่งบทดอกสร้อยเรื่อง รำพึงในป่าช้า ก็ได้อาศัยนายแมกสเวล อธิบายเพิ่มเติมให้จนเข้าใจได้ดี

นายชง ศึกษาภาษาอังกฤษและประวัติศาสตร์ ซึ่งนายแมกสเวล มีเมตตาสอนเพิ่มให้สัปดาห์ละครั้งเป็นเวลาอย่างมาก 1 ชั่วโมง ซึ่งนับว่าเป็นเวลาที่น้อยมาก แต่นายชง ฝึกฝนตนเองในการเรียนเป็นส่วนมาก โดยมีนายแมกสเวล คอยอธิบายเพิ่มเติมให้ ทั้งนี้เพราะนายแมกสเวลเห็นว่า นายชงเป็นคนตั้งใจเรียนจริง ๆ ไม่แสดงกิริยาอาการให้เห็นว่า มีความเกียจคร้าน หรือเบื่อหน่ายในการเรียน

ในระยะหลังต่อมา นายชง เห็นเพื่อนข้าราชการคนหนึ่งรับหนังสือนิพนธ์ฝรั่ง รายสัปดาห์มาอ่านจึงขอยืมจากเพื่อนข้าราชการคนนั้นมาอ่าน ก็อ่านได้สะดวกไม่คิดขัดผิดกว่าเมื่อคราวก่อนที่อ่านออกบ้างไม่ออกบ้าง จึงเริ่มรับหนังสือนิพนธ์ภาษาอังกฤษ รายสัปดาห์ชื่อติดบิต (Tit Bit) มาอ่าน มีเรื่องอ่านเล่นขนาดสั้น ๆ อยู่ด้วย อ่านสนุกและเข้าใจง่ายไม่นาน นายชงจึงเริ่มแปลเรื่องสั้นจากหนังสือนิพนธ์ติดบิตเป็นภาษาไทยไว้ 3 เรื่อง คือ เรื่องทวนพระสังฆราช (ฝรั่ง) และเรื่องเกี่ยวกับนิยายรถไฟ 2 เรื่อง ซึ่งได้รับการตีพิมพ์เป็นครั้งแรกก่อนเรื่องอื่น ๆ ทั้งหมด

นายชงมีนิสัยชอบอ่านหนังสือมาตั้งแต่เด็ก เมื่อโตขึ้นและมีความรู้ทางด้านภาษาอังกฤษดีขึ้น ก็ตั้งหน้าตั้งตาอ่านหนังสือภาษาอังกฤษ ส่วนมากจะเป็นนิยายภาษาอังกฤษ ในตอนหลังก็เปลี่ยนเป็นอ่านนวนิยายที่นิยมกันว่าแต่งดีถึงขนาดซึ่งเรียกว่า นวนิยายมาตรฐาน แล้วเปลี่ยนเป็นอ่านหนังสือเรื่องอื่น ๆ ซึ่งไม่ใช่นิยาย ได้แก่

ชีวประวัติบุคคล เรื่องการท่องเที่ยว และประวัติศาสตร์ ทำให้นายชง มีความรู้
ความคิดกว้างขวางขึ้น

การที่นายชง มีความรู้ความสามารถทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษเป็น
อย่างดี เมื่อตำแหน่งเลขานุการว่างลงจึงได้รับการแต่งตั้งให้เป็นเลขานุการประจำ
ตัวนายวิลเลียม นันท์ ซึ่งเป็นข้าราชการในกรมศุลกากรอังกฤษที่ถูกขี้ตมมาเป็น
ปรีชาของอธิบดีกรมศุลกากรของไทย และนายชงต้องนั่งหาม่วงมาทำงาน

อย่างไรก็ตาม นายชงก็มีความเจริญในทางราชการที่กรมศุลกากรนี้ โดยเริ่ม
ตั้งแต่เป็นเสมียนฝรั่งกองรายงาน ได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็นขุนอนุমানราชชน
และเลื่อนเป็นหลวง พระ และพระยา ในที่สุดจนได้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยอธิบดีกรมศุล
กากรต่อมาภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ทางราชการได้ปลดท่านออก
ฐานรับราชการนานในปี พ.ศ. 2476

ถึงพระยาอนุমানราชชนจะเสียใจ ในการถูกปลดออกจากราชการเนื่องใด
แต่ในไม่ช้าก็ได้รับการชักชวนจากหลวงวิจิตรวาทการ ให้กลับเข้ารับราชการในกรม
ศิลปากร โดยให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้ากองศิลปวิทยา

ชีวประวัติพระยาอนุนามานราชชน ตอนที่ 3

จากตำแหน่งหัวหน้ากองศิลปวิทยา ในกรมศิลปากร พระยาอนุนามานราชชน รับราชการจนได้ เป็นอธิบดีในกรมเดียวกัน และได้ต่ออายุราชการเป็นหลายครั้งจนถึง เกษียณอายุไปในที่สุด ระหว่างนั้นท่านได้ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาสำนักนายกรัชมณฑลหรืออยู่ สมัยหนึ่ง ในการปฏิบัติราชการท่านพยายามถือสายกลาง และพยายามสร้างความเจริญ ให้แก่วิชาการความรู้ทางด้านศิลปวัฒนธรรม ด้วยการเริ่มศึกษาด้วยตนเองก่อนเมื่อ เข้าใจแล้วจึงพยายามเผยแพร่ความรู้นั้น ๆ ให้กว้างขวางออกไปด้วยการเขียน ข้อเขียนของท่านก็เป็นที่พอใจอ่านกันอยู่ในหมู่ชนแทบทุกชั้นมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 6 แล้ว

ความเป็นปราชญ์ของพระยาอนุนามานราชชนนั้น เริ่มฉายแสงออกมาให้ปรากฏ ตั้งแต่สมัยรับราชการอยู่กรมศุลกากรแล้ว ตัวอย่างเช่น ท่านเคยได้รับรางวัลจาก วรยศศีลไมสรในสมัยรัชกาลที่ 6 จากการเขียนเรื่องเมาศลี สมเด็จพระเจ้าบรม วงศ์เธอเจ้าฟ้ากรมพระยานวชิรานุวัตติวงศ์ ได้เคยกล่าวไว้ว่า " ต่อไปพระยา อนุนามานราชชนจะ ได้ เป็นนักปราชญ์ "

ในด้านการเขียนหนังสือ พระยาอนุนามานราชชนมีชื่อเสียงในนามปากกาว่า เสฐียรโกเศศ ท่านมักจะเขียนคู่ไปกับพระสารประเสริฐ (เจ้าของนามปากกา นาคะประทีป) หนังสือที่แปลร่วมกันคือ ทิโศปเทศ หนังสือเขียนที่เด่น ๆ ของท่าน ทั้งสอง ได้แก่ กามนิค และลัทธิของเพื่อน งานชิ้นใหญ่ล่าสุดที่เขียนค้างไว้คือ พินความหลังเล่ม 3 ซึ่งเป็นอัตชีวประวัติบวกกับเกร็ดประวัติกรุงเทพ ฯ ในชีวิตชีวิต ของท่าน สองเล่มแรกได้ทยอยออกในวันเกิดของท่านเมื่อท่านอายุได้ 79 ปี และ 80 ปี ปรากฏว่าเป็นที่ถูกใจผู้อ่านเป็นอันมาก

พระยาอนุนามานราชชนมีวิชาคุณทั้งของความเป็นครูมาตั้งแต่วัยเด็ก จนถึงวัย ราชการที่ท่านเขียนหนังสือ นั้น แรกเริ่มเดิมทีก็เพื่อทำความเข้าใจให้กับตนเอง หลังจากอ่านงานเขียนของผู้อื่นมาแล้ว โดยเฉพาะที่เป็นภาษาต่างประเทศ ท่านสอน หนังสือให้บุตรหญิงชายของท่านจนอ่านออกเขียนได้ และสอนความรู้ขั้นสูงขึ้นไปอีกด้วย

นอกจากนี้ยังแปลหนังสือนิยายและสารานุกรมสำหรับเด็กฉบับต่าง ๆ ไว้อธิบายให้ลูก ๆ ได้เข้าใจความหมายอยู่เสมอ

พระชาอนุমানราชชนเป็นผู้ที่พร้อมจะสรรหาวิชาความรู้จากทุกแหล่ง ไม่แต่เรียนรู้จากตำรับตำราหรือครูอาจารย์เท่านั้น ท่านเรียนรู้จากภรรยา เพื่อนหรือลูกน้อง ตลอดจนคนใช้ภายในบ้านและจากเด็กข้างถนนด้วย มีเรื่องเล่าว่า ๗ การประชุมราชบัณฑิตครั้งหนึ่ง ตกลงกันไม่ได้ว่ากันกับบุคคลต่างกันอย่างไร ในขณะเดินทางกลับบ้าน ท่านได้อินเด็กทะเลาะกันที่ข้างถนนจนท่านจับใจความได้จากเด็กว่ากันมีไว้สำหรับนั่งส่วนตูดมีไว้สำหรับชี้

แม้การศึกษาอย่างเป็นทางการของท่านจะมีเพียงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แต่โดยที่ท่านคิดค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ นั่นเอง ท่านได้รับการยกย่องจากผู้มีความรู้เป็นผู้รู้ถึงคนหนึ่งของเมืองไทยซึ่งมีอยู่ไม่มากนัก

การเป็นครูของท่านในชั้นแรกเป็นโดยการสอนพิเศษแพร่ลงในวารสารต่าง ๆ เป็นเล่มเพื่อจำหน่ายบ้าง

ส่วนการสอนอย่างจริงจังของท่านนั้น เริ่มเมื่อคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เริ่มขยายโครงการสอนถึงขั้นปริญญา โดยพระเจ้าวรวงศ์เธอกรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ ทรงชักชวนให้ท่านไปสอนวิชานิติศาสตร์ ซึ่งท่านเล่าว่า ในขณะนั้นท่านไม่มีความรู้ในวิชาดังกล่าว แต่ท่านเริ่มแสวงหาความรู้ตั้งที่เคหะกระทำมาแล้วในวัยเด็กจนกระทั่งท่านมีความรู้อย่างลึกซึ้ง จนสามารถแต่งตำราทางวิชาการนี้ได้ถึง 2 เล่ม

ความภาคภูมิใจค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ เป็นลักษณะประจำตัวของท่านดังจะเห็นได้จากเมื่อต้องสอนวิชาประเพณีไทยด้วย ท่านก็มีได้อาศัยความรู้เก่า ๆ อันท่านมีมาก่อนเท่านั้น หากค้นคว้าตำรับตำราต่าง ๆ เพิ่มเติมจนเชี่ยวชาญออกไปจนถึงวิชาสังคมวิทยา และมานุษยวิทยา

ด้วยผลงานวิชาการที่ท่านผลิตออกเป็นรูปเล่มนี้เอง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ได้มอบปริญญาอักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์แก่ท่าน และท่านยังได้รับแต่งตั้งเป็น ศาสตราจารย์พิเศษ ซึ่งนับเป็นคนที่ 2 ของมหาวิทยาลัยอีกด้วย

ต่อมาเมื่อท่านไปสอนวิชาศาสนาเปรียบเทียบที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่านก็ได้มีโอกาสความรู้จากหนังสือลัทธิของเพื่อนเท่านั้น ท่านยังได้อาศัยความรู้ทาง ลัทธิศาสนาต่าง ๆ ซึ่งท่านมีความสนใจมาตั้งแต่วัยเด็ก เคยไปปะการมกับหมอสอน ศาสนานิกายต่าง ๆ ในเรื่องความเชื่อในลัทธิศาสนาต่าง ๆ มาแต่วัยหนุ่ม ทั้งมักคุ้น กับมิชชันนารีรุ่นแรก ๆ ที่เป็นเพื่อนกับบิดาของท่านมาแต่สมัยเป็นเด็กแล้วด้วย ยิ่งเมื่อมาภารกิจต้องสอนวิชาดังกล่าว ท่านเลยค้นคว้าหาความรู้ลุ่มลึกลงไป ดังเรื่อง ศาสนาเปรียบเทียบ เป็นพยานอยู่แล้ว

ครั้นต่อมาเมื่อมีวิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวัน ท่านก็รับสอนวิชาประเทศไทย ให้ที่วิทยาลัย ถึงแม้จะมีผู้มาขอร้องให้นักการสอนเพราะเห็นท่านชรามากแล้วท่านก็ หายยอมไม่ ทั้งนี้เพราะท่านรักศิษย์และประสงค์จะถ่ายทอดวิชาโดยไม่ปิดบังนั่นเอง แม้กระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ จัดการอบรมวิชาการในระยะสั้น ๆ ท่านก็มักเป็น วิทยากรไปให้วิชาความรู้ ยิ่งมหาวิทยาลัยศิลปากรด้วยแล้ว ท่านเป็นผู้หนึ่งซึ่งมีส่วน ในการให้กำเนิดเลขด้วยซ้ำ ดังนั้นเมื่อคำนึงถึงความรู้ของท่านทางด้านประวัติศาสตร์ และโบราณคดีด้วยแล้ว มหาวิทยาลัยศิลปากรจึงประสานปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต กิตติมศักดิ์ (โบราณคดี) แก่ท่าน ในปีแรกที่มีการพระราชทานปริญญาที่ท้องพระโรงวัง ทำพระ

การเป็นครูของพระยาอนุমানราชชน สูงส่งก็ตอนที่มิโอกาสได้ถวายพระอักษร ในเรื่องที่เกี่ยวข้องวัฒนธรรมไทย แต่สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล เห็นจะเป็น เพราะเหตุนี้เอง ที่ท่านได้รับพระราชทานเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ 8 ชั้นที่ 3

แม้นอกสถาบันการศึกษาและนอกวงการเรียนถ้าพบใครที่ใฝ่ใจในทางวิชาการ พระยาอนุমানราชชนก็จะทำงานเป็นครูที่ดี อธิบายขยายความรู้ให้อย่างไม่อ้ออวาง แม้ลูกน้องในสถาบันต่าง ๆ ท่านก็ถือเสมือนหนึ่งศิษย์ ท่านสนับสนุนอุ้มชูตั้งหนึ่งบิดาที่ นอกใจในอภิชาติบุตร ในการทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้ท่านคราวหนึ่ง ปราบกฏหนักศิษย์เก่า

หลายรุ่นมือฉัตรกรมสามัญศึกษา อธิบดีกรมการฝึกหัดครู ขณะนั้น ร่วมกันไปปรนนิบัติพระและพูดคุยกันถึงความหลังครั้งเป็นศิษย์ท่านอย่าง เป็นสุขใจถึง ท่านผู้ใหญ่เหล่านี้ จะกลับสภาพไปเป็นศิษย์อีกเมื่อนึกถึงอาจารย์พระชาอนุমানราชชน

ชีวิตของพระชาอนุมานราชชนเป็นชีวิตของคนทำงานมาโดยตลอด ทั้งงานราชการ งานหลวง ท่านทำงานให้สังคมอย่างเต็มที่ รับงานมาทำงานเรียกได้ว่าตายในตำแหน่ง แต่ท่านก็ทำด้วยใจรักมิได้สักแต่ทำงานต่าง ๆ ของท่านจึงมิได้เป็นทางไปสู่ผลอันอื่น ซึ่งจะเป็นเงินทอง ชื่อเสียง หรือเกียรติยศใด ๆ หากงานนั้น ๆ เป็นผลได้ในตัวงานนั่นเอง ท่านสุขใจมากที่ได้ทำงานไม่ว่าจะไปสวมมงกุฎในงานสมรสหรือเผาศพ ท่านจะสังเกต เก็บข้อมูล ทำความเข้าใจให้ตนเอง แล้วนำมาสอนมาเขียนเผยแพร่ความรู้ให้กว้างขวางออกไป ผลงานของท่านจึงมีมาก ทั้งนี้ก็เพราะท่านไม่ได้ใช้เวลาให้หมดไปโดยเปล่าประโยชน์เลย แม้การเที่ยวเตร่เล่นหัวของท่าน การพักผ่อนของท่านก็เป็นงานนับว่าท่านมีความสุขกับการเสาะแสวงหาความรู้ เป็นอย่างยิ่ง

ท่านเป็นผู้มีไมตรีจิตมิตรภาพ ในขณะที่ศาสตราจารย์ใหญ่ ๆ บางคนในสหรัฐอเมริกามุ่งแต่จะเขียนหนังสือโดยไม่ยอมพบศิษย์ พระชาอนุมานราชชนแม้จะมีตำแหน่ง การงานสูงส่งเฟื่องไร ก็มีเวลาให้แก่ทุกคนและดูเหมือนจะมีเวลาให้ลูกศิษย์ยิ่งกว่าครูอาจารย์ที่มีความสำคัญน้อยกว่าท่านเสียด้วยซ้ำ นอกจากจะให้ความรู้ ให้วัตถุแล้วท่านก็ยังอุทิศตนอุทิศใจทุ่มอุทิศทุกสถานที่ จึงไม่น่าแปลกใจอันใดเลยที่ท่านมีมิตรมากทั้งในหมู่ชาวต่างประเทศและชาวไทยทุกระดับชั้นบรรดาศักดิ์

พระชาอนุมานราชชนมีภรรยาคือคุณหญิงละไม มีบุตรธิดาด้วยกัน 9 คน ซึ่งทุกคนต่างประสบความสำเร็จในการทำงาน พระชาอนุมานราชชนได้ป่วยและเข้ารับการรักษาพยาบาลในโรงพยาบาลศิริราชเมื่อก่อนถึงอนิจกรรม 3 วันเท่านั้น แล้วท่านก็จากโลกนี้ไปเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2512 และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ทรงพระมหากรุณาธิคุณเสด็จมาพระราชทานเพลิงศพทั้งสองพระองค์ เมื่อเสร็จงานพระราชทานเพลิงศพแล้ว ทายาทได้นำอัฐิของท่านไปบรรจุไว้ที่ใต้ฐานประธานวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม

ชีวประวัติอับราฮัม ลินคอล์น

ตอนที่ 1

เมื่อ 150 ปีที่ผ่านมาแล้วจะเห็นกระท่อมไม้ซุงหลังหนึ่ง ตั้งโดดเดี่ยวอยู่
กลางป่าในรัฐเคนตักกี ประเทศสหรัฐอเมริกา ป่าที่ล้อมรอบกระท่อมนี้แผ่หนาเกือบ
ไปจนจดภูเขาเตี้ย ๆ ซึ่งมองเห็นได้สลับ ๆ ไกลออกไป กระท่อมไม้ซุงหลังน้อยนี้
เองลินคอล์นได้เริ่มชีวิตและได้เต้าขึ้นไปสู่ตำแหน่งประธานาธิบดีสถาบันอันสูงสุดของ
ชาติได้ ลูกชาวไร่ผู้นี้กลายเป็นบุคคลที่ทั่วโลกรู้จักกันดีโดยทั่วกันและเรื่องราวอันที่
คลอใจนี้ได้เล่าขานต่อ ๆ กันเรื่อยมาหลายชั่วคนในภาษาต่าง ๆ ถึง 33 ภาษา

ลินคอล์นเป็นบุตรของนายทอม ลินคอล์น กับนางแนนซีแอนงค์ เกิดเมื่อวันที่ 12
กุมภาพันธ์ น.ศ. 2352 ในหมู่บ้านเล็ก ๆ แห่งหนึ่งในรัฐเคนตักกี ครอบครัวของ
ลินคอล์นได้ย้ายไปอยู่ที่รัฐอินเดียนา เมื่อลินคอล์นอายุได้ 4 ขวบ อาศัยอยู่ในกระท่อม
ซึ่งกันแคดกันลมไม่ใคร่ได้ ถึงฤดูหนาวหนาวแทบขาดใจ อาหารการกินก็จำกัดขาดแคลน
ไม่นานนางแนนซีแอนงค์ซึ่งเป็นมารดา ก็ถึงแก่กรรม เมื่อมารดาถึงแก่กรรมลินคอล์นต้อง
อยู่บ้านกับพี่สาวชื่อซาราห์แค่ลำพังสองพี่น้องเป็นส่วนมาก บิดาไม่เอาใจใส่ปล่อยให้
ลูกชายและลูกสาวหุงหาอาหารกินกันเอง มีด ซ้อนส้อมก็ไม่มี ต้องรับประทานอาหาร
กันมือที่สกปรก เพราะหาสบู่ใช้ไม่ได้

ลินคอล์นค่อยสบายขึ้นเมื่อบิดาไปหาเอามารดาเลี้ยงชื่อ ซาราห์ บุธ ทอนสัน
มาอยู่ด้วย ซาราห์เป็นหญิงม่ายรูปร่างแข็งแรงและใจดี เอาใจใส่เลี้ยงดูบุตรเลี้ยง
ด้วยความรักใคร่ บ้านช่องจึงเปลี่ยนแปลงใหม่อยู่สบายขึ้น

เมื่อลินคอล์นอายุได้ 7 ขวบ ลินคอล์นต้องเดินวันละหลายไมล์ เมื่อไปบ้าน
เล็ก ๆ หลังหนึ่งซึ่งใช้เป็นโรงเรียน บ้านที่ว่านี้สร้างด้วยท่อนซุง พื้นห้องเต็มไปด้วย
ขี้ฝุ่นมีประตูเดียวไม่มีหน้าต่าง ทั้งเด็กหญิงและเด็กชายต่างเรียนหนังสือด้วยวิธีการ
อ่านออกเสียงดัง ๆ หลาย ๆ เทียว ให้ตัวเองนั่งจนกว่าจะท่องจดจำได้ แล้วจึงท่อง
ให้ครูฟังทีหลัง

ในฤดูใบไม้ร่วง ขณะลินคอล์นอายุได้ 15 ปี ลินคอล์นรู้จักห่ออ่าน
ได้บ้างเล็กน้อย แต่อ่านด้วยความลำบากและยังเขียนไม่เป็นเลข มีชายคนหนึ่งชื่อ
อาเชิล คอว์ที เดินทางมาอยู่และเปิดโรงเรียนขึ้น ลินคอล์นกับพี่สาวของเขา
เดินทางเป็นระยะทาง 4 ไมล์ ไปตามป่าในตอนเช้าเพื่อเรียนหนังสือกับครูหน้าใหม่
คนนี้ โรงเรียนนี้เป็นที่รู้จักกันในฐานะเป็นโรงเรียนส่งเสียงขรม ทั้งนี้ก็เพราะเด็ก
นักเรียนเรียนหนังสือด้วยการอ่านเสียงดัง ๆ วิธีนี้ครูเขาเชื่อว่าเขาจะรู้ว่า
นักเรียนคนใดเอาใจใส่ในการเรียนหรือไม่ ครูจะเดินออกผายไหล่ผึ่งไปรอบ ๆ
ห้องเรียน ไม่เรียวถืออยู่ในมือพร้อมจะฟาดลงที่เด็กที่นั่งเบียด การส่งเสริมให้
นักเรียนอ่านเสียงขรมเช่นนี้ นักเรียนทุกคนจะพยายามตะเบ็งเสียงให้ดังกลบเสียง
นักเรียนคนอื่น ๆ เสียงดังสนั่นของนักเรียนมักจะได้ยินไปไกลถึง 100 เมตร

ด้วยนิสัยรักการอ่านหนังสือ แม้การเรียนเบื้องต้นจะไม่ได้ความรู้มากเพียงใด
ลินคอล์นก็พยายามอ่านหนังสือ 3 - 4 เล่ม ที่มีอยู่ อันเป็นสมบัติของมารดาเล็กลง
อย่างจริงจัง ลินคอล์นจะนอนหรือนั่งอ่านหนังสืออยู่จนตีกตีน โดยอาศัยแสงไฟจาก
เตาผิง ลินคอล์นชอบตั้งคำถาม อ่านหนังสือและครุ่นคิดอยู่เสมอ เมื่อนบอะไรบางอย่าง
ที่น่าสนใจ ก็จะรีบจดเอาไว้ แล้วทบทวนบ่อย ๆ หรือไม่ก็ท่องจนจำได้

หนังสือเล่มหนึ่งในจำนวนหลายเล่มที่ลินคอล์นได้ทิมมาจากเพื่อนบ้าน คือ
เรื่องชีวิตของวอชิงตัน วอชิงตันเป็นประธานาธิบดีคนแรกของสหรัฐและได้รับการ
ขนานนามว่าเป็นบิดาแห่งชาติ ลินคอล์นชอบหนังสือเล่มนี้มากจนต้องนั่งเกิดตัวเวลา
จะเข้านอน แล้ววางหนังสือเล่มนี้ไว้ตรงรอยไหล่ของท้องซุง เพื่อว่าจะได้หยิบมัน
ขึ้นมาอ่านได้ทันทีเมื่อตื่นขึ้นมาในตอนเช้า แต่แล้ววันหนึ่งฝนตกหนักและฝนสาดเข้า
ตามรอยไหล่ของบ้านจนหนังสือเล่มนี้เปียกโชกไปหมด เจ้าของหนังสือได้สั่งให้ลินคอล์น
ทำงานให้เขาเป็นเวลา 3 วัน ในไร่ข้าวโพด เมื่อชดใช้ค่าเสียหายที่เกิดขึ้นกับหนังสือ
ของเขา

แต่อย่างไรก็ตามเหตุการณ์ครั้งนี้มิได้ทำให้ลินคอล์นลดละความพยายามที่จะ
ขอยืมหนังสือมาอ่านอีกแม้แต่น้อย และในไม่ช้าลินคอล์นก็ได้อ่านหนังสือทุก ๆ เล่มของ

เพื่อนบ้านทุกคนซึ่งอยู่ภายในบริเวณ 50 ไมล์ จากบ้านของลินคอล์น

ลินคอล์นกระหายใคร่เรียนรู้ว่าเรื่องราวต่าง ๆ ที่ซ่อนไว้ภายใต้ปกหนังสือแต่ละเล่มนั้นมีอะไรบ้าง ลินคอล์นมักพูดอยู่เสมอว่า " สิ่งที่ผมอยากรู้มีอยู่ในหนังสือทุกเล่มและเพื่อนที่ดีที่สุดของผมก็คือ คนที่นำหนังสือที่ผมยังไม่เคยอ่านมาให้ผมอ่าน " หนังสือที่มีทำให้ลินคอล์นรู้สึกว่ตนเองเกิดความรู้กว้างขวางขึ้น และได้รับความสุขทางใจมาก

ลินคอล์นเรียนอ่านด้วยการอ่านบทต่าง ๆ ของคัมภีร์ไบเบิล และหัดเขียนลายมือโดยอาศัยแบบลายมือของวอชิงตันและเจมส์ เมอร์สัน ลายมือของลินคอล์นจึงจะมีลักษณะคล้ายคลึงกับคนทั้งสองดังกล่าว เป็นลายมือเรียวรอบและหมดจด ทั้งนี้ทำให้มีผู้กล่าวถึงกันมาก จนกระทั่งเพื่อนบ้านที่ขาดการศึกษาเดินทางเป็นระยะหลายไมล์มาหาลินคอล์นเพื่อให้เขียนจดหมายให้

หนังสือทั้งหมดที่ลินคอล์นขี้อ่านไม่มีเล่มใดให้ประโยชน์อย่างเหลือหลายเหมือนเล่มที่ชื่อว่า ความรู้ต่าง ๆ ของสก็อต หนังสือเล่มนี้สอนให้ความรู้กับเขาในเรื่องการพูดในที่ชุมชน และมีตัวอย่างการกล่าวสุนทรพจน์อันมีชื่อเสียง รวมทั้งคำพูดของตัวละครสำคัญ ๆ ของเชคสเปียร์อยู่ด้วย เมื่อเขาอ่านผ่านมาถึงตอนใดซึ่งซาบซึ้งตรึงใจเป็นพิเศษ ลินคอล์นจะจดบันทึกไว้ถ้าไม่มีกระดาษที่จะเขียน ลินคอล์นจะเขียนด้วยขอล้คลงบนแผ่นไม้กระดาน ลินคอล์นทำสมุดขึ้นอย่างหนา ๆ เล่มหนึ่ง ในสมุดเล่มนี้เขาเขียนข้อความที่เขาติดใจทุกอย่างลงไปโดยใช้ชอล์กเขียนบนปากกาสมุดเล่มนี้ติดตัวลินคอล์นอยู่เป็นประจำจนลินคอล์นสามารถท่องโคลงกลอนต่าง ๆ และสุนทรพจน์ต่าง ๆ ได้อย่างคล่องแคล่ว

ขณะที่ลินคอล์นไปทำงานในไร่ ลินคอล์นนำหนังสือติดตัวไปด้วย ตอนเช้าหยุดพัก ลินคอล์นจะนั่งลงบนไม้รั้วอันบนและอ่านหนังสือโดยไม่รอช้า

ในตอนเที่ยงแทนที่จะนั่งลงกินอาหารกลางวันเหมือนอย่างคนอื่น ๆ ในครอบครัว ลินคอล์นจะถือขึ้นแป้งข้าวในคอกอดด้วยมือข้างหนึ่ง และถือหนังสือด้วยมืออีกข้างหนึ่ง นั่งอ่านหนังสืออย่างมีความสุข

การศึกษาเล่าเรียนช่วยให้ลินคอล์นได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินอย่างยิ่ง ลินคอล์นรู้สึกว่าการที่โรงเรียนวันหนึ่ง ๆ ต่างสิ้นเสียจริง ๆ เพราะฉะนั้นเขาจึงต้องไปเรียนต่อที่บ้าน กระดาษเป็นสิ่งที่ยากและราคาแพง ลินคอล์นจึงใช้วิธีเขียนบนแผ่นกระดาษด้วยก้อนถ่าน บางครั้งเขาก็ทำเลขที่ส่วนบนของแผ่นไม้ซุงตาก ซึ่งใช้กันเป็นฝากระท่อม ครั้นเมื่อที่ว่างเหล่านั้นเต็มไปด้วยตัวเลขและตัวหนังสือ เขาจะใช้มีดนำชุดออกและเขียนใหม่ต่อไป

เนื่องจากอยู่ในฐานะยากจน ลินคอล์นจึงไม่สามารถซื้อหนังสือเลขมาเรียน ลินคอล์นจึงยืมเพื่อนมาเล่มหนึ่งและลอกใส่แผ่นกระดาษขนาดกว้างยาวที่ใช้เป็นกระดาษจดหมายธรรมดาแล้วเก็บเป็นเล่มด้วยเชือกป่าน ตำราเลขเล่มนั้นจึงเป็นสิ่งที่ทำขึ้นด้วยมือของเขาเอง เมื่อลินคอล์นได้ตายไปแม่เลี้ยงของเขายังเก็บรักษาส่วนหนึ่งของตำราเล่มนี้ไว้

ลินคอล์นเริ่มแสดงให้เห็นปรากฏชัดถึงลักษณะอันพิเศษของเขาซึ่งผิดแผกแตกต่างกับนักเรียนอื่น ๆ ในละแวกป่าทั้งหมด ลินคอล์นต้องการที่จะเขียนบรรยายความรู้สึกนึกคิดของเขาต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นที่สนใจของประชาชนอยู่หลายครั้ง โดยเขียนเป็นโคลงและความเรียง นำไปให้นายวิลเลียม วูด เพื่อนบ้านคนหนึ่งอ่านดูเพื่อให้วิจารณ์ ลินคอล์นจำโคลงที่เขาแต่งได้ตีจนกระทั่งว่าปากเปลา่ได้ส่วนความเรียงก็มีผู้ให้ความสนใจอย่างยิ่ง ทนายความผู้หนึ่งตั้งใจต่อความขึ้นหนึ่งของเขาในเรื่องการเมืองของชาติ จนถึงส่งบทความที่นั้นไปลงหนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่งในรัฐโอไฮโอ

การที่ลินคอล์นสามารถอ่านหนังสือได้เปรียบประดุจเขาพาตัวเองไปสู่โลกใหม่ที่เต็มไปด้วยสิ่งประหลาดมหัศจรรย์ และขยายขอบเขตแห่งความรู้ทำให้เขามีสายตากว้างไกล การอ่านหนังสือเป็นสิ่งที่เขาชอบอย่างหลงใหลยิ่งในชีวิต แม่เลี้ยงของเขาได้นำห้องสมุดน้อย ๆ ประกอบด้วยหนังสือ 5 เล่ม มากับเธอ คือ คัมภีร์ไบเบิล นิทานอีสป โรบินสันครุโซ ความก้าวหน้าของนกพิลากริม และกลาสีจินแบบ ลินคอล์นอ่านหนังสือพวกนี้อย่างแทบจะไม่หยุดพัก โดยเฉพาะคัมภีร์ไบเบิลกับนิทานอีสป

เขาวางไว้ในที่อยู่ใกล้มือและหยิบเอามาอ่านซ้ำซาก ซึ่งจากการอ่านหนังสือสองเล่มนี้
บ่อย ๆ ช่วยทำให้เกิดอิทธิพลอย่างมากในการใช้ส่วนวนการเขียนหนังสือของเขา
แบบแผนในการพูด และวิธีการคัดค้านโต้แย้ง

แต่หนังสือเนืองเท่านี้ยังไม่พอลินคอล์นอยากจะหาอ่านมากกว่านี้ แต่ไม่มี
เงินที่จะซื้อ ลินคอล์นจึงไปขอยืมหนังสือ หนังสือพิมพ์ และสิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ จากใคร
ต่อใครทั่วไป ลินคอล์นเดินไปที่ตำบลโอโอโอ ริฟเวอร์ เนือยืมหนังสือกฎหมายของ
รัฐอินเดียนาไปกับแก๊ทไทเปลี่ยนแปลงจากทนายความผู้หนึ่ง เป็นครั้งแรกที่ลินคอล์น
มีโอกาสได้อ่านคำประกาศอิสรภาพและรัฐธรรมนูญของสหรัฐจากหนังสือเล่มนั้น

ชีวประวัติอับราฮัม ลินคอล์น

ตอนที่ 2

ใน พ.ศ. 2371 ลินคอล์นได้แจ้งความประสงค์กับบิดาและมารดา
 เลี่ยงว่าจะออกไปเสี่ยงโชคบ้าง ลินคอล์นเดินทางอำลาหมู่บ้านนั้น ด้วยเสื้อผ้าผ้าย
 สีน้ำเงินซิด ๆ สิ่งของส่วนตัวที่มีติดตัวไปมีเพียงเล็กน้อย เรื่องเงินนั้นไม่มีเลย
 แต่ลินคอล์นก็มีความเชื่อมั่นว่าความสามารถและความแข็งแกร่งของคนคงจะไม่ทำให้
 ถึงกับอดตาย

ด้วยวัย 21 ปี เป็นวัยที่ชีวิตเต็มไปด้วยความหวัง แม้จะอยู่ไกลสุดเลื่อม
 ลินคอล์นรอนแรมมาถึงเมืองนิวซาเล็มและรับจ้างเป็นเสมียนอยู่ในร้านขายของโดยใช้เวลาว่างเรียนกฎหมาย

เมื่อศาลมีการเปิดพิจารณาคดีขึ้นในเมือง ลินคอล์นมักจะเดินทางเป็นระยะ
 ทางถึง 15 ไมล์ ไปถึงเมืองซึ่งอยู่ริมแม่น้ำเพื่อนั่งทนายความโต้แย้งกัน

ภายหลังเมื่อลินคอล์นเปลี่ยนงานโดยรับจ้างทำงานในไร่ของคนในหมู่บ้าน
 ลินคอล์นมักจะวางจอบหรือคราดครึ่งแล้วครึ่งเล่า ขึ้นนั่งบนรั้วและกล่าวคำพูดตาม
 อย่างที่ทนายความพูดในศาล ซึ่งเขาได้ยินมา บางคราวเขาเลียนเสียงตะโกนดังลั่น
 ของนักมวยในกายแอมป์คิสต์ ผู้มาสอนศาสนาที่โบสถ์ในวันอาทิตย์

ลินคอล์นมักจะถือหนังสือเล่มหนึ่งไปยังไร่ ชื่อ คำตกลงคະนองของควีน
 เป็นหนังสือตกลงขบขัน ขณะนั่งคร่อมบนขอนไม้ลินคอล์นจะอ่านทางตอนคัง ๆ

ที่นิวซาเล็ม ลินคอล์นได้เป็นสมาชิกสโมสรวรรณคดีซึ่งนัดประชุมกันในคืน
 วันเสาร์ทุก ๆ สัปดาห์ ณ ร้านอาหาร ลินคอล์นเป็นคนสำคัญในรายการประชุมทุก ๆ
 ครั้ง ด้วยการเล่าเรื่องต่าง ๆ อ่านโคลง ฉันท์ กานท์ กลอน ซึ่งเขาแต่งเองพูด
 โดยไม่ได้เตรียมไว้ล่วงหน้า และโต้วาทีเกี่ยวกับปัญหาประจำวันในสมัยนั้น การปฏิบัติ
 อันนี้ของลินคอล์นเป็นสิ่งที่หาราคามีได้ มีนหลายชอบเขตแห่งสติปัญญาของเขาให้
 กว้างขวางยิ่งขึ้นและปลุกความทะเยอทะยานของเขาให้ตื่นตัว ลินคอล์นแนบความจริง
 ว่าเขามีสมรรถภาพพิเศษในการจูงใจผู้อื่นด้วยคำพูดของเขา ความสามารถในการพูด

ท่ามกลางที่ประชุมนี้เอง หนูขอให้เขาใจกล้าและมีความเชื่อมั่นในตนเองยิ่งกว่าการกระทำใดๆ ที่เขาเคยผ่านมาแล้ว

ไม่นานลินคอล์นก็ร่วมลงทุนซื้อร้านขายของร้านหนึ่งกับเพื่อน แต่ร้านของเขาที่ไม่ประสบผลสำเร็จ เพราะร้านขายของมีมากเกินไปสำหรับหมู่บ้านเล็ก ๆ และเหตุผลอีกอย่างหนึ่งคือ ความเป็นคนชอบอ่านหนังสือ มีหลายครั้งที่คนเข้ามาซื้อของในร้าน หนูลินคอล์นกำลังอ่านหนังสืออยู่ก่าเงาใจจดใจจ่อได้ไต่โคนต้นไม้ต้นหนึ่ง และมีท่าทางอยากกรีนอ่านหนังสือของเขาต่อไปมากกว่าอศากหากของ

ลินคอล์นเป็นผู้จัดการที่แปลก มักจะนอนเหยียดศาวาบนที่จ่ายของและรับเงิน เอาจม้วนผ้าขาวหนูศรึหะแล้วนอนอ่านหนังสือ พอลูกค้าเข้ามา ลินคอล์นจึงม้วนผ้าเก็บลงมากับลูกค้า

วันหนึ่งผู้อพยพคนหนึ่งซึ่งกำลังเดินทางไปตั้งรกรากทางตะวันตก ได้หยุดแวะและต้องการชายถึงเบียร์เก่า ๆ ใบทหนึ่ง ลินคอล์นไม่ต้องการถึงเบียร์ไบนั้น แต่เพื่อไม่ให้ชายคนนั้นผิดหวัง เขาจึงรับซื้อไว้โดยให้ราคา 50 เซ็นต์ แล้วชายคนนั้นก็ขี่ม้าจากไป

ต่อมาลินคอล์นได้จัดการเก็บกระดาษเก่า ๆ จากกันดั้งเบียร์ไปทิ้ง เขาได้พบหนังสือเล่มหนึ่ง ด้วยความประหลาดใจและดีใจ เขาได้พบว่าหนังสือเล่มนั้นเป็นตำรากฎหมายที่มีชื่อเสียงเล่มหนึ่ง ซึ่งนักกฎหมายทุกคนจะต้องมี ลินคอล์นรู้สึกคล้ายกับว่าหนังสือเล่มนั้นกำลังพูดกับเขาว่า "หยิบมันขึ้นมาสิแล้วอ่านมัน ท่านเกิดมาเพื่อที่จะเป็นนักกฎหมาย" แล้วลินคอล์นก็อ่านหนังสือเล่มนี้จนตลอดเล่มด้วยความใส่ใจยิ่ง

วันหนึ่งลินคอล์นตื่นขึ้นมานพบว่าเพื่อนของเขาชื่อ เบอร์รี่ ได้แอบหนีเขาไปเสียแล้ว ถึงหนังสือมากมายที่ทั้งสองสัญญาว่าจะคืนเมื่อคราวไปยืมเงินมาตั้งร้าน ให้ ลินคอล์นรับภาระเพียงคนเดียว ลินคอล์นไปพบเจ้าหนี้และรับปากว่าเขาจะให้หนี้ทุกเหรียญที่ได้ยืมมา ถ้าพวกเขาจะยินยอมให้เวลาแก่ลินคอล์นเพื่อหาเงินมาคืน จากนั้นมา ลินคอล์นต้องนำเงินทุกเหรียญที่เขาหามาได้ ส่งไปชำระหนี้ซึ่งลินคอล์นต้องใช้เวลาถึงสิ้นถึง 17 ปี ในการชำระหนี้ทั้งหมด

ระยะเวลาที่ทำงานใช้หนี้ ลินคอล์นก็พยายามอ่านหนังสืออยู่ตลอดเวลา มีอยู่ครั้งหนึ่ง เขาก็เดินทางข้ามทุ่งหญ้ากว้างใหญ่ไปเมืองสปริงฟีลด์ เป็นระยะทาง 20 ไมล์ เพื่อยืมหนังสือกฎหมายจากทนายความผู้หนึ่ง ซึ่งรู้จักกันตอนไปปราบพวก อินเดียนแดง เขากลับบ้านลินคอล์นเดินอ่านหนังสือเล่มนั้นไปตามทาง ครั้นเขาก้าวขา ออกนอกทางเข้าไปในป่ารก เขาจะหยุดหนึ่งเมื่อเปลี่ยนทิศเลี้ยวใหม่ และสำรวจใจให้ น่าร่างไปตรงทางโดยไม่คิดเคี้ยวอีก จนกระทั่งเขากำทำได้สำเร็จ ลินคอล์นคงศึกษา อยู่เช่นนี้จนอ่านได้ราว 20 หรือ 30 หน้า ครั้นใกล้เพล้เขาไม่สามารถอ่านต่อไปได้ จึงรีบก้าวไปอย่างรวดเร็ว

ลินคอล์นคร่ำเคร่งอยู่กับการอ่านหนังสือกฎหมายเหล่านี้จนแทบไม่มีเวลาหยุด นึกและแทบจะไม่คิดถึงสิ่งอื่นใดทั้งสิ้น ในเวลากลางวันลินคอล์นจะลงนอนใต้ร่มของ ต้นเอล์ม ซึ่งขึ้นอยู่ข้าง ๆ รั้วน ถกขาชั้นไว้ที่ลำต้นแล้วอ่านหนังสือกฎหมายอย่างตั้งอก ตั้งใจ

ตอนกลางคืน ลินคอล์นจะอ่านหนังสือที่ร้านช่างทำถังไม้ อาศัยแสงสว่าง จากการใช้เศษไม้ก่อกองไฟ มีบ่อยครั้งที่เขาอ่านออกเสียงดังครั้งแล้วครั้งเล่า ปิดหนังสือ แล้วเขียนประโยคที่เขาอ่านมาสด ๆ ร้อน ๆ ลงบนแผ่นกระดาษ แก้วและเรียก เรียงถ้อยคำสำนวนเสียใหม่ให้อ่านเข้าใจง่าย จนกระทั่งเด็ก ๆ ที่สามารถเข้าใจได้

ไม่ว่าลินคอล์นจะไปแห่งใด จะเดินเล่นตามริมแม่น้ำ จะเดินทอดน่องไป ตามป่า จะเดินทางไปทำงานไนไรท์ หรือจะไปยังที่ใดก็ตาม เขาจะนำหนังสือบรรยาย กฎหมายหินบรึกแรรีติดไปด้วย

ครั้งหนึ่งชาวไร่ผู้จ้างลินคอล์นตัดไม้ฟืนได้เดินมาที่มุมด้านหนึ่งของลานในคอน บ่ายคล้อยและพบลินคอล์นนั่งอยู่บนกองไม้ฟืน ที่การศึกษากฎหมายอย่างขมุกขมมื่น

ครูที่โรงเรียนคนหนึ่งชื่อ เม็นเตอร์ เกรแฮม บอกลินคอล์นว่า ถ้า ลินคอล์นมีเจตจำนงอย่างแรงกล้าที่จะเล่นการเมืองและศึกษากฎหมายให้ก้าวหน้า จำเป็นจะต้องมีความรู้วิชาไวยากรณ์ด้วยอีกอย่างหนึ่ง " มันจะยืมหนังสือเล่มนี้ได้ จากที่ไหน " ลินคอล์นถาม เกรแฮมบอกว่า ยอห์น แวนท์ ชาวไร่ผู้อยู่ในชนบท

ห่างจากที่นี่ 6 ไมล์ มีหนังสือตำราไวยากรณ์โดยเคอร์แกนแอม ลินคอล์นลูกขึ้นมรดก
มรดก สวมหมวกและเดินทางไปซื้อหนังสือเล่มนั้น

ลินคอล์นทำให้ครูเกรแฮม ประหลาดใจที่เขาสามารถเรียนรู้ไวยากรณ์ตาม
กฎเคอร์แกนแอมได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งต่อมาอีก 30 ปี ครูโรงเรียนนี้กล่าวว่าเขาได้สอน
นักเรียนทั้งหมดกว่า 5,000 คน แต่ปรากฏว่าลินคอล์นเป็นผู้เอาใจใส่ในการศึกษา
มากที่สุดและขยันที่สุด เป็นชายหนุ่มที่มีความตั้งใจเด็ดเดี่ยวแน่วแน่มากในการแสวงหา
ความรู้และการศึกษาทางอักษรศาสตร์เหนือกว่านักเรียนคนใดที่เขาเคยพบเห็นมาแล้ว

หลังจากได้เรียนรู้ไวยากรณ์ของเคอร์แกนแอมทะลุปรุโปร่งแล้ว ลินคอล์นจึง
หันหน้าหันตาอ่าน ตั้งอกตั้งใจศึกษาหนังสือเรื่อง ความเลื่อมและความลุ่มจมของ
จักรวรรดิโรมัน ประวัติศาสตร์โบราณ ชีวิตประวัติคนสำคัญทางทหารของชาวอเมริกัน
ชีวประวัติของเฮนรี่เฟอ์ซัน ชิวประวัติของเคล และชีวประวัติของเว็ทสเตอร์ รวมทั้ง
เรื่องยุคแห่งเหตุผลซึ่งเขียนโดยทอมเพน

ลินคอล์นแต่งกายด้วยเสื้อนอก ผ้าหลวม ๆ รองเท้ายาวรี และกางเกง
แบบเนื้อสีน้ำเงินซิด ๆ ชายหนุ่มผู้มีความนิเชนิสตาผู้นี้จะเที่ยวตระเวนอยู่ในเมือง
นิวซาเล็มด้วยการอ่านหนังสือ เล่าเรื่องสนุก ๆ ลินคอล์นจะไป ๓ ที่ใดก็ตามเขาจะมี
มิตรสหายกลุ่มใหญ่ ๆ เสมอ

ชีวประวัติอับราฮัม ลินคอล์น

ตอนที่ 3

เมื่อสอบกฎหมายได้ ลินคอล์นก็เดินทางไปฝึกงานเป็นทนายความที่เมืองสปริงฟิลด์ โดยยืมม้าคนอื่นเพื่อขนส่งของของตนในการเดินทาง

ในฐานะที่เป็นทนายความ ลินคอล์นได้ชื่อเสียงว่าเป็นคนยุติธรรม ซื่อตรง และอารมณ์ดี หัวเราะร่าเริงอยู่เสมอ ลินคอล์นชอบว่าความให้กับชาวนาและเจ้าของร้านเล็ก ๆ ถึงแม้ว่าคดีของเขาจะชนะเป็นส่วนมาก ลินคอล์นก็ได้เคร่งครัดในคำธรรมนิยาม

ลินคอล์นใฝ่ฝันที่จะเข้าวงการเมืองอยู่เสมอ เมื่อมีการประชุมทางการเมืองที่ใดก็ตาม ลินคอล์นมักจะไปร่วมฟังหรือนุดด้วยเสมอ บางทีเขาเดินไปด้วยเกวียนแล้วจอดเพื่อยื่นมือให้คนฟัง ครั้งแรก ๆ ไม่ค่อยมีใครฟังแต่ลินคอล์นก็ถึงยกทนายชามนุดอยู่เสมอจนมีคนฟังเพิ่มขึ้นทุกที

ในปี พ.ศ. 2377 ลินคอล์นได้รับเลือกเป็นสมาชิกองค์การนิติบัญญัติของเมืองแวนดาเลีย ซึ่งเป็นนครหลวงของรัฐอิลลินอยส์ในขณะนั้น เป็นจุดเริ่มต้นชีวิตใหม่ของเขาขณะเดียวกันก็เป็นการสิ้นสุดของช่วงชีวิตของลินคอล์นในฐานะผู้อนาถตั้งถิ่นฐาน

ในปี พ.ศ. 2389 ลินคอล์นได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาสูง หรือสภาองเกรส ในกรุงวอชิงตัน เมื่อลินคอล์นเป็นผู้แทนเข้าสภาและต้องกรอกรายการต่าง ๆ เกี่ยวกับประวัติของเขา มีคำถามอยู่ประโศกหนึ่งในแบบนิพนธ์นั้นที่ว่า การศึกษาของท่านเป็นอย่างไรบ้าง ลินคอล์นเขียนกรอกลงไปว่า กระบุงกระแฉ่ง

จากประสบการณ์ในวัยรุ่นตอนที่ลินคอล์นได้มีโอกาสออกไปเห็นโลกภายนอกเป็นครั้งแรก มีผู้ว่าจ้างเขาบรรทุกพืชผลในนาใส่เรือท้องแบนไปยังเมืองนิวออร์ลีอันส์ ทำให้ลินคอล์นไปพบการค้าทาสที่นั่นครั้งแรก ต่อมาได้มีโอกาสไปที่นั่นอีกครั้งหนึ่งและได้อยู่ถึง 3 เดือน ลินคอล์นจึงมีโอกาสเห็นสภาพของทาสนิโกรที่นั่นมากขึ้น ลินคอล์นเห็นคนพวกนี้ถูกล่ามโซ่ ถูกเชือดตี ได้รับความเจ็บปวดทรมาน

และครั้งหนึ่งเมื่อลินคอล์นเข้าไปในเมือง ขณะที่เดินผ่านตลาดค้าทาสได้เห็น
ผู้หญิงคนหนึ่งถูกลากคล้ายสัตว์ให้ขึ้นไปยืนให้ประชาชนประมุข นวกผู้ประมุขพากันเข้าไป
กินใกล้ ๆ มองโน้นมองนี้ แล้วแกมเอามือจับโน้นชกนี่ ลินคอล์นยืนอยู่สักครู่หนึ่งก็ทน
ไม่ไหวต้องชวนพวกเพื่อน ๆ ถอยออกไป สิ่งเหล่านี้ทำให้ลินคอล์นเกิดความสงสาร
เห็นอกเห็นใจ ลินคอล์นถึงกับกล่าวว่า " ถ้าเขามีโอกาสที่ลาจากการค้าทาสได้
เขาจะปราบให้ราบไปเลย "

เมื่อลินคอล์นได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาสูง ลินคอล์นแสดงตัวเป็นปรปักษ์ต่อ
การค้าทาสอย่างเปิดเผยไม่หวาดหวั่นอิทธิพลใด ๆ เมื่อสตีเฟน ตักลาส วุฒิสมาชิก
ของรัฐอัลลินฮอตส์สับสนร่างกฎหมายแคนซัสบราสกา ซึ่งอนุญาตให้แต่ละรัฐพิจารณา
เองได้ว่าจะมีทาสต่อไปหรือไม่ ลินคอล์นได้แสดงสุนทรพจน์คัดค้านสตีเฟน ตักลาส
หลายครั้ง

ชื่อเสียงของลินคอล์นได้โด่งดังไปทั่วประเทศ และในปี พ.ศ. 2402
ลินคอล์นได้รับคะแนนเสียงจากพรรครีพับลิกัน ให้เสนอเข้ารับเลือกเป็นรอง
ประธานาธิบดี แต่ลินคอล์นก็นำชื่อนี้ในการเลือกตั้งครั้งนี้ แต่เขาเข้าใจคนในชื่อที่ว่า
เขาเป็นผู้คัดค้านการมีทาส ไคร ๆ ก็อยากเห็นเขาฟังคำปราศรัยของเขา เหตุนี้
ลินคอล์นจึงไม่ท้อถอย เขาได้เดินทางไปยังรัฐต่าง ๆ ทางภาคตะวันออกและตะวันตก
ตกกลาง เมื่อแสดงสุนทรพจน์

ในปี พ.ศ. 2403 พรรครีพับลิกันก็เสนอชื่อของลินคอล์นเข้ารับเลือกตั้ง
เป็นประธานาธิบดี ในครั้งนี้ลินคอล์นซึ่งเมื่อไม่กี่ปีที่ผ่านมาเป็นเพียงนักกฎหมาย
ธรรมดาคนหนึ่งในชนบทได้รับเลือกตั้งให้เป็นประธานาธิบดี

หลังจากลินคอล์นได้รับเลือกเป็นประธานาธิบดี เขาพูดว่า " เมื่อนั้นบรรลุนิติภาวะ
ฉันไม่ค่อยมีความรู้อะไรนัก นั่นเป็นเพียงแต่อ่านออกเขียนได้และคุณหาได้
เพียงแม่สาม ฉันมีความรู้เท่านั้นเอง ฉันไม่ได้เข้าโรงเรียนอีกเลย ความรู้เพิ่มเติม
ของฉันมีอยู่มากมายในเวลานี้ฉันเก็บได้มาจากความจำเป็นบังคับครั้งแล้วครั้งเล่า "

ในช่วงเวลาอันแร้นแค้น ลุ่ม ๆ ดอน ๆ แห่งชีวิตนั้น ลินคอล์นมีคุณสมบัติ

เด่นที่จำเป็นในการศึกษาอยู่อย่างหนึ่งซึ่งมีค่ามากที่สุดสำหรับมนุษย์ทุกคน แม้แต่ผู้ที่ได้รับการศึกษาจากมหาวิทยาลัย นั่นคือ มีใจรักที่จะศึกษาหาความรู้และมีความกระหายที่จะเรียน

วันที่ 11 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2404 ลินคอล์นได้เดินทางจากเมืองสปริงฟิลด์ พร้อมด้วยภรรยาและบุตรชายเล็ก ๆ สามคน ไปสู่กรุงวอชิงตัน เพื่อไปรับงานใหม่ของเขาในตำแหน่งทนาย ก่อนที่รถไฟจะเริ่มเคลื่อนขบวน ลินคอล์นได้พูดคุยกับมิตรสหายและเพื่อนบ้านซึ่งพากันมาล่ำลือว่าคำอำลาและอวยพรเขากับครอบครัว ลินคอล์นถอดหมวกสีดำทรงสูงถือไว้ในมือแล้วยืนจ้องมองผู้ที่มาส่งเขาพร้อมกับน้ำตาคลอเข้า และนี่คือคำพูดบางส่วนของเขา

" เมื่อรักทุกคน... ผมเป็นหนี้ทุกอย่างต่อสถานที่นี้และความมีน้ำใจของประชาชนทุกคนที่นี่ ที่นี้แหละเป็นที่ที่ผมอยู่... และได้ใช้ชีวิตมาตั้งแต่หนุ่มจนแก่ ที่นี้แหละที่ลูกของผมได้ถือกำเนิดมา และลูกคนหนึ่งถูกฝังอยู่ ผมกำลังจะจากไปโดยไม่รู้ว่าจะเมื่อไรหรือจะมีโอกาสหรือไม่ที่ผมจะได้กลับมาอีก ยังมีงานอีกอย่างหนึ่งซึ่งยิ่งใหญ่กว่า งานซึ่งรอผมอยู่ที่กรุงวอชิงตัน ด้วยความศรัทธาในพระเจ้าว่า จะทรงตามไปปกป้องผมและคุ้มครองพวกท่าน และจะทรงสถิตย์อยู่ในทุกหนแห่งเพื่อชำระไว้ซึ่งคุณความดี ขอให้พวกเรา... น้อมใจกันตั้งความหวังว่าทุกคนจะอยู่ร่วมกันโดยสวัสดิภาพ

ลินคอล์นเข้ารับตำแหน่งประธานาธิบดีแห่งสหรัฐ และได้เกิดเหตุการณ์ไม่สงบขึ้นตามที่เขาคิดไว้ คือรัฐในภาคใต้เจ็ดรัฐได้ประกาศแยกตัวออกจากสหรัฐ โดยรวมกลุ่มเป็นรัฐอิสระ เนื่องจากไม่พอใจความคิดของรัฐต่าง ๆ ในภาคเหนือเกี่ยวกับการค้าทาส ประชาชนในรัฐเหล่านี้ได้จัดตั้งรัฐบาลของตนเองขึ้น พร้อมกับ การเลือกตั้งประธานาธิบดีคนใหม่ส่วนรัฐทางภาคเหนือก็ตกอยู่ในสภาพยุ่งเหยิงไร้ระเบียบไม่แน่ใจว่าจะอะไรจะเกิดขึ้น ในเวลานั้นลินคอล์นยังต้องประสบการณ์ แม้จะมีที่ปรึกษา แต่นวกเขาก็เป็นคนอ่อนแอมาก

เหตุการณ์หนึ่งไม่สงบเกิดขึ้นตาม ๆ กันอย่างรวดเร็ว ผ่านภาคเหนือปฏิเสธ

ที่จะคืนป้อมแห่งหนึ่งให้ทหารของฝ่ายภาคใต้ ดังนั้นทหารฝ่ายภาคใต้จึงบุกเข้าโจมตี และยึดป้อมได้ภายในเวลาสองวัน สงครามกลางเมืองจึงเกิดขึ้น ซึ่งคือสงคราม ระหว่างรัฐต่าง ๆ ในภาคเหนือและภาคใต้ ทั้งสองฝ่ายประจันหน้ากันในสงคราม สงครามนั้นกินเวลานานถึงสี่ปี เป็นสงครามที่สยดสยอง ลินคอล์นทำหน้าที่ ผู้นำของชาติอย่างเต็มความสามารถด้วยความสงบและเคร่งครัด ประชาชนพากัน ต่ำทันท่าอย่างรุนแรง แต่ลินคอล์นกลับรับฟังด้วยความสงบโดยปราศจากความโกรธ และได้ตัดสินใจอย่างเด็ดเดี่ยวแล้วว่าท่านจะต่อสู้ไปจนถึงที่สุด เป็นเวลานานกว่า ประชาชนทั้งประเทศจะเริ่มตื่นเร้าและเข้าใจว่าประธานาธิบดีของพวกเขาคือ เป็น ประธานาธิบดีที่ยิ่งใหญ่ของประเทศและบุคคลที่ยิ่งใหญ่ของโลกอีกด้วย

ลินคอล์นเกลียดการค้ำทาสอย่างที่สุด แต่ท่านก็ไม่เชื่อว่าทาสควรได้รับการปลดปล่อยให้เป็นอิสระโดยทันที และโดยที่เจ้าของทาสไม่ได้รับเงินค่าไถ่ตัว ซึ่งลินคอล์นทราบดีว่าจะเป็นผลเสียต่อรัฐต่าง ๆ ในภาคใต้ แต่เมื่อสงครามยังยืดเยื้อ ต่อไป ลินคอล์นก็เริ่มเชื่อว่าไม่มีประชาชนชาติใดที่สามารถคงสภาพกึ่งทาสกึ่งอิสระ ได้ตลอดไป ดังนั้นการค้ำทาสจึงควรถูกยกเลิกโดยเด็ดขาด ลินคอล์นจึงได้ลงนาม ในแถลงการณ์ปล่อยทาสทั้งหมดเป็นอิสระรวมทั้งเด็กลูกทาสที่อยู่ในครรภ์ด้วย

วันสำคัญวันหนึ่งของลินคอล์นและสหรัฐก็คือ วันที่ 19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2406 มีพิธีฝังศพทหารแห่งชาติที่เมืองเกตติสเบิร์ก ลินคอล์นได้แสดงสุนทรพจน์ซึ่งเป็นที่ คำกล่าวสั้น ๆ แต่เป็นอมตะในกาลต่อมามีใจความว่า "... ประชาชนนี้ ภายใต้ ความคุ้มครองของพระเจ้า จะเป็นผู้ให้กำเนิดเสรีภาพใหม่พร้อมกับรัฐบาลของ ประชาชน โดยประชาชนและเพื่อประชาชน ซึ่งจะคงอยู่คู่กับโลกตราบชั่วกัลปาวสาน "

วันเวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว ในปี พ.ศ. 2407 ลินคอล์นได้รับการเลือกตั้งให้เป็นประธานาธิบดีเป็นครั้งที่สอง ในขณะที่สงครามใกล้จะสิ้นสุดกองทัพฝ่าย เหนือเข้มแข็งขึ้นและมีผู้นำกันที่มีความสามารถมากขึ้น ส่วนกองทัพฝ่ายใต้ก็ค่อย ๆ ถอยถอยถอยถอยกลับ

เมื่อสงครามใกล้สงบ ลินคอล์นก็เริ่มวางแผนงานของท่านต่อไป ภาระสำคัญของท่านประการหนึ่งก็คือการทำให้รัฐต่าง ๆ ทางภาคใต้ กลับมาร่วมกับสหรัฐ เช่นเดิม หน้าที่อีกประการหนึ่งคือ พยายามทำให้ผู้คนที่เกลียดชังและหนายามฆ่าฟันกัน เป็นเวลานาน 4 ปี กลับมามีความเข้าใจกันและสามารถทำงานร่วมกันอีกครั้งหนึ่ง

แต่ลินคอล์นไม่มีโอกาสที่จะกระทำดังที่ได้คิดไว้ เพราะในตอนเช้าวันที่ 14 เมษายน พ.ศ. 2408 ลินคอล์นถูกลอบสังหารในขณะที่กำลังนั่งชมละครในโรงละครแห่งหนึ่งในกรุงวอชิงตัน นายแพทย์หลายคนพยายามจะช่วยชีวิตของท่าน อ้อ่างเต็มความสามารถจนกระทั่งวันรุ่งขึ้นในวันที่ 15 เมษายน พ.ศ. 2408 ลินคอล์นจึงได้ถึงแก่กรรมชาวนี้นี่เป็นที่เศร้าสลดของคนอเมริกันทั้งมวล ตลอดจนคนทางภาคใต้ซึ่งเริ่มเห็นใจในความยุติธรรม และความตั้งใจดีของลินคอล์น ร่างอันไร้วิญญาณของมหาบุรุษได้ถูกนำไปที่เมืองสปริงฟิลด์ ในรัฐอิลลินอยส์โลกทางรถไฟช่างเหมือนกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อท่านได้เดินทางมาในขบวนรถไฟขบวนหนึ่ง เมื่อเข้ารับตำแหน่งประธานาธิบดีในกรุงวอชิงตัน ประชาชนทุกหนทุกแห่งต่างมาร่วมชุมนุมเพื่อไว้อาลัยท่านด้วยหัวใจที่หดรู่และเต็มไปด้วยความรักจากผู้ที่ยิ่งใหญ่คนนี้ ซึ่งเริ่มชีวิตมาจากกระท่อมไม้ซุงและจบชีวิตลงในท่าเบี่ยงขวา ความดีของลินคอล์น ได้สติดั่งอยู่ในหัวใจทุกคนของประชาชนของเขา ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน หรือจะปรากฏขึ้นอีกนับตั้งแต่นั้น เป็นต้นมา

ชีวประวัติพระยาอนุমানราชชน

ตอนที่ 1

พระยาอนุমানราชชน เกิดเมื่อวันศุกร์ที่ 14 ธันวาคม พ.ศ. 2431 บิดาท่านชื่อ นายหลี่ มารดาชื่อ นางเสียะ บิดามารดาเป็นคนไทยเชื้อสายจีน เมื่อเยาว์วัย พระยาอนุমানราชชนมีชื่อเดิมว่า "หลี่กวงหง" ต่อมาเมื่อได้เข้ารับราชการในกรมศุลกากร จึงใช้ชื่อว่า "ยง" ชื่อทั้งสองมีความหมายเดียวกันว่า ยังยืน มั่นคง สำหรับนามสกุล "เสฐียรโกเศศ" นั้น เป็นนามสกุลพระราชทานในสมัยรัชกาลที่ 6 ต่อมาเมื่อได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็นพระยาอนุমানราชชน จึงได้ใช้นามสกุลแทนตามความนิยมในสมัยรัชกาลที่ 7 ส่วน "เสฐียรโกเศศ" นั้น ท่านก็ใช้เป็นนามปากกาในการแต่งหนังสือเรื่องต่าง ๆ

ชีวิตในวัยเด็กของเด็กชายชงนั้น เมื่อยังไม่ได้เข้าโรงเรียน สิ่งแวดล้อม ชักนำไปประหลาดคนเป็นเด็กที่ซุกซน เกเร อยู่บ้าง เคยถูกเด็กอื่นแกล้งที่ชายโครง ด้านซ้ายครึ่งหนึ่ง เคยถูกตีศีรษะแตกแผนโตก็อีกครึ่งหนึ่ง ความเกเรของเด็กชายชง ทำให้ผู้ใหญ่เดือดร้อนและถูกผู้ใหญ่ตำหนิว่าก่กั้วเขินตึ๊กกั้วกั้วไม่ได้ผล ห้ามไม่ให้ออกจากบ้านก็ไม่สำเร็จ ในที่สุดถึงกับต้องเอาโซ่ล่าม ก็ไม่สำเร็จอีก เพราะหักโซ่หนีไปอาศัยเป็นศิษย์วัดอยู่กับหลวงนี่ชื่อสุขที่วัดชานนาวา มารดาทราบดีว่าหนีไปอยู่ที่ไหน จึงไม่ตามตัว เพราะวัดชานนาวาอยู่ใกล้ ๆ กับบ้านแค่นั้นเอง เด็กชายชงอยู่อาศัยที่วัดได้พักหนึ่งก็กลับบ้านเองไม่ต้องมีใครไปตาม

เด็กชายชงชอบไข่มเป็ยตั้งแต่เด็ก ๆ และกลัวตำรวจเป็นที่สุด เห็นตำรวจไม่ได้เป็นต้องวิ่งหนีจืดเพราะถูกหลอกว่าตำรวจจะจับผูกเป็ย เด็กชายชงจึงต้องหนี ตำรวจทุกคราไป วันหนึ่งเกิดวิวาทขึ้นกับเด็กคู่วิศนหนึ่งถึงกับต่อยกัน เด็กชายชงเสียทีเพราะถูกควาหางเป็ยเอาไว้ นึกชัใจโกรธหางเป็ยว่าเป็นต้นเหตุแห่งความอัปยศ และทั้งกลัวจะถูกตำรวจจับผูกเป็ยด้วย กลับมาถึงบ้านค้นหากรรไกรได้ก็ตัดหางเป็ยทันที เมื่อผู้ใหญ่ทราบท่านก็ไม่ว่าอะไร

เมื่ออายุได้ 7 ขวบ ก็ยังไม่ได้เข้าโรงเรียน เพราะสมัยนั้นโรงเรียนมีน้อยแห่ง ที่มีอยู่แล้วใกล้ที่สุดคือโรงเรียนอัสสัมชัญ แม้กระนั้นก็ยังไม่มีโอกาสจะเรียน เพราะอายุยังน้อย จนเมื่อมีอายุย่างเข้า 8 ขวบ มารดาพาไปฝากเรียนที่โรงเรียนรัฐบาลเรียกกันว่าโรงเรียนบ้านพระชานานา ตั้งอยู่ฝั่งถนนบุรี ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ตรงข้ามกรมศุลกากรเก่า ซึ่งบัดนี้เป็นที่ทำการตำรวจน้ำ เวลานั้นพระชาวินิจวิทนาการ เมื่อครั้งเป็น นายกร อมาตยกุล เป็นครูใหญ่ เปิดสอนทั้งวิชาภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เด็กชายองได้เรียนแต่ภาษาไทย โดยใช้นับแบบเรียนเร็วเล่ม 1 ซึ่งสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพทรงเรียบเรียง และมีครูสีเป็นผู้สอน การแต่งกายในสมัยนั้น นุ่งกางเกงคำชาสั้น สวมหมวกฟาง ส่วนเสื้อนั้นเป็นเสื้อราชปะแตน กระดุม 5 เม็ด

ครั้นเมื่อขึ้นไปเรียนแบบเรียนเร็วเล่ม 2 กับครูบุญได้ไม่เท่าไร ก็ออกจากโรงเรียน เปลี่ยนไปเข้าเรียนที่โรงเรียนอัสสัมชัญ โดยมารดาพาไปฝากกับ บาทหลวงกอลมเบด์ ซึ่งเป็นผู้ริเริ่มสร้างโรงเรียนนี้ขึ้น ครูที่สอนเด็กชายองในชั้นประถมนั้น คือ ครู ฮอน เจมส์ เป็นลูกครึ่งฝรั่ง ซึ่งต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็น นายนิชม รักไทย และต่อมาภายหลังได้เป็นหลวงบวรบรรณาธิกรณ การเรียนที่โรงเรียนอัสสัมชัญนี้ เริ่มต้นตั้งแต่อายุได้ 12 ปี นอถึงสิ้นปีก็ได้เลื่อนชั้นจากอนุบาลไปเป็นชั้น ป.1 ครูประจำชั้นชื่อ กอเคโร เนื้อสาขโพรตุเกตุ ส่วนครูประจำชั้น ป.2 เป็นคนไทยชื่อ ครูวัน ซึ่งต่อมาภายหลังได้เป็นพระชวาวารสิริราชเสวี และครูที่เหนือชั้นนี้ขึ้นไปนั้น เป็นฝรั่งสองพี่น้องสกุลโอเลียรี ครูดังกล่าวล้วนแล้วแต่เป็นชาวवास ส่วนบาทหลวงที่สอนเด็กชายองก็มีน่อเฟอร์เลย์และน่อกันตอง ภายหลังเมื่อภราดรคณะเซนต์คาเบรียลเข้ามาบริหารงานโรงเรียนสืบต่อจากน่อกอลมเบด์ เด็กชายองก็ได้เรียนหนังสือกับภราดรออสตินและภราดรเกเบรียลด้วยบ้าง

การเรียนที่โรงเรียนอัสสัมชัญของเด็กชายองอยู่ในชั้นดี มักสอบได้ไม่ที่ 1 ก็ที่ 2 คู่แข่งคนสำคัญคือ พระบาทปริชานุศาสน์ (เสวัญ ปินฮารฮุน) ท่านผู้นี้ต่อมาสอบชิงทุนได้ไปศึกษาค่อวิชาครูที่ประเทศอังกฤษ และมีความเจริญทางราชการจนได้เป็น

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการอยู่สมัยหนึ่งด้วย เด็กชายของไม่สนใจการฝีมือ หรือ
วาดเขียน ทำคะแนนได้ดีแต่ทางการอ่าน ทางการเขียน และการท่องจำขึ้นใจ ภาษา
อังกฤษรู้มากสมกับเป็นนักเรียนอัสสัมชัญสมัยเมื่อ 80 ปี ก่อนโน้น ซึ่งทางโรงเรียน
บังคับให้นักเรียนพูดภาษาอังกฤษเกือบตลอดเวลาและสอนวิชาต่าง ๆ เป็นภาษา
อังกฤษทั้งสิ้น ยกเว้น แต่ภาษาไทยที่เรียนสัปดาห์ละครั้งเดียว

การศึกษาภาษาในสถาบันของเด็กชายของนั้น จบลงหลังจากสอบไล่ได้ชั้นมัธยม
ศึกษาปีที่ 4 แล้วเท่านั้น เพราะขอขึ้นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้ไม่เท่าไร ทางบ้านก็
ต้องให้ออกไปทำงาน เมื่อหารายได้มาจุนเจือครอบครัวด้วยบิดามารดามีลูกอยู่
หลายคนและฐานะทางบ้านก็ไม่ดีนัก

ชีวประวัติพระยาอนุนามานราชชน

ตอนที่ 2

พ.ศ. 2448 เด็กชายชง ต้องออกจากโรงเรียนมัธยมชง ขณะได้เลื่อนชั้นจากชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ขึ้นไปอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เวลานั้นอายุได้ 17 ปี เหตุที่ลาออกเพราะต้องหาเงินมาจุนเจือครอบครัวซึ่งมีฐานะยากจน และทุนวิรัชเวชกิจ ซึ่งเป็นอาได้แนะนำบิดาว่า อีกไม่ช้าโรงเรียนแพทย์ที่ศิริราชพยาบาลจะเปิดรับสมัครนักเรียนแพทย์ควรวที่จะให้นายชงลาออกจากโรงเรียนมัธยมเสียแต่เนิ่น ๆ เพื่อเตรียมตัวไว้ นายชงจึงไปสมัครทำงานที่โอสถศาลารัฐบาล โดยหวังว่าจะได้เป็นนักเรียนแพทย์ต่อไป งานที่ทำงานเป็นเรื่องการผสมยา ช่วยหยิบโน้นหยิบนี้และควรวินผสมยาไปด้วยในตัว เมื่อฝึกหัดอยู่ได้ 2 - 3 เดือน บิดามารดาเห็นว่าไม่มีเบี้ยเลี้ยงหรือจะบรรจุเข้าตำแหน่งอะไร มีแต่จะหมดเปลืองไปในที่สุดในเรื่องค่าใช้จ่ายจึงให้ลาออก เพราะไหนจะต้องเสียค่าอาหารกลางวัน มีแต่จะชักทุนเดิมให้หมดเปลืองเข้าเนื้อไปทุกวันไม่เห็นมีลูกทางอย่างไรที่จะดีขึ้น ด้วยขณะนั้นบิดามารดาไม่มีรายได้อะไรเป็นล่ำเป็นสัน นอกจากขายของสวนได้บ้างเล็ก ๆ น้อย ๆ พอเจือจางเป็นค่าใช้จ่ายประจำวันแก่ลูก ซึ่งขณะนั้นมี 6 คน

หลังลาออกจากโอสถศาลารัฐบาล จึงได้ทำงานที่โรงแรมโอเรียนเต็ล ได้เงินเดือน ๆ ละ 60 บาท ซึ่งเป็นจำนวนเงินไม่น้อยเมื่อเทียบกับค่าของเงินตราสมัยโน้นกับสมัยนี้ โดยออกไปทำงานเข้าตั้งแต่เวลา 7 นาฬิกา ว่าจะได้กลับบ้านก็เกือบมืดค่ำราว 18 นาฬิกา วันอาทิตย์หรือวันเทศกาลก็ไม่มีวันหยุดนักคือต้องทำเต็มวันทุกสัปดาห์

ในช่วงที่ทำงานที่โรงแรมโอเรียนเต็ลนั้น นายชงไม่รู้สึกเบื่อหรืออะไร เพราะระยะนั้นยังไม่ใจแตกคอบเหมือนฝูงสำมะเลเทเมา เหล้ายานาวิตามไนท์คลับ ซึ่งเวลานั้นยังไม่มีค้ายคั่นงอกขึ้นอย่างดอกเห็ดเหมือนสมัยนี้ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางก็ไม่มีเพราะอยู่ใกล้สถานที่ทำงาน เดินไปครูใหญ่ก็ถึง เครื่องแต่งตัวก็แต่งตามฝรั่งเขาแต่งกันเป็นปกติ คือนุ่งกางเกงฝรั่งขากว้าง ๆ ลมลอดเข้าได้สะดวก เสื้อก็

ใช้เลือกราชปะแตน มีคอปิด สวมรองเท้าบูทผ้าใบ เมื่อเลิกงานก็ตรงมาบ้านไม่ได้ เชื้อนแขวะไปไหนโดยไม่จำเป็น เวลาหยุดพักกลางวันก็เดินมารับประทานข้าว กลางวันที่บ้าน นายองทำงานที่โรงแรมโอเรียลเต็ลได้ไม่ถึงปีผู้ที่นำนายองไปฝากงานทำงานที่โรงแรมโอเรียลเต็ลมาบอกบิดาว่า เวลาที่โรงภาษีต้องการเสมียนคนหนึ่ง เงินเดือนขั้นแรก 50 บาท ถ้านายองต้องการย้ายมาทำงานที่โรงภาษีก็จะจัดการ ฝากให้เพราะคุ้นเคยกับนายโป ซึ่งเป็นเลขานุการประจำตัวที่ปรึกษาโรงภาษี

เมื่อนายองมาเข้ารับราชการที่โรงภาษีกรมศุลกากร การทำงานก็เป็นไปด้วยดี ในตำแหน่งเสมียนโทของกองภาษีขาออกเงินเดือน 50 บาท แล้วโอนมาอยู่ในกองรายงาน เมื่อนายองเข้าทำงานในกองรายงานได้ 2 เดือน ก็มีตำแหน่งว่างได้เลื่อนเงินเดือนเป็น 75 บาท ต่อมาทางราชการได้มีมติข้าราชการฝรั่งในกรมศุลกากรอังกฤษมาประจำที่กรมศุลกากรกรุงเทพฯ คนหนึ่งชื่อ นายนอร์แมน แมกสเวล (Norman Maxwell) ในตำแหน่งหัวหน้ากองรายงาน ซึ่งคนผู้นี้ได้ช่วยให้นายองมีความรู้ทางด้านภาษาอังกฤษดีขึ้น เมื่อมาทำงานที่กองรายงาน ได้ศึกษาความรู้เพิ่มเติมจากนายนอร์แมน แมกสเวล จนภาษาอังกฤษดีขึ้น นายองได้แปลเรื่องสั้นจากหนังสือพิมพ์ติดปิด (Tit Bit) เป็นภาษาไทยไว้ คือ เรื่องหนวดนระสังฆราช (ฝรั่ง) และเรื่องนิยายรถไฟ

ในพ.ศ. 2456 ก็ได้เลื่อนตำแหน่งจากเสมียนฝรั่งกองรายงานไปรับตำแหน่งเสมียนฝรั่งกองกลาง ทำหน้าที่เป็นเลขานุการประจำตัวที่ปรึกษาคือ นายวิลเลียม นันน์ (William Nunn) ในระยะนี้นายองยังแต่งตัวนุ่งกางเกงฝรั่งอยู่เหมือนเดิม ต่อมาเมื่อล่วงเวลามาอีกปีจึงได้แต่งตัวนุ่งผ้าม่วงแบบราชการสมัยนั้น ทั้งนี้เพราะตำแหน่งใหม่สังกัดกองกลาง ซึ่งอธิบดีทรงเป็นผู้บังคับบัญชาโดยตรงและข้าราชการกองกลางนี้ นุ่งผ้าม่วงนั้นกันทุกคน ล่วงมาไม่นานนายวิลเลียม นันน์ ซึ่งดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาและรองอธิบดีหมดสัญญาการอิมตัวจากกรมศุลกากรอังกฤษ นายนอร์แมน แมกสเวล ทำหน้าที่หัวหน้ากองรายงานได้เลื่อนไปแทนนายวิลเลียม นันน์ ซึ่งนายองก็ได้รับตำแหน่งเป็นเจ้ากรมกองรายงานแทนนายนอร์แมน แมกสเวล ประมาณ 2 ปีเศษ

ก็ได้เลื่อนตำแหน่งเป็นผู้ช่วยอธิบดี และต่อมาในปี 2467 ก็ได้รับพระราชทานเลื่อนบรรดาศักดิ์เป็นพระยาอนุমানราชชน

เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองแล้วในปี 2475 พระยาอนุমানราชชนถูกมรสุมทางการเมืองมากระทบ โดยวันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2476 พระยาอนุমানราชชนถูกปลดออกจากราชการในกรมศาลฎากรฐานรับราชการนาน ซึ่งทำให้ท่านเสียใจอยู่หลายวันเพราะไม่เคยคาดคิดมาก่อน พระยาอนุমানราชชนเป็นผู้ที่มีจิตใจสูงมองโลกในแง่ดีเสมอ เรื่องที่ท่านถูกปลดออกจากราชการนี้ นับว่าเป็นเรื่องใหญ่ เป็นเรื่องที่ประทับใจในใจท่านท่านได้เล่าไว้ในหนังสือถึงความหลัง แต่ท่านไม่เคยเล่าให้ใครฟังมาก่อนและไม่เคยเอ่ยชื่อบุคคลที่เป็นต้นเหตุหรือผู้เกี่ยวของใด ๆ ทั้งสิ้น ในระยะต่อมามีท่านกลับบอกว่า ท่านรู้สึกชอบใจที่การถูกปลดออกจากกรมศาลฎากรครั้งนั้น ทำให้ท่านมีโอกาสได้หันมาทำงานที่ท่านรัก และถูกกัณนิสัย คือการเป็นครูสอนหนังสือ

พระยาอนุমানราชชนถูกปลดออกจากราชการที่กรมศาลฎากร เมื่ออายุ 44 ปี ระยะที่ว่างงานอยู่ 2 ปี ท่านก็มีได้อยู่เฉย ๆ ในปี พ.ศ. 2477 ท่านได้รับเชิญให้เป็นอาจารย์ผู้สอนวิชานิรุกติศาสตร์ แก่นิสิตอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นอกจากงานสอนดังกล่าวแล้ว ท่านยังเป็นกรรมการชำระปะทานุกรมของกระทรวงศึกษาธิการ ท่านทำงานด้วยใจรักโดยแท้ แม้ไม่มีเบี้ยเลี้ยงประชุม ท่านก็ไปทำงานด้วยการเดิน เป็นการรักษาสุขภาพอย่างหนึ่งด้วย และท่านได้ถือปฏิบัติโดยการออกกำลังกายตอนเช้าด้วยการเดินอย่างสม่ำเสมอ จึงทำให้ท่านเป็นผู้มีสุขภาพแข็งแรงตลอดชีวิตของท่านและการเดินทางไปทำงานนี้เอง ได้มีส่วนเปลี่ยนวิถีชีวิตของท่าน โดยที่วันหนึ่งพระยาอนุমানราชชนเดินสวนทางกับหลวงวิจิตรวาทการ หลวงวิจิตรวาทการชักชวนให้ไปทำงานที่กรมศิลปากรในตำแหน่ง หัวหน้ากองศิลปวิทยา เพราะในขณะนั้น ราชบัณฑิตยสภาเปลี่ยนสภาพมาเป็นกรมศิลปากร และหลวงวิจิตรวาทการได้รับภารแต่งตั้งเป็นอธิบดีคนแรกของกรมนั้น พระยาอนุমানราชชนจึงได้กลับเข้ารับราชการอีกครั้งหนึ่งในกรมศิลปากรเมื่อปี พ.ศ. 2478

ชีวประวัติพระยาอนุমানราชชน

ตอนที่ 3

งานใหม่ที่กรมศิลปากรนี้ เป็นงานที่พระยาอนุমানราชชนพอใจมาก แม้ว่าตำแหน่งใหม่จะต่ำกว่าตำแหน่งงานครั้งสุดท้ายในกรมศุลกากร ท่านก็ยินดีและทำงานด้วยความกระตือรือร้นอย่างมีความสุข ต่อมาเมื่อพระราชกฤษฎีกาเปลี่ยนแปลงส่วนราชการในกรมศิลปากรใหม่ พระยาอนุমানราชชนจึงได้รับแต่งตั้งให้เป็นหัวหน้ากองวรรณคดี และต่อมาก็ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยอธิบดีอีกตำแหน่งหนึ่งด้วย

ต่อมาเมื่อกรมศิลปากร ได้ย้ายมาสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี พระยาอนุমানราชชนก็ได้รับแต่งตั้งให้เป็นอธิบดีกรมศิลปากร ตั้งแต่วันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2485 และท่านได้รับราชการอยู่ในตำแหน่งนี้จนเกษียณอายุราชการที่กรมศิลปากร หลังจากที่ได้เกษียณอายุราชการแล้วทางกรมศิลปากรก็ยังเชิญท่านเป็นที่ปรึกษาราชการของกรมศิลปากรตลอดมาจนท่านมีอายุ 77 ปี จึงได้พ้นจากตำแหน่ง แต่ท่านก็ยังคงยินดีให้คำปรึกษาแก่ทางกรมตามที่ทางราชการได้ติดต่อมาเสมอ นอกจากนี้ผลงานด้านการเขียนของท่านก็มีอย่างสม่ำเสมอตลอดชีวิตของท่านจนถึงแก่อนิจกรรม

พระยาอนุমানราชชนอยู่ในสถานะหรือที่ถูก ได้สร้างตัวเองขึ้นจนอยู่ในสถานะที่ไม่เหมือนใครโดยเฉพาะในด้านศิลปวิทยาการของไทย ทั้งนี้ก็เพราะท่านไม่ได้รับการศึกษาชั้นมหาวิทยาลัย แต่ความรู้ของท่านทำให้อาจารย์รุ่นหลังและนิสิตนักศึกษาพากันสับสนแทบเท้าของท่านและยกย่องว่าเป็นศาสตราจารย์ชั้นยอดเยี่ยมคนหนึ่ง ในด้านมานุษยวิทยาท่านก็หาเคยได้รับคำสั่งสอนมาจากผู้ใดไม่แต่ก็ไม่มีใครอื่นที่ได้ให้ความรู้เกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ไปยิ่งกว่าท่าน ในทางด้านภาษาและวรรณคดีท่านก็ได้ศึกษาแล้วเวียนมาโดยเฉพาะ แต่ใครก็ตามที่ประสงค์จะเอาจริงเอาจังกับวิชานี้รุกคืบศาสตร์และวรรณกรรมไทยย่อมจะศึกษาไปไม่ได้ไกลเร็วไวแต่จะได้นั่งผลงานของพระยาอนุমানราชชนในด้านนี้ ท่านเองไม่ได้รับการศึกษาจากต่างประเทศ แต่จะมีใครที่นำความรู้อย่างฝรั่งมาเผยแพร่ให้กว้างขวางในหมู่คนไทยยิ่งไปกว่าพระยาอนุমানราชชนก็หาไม่ ทั้ง ๆ ที่งานเขียนของท่านมิใช่

ระดับประเภทตลาด แต่จะหานักเขียนอาชีพที่แสวงหาปริมาณคนอ่านมาก ๆ คนใดที่เขียนได้ เช่นท่านก็เห็นจะยาก ไม่ว่าจะในลีลาการเขียนหรือการสรรหาคำคมอันแทรกไปด้วยอารมณ์ขัน ถ้าสืบสาวขึ้นไปแล้วท่านผู้นี้ก็มีได้มีโคตรตระกูลเป็นไทยแท้ แต่จะมีใครอีกเล่าที่อุทิศตนให้แก่ประเทศไทย ประวัติศาสตร์ วรรณคดี และภาษาไทย อธิงไปกว่าพระยาอนุমানราชชน

ความเป็นปราชญ์ของพระยาอนุমানราชชนนั้น เริ่มฉายแสงออกมาตั้งแต่รับราชการอยู่ที่กรมศิลปากรแล้ว ดังเคยได้รับรางวัลจากวรรณคดีสโมสรมาแต่สมัยรัชกาลที่ 6 ครั้นตั้งราชบัณฑิตยสถานขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2477 พระยาอนุমানราชชนก็ได้รับเลือกให้เป็นราชบัณฑิตประเภทวรรณศิลป์มาแต่ต้นจนภายหลังได้มาเป็นผู้รักษาการในตำแหน่งนายราชบัณฑิตยสถานจนตราอายุขัย งานในหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับตำแหน่งดังกล่าว ได้จัดนิพนธ์งานอนุกรมสำเร็จเรียบร้อยมาแต่ พ.ศ. 2493 ส่วนสารานุกรมไทยนั้น จัดนิพนธ์ได้ 8 เล่ม ในช่วงชีวิตท่าน หนังสือหลักต่าง ๆ เหล่านี้ อาศัยแรงคลาใจจากพระยาอนุমানราชชนเป็นสำคัญ ตัวท่านเองก็เขียนคำรับตำราให้ราชบัณฑิตยสถานมากเล่ม เช่น นิรุกติศาสตร์ การศึกษาเรื่องประเทศไทย และชีวิตชาวไทยสมัยก่อนปัจจุบัน นอกจากนี้ท่านยังเป็นบุคคลสำคัญในด้านการบัญญัติศัพท์อีกด้วย

เมื่อรัฐบาลตั้งสภาวิจัยแห่งชาติขึ้นก็ดี ตั้งคณะกรรมการจัดนิพนธ์เอกสารทางประวัติศาสตร์โบราณคดีก็ดี ตั้งคณะกรรมการชำระประวัติศาสตร์ก็ดี ฯลฯ ย่อมมีพระยาอนุমানราชชนเกี่ยวข้องอยู่ด้วยโดยตรงเสมอ แม้ที่จริงไม่ว่าจะในงานใดหรือกรรมการคณะใดที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ความเป็นมา ภาษาและขนบธรรมเนียมประเพณีไทยแล้ว ทางราชการมักขอร้องให้พระยาอนุমানราชชนร่วมทำการอยู่ด้วยเสมอ และท่านก็ทำให้อย่างเต็มความสามารถและเต็มกำลัง ด้วยเหตุนี้ทางราชการจึงตอบสนองคุณท่านด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์แก่ท่านมาตามลำดับชั้น จนถึงขั้นสูงสุดที่ข้าราชการพลเรือนจะพึงได้รับ ที่แปลกก็คือท่านได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์มหาวชิรมงกุฏและมหาปรมาภรณ์ช้าง

เผือก เมื่อปลดเกษียณอายุมานานแล้ว และทุกขจุลจอมเกล้าฯ วิเศษก็เมืองได้รับ
พระราชทานในรัชกาลปัจจุบัน ทรงพระมหากรุณาธิคุณพระราชทานเป็นการส่วนพระองค์
ด้วยทรงยกย่องเกียรติคุณความสามารถของท่าน และจำเดิมแต่ท่านได้รับพระราชทาน
เหรียญชุกชีมาลา เข็มศิลปวิทยามาแล้ว ก็ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการสำหรับพิจารณา
คุณสมบัติของผู้ที่สมควรได้รับพระราชทานเหรียญชุกชีมีเกียรติยศสิ่งนี้ต่อมาจนถึง
อนิจกรรม

ในด้านการเขียนหนังสือ ท่านมีชื่อเสียงในนามปากกาว่า เสฐียรโกเศศ
ควบคู่ไปกับพระสารประเสริฐ (เจ้าของนามปากกา นาคะประทีป) จำเดิมแต่แปล
ทิโตปเทศร่วมกัน หนังสือเด่น ๆ ของท่านทั้งสองนี้ย่อมได้แก่ กามนิด และลักษณะของ
เพื่อน พระยาอนุমানราชชนไม่เคยสนใจในด้านคำลยสิทธิ์จากการเขียน กระทรวง
ศึกษาธิการนำเรื่องกามนิดของท่านไปตีพิมพ์เป็นหนังสือเรียน สำนักพิมพ์สมาคมสังคม
ศาสตร์แห่งประเทศไทยนำชุดประเพณีไทยไปตีพิมพ์เป็น 4 เล่มสมุด ก็ไม่ต้องเสีย
คำลยสิทธิ์ให้ท่านแต่ประการใด

ในยามชราอายุ 80 ปีแล้ว พระยาอนุমানราชชนก็พร้อมที่จะรับความคิด
ใหม่ ๆ ที่มีผู้นำไปเสนอท่าน และถ้าเห็นด้วยเป็นต้องร่วมงานด้วยทันที โดยไม่มีพิธี
รีดองอะไรเลย เช่น สมาคมภาษาและหนังสือ ท่านก็ยินดีรับเป็นนายกให้เมื่อแรก
ก่อตั้งและเป็นประธานอาศรมวัฒนธรรมไทยภาคตลอดมา งานที่ระลึกถึงกรุงศรี
อยุธยาเมื่อ พ.ศ. 2510 ท่านก็รับเป็นตัวตั้งตัวตี มีใจที่จะมีเสียงคัดค้านใด ๆ เป็น
เหตุให้งานนั้นได้รับความสำเร็จเต็มที่ คณะกรรมการอนุรักษ์ศิลปกรรมก็ได้แรงคล
บรรดาลใจจากท่านเป็นอันมากในอันที่จะรักษาศิลปวัฒนธรรมของไทยไว้

พระยาอนุমানราชชนมีภรรยาแต่เพียงคนเดียวหญิงละไมคนเดียว ท่านมีบุตรธิดา
ด้วยกัน 9 คน ที่วัดราชการของท่านตั้งแต่เริ่มรับราชการเมื่ออายุได้ 19 ปี เป็น
เสมือนในกองภาษีขาออก กรมศุลกากร จนถึงเป็นอธิบดีกรมศุลกากรและเป็น
อธิบดีกรมศุลกากร รวมได้ 43 ปี พระยาอนุমানราชชนถึงแก่อนิจกรรมเมื่ออายุได้
80 ปีเศษ

ชีวประวัติอับราฮัม ลินคอล์น

ตอนที่ 1

ชีวิตยุคแรกของชาวอเมริกัน

เรื่องของเราเริ่มขึ้นในรัฐเคนตักกี ภายหลังจากที่มลรัฐต่าง ๆ ของอเมริกาได้รวมกันเข้าเป็นชนชาติใหม่ที่ชื่อว่า สหรัฐ (The United States) ประชาชนซึ่งอพยพมาจากยุโรปได้ตั้งรกรากเป็นครั้งแรกในแถบตะวันออกของสหรัฐ ตามชายฝั่งของมหาสมุทรแอตแลนติก ต่อมาพวกที่ต้องการเลี่ยงโทษเริ่มเคลื่อนย้ายไปทางตะวันตก ซึ่งเต็มไปด้วยสัตว์ร้ายและพวกอินเดียนแดง หุบเขาและทุ่งหญ้า ป่าทึบและที่ราบ พวกอินเดียนแดงบางเผ่ายินดีต้อนรับผู้มาใหม่และให้ความช่วยเหลือ แต่บางเผ่าพยายามขัดขวางด้วยการต่อสู้ ผู้ที่กล้าหาญเหล่านี้เริ่มโค่นต้นไม้ สร้างกระท่อมด้วยต้นซุงและปลูกพืชต่าง ๆ ยี่งนานก็ยิ่งมีผู้อพยพตามเข้ามา ถนน หมู่บ้าน และเมืองต่าง ๆ ถูกสร้างขึ้น หลังจากนั้นพวกที่จิตใจห้าวหาญและชอบเสี่ยงโชคก็จะละทิ้งเมืองและหมู่บ้านเดิมเดินทางไปผจญภัยในแผ่นดินใหม่ เป็นอยู่เช่นนี้ครั้งแล้วครั้งเล่าจนกระทั่งประเทศทั้งประเทศค่อย ๆ ถูกสร้างขึ้นมาเป็นปึกแผ่นในที่สุด

เมื่อ ทอม ลินคอล์น (Tom Lincoln) เติบโตขึ้นเขาไม่สามารถเข้าเรียนหนังสือในโรงเรียนได้ และเมื่อเขาแต่งงานเขาไม่สามารถอ่านและเขียนหนังสือได้ ภรรยาของเขาพอจะรู้หนังสือบ้าง และเธอได้สอนให้เขาเขียนชื่อของตัวเอง ในกระท่อมซึ่งสร้างขึ้นอย่างหยาบ ๆ ด้วยท่อนซุงในฟาร์มซึ่งตั้งอยู่ใกล้ ๆ กับหมู่บ้านเล็ก ๆ แห่งหนึ่งในรัฐเคนตักกี .เด็กสองคนได้ถือกำเนิดมา คนแรกเป็นเด็กหญิงชื่อ ซาราห์ (Sarah) และต่อมาในปี ค.ศ. 1809 เด็กชายคนหนึ่งก็เกิดตามมา ทั้งคู่ได้ตั้งชื่อเขาว่าอับราฮัม (Abraham) มีเรื่องเล่ากันว่าหลังจากหนูน้อยคนนี้เกิดมาได้ไม่นาน บุตรชายคนเล็กของเพื่อนบ้านคนหนึ่งได้รับอนุญาตให้ขี่มไไว้ในอ้อมแขนชั่วคราวหนึ่ง เมื่อหนูน้อยอับราฮัมแผดเสียงร้องจ้า เด็กคนนั้นรีบตะโกน

บอกว่า "ป้า ป้า อ้อมกลับไปเถอะ เจ้าหนูคนนี้คงจะไม่เอาไหน" การที่พูดเช่นนี้มี
ความหมายว่า ในความเห็นของเขาธวัชราชัมจะไม่มีวันได้ดีในวันข้างหน้าเป็นแน่

บ้านและโรงเรียน

เมื่อหนูน้อยธวัชราชัมมีอายุมากขึ้น งานอย่างเดียวที่เขาทำก็คือ เป็นเพื่อนเล่น
กับซาร่าพี่สาวของเขา และสนามที่เขาใช้เป็นที่เล่นก็คือซาบป่านั้นเอง บ้านของ
ลินคอล์นมีห้องเดียว ประตูเดียว และหน้าต่างบานเดียว เมื่ออายุได้ 7 ปี ลินคอล์น
ก็เข้าโรงเรียน โรงเรียนที่ร่วมนี้อาศัยอยู่ก่อนซุง เป็นบ้านหลังเล็ก ๆ นั้นห้อง
เต็มไปด้วยขี้ฝุ่น มีประตูเดียวและไม่มีหน้าต่าง โรงเรียนนี้สอนด้วยวิธีการให้
นักเรียนอ่านออกเสียงดัง ๆ หลาย ๆ เทียว

แต่บิดาของลินคอล์นไม่พอใจสภาพชีวิตของเขาในเคนตักกี ลินในฟาร์มของ
เขาไม่สมบูรณ์ และเขาเคยใฝ่ฝันที่จะมีชีวิตที่ดีกว่านี้ในดินแดนสุดเขตตะวันตก ซึ่ง
เป็นดินแดนใหม่ที่เพิ่งมีการหักร้างทางพง หนูน้อยลินคอล์นได้ช่วยบิดาสร้างเรือนขึ้น
มาลำหนึ่งเพื่อใช้บรรทุกข้าวของสัมภาระต่าง ๆ ในบ้าน บิดาเป็นผู้ล่องเรือนนี้ไป
ตามแม่น้ำ ในขณะที่มารดาและบุตรน้อยสองคนเดินทางโดยขี่ม้าสองตัวที่ขอมืมเขา
มา โดยบรรทุกข้าวของอื่น ๆ ที่เหลือในบ้านไปด้วย เมื่อไปถึงแผ่นดินใหม่ พวกเขา
ไม่มีม้า ไม่มีวัว ไม่มีบ้าน และในไม่ช้านาขุหิมะก็จะพัดมาถึง ไม่มีเวลาสำหรับพวก
เขาอีกต่อไปแล้ว พวกเขาช่วยกันทำงานอย่างขมกเขม้น ไร่โค่นต้นไม้และสร้าง
กระท่อมแบบง่าย ๆ ขึ้นมาหลังหนึ่งโดยใช้ก้อนซุง เสาไม้ กิ่งไม้แห้งและดินโคลน
โดยเปิดด้านข้างไว้ด้านหนึ่งแทนประตู นี่คงจะหนีไปได้ชั่วคราวจนกว่าพวกเขา
จะสามารถสร้างบ้านหลังใหม่ที่แข็งแรงกว่าและดีกว่านี้

บ้านใหม่

ถึงแม้ว่าลินคอล์นจะมีอายุเพียงเจ็ดขวบในเวลานั้น แต่ร่างกายของลินคอล์นใหญ่และแข็งแรงเกินกว่าอายุ ลินคอล์นได้ช่วยบิดาโค่นต้นไม้เพื่อนำมาสร้างกระท่อม ซึ่งเป็นงานที่หนักมากสำหรับเด็กอายุขนาดนั้น ตั้งแต่อายุเจ็ดขวบถึงยี่สิบสามปี สิ่งที่ลินคอล์นใช้มากที่สุดก็คือขวาน จากนั้นก็ตามมาด้วยงานตีกร้างถางพงเพื่อเตรียมไว้เพาะปลูกพืชพันธุ์พืชอาหารต่าง ๆ หนึ่งปีผ่านไป กระท่อมหลังใหม่ก็สร้างเสร็จ มีห้องเพิงห้องเตี้ยขนาดสิบแปดตารางฟุต เป็นกระท่อมที่สร้างขึ้นอย่างง่าย ๆ มีฝาผนังสีด้าน หรือด้วยหลังคาและผนังห้องที่เต็มไปด้วยฝุ่นละออง ประตูเค็ย ๆ และไม่มีหน้าต่าง แสงไฟจากกองเพลิงซึ่งเกิดจากการนำเอาท่อนซุงของฝาผนังด้านหนึ่งเพื่อทำเป็นบันไดสำหรับไต่ขึ้นไปบนพื้นห้องใต้หลังคา ที่นี่แหละที่ลินคอล์นใช้เป็นที่นอน โดยใช้กองใบไม้แทนเตียง

อาหารส่วนใหญ่ของครอบครัวได้แก่ เนื้อสัตว์ป่าที่บิดาอิงมาได้ พวกเขาทำเสื้อผ้าจากหนังสัตว์และแทบจะไม่เคยสวมรองเท้าเลย ครั้งหนึ่งลินคอล์นได้ขานกใหญ่ตัวหนึ่งโดยการไต่ขึ้นไปง้อออกมาจากรอยแตกของท่อนซุง แต่การฆ่าสัตว์ทำให้รู้สึกไม่สบายใจ หลังจากเหตุการณ์ครั้งนี้ ลินคอล์นแทบจะไม่เคยฆ่าสัตว์ป่าอีกเลย

ความเจ็บป่วยและความตาย

นับเป็นคราวเคราะห์อย่างหนึ่งที่โรคร้ายได้มาเยือนผู้นอนขมกลุ่มเล็ก ๆ ซึ่งมาตั้งรกรากในดินแดนแถบนั้นพร้อมกับฤดูใบไม้ร่วงในปีนั้น มีคำนิยามหนึ่งที่มักใช้พูดถึงผู้นอนที่กล้าหาญและภยันตรายต่าง ๆ ที่แวดล้อมชีวิตของพวกเขาคือ "คนที่ชี้ขลาดไม่เคยคิดจะเริ่มต้น ส่วนคนอ่อนแอต้องล้มตายระหว่างทาง" หมอซึ่งอยู่ใกล้ที่สุดอยู่ห่างออกไปถึง 30 ไมล์ มารดาของลินคอล์นได้ล้มป่วยลงและสิ้นชีวิตในที่สุด แม้ความเป็นจริงที่แน่นอนว่าเธอไม่ใช่คนอ่อนแอ แต่กำลังของเธอก็มีไม่พอที่จะต่อสู้กับ

โรคร้ายได้ ความตายของเธอเปรียบประดุจนายสุร่ายที่นิคกระหน่ำใส่ชีวิตของ
ครอบครัวเล็ก ๆ น้อย่างโศคร้าย โศกเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อหนูน้อยซาราห์มีอายุได้
11 ปี และยังเด็กเกินกว่าที่จะช่วยเหลือบ้านได้

ปีต่อมาบิดาของลินคอล์นเดินทางจากบ้านไประยะหนึ่ง เปิดเตากลับมา เขา
ได้พาแม่บ้านคนใหม่มาด้วย เธอเป็นคนที่เขารู้จักมานานแล้ว สามีของเธอเสียชีวิต
แล้วทิ้งให้เธออยู่กับบุตร 3 คน ซึ่งเป็นเด็กชายสองคนและเด็กหญิงหนึ่งคนตามลำพัง
เธอเป็นผู้หญิงและเป็นแม่ที่ดีมาก เธอไม่เคยปฏิบัติต่อเด็กทั้งห้าคนแตกต่างกันเลย
เธอรักพวกเขาทุกคน มารดาเลี้ยงได้กล่าวว่ ลินคอล์นเป็นคนใจดี ท่าทางเป็นมิตร
และใคร ๆ ก็ชอบ ลินคอล์นไม่เคยพูดหรือใช้สายตาที่ไม่ดีกับแม่เลี้ยงเลยและปฏิบัติ
ตามคำสั่งที่แม่เลี้ยงสั่ง เป็นเด็กดีที่สุดเท่าที่ได้พบมา นอกจากนี้ ลินคอล์นยังวิ่งได้
เร็วกว่าและชกของได้มากกว่าชกมวยปล้ำได้ดีกว่าคนอื่น ๆ ลินคอล์นเป็นคนแข็งแรง
มากจนสามารถชกของที่หนักถึง 660 ปอนด์ เมื่ออายุได้ 18 ปี เขาสามารถยก
ชว่านที่หนักมากโดยใช้มือเพียงข้างเดียวได้อย่างสบาย มีอยู่วันหนึ่ง ลินคอล์นเดิน
ทางเป็นระยะทางถึง 34 ไมล์ เพื่อไปฟังคำปราศรัยของชายคนหนึ่งโดยไม่รู้สึก
เหน็ดเหนื่อย ตรงกันข้ามเขากลับสนุกสนานเพลิดเพลินไปกับการเดินทางและการได้
ฟังคำอภิปรายในครั้งนั้นมาก

ชีวประวัติอัปราชัย ลินคอล์น

ตอนที่ 2

จากบ้าน

เมื่อลินคอล์นอายุได้ 21 ปี บิดาได้ย้ายครอบครัวอีกครั้งหนึ่ง คราวนี้ไปอยู่ที่รัฐอิลลินอยส์ ที่นั้ลินคอล์นได้อยู่ช่วยบิดาจนครอบครัวได้ตั้งรกรากในบ้านใหม่เสร็จ จากนั้นลินคอล์นก็จากบ้านไปเพื่อเริ่มต้นชีวิตใหม่ของตัวเองพร้อมด้วยขวานเล่มหนึ่ง ที่ขนาดไว้บนไหล่ งานตำแหน่งแรกที่ลินคอล์นได้ทำก็คือ เป็นผู้ช่วยล่องเรือแพบรรทุกสินค้าตามแม่น้ำไปสู่ นิว ออร์ลีอันส์

ระหว่างที่ลินคอล์นไปถึงเมืองนิว ออร์ลีอันส์ ลินคอล์นได้เห็นชีวิตความเป็นอยู่ของนกทาสในสภาพเลวร้ายที่สุด เป็นเวลาหลายปีแล้วที่คนผิวดำจำนวนหลายพันคนได้ถูกคนผิวขาวซึ่งเพิ่งอพยพมาสู่โลกใหม่ในสหรัฐฯ นำตัวมาขายเป็นทาสเพื่อใช้งานในไร่ฝ้ายทางภาคใต้ ลินคอล์นได้แวะตลาดแห่งหนึ่งซึ่งกำลังซื้อขายทาสกันอยู่ เด็กสาวผิวดำคนหนึ่งกำลังถูกขาย เธอถูกคนซื้อจ้องมองเพื่อตรวจสอบทรานและตัว เพื่อต่อรองราคากับคนขายราวกับว่าเธอเป็นเพียงม้าตัวหนึ่ง ต่อมาลินคอล์นได้เขียนอธิบายความรู้สึกในใจเกี่ยวกับภาพที่เขาได้เห็นว่า "ถ้าเพียงแต่ผมมีโอกาสที่จะโจมตีมัน ผมจะโจมตีให้หนักเลย"

สู้กับอินเดียนแดง

เพียงไม่ถึงปี เจ้าของร้านที่ลินคอล์นทำงานอยู่ได้ปิดกิจการลง และในช่วงนี้เองที่ลินคอล์นมีอิสระที่จะทำในสิ่งที่เขาพอใจ เขาใช้เวลาว่างร่วมกับกลุ่มตัวแทน ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากผู้ที่รัฐอิลลินอยส์เพื่อเรียกร้องสิทธิความเป็นเจ้าของดินแดนในรัฐนี้ เป็นที่เชื่อกันว่าพวกอินเดียนแดงที่ไม่เป็นมิตรกำลังวางแผนยึดครองที่ดิน ซึ่งพวกเขาได้ตกลงขายให้กับผู้อพยพชาวผิวขาวไปแล้วกลับคืน ลินคอล์น

ได้รับเกียรติให้เป็นหัวหน้า ทำให้ลินคอล์นรู้สึกประหลาดใจมาก เพราะเขาเพิ่งมาอยู่ที่หมู่บ้านนี้ได้เพียงปีเดียว เคารวะศรัทธาที่ความใจมดีของพวกอินเดียนแดงไม่รุนแรงนัก และหลังจากใช้ชีวิตอย่างสงบสุขสมบัตินเป็นเวลา 3 เดือน กลุ่มอาสาสมัครหมู่บ้านก็สามารถกลับมาใช้ชีวิตตามปกติที่บ้าน ลินคอล์นเองไม่ได้พบกับชาวอินเดียนแดงเลย ยกเว้นมิตรอินเดียนแดงคนหนึ่งที่ลินคอล์นได้ช่วยชีวิตให้รอดจากกระสุนปืนของทหาร บางคนคิดว่าอินเดียนแดงคนนี้เป็นสายลับของเผ่า

ลินคอล์นเจ้าของร้านขายของ

โชคยังไม่เข้าข้างนักที่ประสบการณ์ในการมีอาชีพเป็นคนขายของของลินคอล์นยังไม่จบสิ้น ลินคอล์นกับเพื่อนที่ชื่อ เบอร์รี่ ได้ร่วมกันลงทุนซื้อร้านขายของร้านหนึ่ง และเนื่องจากทั้งคู่แทบจะไม่มีเงินเลย จึงจำเป็นต้องขยืมเงินจากคนรู้จักมาใช้จ่ายในการตั้งร้าน แต่ร้านของเขาไม่ประสบผลสำเร็จ เหตุหนึ่งของความล้มเหลวก็คือ มีร้านขายของมากเกินไปสำหรับหมู่บ้านเล็ก ๆ แห่งนี้อยู่แล้ว

ต่อมาวันหนึ่งลินคอล์นตื่นขึ้นมาพบว่า เบอร์รี่ได้ออบหนิเขาไปเสียแล้ว ทั้งนั้นมากมายที่ทั้งสองสัญญาว่าจะคืนเมื่อคราวไปขยืมเงินมาตั้งร้านให้ลินคอล์นรับภาระเพียงคนเดียว ซึ่งลินคอล์นอาจจะหนีไปเช่นเดียวกับที่เบอร์รี่หรือคนอื่น ๆ ทำกัน หรือไม่ก็นายยามหาทางใช้หนี้ที่ได้ขยืมมา สำหรับลินคอล์นเขาไปพบเจ้าหนี้และรับปากว่า เขาจะใช้หนี้ทุกเหรียญที่ได้ขยืมมา ถ้าพวกเขาจะยินยอมให้เวลาแก่เขาเพื่อหาเงินมาคืน จากนั้นมาเงินทุกเหรียญที่เขาหามาได้ถูกส่งไปชำระหนี้ที่เขาขยืมมา ลินคอล์นต้องใช้เวลากว่า 17 ปี จึงเป็นเวลาที่เขาชิวานาน แต่ในที่สุดหนี้ทั้งหมดได้ถูกชำระ

ลินคอล์นร่วมร่างกฎหมาย

ปีต่อมา เป็นปีแห่งความยุ่งยากและการตรากตรำทำงานหนักของลินคอล์น

เพื่อนบ้านเริ่มรู้จักและชอบเขามากขึ้นทีละน้อย อาจเป็นได้ว่าเหตุผลประการหนึ่ง
ที่ลินคอล์น ได้รับเลือกให้ เข้ามามีส่วนร่วมในคณะรัฐบาลของรัฐในเวลานี้ เพราะ
เขาได้รับเสียงสนับสนุนจากกลุ่มชาวไร่ชาวนาจำนวนมาก พวกเขาชอบลินคอล์นที่
สามารถพูดคุยกับพวกเขาและแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ เกี่ยวกับรัฐบาลและในเวลา
เดียวกันก็สามารถทำงานร่วมกับพวกเขาในท้องทุ่งได้ เนื่องจากเขายังหนุ่มและขาด
ประสบการณ์ ลินคอล์นจึงไม่อยากพยายามที่จะเป็นผู้นำ เขาทำงานอย่างเรียบง่าย ๆ
จนได้รับความเชื่อถือจากผู้มีส่วนร่างกฎหมายของรัฐคนอื่น ๆ ขณะเดียวกันก็ได้
เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ มากมายในการใช้ชีวิตหลายปีที่ผ่านมา

การได้รับเลือกตั้งของลินคอล์นในปี ค.ศ. 1834 นับเป็นจุดเริ่มต้นของ
ชีวิตใหม่ของเขา ขณะเดียวกันก็เป็นการสิ้นสุดของช่วงชีวิตในฐานะผู้อพยพตั้งถิ่นฐาน
ซึ่งแวดล้อมไปด้วยผู้คนที่หยาบกระด้างและการใช้ชีวิตอย่างไร้จุดหมาย อย่างไรก็ตาม
ก็ตามลินคอล์นยังใช้ชีวิตหลายปีต่อมาอย่างคนยากจน และหลายครั้งเขาไม่มีเงิน
ติดตัวเลย ระหว่างเวลา 8 ปีที่ลินคอล์นใช้ไปในฐานะสมาชิกเลือกตั้งคนหนึ่งในคณะ
รัฐบาล เขาได้ศึกษาวิชากฎหมายและหลังจากนั้นลินคอล์นได้เดินทางไปรัฐอิลลิน
อยส์ เพื่อเข้าไปฝึกงานกับนักกฎหมายชรา ผู้หนึ่งขณะนั้นลินคอล์นมีอายุได้ 29 ปี
และมีเงินอยู่ในกระเป๋าเพียง 7 ดอลลาร์ ซึ่งไม่เพียงพอแม้แต่จะเช่าห้องฝึก แต่
ลินคอล์นก็พร้อมที่จะเผชิญกับอนาคตต่อไปด้วยความหวัง ลินคอล์นใช้เวลา 25 ปี
ต่อมา ทำงานอย่างหนักในฐานะนักกฎหมายในไม่ช้าชื่อเสียงของลินคอล์นก็เป็น
นักกฎหมายที่ชื่อลือชื่อบูตแต่ความจริงและมักจะทำในสิ่งที่เขาเชื่อว่าถูกต้องอยู่เสมอ
เมื่อเกิดการทะเลาะวิวาทกันขึ้น คู่กรณีมักต้องการไปขึ้นศาล แต่ลินคอล์นก็พยายาม
ไกล่เกลี่ยชี้แจงเหตุผลจนทั้งคู่สามารถตกลงยอมความกันโดยไม่ต้องให้ศาลเป็นผู้ชี้
ขาด และถ้าลินคอล์นเชื่อว่าคนที่จ้างให้เขาว่าความให้ ได้กระทำความผิดจริง ๆ
ลินคอล์นจะไม่ยอมเป็นทนายให้ ลินคอล์นไม่เคยเรียกร้องเงินค่าตอบแทนไปกว่าสิ่งที่
เขาได้ทำงาน ในสมัยนั้นผู้นิพากษาของศาลจะต้องเดินทางไปตัดสินคดีในเมืองต่าง
ๆ นักกฎหมายหลายคนรวมทั้งลินคอล์นจะเดินทางติดตามผู้นิพากษาไปด้วย ในไม่ช้า

ประชาชนเริ่มรู้จักและเชื่อถือ เขามากขึ้นทุกที ดังนั้นอาชีพทนายความของเขาจึง
เริ่มเจริญก้าวหน้า

แม้ว่าระหว่างหลายปีนี้งานส่วนใหญ่ของลินคอล์นคือการเป็นทนายความ
แต่เขาไม่ได้เลิกสนใจงานของรัฐแต่อย่างใด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับปัญหา
เรื่องทาสในสหรัฐ รัฐในภาคใต้ได้รับอนุญาตให้มีการซื้อขายทาส แต่รัฐต่าง ๆ
ในภาคเหนือกลับมีกฎหมายห้ามการซื้อขายทาส ลินคอล์นไม่เชื่อว่าควรมีการ
ปลดปล่อยทาสให้เป็นอิสระโดยทันที เขามีความเชื่ออย่างจริงจังว่า การค้าทาส
เป็นการกระทำผิดและเขาไม่ต้องการให้การกระทำเช่นนี้แพร่หลายไปยังรัฐอื่นอีก
ลินคอล์นกล่าวว่าเมื่อใดก็ตามที่เขาปกครองตนเองแล้วไปปกครองคนอื่นอีก เราไม่
เรียกว่าเป็นการปกครองตนเอง แต่เป็นการกดขี่ข่มเหง ไม่มีมนุษย์คนใดที่ดีพอที่จะ
ปกครองคนอื่นได้โดยปราศจากความยินยอมหรือหัวใจของผู้นั้นเอง ลินคอล์นได้เดิน
ทางไปจนทั่วรัฐอิลลินอยส์และกล่าวปราศรัยในการชุมนุมประชาชนจำนวนนับ ๆ คน
ในที่ต่าง ๆ นานา ๆ กัน ดังนั้น ผลการเลือกตั้งในปี ค.ศ. 1860 ได้ทำให้
ตัวลินคอล์นได้รับการเลือกตั้งให้เป็นประธานาธิบดีแห่งสหรัฐอเมริกา

ชีวประวัติอัปราชัย ลินคอล์น

ตอนที่ 3

ในทำเนียบขาว

เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1861 ลินคอล์นได้เดินทางจากเมืองสปริงฟีลด์พร้อมด้วยภริยาและบุตรชายเล็ก ๆ สามคนไปสู่กรุงวอชิงตัน เพื่อไปรับงานใหม่ของเขาในทำเนียบขาว (The White House) ก่อนที่รถไฟจะเริ่มเคลื่อนขบวนเพื่อการเดินทางที่ยาวนาน ลินคอล์นยืนอยู่ทางตอนท้ายของรถขบวนสุดท้าย พูดคุยกับมิตรสหายและเพื่อนบ้านซึ่งพากันมากล่าวคำอำลาและอวยพรเขากับครอบครัว ลินคอล์นถอดหมวกสีดำทรงสูงออกถือไว้ในมือ แล้วยื่นจ้างมองดูผู้ที่มาส่งเขาอยู่ครู่หนึ่งพร้อมกับน้ำตาคลอเปีย และนี่คือคำพูดบางคำของเขา "เพื่อนรักทุกคน... ผมเป็นหนี้ทุกอย่างต่อสถานที่นี้และความมีน้ำใจของประชาชนทุกคนที่นี่ ที่นี่แหละเป็นที่ที่ผมอยู่... และได้ใช้ชีวิตมาตั้งแต่หนุ่มจนแก่ ที่นี่แหละที่ลูก ๆ ผมได้ถือกำเนิดขึ้นมา และลูกคนหนึ่งถูกฝังอยู่ ผมกำลังจะจากไปโดยไม่รู้ว่าจะเมื่อไรหรือจะมีโอกาสหรือไม่ที่ผมจะได้กลับมาอีก ยังมีงานอีกอย่างหนึ่งซึ่งยิ่งใหญ่กว่า งานซึ่งรอคอยผมอยู่ที่กรุงวอชิงตัน ด้วยความศรัทธาในพระเจ้าว่าจะทรงตามไปปกป้องผมและอยู่คุ้มครองนวกท่านและจะทรงสถิตอยู่ในทุกหนทุกแห่งเพื่อชี้แจงให้คุณความดี ขอให้พวกเรา... พร้อมใจกันตั้งความหวังว่าทุกคนจะอยู่ร่วมกันโดยสวัสดิภาพ..."

ด้วยความศรัทธาในพระเจ้าและความเชื่อของเขาเอง ว่าจะต้องเผชิญกับภยันตรายที่ใหญ่หลวงและยากลำบากอย่างยิ่ง ลินคอล์นเข้ารับตำแหน่งประธานาธิบดีแห่งสหรัฐ และก็เป็นจริงตามที่เขาคิดไว้ รัฐในภาคใต้เจ็ดรัฐได้ประกาศแยกตัวออกจากสหพันธรัฐเป็นรัฐอิสระ เนื่องจากไม่พอใจความคิดของรัฐต่าง ๆ ในภาคเหนือเกี่ยวกับการค้าทาส ประชาชนในรัฐเหล่านี้ได้จัดตั้งรัฐบาลของตนเองขึ้นพร้อมกับการเลือกตั้งประธานาธิบดีคนใหม่ ส่วนรัฐต่าง ๆ ในภาคเหนือก็ตกอยู่ในสภาพยุ่งเหยิงไร้ระเบียบไม่แน่ใจว่าจะอะไรจะเกิดขึ้น การอนุมัติให้รัฐต่าง ๆ ใน

ภาคใต้ เป็นอิสระจากสหรัฐอเมริกา เป็นการทำลายประชาชาติทั้งประเทศก็ได้ แต่จะยุติ
พวกเขาได้อย่างไร ? นี่เป็นคำถามที่ประธานาธิบดีลินคอล์นจะต้องหาคำตอบให้ได้
และในเวลานั้น เขายังต้องประสบการณ์แม้จะมีที่ปรึกษาแต่พวกเขาก็เป็นคนอ่อนแอ
มาก ขณะเดียวกันก็มีที่ปรึกษาคณะหนึ่งซึ่งคิดว่าตัวเองมีความสามารถมากเกินไป
จนกระทั่งต้องกาารให้ท่านประธานาธิบดีทั้งปัญหาทุกอย่างไว้ให้เขาตัดสินใจ

สงครามกลางเมือง

เหตุการณ์หนึ่งเกิดตามอีกเหตุการณ์หนึ่งอย่างรวดเร็วราวกับระลอกคลื่นที่โถม
ซัดเข้ามาหาฝั่ง ที่ป้อมทหารซัมเทอร์ (Fort Sumter) ในภาคใต้ ทหารของภาค
เหนือปฏิเสธที่จะคืนป้อมให้ทหารของภาคใต้ ดังนั้น ทหารภาคใต้จึงบุกเข้าโจมตีและ
ยึดป้อมได้ภายในเวลาสองวัน สงครามกลางเมืองจึงเกิดขึ้น ซึ่งก็คือสงคราม
ระหว่างรัฐต่าง ๆ ในภาคเหนือและภาคใต้ ได้อุบัติขึ้น ประธานาธิบดีลินคอล์นได้สั่ง
ให้เกณฑ์ทหารในภาคเหนือเช่นเดียวกับรัฐต่าง ๆ ในภาคใต้ ในที่สุดทั้งสองฝ่าย
ประจันหน้ากันในสงคราม

สงครามครั้งนั้นกินเวลานานถึงสี่ปี เป็นสงครามที่น่าสยดสยองและ
น่าสังเวชอะไรเช่นนั้น เด็กหนุ่มนับจำนวนแสน ๆ คนของทั้งฝ่ายเหนือและฝ่ายใต้
ต้องสูญเสียชีวิตไป ทุกหนแห่งเต็มไปด้วยความโศกเศร้าความทุกข์ยากและความตาย
สิ่งที่เลวร้ายกว่านั้นก็คือมีไม่น้อยที่เกิดความคิดที่แตกแยกกันขึ้นภายในครอบครัว
เดียวกัน บางคนก็สนับสนุนฝ่ายเหนือและบางคนก็สนับสนุนฝ่ายใต้ บางครั้งเกิด
การต่อสู้ระหว่างพี่น้อง เมื่อสงครามเริ่มขึ้นใหม่ ๆ ฝ่ายเหนือตกเป็นฝ่ายเสียเปรียบ
เพราะการตัดสินใจที่ผิดพลาดในการเลือกผู้นำกองทัพ ตรงกันข้ามกับฝ่ายใต้ซึ่งมี
ทหารที่กล้าหาญและเข้มแข็งมาก การสู้รบเกิดขึ้นทั่วไปทั้งในภาคเหนือและภาค
ตะวันตก ต่างผลัดกันแพ้และชนะโดยไม่มีฝ่ายใดยอมแพ้ มีอยู่ครั้งหนึ่งที่กองทัพภาคใต้
บุกเข้าไปใกล้กรุงวอชิงตันเพียงแค่มือเอื้อม แต่ที่สุดก็ถูกฝ่ายเหนือตอบโต้จนต้อง

ถอยหันกลับไป สงครามยังคงยืดเยื้อต่อไป ปีแล้วปีเล่า หรือว่ามันจะไม่มีวันยุติ ?

ในทำเนียบขาว ลินคอล์นทำหน้าที่ผู้นำของชาติอย่างเต็มความสามารถด้วยความสงบและเสถียรภาพ ประชาชนพากันตำหนิท่านอย่างรุนแรง แต่ท่านกลับรับมือด้วยความสงบโดยปราศจากความโกรธ มีหลายคนคัดค้านท่าน แต่ท่านไม่เคยตอบโต้เลย หัวใจที่ยิ่งใหญ่ของท่านเต็มไปด้วยความโศกเศร้า ท่านเป็นคนรักสงบ เข้มแข็งและได้ตัดสินใจอย่างเด็ดเดี่ยวแล้วว่าท่านจะสู้ต่อไปจนถึงที่สุด เป็นเวลานานกว่าประชาชนคนธรรมดาทั้งประเทศจะเริ่มเรียนรู้และเข้าใจว่า ที่ทำเนียบขาว พวกเขาไม่เพียงแต่จะมีประธานาธิบดีที่ยิ่งใหญ่เท่านั้น แต่ยังมีบุคคลที่ยิ่งใหญ่ของโลกอีกด้วย

สงครามและความตาย

วันเวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว ในปี ค.ศ. 1864 ลินคอล์นได้รับเลือกตั้งให้เป็นประธานาธิบดีเป็นสมัยที่สอง ซึ่งขณะนั้นสงครามใกล้จะสิ้นสุดแล้ว กองทัพฝ่ายใต้ก็ถอย ๆ ถอนกำลังกลับ เมื่อเห็นว่าสงครามใกล้จะยุติลงแล้ว ท่านก็เริ่มวางแผนงานของท่านต่อไปภาระของท่านคือต้องการให้รัฐต่าง ๆ ทางภาคใต้ซึ่งเป็นฝ่ายนำในสงครามกลับมารวมกับรัฐทางภาคเหนือเช่นเดิม และพยายามทำให้ผู้คนที่ยกเลิกซึ่งพยายามฆ่าฟันกันเป็นเวลานานถึงสี่ปี กลับมามีความเข้าใจกันและสามารถทำงานร่วมกันอีกครั้งหนึ่ง แต่ท่านไม่มีโอกาสเสียแล้ว เพราะในตอนค่ำของวันที่ 14 เมษายน ค.ศ. 1865 ท่านประธานาธิบดีและภรรยาได้รับเชิญให้ไปชมละครในโรงละครแห่งหนึ่ง ในกรุงวอชิงตันและท่านก็ถูกลอบสังหาร นายแพทย์หลายคนพยายามจะช่วยชีวิตของท่านอย่างเต็มกำลังความสามารถแต่ท่านก็จากไปอย่างสงบในตอนเช้าของวันรุ่งขึ้น

ไม่มีใครสามารถบรรยายความรู้สึกของประชาชน เมื่อได้รับข่าวร้ายเกี่ยวกับความตายของท่านประธานาธิบดีได้ นวกผู้ชายที่เข้มแข็งต่างร้องไห้คร่ำครวญออกมาอย่างไม่อาย แม้แต่ประชาชนฝ่ายใต้เองก็รู้สึกเสียใจในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนี้ เพราะพวกเขารู้ดีอยู่แล้วว่าไม่ใช่แค่ฝ่ายเหนือเท่านั้นที่ได้เสียมิตรที่ดีที่สุดแต่รวม

ทั้งพวกเขาเองด้วย ศนของท่านถูกนำไปที่เมืองสปริงฟีลด์ ในรัฐอิลลินอยส์ โดยทางรถไฟช่างเหมือนกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อสี่ปีที่แล้ว ที่ท่านได้เดินทางมาในขบวนรถไฟขบวนหนึ่งเมื่อมุ่งสู่กรุงวอชิงตัน ประชาชนทุกหนทุกแห่งต่างมารวมชุมนุมเพื่อไว้อาลัยท่านด้วยหัวใจที่หดหู่และเต็มไปด้วยความเคารนรักชายผู้ยิ่งใหญ่คนนี้ ซึ่งเริ่มชีวิตมาจากกระท่อมไม้ซุงหลังหนึ่งและจบชีวิตลงในท่าเนียบชาวใต้สถิตย์อยู่ในหัวใจทุกดวงของประชาชนของเขาซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่เคยปรากฏมาก่อนหรือจะปรากฏขึ้นอีกนับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

ภาคผนวก ค.

ตารางแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตาราง 3 แสดงคะแนนลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียน

ลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ		ลักษณะมุ่งอนาคตสูง	
ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
46	50	69	70
48	46	65	65
49	43	65	66
41	54	65	65
48	54	67	67
53	50	71	72
45	50	67	74
52	53	63	68
55	52	64	77
49	46	65	71
45	54	67	71
49	62	68	69
42	61	68	71
49	60	68	71
52	63	65	74
N = 15	N = 15	N = 15	N = 15
รวม 723 คะแนน	รวม 798 คะแนน	รวม 997 คะแนน	รวม 1051 คะแนน
X = 48.20	X = 53.20	X = 66.46	X = 70.06

ตาราง 4 ตารางคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน จำแนกตามลักษณะเนื้อหา 3 ลักษณะ
คือ ตัวแบบการ์ตูนชีวประวัติ ตัวแบบบทความชีวประวัติ ชีวประวัติบรรยาย

กลุ่มการ์ตูนตัวแบบชีวประวัติ	กลุ่มตัวแบบบทความชีวประวัติ	กลุ่มชีวประวัติบรรยาย
82	99	88
90	87	89
81	97	91
83	75	91
88	85	86
96	92	94
95	90	82
100	89	96
108	101	97
107	86	99
107	73	83
98	89	80
80	96	67
72	95	68
76	93	72
83	91	86
94	86	86
83	89	78
81	84	89
88	89	99

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจมาตรฐานวัดและรายนามผู้ตรวจความเหมาะสมของภาษา
ที่ใช้ในมาตรฐานวัดและเนื้อหาตัวแบบ 3 ลักษณะ

1	ผศ.ดร.ผจงจิต อินทสุวรรณ	ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2	อาจารย์ณงนวล พงษ์ไพบูล	ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดกลางมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
3	อาจารย์ทัศนากองภักดี	อาจารย์ประจำสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
4	อาจารย์อรุณี ศุภสุข	นักวิชาการศึกษา กองวิชาการ สปช.
5	อาจารย์รังสรรค์ มณีเล็ก	นักวิชาการศึกษา กองวิชาการ สปช.
6	อาจารย์ปัทมา แสันทวี	นักวิชาการศึกษา กองวิชาการ สปช.
7	นางสาวมาลย์ เกียนศิริ	นักวิชาการ การสื่อสารแห่งประเทศไทย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นายสุพจน์ พันธุ์ยะ

วัน เดือน ปีเกิด 3 มกราคม 2503

สถานที่เกิด อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา

สถานที่อยู่ปัจจุบัน 80/1417 ซอย 43/1 หมู่บ้านเทพวัล1 ถนนเทพารักษ์ อำเภอเมือง
จังหวัดสมุทรปราการสถานที่ทำงานปัจจุบัน กองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
กระทรวงศึกษาธิการ

ประวัติการศึกษา

- พ.ศ. 2519 มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.ศ.3) จากโรงเรียนมหาวิทยาลัยราชูสงขลา
- พ.ศ. 2521 ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) จากวิทยาลัยครูสงขลา
- พ.ศ. 2523 ประกาศนียบัตรประโยคครูพิเศษมัธยม (พ.ม.) ศึกษาด้วยตนเอง
- พ.ศ. 2527 ปริญญาศึกษาศาสตร์บัณฑิต (ศษ.บ.) สาขาบริหารการศึกษา
จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- พ.ศ. 2535 ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วท.ม.) วิชาเอกการวิจัยพฤติกรรม
ศาสตร์ประยุกต์ จากสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

การส่งเสริมการอ่านโดยการใช้ตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการอ่าน
ในนักเรียนชั้นประถมศึกษา

บทคัดย่อ
ของ
สุนันต์ พันธานียะ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์

มีนาคม 2535

A

ในการวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายสำคัญ คือ การพัฒนาพฤติกรรมการอ่านเลือกอ่านแต่เนื้อหา
ที่มีคุณค่ามีประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเอง

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นนักเรียนชายหญิงชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ปีการศึกษา 2534
โรงเรียนบ้านกำแพงเพชร อ.รัตนภูมิ จ.สงขลา ที่ได้คะแนนจากการวัดระดับมุ่งอนาคต คิดคะแนน
เฉลี่ยรวมของกลุ่ม คะแนนสูงกว่าแสดงว่ามีระดับมุ่งอนาคตสูง คะแนนต่ำกว่าแสดงว่ามีระดับ
มุ่งอนาคตต่ำ สุ่มเข้ากลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม แต่ละกลุ่มประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่าง
ที่มุ่งอนาคตสูง ชาย 5 คน หญิง 5 คน มุ่งอนาคตต่ำ ชาย 5 คน หญิง 5 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง
ทั้งหมด 60 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย มาตรฐานลักษณะมุ่งอนาคต มาตรฐานวัด
พฤติกรรมการอ่าน แบบสอบถามภูมิหลังและตัวแบบ กลุ่มทดลองที่ 1 ได้รับตัวแบบการคุ้น
ตัวประวัติ กลุ่มทดลองที่ 2 ได้รับตัวแบบบทความชีวประวัติ กลุ่มควบคุมได้รับชีวประวัติบรรยาย
ทำการทดลองวันละ 1 กลุ่ม สลับกันไป กลุ่มละ 6 ครั้ง ครั้งละ 30 นาที หลังสิ้นสุดการ
ทดลองทำการวัดพฤติกรรมการอ่านและวิเคราะห์ข้อมูล โดยการให้การวิเคราะห์ความ
แปรปรวนแบบสองทาง แบบสามทาง และใช้วิธีการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ
นิวแมน-คูลส์ เมื่อพบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิจัยพบว่า

1. ตัวแปรลักษณะส่วนบุคคล คือลักษณะมุ่งอนาคตที่แตกต่างกัน ส่งผลให้นักเรียนมี
พฤติกรรมการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนที่มีระดับมุ่งอนาคต
สูง มีพฤติกรรมการอ่านสูงกว่า นักเรียนที่มีระดับมุ่งอนาคตต่ำ
2. ตัวแปรตัวแบบ 3 ลักษณะ ได้แก่ตัวแบบการคุ้นตัวประวัติ ตัวแบบบทความชีวประวัติ
และชีวประวัติบรรยาย ส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมการอ่านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทาง
สถิติ กล่าวได้ว่า วิธีการทั้งสามวิธีทำให้พฤติกรรมการอ่านของนักเรียนไม่แตกต่างกัน
3. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตกับตัวแบบ 3 ลักษณะ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
กล่าวได้ว่า ลักษณะมุ่งอนาคตและตัวแบบ 3 ลักษณะ ส่งผลต่อพฤติกรรมการอ่านโดยอิสระต่อกัน

Reading Promotion by Modeling to Develop Reading Behavior
of Primary School Students

AN ABSTRACT

BY

SUPOT PUNTANEEYA

Presented in partial fulfillment of the requirements for the Master
of Science degree in Applied Behavioral Science Research
at Srinakharinwirot University

March 1992

The main purpose of this research was to develop children's reading behavior by using models.

The sample of this study consisted of 1991 Prathom Suksa 5-6 pupils from Ban Kamphaengphet School in Rattaphumi District, Songkhla Province. The pupils earned marks from the placement test of future orientation trait. They were divided into two groups, on the basis of the average test score. Those who gained higher marks represent high future orientation level; and lower marks represent low future orientation level. They were randomly put in 2 experimental groups and 1 control group, each consisting of 5 boys and 5 girls high future orientation sample group and 5 boys and 5 girls low future orientation group. These three groups were 60 person sample groups. The measures used in this research were future orientation trait measure, reading behavior measure, and background questionnaire. The researcher prepared 3 kinds of biographical booklets : concerning two persons as models. The first two kinds emphasised their reading habits, presented in form of cartoon and essay. And the third one describe their history in general. The first experimental group obtained biographical cartoon booklet, The second experimental group got biographical essay booklet. The control group got history in general. Each group was luated 6 periods altogether, each period lented 30 minutes. The experiment lented 18 days. At the end of experiment, reading behavior was measured and the data analysis was made using two-way and three-way analyses of variance. Newman keuls comparative method of average prepare were applied when statistical

significances were found. Research results were as follows:

1. The reading behavior was found to be significantly different, at the level of .01, between the pupils who had high and low levels of future orientation score. High future orientation trait pupils had higher reading behaviors than those with low future orientation trait.

2. The three groups of pupils : biographical cartoon group, biographical essay group, and descriptive biography group were not significantly different in reading behaviors.

3. There were no interaction between future orientation traits and 3 kinds of biographical variables. The two variables independently affected reading behaviors.